

سیگار

د افغانستان د بیا رغونې لپاره
ځانګړی عمومي پلټونکی

اپریل ۳۰،
۲۰۱۱

سیگار | د متحده ایالاتو کانګرس ته درې میاشتې راپور | اپریل ۳۰، ۲۰۱۱

درې میاشتې راپور د متحده ایالاتو کانګرس ته

د سرپاڼې انځورونه (د بره چپ نه بڼې لور ته):

د امریکا د بحري قوې انجینرانو د درنو توکو او وسیلو څخه په کټه اخیستلو وتوانیدل چه د اوبو پر سره د رامنځ ته شوي شخړې په ترڅ کې ویجاړ شوی پول ورغوي. د تراخ ناوا پول به خاڼې وگرو او په سیمه کې نظامی واحدونو ته د تگ راتگ اسانتیاوې رامنځ ته کړي. (د USMC انځور ، CPL دانیاډ ایچ.وودال)

یو ۱۱ کلن افغان زده کوونکی د پکتیکا ولایت د ابو هریرا په ښوونځي کې د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۷مه د قانون د رول په اړه خنډور کتاب لولي. نوموړی ښوونځی د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا په پرلپسې توگه د زده کوونکو پرمخ پرانیستي ده، پداسې حال کې چه تعمیر یی د خرابوالی د کواښ او ښوونکي یی تهدید شوي دي. په پکتیکا ولایت کې ولایتی بیارغونې ډله د ښوونځي د ښوونکو سره د بنسټیزې بیاسمبالونې په اړه سلامشوري ورکوي. (د ایساف انځور ، سارجنټ ایټلې ان ویکيلا، د پکتیکا د ولایتی بیارغونې ډلې د عامه چارو څانگه)

یو افغان کروندگر د ۲۰۱۱ د فبروري په اتمه په کابل کې خپل نوی دوه تیره تراکتور ښکاره کوي. پنځوس تراکتورونه په امدادي ډول د افغان منځني کچې کروندگرو باندې وپېرودل شول ترڅو په کلني ټول غوره کښت تر لاسه کړي. هغه پروگرام چه په ترڅ کې یی ۶۰۰۰ تراکتوره په اتلسو ولایتونو کې کروندگرانو ته وسپارل شي د امریکا د متحده ایالاتو لخوا تمویل شوي وه. (د امریکا د ملی هوایی پوځ انځور ، سارجنټ جورډن جونز)

افغان پوځ او پولیس افسران نوي قومندان ته په سمیزه قومندانې د هرات په ولایت کې د ۲۰۱۱ کال د اپریل په ۴مه بڼه راغلاست وایی.افغان امنیتي ځواکونو او د ایټالیا په مشرې پوځ د افغانستان په ختیځ کې د امنیت او پراختیا د رامنځ ته کولو په موخه گډ کار کوي. (د امریکا د پوځ انځور ، سراجنټ برانتون پومرینک)

د قندهار د شاه مقصود په څلور لاره کې تر ۳۵۰۰ ډیر افغانان راټول شوي ترڅو د نورزو ورځ چه د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۱می سره سمون لري ولمانځي. پدې لمانځ غونډه کې د سندرغاړه لخوا کنسرت ترسره شوو، د خاڼې لوبغاړو او هنرمندانو لخوا تمثیلي پارچې وړاندې شوي، د قندهار د والي په گډون خاڼې چارواکو گډون کړي وو. (د امریکا پوځ انځور ، سارجنټ بنجمن واتسن)

سیگار

د افغانستان د بیا رغونې لپاره
ځانګړی عمومي پلټونکی

اپریل ۳۰،
۲۰۱۱

د (P.L. 110-181) د ۲۰۰۸ مالي کال لپاره د ملي دفاع د واک قانون د افغانستان
د بیا رغونې ځانګړی عمومي پلټونکی (SIGAR) تاسیس کړ.

د سیگار د نظارت مشن، لکه چې د قانون په جوړولو کې تعریف شوی، په خپلواک او مقصدي ډول لاره برابرول
دي لپاره

- د هغو پلټنو او معاینو ترسره کول او نظارت چې د هغو پروګرامونو او عملیاتو سره تړلي وي چې د پېسو
بودیجې ورته د افغانستان د بیا رغونې لپاره اختصاص شوي او یا په بل ډول په لاس ورکړل شوي وي.
- په هغو تګلارو کې مشرتابه او انسجام، او سپارښتنې، چې د پروګرامونو او عملیاتو په اداره کې اقتصاد،
استعداد، او اغېزمنتیا ته د ودې ورکولو لپاره جوړې شوي وي؛ او په داسې پروګرامونو او عملیاتو کې د
ضیاع، دوکې او ناسم استعمال مخنیوی وکړي او معلوم یې کړي.
- د داسې پروګرامونو او عملیاتو د ادارې سره تړلیو ستونځو او بی کفایتیو په اړه او د پرمختګ او اصلاحي
اقدام د ضرورت لپاره د بهرنیو چارو د سکرتر او د دفاع د سکرتر د بشپړ او تازه معلوماتو څخه د خبر ساتلو
ذریعې.

د افغانستان په بیا رغونه کې هر هغه ستر قرارداد، مبلغ، تړون، او یا د بودیجې هر هغه میکانزم شامل دی چې د
متحده ایالاتو د حکومت د کوم داسې ریاست یا ادارې لخوا ورکړل شوی وي چې د هغو پېسو په استعمال کې ګډون
لري چې د افغانستان د بیا رغونې لپاره اختصاص شوي او یا په بل ډول په لاس کې ورکړل شوي وي؛ د افغانستان
سیاسي یا ټولنیزې ادارې تاسیس او یا یې بیا رغوي؛ او د افغانستان خلکو ته تولیدات یا خدمتونه برابروي.

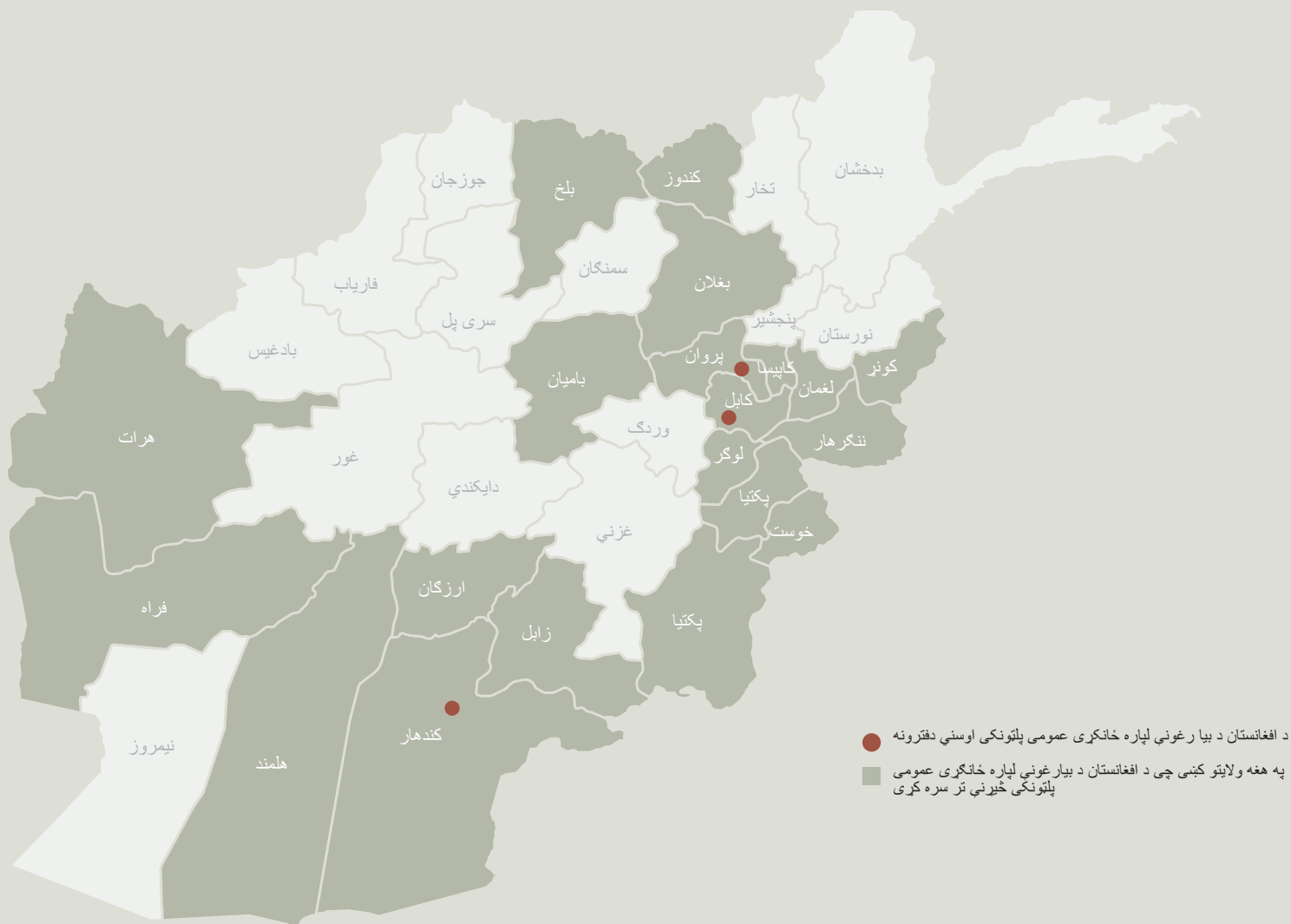
د افغانستان د بيارغونې ځانګړې عمومي پلټونکې په نيټه برابري پایلي

پلټني

- د ۱۰۰ وړانديزونو په ګډون د ۳۹ څيړنو د راپورونو بشپړوالی
- د ۲۰۰۹ او ۲۰۱۰ کال په ترڅ کې ۷۲ وړانديزونو وړاندې شوی؛ ۳۵ ټرل شوي، د امریکا د متحده ايالاتو د ادارو لخوا
- د ۲۰۱۱ مالي کال په ترڅ کې ۴۰ وړانديزونو ترسره شوي دي
- 3 د بياروغونې په اړه د ۳۹ مليارډ ډالرو په ارزښت د معلوماتو په اړه ۳ عدلي څيړني روانې دي؛ د USAID لخوا د ۷،۴ مليارډ ډالرو په ارزښت ګڼتنو چې په ۷۳۲۷۲ معاملو او ۱۲۱۱ پلورونکي پکې شامل دي لومړنۍ څيړنې بشپړې کړي دي

پلټني

- ۱،۷ ميليون ډالر د بچت او تر ۳۳،۵ ميليون ډالره په جريمه، مجازات او بيرته ستوني له لارې په ۲۰۱۱ مالي کال کې ترلاسه شوي دي
- ۷۶ روان تحقيقات
- د ټيلفون په ليکه ۵۷۰ شکاينونه ترلاسه شوي او مربوطه مراجعو ته استول شوي دي
- د ۵ کمپنيانې او ۲۶ کسانو د محرومولو او يا هم د دندو د تعليق غوښتنه شوي ده

د افغانستان د بيارغونې لپاره
ځانگړی عمومي پلټونکی

اپریل ۳۰، ۲۰۱۱

زه خوین يم چې د افغانستان د بيارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی په افغانستان کې د متحده ایالاتو د بيارغونې هڅې په هکله خپل لسم درې میاشتني راپور کانگرس ته وړاندې کړ. دغه راپور د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي د څارنې د ۲۰۱۱ کال د جنوري د ۳۰مه څخه راپدېخوا د فعالیتونو د اسنادو په اړه دي.

کانگرس د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا د افغانستان د بيارغونې لپاره ۶۹ ملیارد ډالره ورکړي دي. ولسمشر د ۲۰۱۲ مالی کال لپاره د اضافي ۱۷،۳ ملیارد ډالرو غوښتنه کړې ده. دغه مرستې د امریکا د هغه هڅو سره مرسته کوي چې غواړي د بيارغونې په برخه کې د ستراتیژي د عملی کولو له لارې په ۲۰۱۴ کال کې افغان امنیتي ځواک ته چارو کنترول وسپاري. په دغه قیمتې او پیچلو هڅو کې د افغان امنیتي ځواک تقویه، د غوره حکومت رامنځ ته کول، او د اوږد مهالي اقتصادي پرمختگ د بنسټ ایښودل شامل دي. د دغه مرستو څخه د غوره، پر وخت څارنې د ترسره کولو په موخه، سیگار د څیړنو او تحقیق جدي او څو اړخیزه لاره خپله کړې ده. مونږ خپل د څیړني پلانونه داسې سمبال کړي دي چې وکولای شي په قراردادونو او د پروگرامونو په ترڅ کې د فساد، ناوره کټه اخیستنې او ضیاع په گوته او معلومه کرل شي چې پروگرامونه خپل ځانگړي او ټاکلي موخي او اهداف ترلاسه کوي. مونږ د خپلو عدلي څیړنو د دندې په ترسره کولو کې اسانتیاوې رامنځ ته کړې او غوره شوو منابعو ته بیاکتنه کړې ترڅو لولو قراردادونو ته بیاکتنه وکړو او د امریکا د ټیکس ورکونکو لپاره د قناعت وړ پایلو او لاس ته راوړني ولرو. زموږ څیړني همدا ډول د فساد او د خصوصي سکتور پورې اړوندې موضوعگانې چې د کانگرس لپاره ډیر اهمیت لري ته جدي پام اړولی دي.

په دې درو میاشتو کې، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي درې راپورونه خپاره او څلور نوي پیل کړي دي. خپارو شوو څیړنو کې د بيارغونې په اړه دوو مهمو موضوعاتو ته ډیر پاملرنه شوې ده: د مستقیمو مرستو له لارې د افغان دولت د ظرفیت او وړتیاوو لوړول او د یو وړ افغان ملی اردو او ملی پولیس ځواک جوړول. په راتلونکو څو میاشتو کې به مونږ د امریکا لخوا د بيارغونې په برخه کې چې په هغه کې د خصوصي سکتور لخوا ترسره شوي خدمتونه، دعامه وگړو د ژوند د بنوالی او ثابتوالی، د افغانستان د بانکي سکتور او اسعارو د کنترول او د کرهڼې د سکتور د پراختیا په گډون د ترسره شوو مرستو او هڅو په اړه ډیرې څیړني ترسره او خبرې کړو.

د سیگار یا د افغانستان لپاره د ځانگړی عمومي پلټونکي اداره اوس مهال د سترو قراردادونو په ترسره کې د فساد او اختلاس په سترو پیښو غور کوي، چیري چې مونږ کولای شوو مالیه ورکونکو ته تر ټولو ډیرې پیسې بیرته وروگرځوي. د ۲۰۱۱ مالی کال د مارچ تر ۳۱مې پورې زموږ د تحقیقاتو په نتیجه کې ۱،۷ ملیون ډالره سپمول شوې، او ۳۳،۵ ملیون ډالر جریمه او بیرته ترلاسه شوي دي. مونږ په دریمو درو میاشتو کې د بریاوو تمه لرو. راتلونکي درې کاله د امریکا د متحده ایالاتو او د هغوي د ملگرو لپاره ډیر مهم کلونه دي، ځکه پدې موده کې نوموړي هیوادونه افغانانو ته د مسولیت د انتقال په اړه پروگرامونه پلي او تطبیق کوي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د نوموړو هڅو څخه د غوره او کره څارنې لپاره هوډمن دي. مونږ بیسي تعقیب او وڅارو، مالیه ورکونکو ته یی بیرته ستندني وڅارو او د هغو کسانو او یا هم ادارو په اړه چې په فساد کې کښکيل دي قضیې چمتو کړو. مونږ همدارول هوډ لرو ترڅو د پروگرامونو د ټاکلو موخه د ترلاسه کولو په برخه کې ټوله اړینه مرسته او همکاري ترسره کړو، ترڅو پلي کونکي ادارې و توانیږي چې په سمه او مناسبه توگه خپلو ټاکلو موخو ته ورسیري.

زه د کانگرس سره په هغه مورد کې چې غواړي د امریکا د بيارغونې مرستې دي په سمه، ریښتولوي او په هوښیاری سره مصرف شي گډ کار ته ليواله يم.

په ډیر درناوي

هاربرټ ریچرډسن
د افغانستان د بيارغونې لپاره سرپرست ځانگړي عمومي پلټونکی

د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي فعالیتونه، د ۲۰۱۱ کال دویمې، درې میاشتې

د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د افغان ملي امنیتي پوځ د شمیر د زیاتولو او د مستقیمې مرستې په وسیله د افغان دولت د ظرفیت لوړولو په اړه د امریکا د مرستو په هکله درې څیړنې بشپړې کړې دي. د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د څلور نویو څیړنو د ترسره کولو اعلان وکړ، چې پدې سره د بیارو غونې د قراردادونو په اړه د روانو څیړنو شمیر ۱۶ رسېږي. همدا ډول نوموړې اداره د افغانستان د حکومت ته د مسولیت د انتقال اړوند د بیارو غونې په اړه د ۳۹،۶۵ ملیارد ډالرو د معلوماتو په اړه خپلو عدلي څیړنو ته ادامه ورکوي: د افغانستان د امنیتي ځواک فنډ، د اقتصادي ملاتړ فنډ او د مخدره توکو نړیوال کنترول او د قانون د تطبیق حساب.

شمیر په اړه موجود معلومات تایید کولای نشي. په څیړنو کې جوته شوه چې د کورنیو چارو وزارت د خپل پرسونل په اړه د څلورو سیستمونو څخه گټه اخلي او د هغوي د معاشاتو د ورکولو په برخه کې یوازې د یوه سیستم څخه گټه اخلي. د افغان ملي پولیسو معاشات، امتیازاتو او تخصیصاتو ډیرې لگښتونه د نړیوالو ډونرانو لخوا د نړیوالې باورې مرستو له لارې ورکول کېږي. د امریکا متحده ایالات تر ټولو لوی مرسته کونکي، چې په یوازې توگه یی ۵۴۵ ملیون ډالر د افغانستان د قانون او نظم د فنډ (LOTFA) سره مرسته کړې ده، چې د ملگرو ملتونو د پرمختیایي پروگرام لخوا تنظیم کېږي.

د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د امریکا د سفیر ته وړاندیز کوي ترڅو د افغان ملي پولیسو د معاشاتو، لگښتونو او د LOTFA لخوا د لگښتونو د ځانگړې کولو په اړه لا ډیر کامونه او اقدامات ترسره کړي. د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي همدا ډول د افغان ملي پولیسو د معاشاتو د سیستم د لا بنوالی په اړه وړاندیز کوي.

د افغان ملي پولیسو امکانات او اسانتیاوې په هرات او مزار شریف کې په عمومي ډول د رغونې د شرایطو سره برابرې دي، اما د قراردادیانو د کړنو څخه څارنه باید لا تقویه شي

په افغانستان کې د امریکا د بیارو غونې ستراتیژي د افغان ملي امنیتي ځواک په هغو وړتیاوو پورې چې په کال ۲۰۱۴ کې د امنیتي چارو مسولیت په غاړه واخلي تړاو لري. نوموړي هدف ته د رسېدلو په لاره کې د افغان ملي اردو او پولیسو لپاره د هستوگنځي د امکاناتو برابرول اړین دي ترڅو هغوي هلته هستوگنه او روزنه ترلاسه کړي. دغه څیړنه د افغانستان د بیارو غونې لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکي لخوا د افغان ملي امنیتي ځواک لپاره د قراردادیانو لخوا د اسانتیاوو د رامنځ ته کولو، لگښتونو، څارنې، او د پایلو په اړه دي.

د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي ته معلومه شوه چې په هرات او مزار شریف کې نوموړې پورژې د ځنډ سره مخامخ او د ترسره کولو لپاره یی اضافي فنډ ورکړل شوي دي، ځکه چې قراردادي مسول د اړوندې پورژې وخت غزولی او د ۵ ملیون ډالرو په ارزښت یی اضافي فنډ ورته منظور کړي دي، دا ټول یوازې په دې علت چې قراردادي و

د سپگار یا د افغانستان لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکي اداره اوس مهال د سترو قراردادونو په ترسره کې د فساد او اختلاس په سترو پېښو غور کوي، چېرې چې مونږ کولای شوو مالیه ورکونکو ته تر ټولو ډیرې پیسې بیرته وروگرځوي. د ۲۰۱۱مالي کال پورې زموږ د تحقیقاتو په په نتیجه کې ۱،۰۷ ملیون ډالره سپمول شوي، او ۳۳،۵ ملیون ډالر جریمه او بیرته ترلاسه شوي دي.

د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د امریکا د عدلیې وزارت سره د یو تجربه لرونکي وکیل په گمارولو خپلې اړیکې او همکارې ټینګه کړې ده او د نوموړې په گومارنه وکولای شي د فساد د لویو پېښو په اړه قضیې برابرې کړي.

بشپړې شوي څیړنې

د راپور ورکونې په دې موده کې، د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي د افغانستان د پرسونل د سیستم، د افغان ملي اردو امکاناتو، د افغانستان د ملي یوالي پروگرام په اړه د څیړنو درې راپورونه خپاره کړي دي.

د افغان کورنیو چارو د وزارت د پرسونل د سیستم په اړه د پرمختگونو سره بیا هم د افغان ملي پولیسو د معاشاتو د ورکړې او د کاري وړتیاوو په اړه لا ډیرو کامونو ته اړتیا لیدل کېږي

د افغانستان د بیارو غونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي دغه څیړنې پدې موخه ترسره کېږي ترڅو د افغانستان د اسلامي جمهوریت وړتیاوې د پرسونل یا کارکوونکو د ادارې په اړه مشخصه کړي او د یو خپلواک او موکلف پولیس ځواک په رامنځ ته کولو کې د دغه دولت اړتیاوې په گوته کړي. که څه هم د کورنیو چارو وزارت په اوتومات ډول د خپلو بشري منابعو معلومات ذخیره کوي ترڅو د یو حساب ورکونکي افغان ملي پولیس په رامنځ ته کولو کې بریالی شي، اما پدې برسیره بیا هم نوموړې وزارت پدې نه دي بریالی شوي چې د خپلو کارکوونکو کره شمیره په ډاګه کړي، ځکه یا خو پدې اړه اړوندو معلوماتو ته لاس رسې نلري او یا هم د کارکوونکو د

د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي کړنې د شفافيت د تحقيقاتو د واحد لخوا د يو کورنۍ قراردادي د نيولو، د ۲۲ افغانانو د کار کولو د مخ نيوي د وړانديز، او کنړ ولايت کې د پشاد پول په رگونه کې د نيمگرتياوو د ثابتولو سبب شو او نوموړي پيښې يې په گوته کړې. په افغانستان کې د امريکا د بيارغونو د مرستو څخه د ناوړه گټې اخيستي، فساد او اختلاس په اړه ۱۰۶ شکايتونه د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي سره ثبت شوي، چه پدې سره د نوموړي پلټونکي سره د ثبت شوو شکايتونو شميره ۵۷۰ ته رسوي.

د وړاندي په لور

د ۲۰۱۱ کال د فبروري په مياشت کې بناغلي اوباما د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره د افغانستان سره د مرستې په موخه د ۱۷،۳ ميليارډ ډالرو بودجې غوښتنه وکړه. که چيرې نوموړي شمير بودجه منظوره شي، دا د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا چه امريکا لخوا د طالبانو دولت رانسکور شوو د افغانستان د بيارغونې لپاره په يو کال کې تر ټولو ډيرې ځانگړې شوې پيښې وي.

راتلونکي درې کلونه د امريکا د متحده ايالاتو او د هغه نړيوالو ملگرو ته ډير اهميت لري، پدې موده کې نوموړي هيوادونه افغان امنيتي ځواک د مسوليت د ليرد په موخه د امنيت، غوره حکومتداري او پرمختيا په سکتور کې پروگرامونه پلي کوي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د ماليه ورکونکو څخه د ناوړه گټه اخيستونکو، اختلاس او فساد پر وړاندي يوه هر اړخيزه رويه غوره کړي، ترڅو د امريکا د بيارغونې ستراتيژي په مناسبه او غوره توگه گټه واخلي.

نکړای شوی چې کار په ټاکلي وخت کې بشپړ او په ټاکلي بودجه کې ترسره کړي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي وړانديز وکړ ترڅو پلي کونکي ادارې او اجنسيانې د قراردادونو په اړه خپل د څارنې دندې تقويه کړي.

د افغانستان د ملي يوالي پروگرام زرگونو افغاني ټولنو ته رسيدلي دي، خو پدې برسيره بيا هم د نگونو سره مخامخ دي چه کولای شي د نوموړي پروگرام پايلې محدودې کړي

په ۲۰۱۰ کال کې نړيوالو ډونرانو تعهد وکړ چه د خپلې ۵۰٪ مرستې به د افغانستان د ملي انکشافې بودجې له لارې سمبال او منظمې کړي. نوموړي هدف ته رسيدل د افغانستان د اسلامي جمهوريت په هغه وړتياوو پورې اړه لري چه کولای شي د مرسته کونکو مرستې تنظيم او د هغه په اړه حساب ورکړي او که نه.

د افغانستان د ملي يوالي پروگرام چه په کال ۲۰۰۳ کې رامنځ ته شوي يوازي پروگرام دي چه په مستقيم ډول مرستې ترلاسه کوي. پدې درو مياشتو، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د افغان ملي پوليسو څخه د څارنې په وخت کې جوته شوه چه د څارنې د ډيري شمير ميکانيزمو څخه مثبتې پايلې ترلاسه شوي دي خو برسره پردې هم نامنه سيمو ته د کار غزول دغه پروگرام د لويو ننگونو سره مخامخ کوي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د فنډ د بيرته لاس ته راوړلو، د څارنې د قوي کولو، او افغان ملي پوليس خپلو موخو ته د رسيدلو په برخه کې يو شمير وړاندزونه کړي دي.

نوي پلټنې

د افغانستان د بيارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی کانگرس ته د اخري راپور د ورکړې نه راپه ديخوا، پنځه نوي مالي پلټنې پيل کړي دي:

- د بيارغونې لپاره د امنيتي خدمتونو وړاندي کونکي چه په لويې برجر گروپ پورې محدودې او د او د هارټ سکيوريتي (امنيت) لخوا ترسره کيږي
- د بيارغونې د قرارداد کولو په اړه د افغان لومړني ابتکار د تطبيق په اړه بياکتنه
- د USAID هغه مالي څيرنه چه د قراردادونو، د همکاري د هوکرو او د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړو شوو مرستو په اړه بيا کتنه
- NDA د قرارداديانو د څارنې د تعديلاتو او په افغانستان کې د PSCs

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي تحقيقات

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د ۷۶ د روانې قضيبې د خريداري د فساد او اختلاس په اړه دي. پدې درو مياشتو کې، د افغانستان

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي څيړونکي په ننگرهار ولايت کې د USAID لخوا د کرهڼې په برخه کې پر لاره اچول شوي افغان مسولينو سره وليدل. نوموړي ليدني د کرهڼې په برخه کې د امريکا د مرستو په ترڅ کې ترسره شو. (د USDA انځور، ډاکټر شياوچي چينگ)

لومړۍ برخه د سیگار نظارت

- 3 پلټنې
- 20 څېړنې
- 22 د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکي د شکایتونو د تنظیم او ادارې سیستم
- 22 د سیگار بودیجه
- 23 د سیگار کارکوونکي

دویمه برخه د افغانستان عمومي کتنه

- 27 کانګرس د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره بودجه ځانګړې کړه
- 28 کانګرس ESF بند او د افغانستان لپاره د مستقیمې مرسته په اړه شرایط وضع کړل
- 29 د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکي د افغانستان لپاره د مستقیمې مرستو په اړه مرسته ترسره کوي
- 30 کانګرس په ESF او INCLE لخوا د مرستو په اړه اضافي محدودیتونه منظور کړل
- 31 د انتقال پیل: انتقال
- 33 د وړاندې په لور

درېیمه برخه د بیارغونې تازه حال

- 37 عمومي کتنه
- 41 د بودیجو حالت
- 53 امنیت
- 73 حکومنداري
- 99 اقتصادي او ټولنیز پرمختګ

څلورمه برخه د نورو ادارو نظارت

- 113 د نظارت بشپړ شوي فعالیتونه
- 122 د نظارت روان فعالیتونه
- 133 د نورو ادارو څیړني
- 133 د نورو ادارو معاینې

ضمیمې او پایلکونه

- 136 ضمیمه ا: قانوني شرایطو سره د راپور د حوالو کتنه
- 142 ضمیمه ب: د متحده ایالاتو د دولت اختصاص شوي بودیجې
- 144 ضمیمه ت: د سیگار پلټنې
- 146 ضمیمه ث: د سیگار څیړني او د تماس شمېره
- 147 ضمیمه ج: مخففات او لنډیزونه
- 150 پایلکونه

د زیربنایي پروژو پلټنه

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی یا د سیګار پلټونکو د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۱۳ د کابل د نظامي روزنیز مرکز څخه بیاکتنه ترسره کړه. سیګار د روزنیز مرکز د زیربنایي پروژې د مدیریت او پرمختګ د څرنګوالي په اړه پلټنه ترسره کوي. (د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي انځور، وارن انټوني)

1

د سیگار نظارت

"د مالیه ورکونکو د ملیارډنو ډالرو ارزونه په بهرنی خاوره کې د پیسو مصرفول یو پیچلای او ستونزمن ماموریت دي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی د نوموړي ماموریت د نوعیت په حساسیت باندې پوهیږي او د پیسو د تعقیب په موخه کارپوه بشري منابع په دندو ګماري ترڅو د مالیه ورکونکو څخه په زیاته کچه بیرته سپما، تحقیقاتي قضیې چمتو او ډاډه شي چه د امریکا متحده ایالاتو پروګرامونه خپلو ټاکلو موخو ته رسیري."

—هاربرټ ریچرډسن،
د افغانستان د بیارغونې لپاره سرپرست ځانګړي
عمومي پلټونکي

بشپړې شوي پلټنې

- ۸-۱۱ پلټنه: افغان ملي پيوستون پروگرام (حکمتداري او اقتصادي پرمختګ)
- ۹-۱۱ پلټنه: په مزار او هرات کې د افغان ملي اردو لپاره د ځای د اسانتياو برابرول (امنيت/ افغان ملي امنيتي پوځ د رغونې قرارداد)
- ۱۰-۱۱ پلټنه: د افغانستان د ملي پوليسو او کورنيو چارو د وزارت د معاشاتو او کارکونکو لیست "پي رول" (امنيت/ افغان ملي پوليس)

نوي پلټنې

- د افغان لومړنی ابتکار
- د USAID د مالي څیړنو لگښتونه تر پوښښ لاندې راولي
- د NDAA په مشري په افغانستان کې د قرارداديانو او خصوصي امنيتي کمپنيانو په اړه څارنه
- د خصوصي امنيتي خدمتونو قرارداد

رواني پلټنې

- قرارداد
- په کابل کې د ټولني د پراختيا په اړه د پاملرنې د نړيوالي موسسې سره د USAID همکاري د هوکړې په اړه بيلگنه
- د محلي حکومداري او د ټولني د پرمختيا لپاره د USAID قراردادونه
- په کابل نظامي روزنيز مرکز کې زيربنایي پروژې
- په افغان ملي امنيتي پوهنتون رگونه
- د کلوب ستراتيژيز گروپ لخوا خصوصي امنيتي خدمتونه.

د بيارغونې پروگرامونه او عمليات

- د افغان ملي امنيتي پوځ د موثرونو په اړه حساب ورکونه
- د سترو جرمونو پر وړاندې د ځواک وړتياوې
- د بانکي سکتور پرمختيا
- د کرهڼې د سکتور پرمختيا
- د قرارداديانو لپاره د دفاع اساسي بيمې پروگرام قانون
- په افغانستان کې د ملکي وگړو د ژوند د سطحې لوړول لگښت
- د ARTF سره د امريکا د متحده ايالاتو لخوا ورکړل شوي مرستې

عدلي پلټنې

- د بيارغونې په اړه د دفاع وزارت د معاملاتو په اړه معلومات
- د بيارغونې په اړه د USAID د معاملاتو په اړه معلومات
- د بيارغونې په اړه د دفاع وزارت د معاملاتو په اړه معلومات

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي (سیگار) څار يا نظارت

د امريکا د متحده ايالاتو کانگرس د افغانستان دبيارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکي د امريکا د مرستو په اړه د مستقلو او اغزمنو څارني او يا هم د افغانستان د بيارغونې لپاره د چمتو کيدلو په موخه رامنځ ته کړ. د تگ لاری سره سم، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي خپلې څیړنې او تحقیقات ترسره کوي ترڅو (1) په هغه پروگرامونو او عملياتو کې چې د بيارغونې د مرستو څخه گټه اخيستل کېږي اقتصاد، موثريت او اغزمنتيا لوره، او (2) د پروگرامونو او عملياتو په ترڅ کې د ناوړې گټې اخيستني، فساد او اختلاس مخه ونیول شي. پدې درو میاشتو کې، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي په لاندې موضوعاتو باندې رڼا اچوي:

- د څیړنو درې راپور خپاره شول
- څلور نوي څیړني اعلان شوي
- په ۱۲ روانو څیړنو یی خپل کار ته دوام ورکړی دي
- د بيارغونې په اړه د دريو سترو مرستو چه د ۳۹ مليارډ ډالرو په ارزښت دي د عدلي بياکتنې دوام
- ۱۶ نوي تحقیقات پیل او ۴۵ قضیې ترلي دي
- ۱۰۶ شکایتونه پروسس شوي چه په پایله کې د ۳۰ تحقیقاتي گامونو د اوچتولو په بیه تمام شول
- د نړيوال بانک سره یی پدې موخه تړون لاس ليک کړ تر څو د بيارغونې د پروژې په اړه د فساد، اختلاس پيښې وپيژني او غوره همکاري رامنځ ته شي

پلټنې

- په هغو درو څیړنو کې چه، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي بشپړې کړي د مستقیمو مرستو له لاری د افغان دولت د ظرفيت لوړولو او د افغان ملي امنيتي ځواک (ANSF) د شمير د لوړولو په اړه حساسي موضوعگاني شاملې وې. همدا ډول، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د پروگرامونو او قراردادونو په اړه څلور نوي څیړني په لاره اچولي، او د ۲۰۱۲ مالي کال د ملي دفاع د صلاحیتونو د قانون (NDAA, P.L. 111-383) پر اساس د قرارداديانو د څارني د تگ لاری په اړه بياکتنه پیل کړې ده:
- د خصوصي امنيتي خدمتونه چه د هارت سکيوريتي لمبید لخوا لویس برجر گروپ ته وړاندی شوي دي.
- د قرارداد کولو په اړه د افغان لومړني ابتکار تطبيق
- د USAID مالي پلټنې د افغانستان د بيارغونې لپاره قراردادونه، د همکاري هوکړه لیکونه او مرستې تر پوښښ لاندې راوستي
- د NDAA د قرارداديانو او په افغانستان کې د خصوصي امنيتي کمپنيانو په اړه د بياکتنې (څار) اجازه ورکړې

د پلټنو بشپړ شوي راپورونه

پدې درو میاشتو یا ربعو کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکي د افغانستان د ملي پیوستون پروګرام په اړه چې د افغانستان د ټولنو د پراختیا په برخه کې در ټولو مهم رول لري پلټنې په لاره اچولې، نوموړي پروګرام په مستقیم ډول د امریکا د متحده ایالاتو او د نړیوالو ډونرانو لخوا مرستې ترلاسه او په کلیو کې د پروژو ترسره او د ځایی حکومت د تقویم په برخه کې کار کوي. همدا ډول، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکي پدې ربع کې د امنیت د سکتور په اړه هم د پلټنو دوه راپورونه خپاره کړل: یو د هغو راپورونه د افغان ملي پولیسو د پرسونل د ادارې سیستم سره د مرستې په اړه وو، او بل په هرات او مزار شریف کې د افغان ملي اردو لپاره د جوړ شویو تعمیر د اسانتیاو د لګښت په اړه دي.

پلټنه 8پ11:- حکومتي او اقتصادي پرمختګ

د افغانستان د ملي یوالي پروګرام زرګونو افغاني ټولنو ته رسیدلي دي، خو پدې برسیره بیا هم د نګونو سره مخامخ دي چې کولای شي د نوموړي پروګرام پایلې محدودې کړي. په ۲۰۱۰ کال کې نړیوالو ډونرانو تعهد وکړ چې د خپلې ۵۰٪ مرستې به د افغانستان د ملي انکشافی بودجې له لارې سمبال او منظمې کړي. د نوموړي هدف ته رسیدل د افغان دولت په هغو وړتیاو پورې اړه لري چې دغه هیواد به وکولای شي چې د نړیوالو مرستې په سمه توګه تنظیم او د هغه په اړه حساب ورکړي. د ملي پیوستون پروګرام په ۲۰۰۳ کال کې تاسیس شو؛ نوموړي پروګرام د افغانستان لومړنی پروګرام دي چې په مستقیم ډول مرستې ترلاسه کوي. نوموړي پروګرام د کلیو او پراختیا د وزارت لخوا پرمخ وړل کېږي، نوموړي پروګرام د افغانستان په ۳۴ ولایتونو کې د ۳۹۸ ولسوالیو څخه په ۳۵۱ ولسوالیو کې پروژو په ترسره کولو کې مرسته کړې ده.

د نوموړي پروګرام لومړنی موخه د ټولني د پرمختیایي شوراګانو د غوراوي له لارې د غوره ځایی حکومت رامنځ ته کول او د نوموړو شوراګانو CDCs ته روزنه ترڅو هغه وړې پروژې کمکي مرستو څخه تمویلېږي تنظیم او اداره کړي. د ملي پیوستون پروګرام د نړیوالو او محلي غیر دولتي سازمانونو سره- چې د تسهیل کونکو همکارانو- په نامه یادېږي قراردادونه ترسره کوي، ترڅو هغوي په ټاکلو ولسوالیو کې د ټولنو د تحرک او د پرمختیایي فعالیتونو د پرمخ وړلو لپاره کار وکړي. د ملي پیوستون د لارښوونو سره سم، ځایی ټولني باید د پروژو ۱۰٪ لګښت په غاړه واخلي، دغه فیصدي کیدای شي د نقدو پیسو، د کارګرانو او یا هم د مساعدت له لارې ترسره شي.

اهداف

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکي دا پلټنه ځکه پیل کړه چې د امریکا یو لومړیتوب د قراردادونو، قرضونو او د همکاري د هوکرو په نسبت د افغانستان د ملي بودجه سره د همکاري له لارې د افغانستان د اسلامي جمهوریت د وړتیاوو او ظرفیت لوړ دي. پلټنو د راپور ورکونې څلور مهم اهداف درلودل:

- د افغان ملي پیوستون سره د امریکا او نورو مرسته کونکو د مساعدت او مرستې د کچې ارزونه
- د مرسته شویو د نظارت او داخلي څارني سره مرسته او کمک کول.
- معلوم کړي چې د ملي پیوستون پروګرام خپلو ټاکلو موخو ته رسېږي او که څنګه.
- څرنګه چې ملي پیوستون پروګرام خپله دریمه مرحله پیل کوي نو پدې ترڅ کې د مهمو ننگونو په ګوته کول.

موندنې

1. د افغانستان د ملي پیوستون د پروګرام سره امریکا تر ټولو لوی مرسته کونکي هیواد دي، چې د ۵،۱ ملیارد ډالرو چې د ۲۰۰۳ میلادي کال څخه راپدې خوا چې نړیوالې ټولني ورکړي ۵۲۸ میلیون ډالره یی یوازي امریکا ورکړي دي. د نوموړي پروګرام سره ډیرې مرستې د افغانستان د بیارغونې لپاره د څو

بشپړې شوي پلټنې

- ۸-۱۱ پلټنه: د افغانستان د ملي پیوستون پروګرام د افغانستان زرګونو ټولنو ته رسیدلی، خو پدې برسیره بیا هم د ننگونو سره مخامخ دي چې کولای شي د نوموړي پروګرام څخه ترلاسه شوي پایلې محدودې کړي
- ۹-۱۱ پلټنه: په هرات او مزار شریف کې د افغان ملي اردو لپاره ودان شوي اسانتیاو په عمومي ډول د شرایطو سره سم ترسره شوي خو بیا هم باید د څارني چارې لا هم تقویه کړل شي
- ۱۰-۱۱ پلټنه: د افغان دولت د کورنیو چارو وزارت د معاشاتو او کارکونکو (پي رول) په برخه کې د پرمختګونو برسیره باید لا زیات ګامونه واخیستل شي ترڅو د افغان ملي اردو د پي رول د لګښتونو او د کاري وړتیاوې تصدیق کړل شي

ارخیزو مرستو (ARTF) لخوا ترسره شوي دي، چه د نړيوال بانک لخوا پر مخ وړل کيږي. د امريکا لخوا ARTF سره ترسره شوي مرستي د اقتصادي ملاتړ د فنډ له لاري چه د امريکا د پرمختيايي پروگرام يا USAID او د نړيوال بانک سره د تفاهم په ترڅ کي ورکول کيږي. د افغانستان د کليو بيارغوني او پراختيا وزارت د ملي پيوستون پروگرام په مرحله وار شکل پلي کوي. دريمه مرحله به د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په مياشت کي پيل او د ۲۰۱۵ کال د سپتمبر در مياشتي به دوام وکړي. د ټولو يعني دريو مرحلو سره د ټولي نړيوالي مرستي ۲،۷ مليار دالرو ته رسيږي.

2. نړيوال بانک، د افغانستان اسلامي جمهوريت او هغه ټولني چه د دغه پروژو څخه گټه اخلي ټول په گډه د نوموړو پروژو څخه د څارني مسوليت پر غاړه لري. د افغانستان د بيارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ته ثابته شوه چه اوسني ځاي په ځاي شوو کنترول کونکي سيسټمونه د قناعت وړ تضمين وړاندي کرل چه د دي امر بنسټوندي کوي چه نوموړي پروگرامونه د اټکل سره سم پرمخ ځي. که څه هم، د کليو د بيارغوني او پراختيا وزارت او د ملي پيوستون پروگرام راپور ورکړ چه په يوه پيښه کي يو صراف و نه توانيد چه د يوي پروژي لپاره په يو ولايت کي ۲،۸ ميلیون دالره حواله کړي. د کليود بيارغوني او پراختيا وزارت، د ملي پيوستون پروگرام او نړيوال بانک د يادي شوي موضوع د حل په موخه اقدامات ترسره کړي خو نوموړي قضيه لا هم نه د حل شوي.

3. نړيوال بانک د ملي پيوستون د داخلي کنترول او څار په موخه پراخ ميکانيزمونه رامنځ ته کړي دي، چه د افغانستان د بيارغوني لپاره د څو ارخيزو مرستو (ARTF) لخوا تمويليږي. د نړيوال بانک څخه د مرستو ترلاسه کولو په ترڅ کي د يو شرط په توگه د افغانستان اسلامي جمهوريت منلي ده چه په وقفه يي ډول به د افغانستان د بيارغوني لپاره د څو ارخيزو مرستو (ARTF) لخوا د مرستو د کاروني څخه څارنه او کتنه کوي. د افغانستان د بيارغوني لپاره د څو ارخيزو مرستو (ARTF) لخوا د مرستو کونکو يوه کميټه د دي امر څارنه کوي چه ايا د افغانستان دولت د ملي پيوستون لپاره ځانگړي شوي پيښي د ټاکلو موخو په لاره کي کاروي او که څنگه، او د ARTF کميټه د اړوندو موضوعاتو په اړه د بحث لپاره منظمي کتنې ترسره کوي، په دي موضوعاتو کي د ملي پيوستون د پروگرام په اړه ستونزي هم شاملې دي. همدا ډول نړيوال بانک په وقفه يي ډول د دندو څخه څارنه او ليدنه ترسره کوي ترڅو د ملي پيوستون سره د ټاکلو موخو ته د رسيدلو په لاره کي مرسته او همکاري وکړي.

4. د افغانستان د اسلامي جمهوريت او د نړيوال بانک ترمنځ د قرارداد په اساس بايد د کليو دبيارغوني او پراختيا وزارت د نوموړي پروگرام ارزونه وکړي، د هرې ربع راپور ورکړي، او يقيني کړي چه د مالي چارو د تنظيم مسولين د مالي لگښتونو په اړه په هر دريو مياشتو کي راپور ورکړي او د هغه په اړه په کلني ډول پلټني ترسره شي. د افغان دولت او نړيوال بانک ترمنځ د ترسره شوي قرارداد په اساس بايد د افغانستان د کنترول او پلټني اداره (CAO) په کلني ډول د ملي پيوستون د مالي لگونو او راپورونو په اړه تحقيقات او څيړني ترسره کړي. لکه څرنگه چه د افغانستان د بيارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي په پخوانيو څيړنو کي هم راغلي وو، د افغانستان د کنترول او څار پدي موخه چه خپلي پلټني په نړيوالو معيارونو ترسره کړي د نړيوالو سلاکارانو او مشاورينو څخه مرسته ترلاسه کوي. په ۲۰۰۳ کال کي د کليو د بيارغوني او پراختيا وزارت د نړيوالو سلاکارانو سره د قرارداد په ترسره کولو سره د ملي پيوستون پروگرام منظم او چمتو کړ. د ۲۰۰۶ کال راپدېخوا د ملي پيوستون مسوليت افغانانو ته د انتقال لړۍ پيل کړي ده، افغانان به د نوموړي پروگرام اصلي موقوفه ترلاسه کړي. دا پداسي حال کي ده چه د نوموړي پروگرام کارکونکي قرارداديان دي نه ملکي عامه کارکونکي، او معاشونه يي هم د عامه دولتي کارکونکو په نسبت پنځه ځله زيات دي. د هغوی معاشونو په بشپړه توگه د مرسته کونکو لخوا ورکول کيږي. د کليو د بيارغوني او پراختيا وزارت په پرلپسي ډول هڅه کوي چه د ملي پيوستون مالي چاري د نړيوالو معيارونو سره سم او برابر کړي.

5. ځايي وگړو د دوی په ټولنو کي د ترسره شوو پروژو په اړه د ملي پيوستون د دندو څخه څارنه درسره کړي ده. د عامه اعلانونو له لاري د ملي پيوستون د پروژو او د هغه لپاره د ځانگړو شوو مرستو په اړه اعلانونه

- کیري. کله چه په سیمه کې پروژه بشپړه شي، د هماغه ټولني غړي د تسهیل کونکو په مرسته او همکاري د یاد شوو پروژو په اړه څیړني ترسره کوي، د پروژې د گټو په اړه نورو وگړو ته معلومات ورکوي، او د ټولني د شورا غړي د لگښتونو په اړه مسول گڼي.
6. که څه هم ملي پیوستون د خپلو لیدونو او ټاکلو موخو ته د رسیدلو په لړ کې د قناعت وړ چارې پرمخ وړي دي، اما د یو ابتدایی هدف په اړه یعنی - د ځایی حکومتداري بنوالي دي د معلوماتو د راټولو په برخه کې د نیمگړتیاو سره مخامخ دي. په منظم ډول د دې برخې د بنوالي د ارزونې پرته ډیره سخته ده چه معلومه شي ملي پیوستون پروگرام دغه موخې ته رسیدلای شي او که څنگه. همدارول، د ټولنو پرمختیایی ټولني راټلونکي چه د ملي پیوستون پروگرام هغه د ځایی حکومتي ادارې یادوي نامعلوم او نا مشخص دي. د افغانستان اساسي قانون د کلیو د شوراگانو اجازه ورکوي. که څه هم د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت، د مالیې وزارت او نړیوال مرسته کونکي د ټولني د پراختیایی شوراگانو ارتقاع د کلیو شوراگانو سره موافق دي، خو د افغانستان د محلي اورگانو اداره د نوي حکومتي پالیسی دټولني د پراختیایی شوراگانو د کلیو شوراگانو ته د ارتقاع پیش بینی کړې. د ۲۰۱۰ کال د محلي حکومتي پالیسی پر اساس باید په ۲۰۱۱ کال کې د کلیو د شوراگانو لپاره ټاکنې ترسره شي.
7. د دریمې مرحله د پیل سره سم، د ملي پیوستون پروگرام د یو شمیر ستونزو او ننگونو سره مخامخ دي. پدې کې یو شمیر هغه ستونزې دي چه ډیرې وخت ترسترگو کیري او هغه د ټولنو پرمختیایی شوراگانو ته په وخت پیسی نه ورکول دي، او همدا ډول قراردادیانو ته د خپلو ترسره شوو کار لپاره د پیسو نه ورکول دي. د افغانستان نا امنه سیمو ته د ټولنو پرمختیایی شورا غزول کیدل د هغه څخه د څارنې او تطبیق په وړاندې نورې ستونزې رامنځ ته کوي. د ملي پیوستون پروگرام "د ناامنه سیمو ستراتیژی" د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت، د ملي پیوستون پروگرام، د ټولنو د پرمختیا د شوراگانو ټاکنې، د بنځو گډون، انجنیري بیاکتنه، او د سټ د منل شوو مرستو د انتقال په گډون د تطبیق امکانات او د انعطاف پذیرې رامنځ ته شوي ده. ممکنه ده چه په ناامنه سیمو کې د کړنو او د پروگرام څخه د څارنې چارې را کمې شي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د لیر امنیت لرونکو سیمو ته د ملي پیوستون د پروگرام د غزولو په اړه چه کولای شي اټکل شوي ته د رسیدنې په اړه تشویش لري.

وړاندیزونه

- د هغه ځایه چه د امریکا دولت پدې ته سترگې په لار دي چه د افغانستان د دولت سره مستقیمې مرستې زیاتي کړي، د ملي پیوستون باندي باور درلودل ډیر اهمیت لري. د ملي پیوستون لپاره په پام کې مرستې کولای شي د امریکا او نورو نړیوالو مرستو کونکو لپاره د نوموړي پروگرام سره دغه مرستې د افغان دولت سره د مستقیمې مرستو یوه امتحاني مرحلې ب توگه وپیرندل شي. که څه هم نوموړي پروگرام د افغانستان په نسبتاً با امنه سیمو کې د ځایی حکومتداري په اړه زرگونو ټولنو ته روزنه ورکړي او پراختیایی موندلې، اما دا لا معلومه نده چه نوموړي پروگرام به په نا امنه سیمو کې څرنکه فعالیت وکړي او څه لاس ته راوړنې به ولري. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د فنډ د بیرته لاس ته راوړلو، د څارنې د قوي کولو، او افغان ملي پولیس خپلو موخو ته د رسیدلو په برخه کې یو شمیر وړاندیزونه کړي دي.
- په پکتیکا ولایت کې د ملي پیوستون د پروگرام لپاره ځانگړي شوي ۲،۸ میلیون ډالره او د ۸۴۶۴۸ نه ورکړل شوي پیسی د صراف لخوا بیرته تر لاسه کولو په موخه د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي په افغانستان کې د امریکا د متحده ایالاتو سفیر ته لاندې وړاندیزونه کوي:
- د افغانستان اسلامي جمهوري دولت دې ته وهڅوي ترڅو نوموړي پیسی د یادشوي صراف څخه تر لاسه او هغه د ملي پیوستون د یوه پروگرام لپاره ځانگړي او ولگوي او یا هم هغه پیسی بیرته ARTF ته ستندي کړي.

د مرستو څخه د څار او حساب ورکونې د داخلي کنترول د لا بنوالي او په راټلونکي کې د ننگونو د هغه اغیزو

د سیگار نظارت

د تاثیر د کمولو لپاره چه په پلټونو کې جوتي شوي دي، د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د امریکا سفیر ته وړاندیز وکړ ترڅو افغان دولت، د ملي پیوستون پروگرام، د کلیو د بيارغونې او پراختیا وزارت او نړیوال بانک د لاندې کامونو د ترسره کولو ته وهڅوي:

- د پروگرام لپاره اوسنی د ارزونې او څارنې سیستم لا نور هم تقویه کړي، د داخلي څار او ارزونې د راپور ورکولو سطحه نور هم لوړه کړي، تر څو د ځایی حکومتداري کې ترلاسه شوي پرمختیايي ، او د ملي پیوستون د کړنه له کبله د ځایی ټولنو او د افغانستان د اسلامي جمهوریت ترمنځ د خلاوې په گوته کړي.
- د ملي پیوستون لخوا رامنځ ته شوي د ټولنو پرمختیايي شواگانو په اړه د افغان دولت وروستی پریکړه چه ایا باید نوموړي شواگانې د کلیو شواگانو ته تغیر ومومي او که څنگه.
- د ټولنو پرمختیايي شورا لپاره د ځانگړي شوي پیسې په منظمه توگه او په ټاکلي وخت کې د لیردوني په اړه ټول اړین کامونه اوچت کړل شي- په ځانگړي توگه په هغه موده کې چه نوموړي پروگرام پروژې پلي او تطبیق کوي.
- قرار داديانو ته د ملي پیوستون د مقرراتو سره سم د پیسو ورکولو تگ لارې قوي او مشخصې کړي.
- په نامنه سیمو کې د ملي پیوستون د پروژو د پلټوب څخه په کلکه څارنه او معلومه کړل شي چه ایا په دغه نامنه سیمو کې پیسې ورکيږي او یا هم پروژې خپلو ټاکل شوو موخو ته په رسیدلو کې پاتې راځي او که څنگه.

د اداري نظر او تبصره

د امریکا سفارت په عمومي ډول د دغه راپور د موندنو سره موافق دي. سفارت ته معلومه شوه چه د ملي پیوستون د حکومتداري په برخه کې د څارنې د تقويې په اړه کامونه اخیستل شوي دي، او افغان دولت د ټولني پرمختیايي شواگانو د کلیو د شواگانو په توگه د پیرندنې په برخه کې کامونه اخیستي دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د نوموړو کامونو سره موافق دي او باور لري که چیرې دغه کامونه عملي شي په حقیقت کې د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي وړاندیزونه عملي او پلي شوي دي.

T نړیوال بانک د راپور د موندنو سره موافق دي او په عین وخت کې یی دا هم ویلي دي چه په ۱۳۸۹ شمسي کال چه د ۲۰۱۰ کال د مارچ څخه بیا د ۲۰۱۱ کال د مارچ د میاشتي سره سمون لري د پیسو او مرستو په لیرد او انتقال کې هیڅ ډول ځنډ نه دي رامنځ ته شوی. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي دا مني چه د پیسو په لیرد او ورکولو کې بنووالي راغلي او ډیری مرستې په ټاکلي وخت او غوره بڼه لیردول کيځي. د یادولو ده چه د افغانستان د مرکزي بانک (د افغانستان بانک) په ځینو سیمیزو څانگه کې د نقدي مرستو د نشتون ستونزه لا هم پر ځای ده او نه ده حل شوي.

پلټنه 9-11: امنیت/د افغان ملي امنیتي پوځ د رغونې قرارداد

د افغان ملي پولیسو امکانات او اسانتیاوې په هرات او مزار شریف کې په عمومي ډول د رغونې د شرایطو سره برابرې دي، اما د قراردادیانو د کړنو څخه څارنه باید لا تقویه شي

په افغانستان کې د امریکا د متحده ایالاتو د بيارغونې ستراتیژي په دي پورې تړلي ده چه افغان امنیتي ځواکونه به وکولای شي په ۲۰۱۴ کال کې د امنیتي چارو مسولیت پر غاړه واخلي. د افغان امنیتي پوځ د روغونې یوه مهمه برخه نوموړي پوځ لپاره د میشت سیمو او اسانتیاوو برابرول دي. د دغه راپور د هغو څیړنو او پلټنو یو دي چه د افغان امنیتي پوځ لپاره د اسانتیاوو د برابرولو د لگښت، څار او پایلو په اړه ترسره شوي دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د پخوانیو پلټنو پر اساس د افغان ملي امنیتي پوځ لپاره د اسانتیاوو په برابرولو کې هم تر ټاکلي کچې زیات مصرف او تر ټاکلي مودې د پروژې ناوخته تکمیل د دقیق څار نشتون له کبله وو. دغه پلټني هم ورته پایلې وموندلې چه په یوه پېښي یی د یوې پروژې لپاره د اضافي ۵ میلیون ډالرو منظوري ده.

په ۲۰۰۸ کال کې، د امنیت د انتقال ګډ قومندانۍ- افغانستان (CSTC-A) ته د انجینري او چاپیریال لپاره د هوايي ځواک (AFCEE) لخوا په مزار کې د شاهین په کمپ او په هرات ولایت کې د ظفر په کمپ کې د افغان ملي اردو لپاره دوی اضافي اسانتیاوي رامنځ ته کړي. AFCEE د نوموړو قراردادونو څخه دوه دلگښت او ثابت فیس سره قرارداد چې ۴۲،۳ میلیون ډالره ارزښت لري CH2M هیل قرارداديانو ته او یو AMEC ځمکي او چاپیریال شرکت ته ورکړي دي، (Inc AMEC).

اهداف

دغه پلټنې راپور درې موخي درلودلي:

- AMEC او CH2M ته د قراردادونو د ورکړې د څرنګوالي معلومول او د AFCEE لخوا د پروژې څخه د څار د نوعیت او مناسبوالي په اړه مرسته او همکاري.
- معلوم کړو چې په هرات او مزار شریف کې رغونې د غوښتل شوو معیارونو سره سم ترسره شوي.
- د هڅو ارزونه د امکاناتو د بقا او د پایښت په موخه.

موندنې

1. د مزار شریف او هرات د پروژو لګښت د ټاکل شوي کچې زیات او د ټاکلي موده څخه په زیات وخت کې ترسره شوي ده. د مزار شریف د پروژې لګښت د ۱۷ میلیونو څخه ۲۳،۲ میلیون ډالرو ته اوچت شوی دي. د ۲۰۱۱ کال د فبروري تر میاشتې، او د اصلي شرایطو سره د مختلف بدلونونو پر اساس د ټاکلي وخت څخه ۲۰ میاشتې وروسته ترسره شوي، د عامه ګټو د لوړولو په ګډون. د رغونې پکار کې په ابتدایي ډول ځنډ ځکه رامنځ ته شو چې نوموړي شرکت هغه دوه جنراتوران چې د عامه ګټو د لوړولو برخه ګڼل کيږي په ترلاسه کولو کې د ستونځې سره مخامخ شو. په هرات ولایت کې د شرایطو سره د زیات شمیر بدلونونو او نه سمون له کبله د پروژې لګښت د ۱۱،۶ میلیون ډالرو څخه ۱۹ میلیون ډالرو ته اوچت شو او پروژه تر خپل ټاکلي وخت نهه میاشتې وځنډیده. د هرات په پروژه کې د ۷،۴ میلیون ډالرو اضافي لګښت او د پروژې په تکمیل کې ځنډ د قراردادي د خراب کار له عمله رامنځ ته شوي وو. د ناسم کار د معلومیدلو وروسته هم قرارداد کونکي مسول د قراردادي لخوا د اصلاحي ګامونو څخه ګټه نه ده ترسره کړې او هغه یې نه دي تعقیب کړي. د AFCEE مسول د هرات د پروژې لپاره د اضافي وخت او د ۵ میلیون نورو ډالرو منظوري ورکړي ده، دا پداسې حال کې ده چې نوموړي مسول پدې ښه خبر وو چې قراردادي د خپل کار په ټاکلي وخت کې د خلاصولو او د وړاندې هوکړه شوي بودیجه سره سم د تکمیل کولو په برخه کې ډیرې ستونزې لري. برسيره پردي، د AFCEE مسول د رغونې د قرارداد د ملاتړ د سیستم سره سم، د امریکا د قرارداد کونکو ادارې هیڅ مسول ته پدې اړه هیڅ ډول معلومات نه دي ورکړي.
2. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي ته معلومه شوه چې په دواړه ولایتونو کې ترسره شوي پروژه د معیارونو سره سم رغول شوي دي. د بیلګه په توګه، هغه تعمیر چې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي په هرات کې ولید، هم د ننه او هم د بهر لخوا سم رغول شوي دي، کړکې او دروازي په سمه توګه کار کاوه، او د اوبو رسول او برق سیستم یې په سمه توګه کار کاوه او فعال ول. دا پداسې حال کې ده چې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي یو شمیر وړې نیمګړتیاوې په ګوته کړې، د بیلګې په توګه، غیر متناسبه درجبندي، چې کیدلای شي د تعمیر د څڅیدلو سبب وګرځي.
3. که څه هم AFCEE او CSTC-A په مزار شریف کې د رغول شوي اسانتاوو د پایښت په اړه ګامونه اوچت کړي خو نوموړي ګامونه په مناسب وخت کې نه دي ترسره شوي. لومړي دا چې AFCEE برسيره پر دې چې د پروژې ډیرې کار بشپړ شوي وو خو بیا یې هم هغه د CSTC-A د عملیاتو او قرارداد د ثبات تریبونین لاندې نه وو راوستلي. دویمه دا چې څه څه هم CSTC-A خپل "جدي" او یا هم د "افغانانو دوستانه" ودانیز معیارونه پورته کړي وو او د دغه معیارونو ته د بیاکتنې په برخه کې د مهم ګډو همکارانو د نظر د اخیستلو لپاره یې یو میکانیزم هم رامنځ ته کړي وو، خو دغه نوي او تازه معلومات قرارداديانو ته

د سیگار نظارت

د مزار شریف او هرات په ولایت کې د پروژې د تکمیل په وخت کې په اختیار کې نه وو ورکړل شوي.

وړاندیزونه

د هغه ځایه چه امریکا افغانستان ملي اردو ته د امنیت—خوندي کولو مسؤلیت ورسپاري- چه نوموړي کار د تروریزم پر وړاندي مبارزه کې یو مهم گام گڼل کېږي- د افغان ملي اردو لپاره د غوره رغول شوو ودانیو او اسانتیاوو اړتیا او اهمیت ډیرېږي. د قراردادي د څار د تقويې په موخه، او د دې لپاره چه امریکایی قرارداد کونکي ادارې د قراردادي د کړنو په اړه دقیق معلومات ولري. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د AFCEE مشر ته دوه وړاندیزونه وکړل:

- داسې تگ لارې رامنځ او عملي کړي چه یقیني کړي قرارداد کونکي امر د قراردادي لخوا په مناسب وخت او طریقه باندې د اوچت شوو گامونه تعقیب کړي.
- په هرات ولایت کې د لومړني قراردادي د کړنو په اړه د رغونې د قراردادي د ملاتړ سیستم سر سم یو راپور ثبت کړي.

د اداري نظر او تبصره

د دې راپور په غیرنهایی طرحه باندې د نظر ورکولو په ترڅ کې AFCEE وویل چه دوی د قرارداديانو لپاره د پروژو د تکمیل لپاره کره وخت وټاکي او همدابول به د قرارداد کونکي امر څخه هم وغواړي چه د ستونزې د رامنځ ته کېدو په حالت کې هغه تعقیب کړي. زموږ د دویم وړاندیز په ځواب کې AFCEE وویل چه هغه په هرات ولایت کې د مربوطه قراردادي په وړاندي په CCASS کې د ارزونې یا درجه بندي دوسیه ثبت کړې ده.

پلټنه 10-11: امنیت/افغان ملي پولیس

د افغان کورنیو چارو د وزارت د پرسونل د سیستم په اړه د پرمختگونو سره بیا هم د افغان ملي پولیسو د معاشاتو د ورکړې او د کاري وړتیاوو په اړه لا ډیرو گامونو ته اړتیا لیدل کېږي

د افغان ملي پولیسو پراختیا او پراختیا چه د افغان ملکي وگړو د خونديتوب او د قانون د حاکمیت لپاره اړین دي د امریکا د متحده ایالاتو لپاره یو د لومړیتوبونو څخه گڼل کېږي. د فعلي پلان پر اساس باید د افغان ملي پولیسو شمیر د ۲۰۱۱ کال د اکتوبر تر میاشتې پورې ۱۳۴۰۰۰ ته ورسېږي. د افغانستان اسلامي جمهوریت نشوای کولای د افغان ملي پولیسو معاشونو ورکړي ځکه خو نړیوالې ټولني د قانون او نظم باروي فنډ (LOTFA) په کال ۲۰۰۳ کې رامنځ ته کړ ترڅو د افغان ملي پولیسو لگښتونه پر غاړه واخلي. د هغه وخت څخه راپدېخوا د امریکا متحده ایالاتو او نړیوالې ټولني د افغان ملي پولیسو د گمارنې د لگښتونو، معاشاتو، امتیازاتو او تخصیصاتو لپاره ۱،۵ ملیارد ډالره د LOTFA له لارې د دغه هیواد سره مرسته کړې ده. د امریکا متحده ایالتونو د LOTFA سره ۵۴۵ میلیون ډالره مرسته کړې چه د ملگرو ملتونو د پرمختیایی ادراي یا UNDP تنظیميږي.

د افغان ملي پولیسو حفظ د افغانستان د اسلامي جمهوریت په هغه وړتیاوو او توان پورې اړه لري چه نوموړي دولت کولای شي د افغان ملي پولیسو د پرسونل د تنظیم او د هغوي د حساب ورکونې چارې په سمه توگه سمبال او د هغه لپاره مناسب او کره سیستمونه پلي او غوره کړي. افغان ملي پولیس د کورنیو چارو د وزارت تر رهبري خپلې دندې پرمخ وړي. د امریکا متحده ایلات، نړیوال ټولنه او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د افغان دولت د کورنیو چارو د هغه هڅو چه وکولای شي د خپل پرسونل، د هغوي د معاشاتو او لگښتونو په اړه یو کره او دقیق سیستم ته لاس رسی ولري ملاتړ کوي.

اهداف

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي دا پلټنه ځکه په لاره واخلو ترڅو معلومه کړي چه افغان دولت کارکونکو د تنظیم په اړه کوم سیستمونه لري او د یو مستقل او حساب دهې پولیس د رامنځ ته کولو لپاره کومه اړتیاو ته ضرورت لري. د پلټني دغه راپور درې موخي درلودلی:

- معلومه کړي چه د کورنیو چارو وزارت سیستمونه د افغان ملي پولیسو د کړنو په اړه کره او دقیق دي.
- معلومه کړي چه د کورنیو چارو د معاشاتو سیستم د افغان ملي پولیسو د معاشاتو د سمبالولو لپاره د LOTFA لخوا د لگولو شوو پیسو په ګډون په مناسبه او سمه توګه عیار او ځای په ځای شوي دي.
- معلومه کړي چه د معاشاتو لپاره غوره شوي سیستمونه به افغان ملي پولیسو اړتیاوي پوره او په راتلونکي که ثابتې وي او که څنګه.

موندني

1. د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د افغان ملي پولیسو د پرسونل په اړه د راپور ورکونې لپاره د څلورو څو د افغان ملي پولیسو د معاشاتو په اړه یوازي د یوه سیستم څخه ګټه اخلې. که څه هم د کورنیو چارو وزارت د خپلو بشري منابعو معلومات الکترونیکی کوي او د افغان ملي پولیسو د حساب ورکونې په اړه یې پرمختګونه تر لاسه کړي، خو تراوسه یې د خپلو ټولو کارکوونکو دقیقه شمیره ځکه نده په ټاګه کړي چه نوموړي وزارت د کارکوونکو په اړه بیلابیل معلومات نشي راټولولای او یا یې هم نشي تصدیق کولای. د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر تر ۳۰ می نېټې پوري د مختلفو معلوماتي سیستمونو او ډیټابیسونو پر اساس د افغان ملي پولیسو شمیره د ۱۱۷۷۴ څخه بیا تر ۱۲۵۲۱۸ پوري اټکل شوي وه، افغان ملي پولیسو په اړه د کورنیو چارو د وزارت ابتدایي معلوماتي سیستم کي د کارکوونکو، بیومیتریک، پېرنډګلوي د کار، او د ثبتونې د معلوماتو په اړه معلومات موجود دي، د یادولو ده چه دغه معلوماتي سیستمونه په غیر مرکزي ډول کار کوي. برسیره پر دې په ریکارډ کي داسي معلومات هم شته چه هغه مکمل ندي، تصدیق، او تطبیق شوي نه دي.
2. د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا د ملګرو ملتونو پرمختیایي ادارې د افغان ملي پولیسو د معاشونو او نورو لګښتونو لپاره د LOTFA له لاري تقریباً ۱،۲۶ ملیارد ډالره لګولي دي. د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر تر میاشتې پوري د افغان ملي پولیسو په سولو که ۲۱ ته معاشونه د نقدو پیسو له لاري ورکول کیدل، او نه د کورنیو چارو وزارت او نه هم د ملګرو ملتونو پرمختیایي ادارې هغه نه دي تصدیق کړي. دوي نشي تاییدولای چه یوازي هغه افغان ملي پولیسو چه کار یې کړي هغوي ته پیسي ورکړل شوي دي. د ملګرو ملتونو پرمختیایي اداره د LOTFA او د افغان ملي پولیسو د معاشونو د څارني دنده پر مخ وړي، او د دغه خدمتونو د ترسره کولو لپاره د اداري فیس په نامه ټاکلي مقدار پیسي ګرځوي. برسیره پردې، UNDP د یوه مستقل څارونکي سره د LOTFA د کړنو په برخه کي د مرستې تر لاسه کولو په برخه کي قرارداد ترسره کړي دي.
3. د کورنیو چارو وزارت هڅه کوي چه د افغان ملي پولیسو د پرسونل او معاشاتو د ملاتړ لپاره سیستمونه جوړ کړي. اوسني پېښي ته د ځواب ورکول، او د ټولو کارکوونکو او د هغوی د معاشاتو د معلوماتو اوتومات ثبتونه او مرکزي کونه به د افغان ملي پولیسو بقا نوره هم ثابتې او یقیني کړي. دا پداسي حال کي ده چه د کورنیو چارو وزارت به لا هم د کارکوونکو یا پرسونلو د معاشاتو په اړه د معلوماتو، په یوه سیستم کي د ټولو معلوماتو د مرکزي کولو او تر هغه چه امنیتي، زیربنایي او د همغږي په شان مسلي او موضوعګانې نه وي حل شوي د ستونزو سره مخامخ وي.

وړاندیزونه

- د دي لپاره چه د افغان ملي پولیسو د پرسونل او معاشاتو په اړه د حساب ورکونې ښوالی ومومي د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي پنځه وړاندیزونه وکړل.
- د دي لپاره چه د امریکا د متحده ایالاتو او نړیوالو مرستو کونکو لخوا د LOTFA سره د ترسره شوو مرستو څخه د ملګرو ملتونو پرمختیایي اداره یا UNDP په ښه توګه څارنه وکړای شي، او همدابول د UNDP لخوا د دغه چارو د تنظیم پخاطر د تر لاسه شوو پیسو د موضوع په اړه، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي په افغانستان کي د امریکا سفیر ته وړاندیز کوي ترڅو:
- په LOTFA کي دي د امریکا د متحده ایالاتو د استازي څخه غوښتنه وشي چه د نړیوالې ټولني لخوا د

د سیگار نظارت

LOTFA سره د ترسره شوي مرستې په اړه د هرې ربع د راپور په اخر کې د ملگرو ملتونو د پرمختیایي ادارې سره دې دغه موضوع شریکه کرل شي، او په ملگرو ملتونو کې د امریکا د میشن څخه دغوښتنه وکړي ترڅو د LOTFA د څلورمې مرحلې لپاره د UNDP د چارو د تنظیم فیس منظور کړي.

د پرسونل او د معاشاتو په برخه کې د افغان کورنیو چارو د وزارت پرمختگونو ته په پام سره، یقیني کرل شي چه هغوي یوازي د ترسره شوو دندو او د معاشاتو د لگښتونو پر اساس معلومات ورکړي او همدا ډول یقیني کرل شي چه د ملگرو ملتونو د پرمختیایي ادارې لخوا تنظیمونکي د LOTFA مرستې د افغان ملي پولیسو د مجازو اړتیاوو لپاره لگول کېږي، د افغانستان د بیارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د NTM-A/CSTC-A عمومي قومندان ته وړاندیز کوي ترڅو لاندې ذکر شوي کامونه اوچت کړي:

- د راتلونکي موجودي لیست لپاره د کورنیو چارو د وزارت او د CSTC-A لپاره په لیکلي بڼه د لارښونو برابر، ترڅو د کورنیو چارو وزارت د افغان ملي پولیسو د کړنو، معاشاتو، د پرسونل د پېرندگلوۍ کارډ/ ثبت او د بیومیتریک ډیټابیس او سیستم په اړه تصدیق وکړلای شي.
- په راتلونکي کې د پرسونل د موجودی د لیست د شتون او د افغان ملي پولیسو د پرسونل او د هغه اړوند معلوماتو د دقیقې ثبتونې لپاره لاندې کامونه اوچت کرل شي:
- د کورنیو چارو د وزارت د بشري قوې معلوماتي سیستم د نوموړي وزارت د نوي پرسونل د موجودی، د معلومات د تصدیق، د پولیسانو د راجیستر کولو، د پېرندگلوۍ د کارډونو د ویشلو او د افغان ملي پولیسو د بشري قوې اړوند لاسي معلوماتو د تغیرولو لپاره د هغه وزارت د بشري منابعو معلوماتي سرچینه د یوازی رسمي منبع په توگه وټاکي.
- د پېرندگلوۍ د کارډ په شان ټول معلومات د کورنیو چارو د وزارت په مختلفو معلوماتي سیستمونو کې سره مقایسه کرل شي. ترڅو لاس ته راغلي دقیق معلومات تصدیق کرل شي.
- د پېرندگلوۍ بیومیتریک تصدیق کونکی باید د بیومیتریک جمپ کیت سره همغږي کرل شي – هغه اله چه د بیومیتریک معلوماتو لکه د گوتي د نشان، انځورونو، او د کسي چارچپیره د رنگینه حلقي یا ابرس د معلومولو لپاره کارول کېږي - دا کار به د دوگوني بیومیتریک ثبت او د افغانستان د ملي پولیسو د پرسونل بیومیتریک معلوماتو د سیستم د اړوندو معاملو د ترسره کولو په برخه کې خورا لوی کمک وکړي.
- د افغان ملي پولیسو د موجوده معلوماتو سره د ځانگړو معاشاتو او کارکونکو د لیست او پرسونل د معلوماتو تصدیق کول، او د افغان ملي پولیس د هغه کارکونکو لپاره چه په سیستم کې یی معلومات ثبت شوي نه دي د نوي ډیټابیس جوړول.
- د کارکونکو د نومونو او معاشاتو د لیست د عادي معلوماتو ځاني او د ثبت شمیرې پرته او مقایسه کول ترڅو د ملي پولیسو غیر تصدیق شوي پرسونل لیري او یا و پېرندل شي او د هغوي امتیازات بند او د هغوي لپاره ځانگړي شوي لگښتونه ودرول شي.
- د یو داسي پلان جوړول چه په هغه کې د کورنیو چارو د وزارت او CSTC-A د کارکونکو د معاشاتو او کارکونکو لیست او د پرسونل په اړه معلومات د اوتمات کولو او مرکزي کولو هڅې سره همغږي شي، او د نوموړو سیستمونو او ډیټابیسونو ترمنځ اړیکي رامنځ ته شي.
- د کورنیو چارو د وزارت څخه وغوښتل شي چه د افغان ملي پولیسو د معاشاتو او خوراک لپاره ځانگړي شوي پیسو په اړه د مرستو پر اساس راپور ورکړل شي، ترڅو د LOTFA لخوا قانوني لگښتونه وپېرندل شي او د ضرورت په وخت کې تعقیب کرل شي.

د اداري نظر او تبصره

د دې راپور د غیر نهایی طرحې په اړه د خپلو نظرونو په ترڅ کې د امریکا سفارت په قسمي ډول د دغه وړاندیزونو سره خپل موافقت ښکاره کړ، او د NTM-A/CSTC-A د دغه څلورو وړاندیزونو سره خپل موافقت او یا هم خپل قسمي موافقت وښود. هر هغه فعالیت چه دوی ترسره کړي او یا هم د ترسره کولو هوډ لري زمونږ تلو.

په دې درې میاشتني کې اعلان شوي نوې پلټني

پدې درې میاشتو کې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د امریکا د بیارغونې د مهمو هڅو په اړه د څلورو نویو پلټنو د پیل اعلان وکړ. هغوي به د بیارغونې د قرارداد کولو په اړه د افغان لومړني ابتکار سره مرسته وکړي، د قرارداد سره سم د لګښتونو د USAID د مالي پلټنو پوښتن، د ګډې همکاري هوکړه لیک، او د بیارغونې لپاره مرستې؛ د ۲۰۱۱ مالي کال د ملي دفاع د قانون (NDAA) پر اساس د قرارداديانو او د خصوصي سکتور د قرارداديانو (PSCs) د کړنو څخه څارنه؛ او د لویس برجر لپاره د هارت سکیوریتی لمبېډ لخوا د دویم لاس قراردادي په شان د خصوصي خدمتونو د وړاندې کول.

د قرارداد کولو په اړه د افغان لومړني ابتکار تطبیق

په افغانستان کې امریکایي پوځ (USFOR-A) او د افغانستان لپاره د امریکا د میشن قراردادونو ته د افغان لومړي لاس رسې لاره خپله کړي ترڅو پدې توګه اقتصاد وده، ظرفیت لور، او د مخالفینو پر وړاندې د ټاکل شوو اهدافو ته د رسیدلو لپاره باید افغان شرکتونه وهڅول شي چې د خدمتونو او موادو د وړاندې کولو په برخه کې د امریکا د شرایطو او غوښتنو سره ځان برابر کړي. دا څیړنه درې موخي لری:

- د سیستمونو بیاکتنه او د موجود کنټرولي لارو چارو ارزونه ترڅو وړ افغان قرارداديان، د بررسې شوو افغان قرارداديانو لپاره د یو ډیټابیس د جوړول او ډاډه شي چې ټول اړوند قوانین او مقررات عملي او دندې د هغه سره سم پر مخ وړل کېږي.
- د امریکا او ایتلاف د همکارانو د هغو ارزونه چې غواړي معلومه کړي د افغان ټیټ کاري وړتیاوو په پام سره د لومړني افغان ابتکار د پیسو د ضیاع، فساد، اختلاس څخه په سمه توګه ارزونه وشي.
- معلومه کړي چې د لومړي افغان ابتکار په وړاندې د کومو ننګونو سره مخامخ دي.

د USAID مالي پلټني د قراردادونو لپاره

تعهد شوي لګښتونه، د همکاري هوکړې، او د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي شوي مرستې د ځان سره رانغاړي.

د USAID عمومي پلټونکي د دفتر په وینا، د افغانستان د بیارغونې لپاره د USAID مرستې د ۲۰۰۲ کال څخه بیا تر ۲۰۱۰ کاله پوري ۱۱،۷ ملیارد ډالرو ته رسېږي. USAID د دغه ډیرې مرستې قرارداديانو او یا هم غیر دولتي سازمانونو ته د قراردادونو، د همکاري د هوکړو او د بسپني په ډول ورکړي دي. د دغه مالي لارو یا میکانیزمو څخه د ترسره شوو لګښتونو په اړه د مالي پلټني یو ډیر ارزښتمن د څار سیستم وړاندې کوي، چې د هغه څخه په ګټه اخیستلو د مرستو مستقیمه یا غیر مستقیمه ورکړې په ګډون په داخلي کنټرول کې د نیمګړتیاوو او د اړوندو اجرائیې قوانینو سره د هغه هر ډول سرغړونه او ټکر په ګوته کولای شي. دا څیړنه درې موخي لری:

- د USAID لپاره د خپلو قراردادونو، د همکاريو د هوکړو، او د بسپنو په اړه د مالي پلټنو د اړتیا او ضرورت معلومول.
- د ۲۰۰۷ څخه بیا تر نن پوري د USAID د بیارغونې په اړه د قراردادونو، د همکاري د هوکړو او بسپني معلومول.
- د دې امر معلومول چې تر کومې مالي کچې پوري USAID د مالي څیړنو اړتیاوې پوره کړي او یا هم هوډ لري پوره کړي.

- په افغانستان کې د قرارداديانو او PSCs د څارني مشري په غاړه درلودله.

د NDAA د ۲۰۱۱ مالي کال ۱۲۱۹ برخه د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي څخه غواړي ترڅو (۱) د افغانستان په اړه د قرارداديانو د کړنو څخه د غوره څار او نظارت په اړه د وړاندیزونو کول، (۲) د امریکا د دفاع، کورنیو چارو وزارت او د USAID لخوا په افغانستان کې د دغه وړاندیزونو په اړه د ترسره

نوې پلټني

- د قرارداد کولو په اړه د افغان لومړني ابتکار تطبیق
- د USAID مالي پلټني د قراردادونو لپاره تعهد شوي لګښتونه، د همکاري هوکړې، او د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي شوي مرستې د ځان سره رانغاړي
- د NDAA په مشري په افغانستان کې د قرارداديانو او خصوصي امنیتي کمپنیانو په اړه څارنه
- د لویس برجر لپاره د هارت سکیوریتی لمبېډ لخوا د خصوصي امنیتي خدمتونو وړاندې کیدل

د سیگار نظارت

شوو عملي گامونو د حالت په اړه د راپور ورکول، او (۳) د نظامي او امنيتي قرارداديانو او يا هم دويم لاس قرارداديانو (خصوصي امنيتي قرارداديان يا PSCs) تر کومه حده د افغان ملکي وگرو په قتل که مسؤل دي، په دې اړه د بشپړ راپور وړاندي کول د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي دنده ده. همدا ډول NDAA د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي څخه غواړي ترڅو د امريکا پر (۱) هغه نظامي او امنيتي قرارداديانو او يا هم دويم لاس قرارداديانو چه د ملکي افغانانو په وژنه کې ښکېل دي خپله اتکا کمه کړي او (۲) او همدا ډول په هغه افغان مسلح ډلو چه د افغان ملي امنيتي پوځ جز او برخه نه گنل کيږي خپله اتکار را کمه کړي.

د NDAA د 1219(a) برخې پر اساس، د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي بايد د دفاع وزارت، د کورنيو چارو وزارت او د USAID د دفترنو د عمومي پلټونکو سره د يادو شوو موضوعاتو په اړه د خبراترو لپاره اړيکه ټينگي او سلامشوري ترسره کړي. دا څيړنه درې موخي لري:

- د دفاع وزارت، کورنيو چارو وزارت او د USAID لخوا د قرارداديانو د کړو د څار په اړه د وړانديزونو د تطبيق او څرنگوالي معلومول او د نوموړو وړانديزونو د تطبيق په وړاندي د رامنځ ته شوو ستونزو او ننگونو په گوته کول.
- د دې مهم امر معلومول چه تر کومه حده خصوصي امنيتي کمپني د افغان ملکي وگرو په وژنه کې مسولي دي.
- د هغو گامونه د سطحې معلومول چه پلي کونکو ادارو په خصوصي امنيتي کمپنيانو باندې د امريکا د اتکا د کمولو په لاره کې ترسره کړي دي.

د هارت سکيوريتي لمبيد لخوا لويې برجر ته وړاندي شوي خصوصي امنيتي خدمتونه

د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي د هارت سکيوريتي (امنيتي) لمبيد لخوا د دويم لاس قراردادي په توگه لويې برجر ته د وړاندي شوي خصوصي امنيتي خدمتونو په اړه خپلې پلټنې پيل کړي دي. دغه پلټنې به د دويم لاس د قرارداد د لگښت، تقسيم اوقات او د پايولو يا نتيجو باندې متمرکز وي او همدا ډول د قرارداد څخه د ترسره شوي څارنې په اړه به هم خپلې پلټنې ترسره کړي. د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي په معلومه کړي چه ايا ترسره شوي خدمتونه د دويم لاس قراردادي د مقرراتو، د امريکا د متحده ايالاتو او افغان دولت د قوانينو او غوښتنو پر اساس چه په هغه کې د جدي واقعاتو په اړه راپور ورکونه، د سلاح ساتلو جواز او د وسلو په اړه د حساب ورکونې موضوعات شامل دي ترسره شوي دي او که نه. دا پلټنه دوه اهداف لري:

- معلومه کړي چه د هارت لخوا کوم خدمتونه وړاندي شوي او ايا دغه خدمتونه د لگښت، تقسيم اوقات او د پايولو په گډون د قرارداد د ذکر شوو غوښتنو سره سم ترسره شوي او که څنگه.
- د USAID او لويې برجر لخوا د هارت د کړنو په اړه د ترسره شوو پلټنو معلومول او همدارنگه دا په گوته کول چه USAID او لويې برجر څرنگه د نوموړي کمپني لخوا د ترسره شوي قرارداد په ترڅ کې د افغان او امريکا د قوانينو د مراعات او عملي کولو څخه مطمئن وو.

رواني څيړنې: قرارداد

د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي د بيارغونې په اړه د USAID لخوا د ترسره شوو دوو پروژو په اړه پلټنې ترسره کړي، د افغان ملي امنيتي پوځ لپاره د اسانتياوو د جوړولو په اړه د دوو قراردادونو پلټنه، او د خصوصي امنيتي کمپني څخه د ترلاسه شوو خدمتونو په اړه د يوې پلټنې ترسره کول.

د USAID لخوا د پاملرنې د نړيوالې موسسې او په کابل کې د کليو د پراختيا د پروگرام په اړه د پريکړه ليکو او مرستو ارزونه او څيړنه

د افغانستان د بيارغونې لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي د USAID او د پاملرنې د نړيوالې موسسې ترمنځ ته ۶۰

میلیون ډالرو په ارزښت د ترسره شوي هوکړه لیک په اړه مرسته و همکاري کوي نړیوال—د کابل لپاره د ټولني د پرمختیا پروگرام- یو د هغو څلورو پروگرامونو څخه دي چه د افغانستان په کلو او بانډو کې د خواراکی توکي د نه خونديتوب په اړه کار کوي. د یو کلن پروگرام د بشپړیدو نیټه په حقیقت کې د ۲۰۱۰ کال د مارچ میاشت وه؛ خو بیا هم، دا پروگرام د ۲۰۱۱ کال د سپتمبر تر میاشتې وغزول شو. د دی څیرنه څلور موخي لری:

- د هغو تگ لارو ارزونه چی USAID د دی قرارداد په ورکولو کینی ورڅخه گټه اخستی ده.
- او مشخصه کړی چی قرارداد په ټاکل شوو مصارفو، تقسیم اوقات او ټاکل شوو پایلو سره سم تر سره شوی دی.
- د نقدو پیسو د ویش په گډون د USAID او د پاملرنه د نړیوالې موسسې د نظارت او د کنترول پراگرامونه وازروی.
- د پروگرامو د اصلی اهدافو او موخو ته د رسیدو د کچې ارزونه.

د خای حکومتداری او د ټولنو د پرمختیایی پروژو په اړه د USAID قراردادونه

د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکي د هغه قراردادونو چه د USAID لخوا د محلي یا خایي حکومتداري او د کلیو د پرمختیا په برخه کې ترسره شوي دي ارزوني ترسره کوي. دا څیرنه څلور موخي لری:

- وازروی چی ایا قراردادونه د قرارداد د معیارونو، په گډون د رغوني پلانونه او مشخصات، لگښتونه، مهال ویش او لاسته راوړني سره سم بشپړ شوي دي.
- د قراردادي د کار په اړه د څارني په برخه کې مرسته او هکاري.
- د پروژو د بقا او ثبات د کچې ارزونه.
- د خصوصي امنیتي کمپنیانو څخه د ځان او یا هم د کاري سیمې لپاره د امنیتي خدمتونو، د هغوي د رول معلومول او دا په گوته کول چه ایا هغوي ته دافغان دولت لخوا د کار جواز ورکړل شوی وو، او د خصوصي امنیتي کمپنیانو په اړه د افغان دولت لخوا ترسره شوو تغیراتو د اغیزې معلومول.

د کابل نظامي روزنيز مرکز کې بنسټيزي پروژي

د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکي همدا ډول په کابل کې په نظامي روزنيز مرکز کې د زیربنایی پروژو په اړه د AFCEE لخوا د تنظیم او اداري په اړه پلټني ترسره کوي. د ۲۰۰۷ څخه بیا تر ۲۰۱۰ مال کال پوري، AFCEE په مرکز کې د پنځو عملیاتو په ترڅ کې د دريو ناڅرنگندو- پایلو/ او نا څرگند کیفیت لپاره تقریبا ۱۱۶ میلیون ډالره ترلاسه کړي دي. د دغه قراردادونو لاندې، AFCEE د لگښت-جمع – تعیین شوی – فیس، شرکت- تعیین شوي – قیمت، او د وخت او توکو د دندو سپارښتنه. دپلان جوړونه، رغوني او نظارتي دندو په گډون د دغو کاري سپرښتنو په اساس، کار د بشپړیدو مختلفو نیټو ته اړتیا لری. دا څیرنه څلور موخي لری:

- وازروی چی ایا پروژو د قرارداد د شرایطو او د رغوني د پلان، مشخصات، لگښت، مهال ویش او لاسته راوړنو سره سم ترسره شوي دي.
- وازروي چی د AFCEE's تسلیمی د قرارداد د اداري شرایطو، او د AFCEE پالیسي او قوانین، د قرارداد قوانین، او د فدرال اکتسابی شرایطو په گډون نظارتي مقررات سره سم دي.
- که چیري داسې وي چی افغان ملی پوځ د تجهیزاتو، ساتنیز اجراتو او د ساتني د لگښتونو بیه ورکړه مسولیت په غاړه وخلي نو بیا پلان مشخص کړي.
- د خصوصي امنیتي کمپنیانو څخه د ځان او یا هم د کاري سیمې لپاره د امنیتي خدمتونو، د هغوي د رول معلومول او دا په گوته کول چه ایا هغوي ته دافغان دولت لخوا د کار جواز ورکړل شوی وو، او د خصوصي امنیتي کمپنیانو په اړه د افغان دولت لخوا ترسره شوو تغیراتو د اغیزې معلومول.

رواني پلټني

قرارداد

- د پاملرنې نړیوال سازمان سره د کابل لپاره د کلیو یا ټولني د پرمختیا د پروگرام په اړه د همکاري د هوکړه لیک ته بیاکتنه
- د خای حکومتداری او د ټولنو د پرمختیایی پروژو په اړه د USAID قراردادونه
- د کابل نظامي روزنيز مرکز کې بنسټيزي پروژي
- د افغانستان په ملي امنیتي پوهنتون کې د رغوني چاري
- د کلوب ستراتیژیز گروپ لخوا د بیارغونې د ملاتړ د خدمتونو د ترلاسه کولو په اړه بیا کتنه.

د بیارغونې پروگرامونه او عملیات

- د افغانستان د ملي امنیت قواوو د وسایطو حساب ورکونه
- د سترو جرمونو پر وړاندې د افغان عملیاتي ځواک د تقويي په برخه کې امریکا هیڅې او مرستي
- د امریکا او نړیوالو مرستې د افغانستان د بانکي سیستم او د پولی کنترول او پرمختیا په اړه
- د افغانستان د کرهني د سکټور د ودې لپاره د امریکا د متحده ایالت مرستې او همکاري
- په افغانستان کې د قراردادونو لپاره د دفاع د اصلي بیمې د پروگرام قانون پلي کول
- په افغانستان کې د امریکایی ملکي وگړو د ژوند د سطحې د لوړولو په اړه لگښت او ثبات
- د افغانستان د بیارغونې لپاره د باروي فنډ له لاری د امریکا د مرستو کارونه او د هغه په اړه حساب ورکونه

افغان کارکوونکي د کابل په نظامي روزنيز مرکز کې په دريمه مرحله کې خپلو کارونه ته دوام ورکوي. د افغانستان د بيارغونې لپاره د امريکا د ستراتيژي بوه مهمو برخه د افغان امنيتي پوليسو لپاره د ودانيو جوړول دي- د افغان ملي پوليسو او ملي اردو د روزنې او هستوگنې لپاره د خاي په کبون- ترڅو افغان امنيتي پوځ وکولای شي په ۲۰۱۴ کې د امنيتي چارو مسوليت پر غاړه واخلي. (د افغانستان د بيارغونې لپاره خانگري عمومي پلټونکي انځور، وارن انتوني)

د افغانستان په ملي امنيتي پوهنتون کې د رغونې چارې

د افغانستان د بيارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکي په افغان ملي امنيتي پوهنتون (چه پخوا د افغان دفاعي پوهنتون) پيرنډل کيدلو د بيارغونې د پروژې او اړوندو چارو په اړه ارزونې ترسره کوي. AFCEE دغه قرارداد د لگښت او د معين فيس د قرارداد له مخې د ناڅرنگنده کار د تسليمې/ او نا څرنگند کیفیت لرونکي د AMEC ځمکې او چاپيريال په نامه يو شرکت ته افغان ملي امنيتي پوهنتون چه د کابل ښار په قرغه سيمه کې دي ورکړي دي. د قرارداد په وخت کېنې د يادې شوو موخو او اهدافو لپاره د ۷۰ ميليون ډالرو لگښت سنجول شوی وو، او ياده شوی پروژه بايد د ۲۰۱۰ کال د جون په مياشت کېنې بشپړه شوی وای، AFCEE د هغه وخت څخه وروسته تر اوسه پوری د سمون په موخه ۵ تعديلات قراردادی کمپنی ته وړاندی کړی دی چی په هغه کېنې د ضرورياتو کمول او زياتوالی، د موکلف شوی لگښت د ۸۳ ميليون ډالرو په ارزښت لوړول او د يادې پروژې لپاره د ټاکل شوی نيټي د ۲۰۱۱ کال د جون تر مياشتې پوری غزول شامل دی. دا څيرنه يا پلټنه د څلور مهمو موخو د تر لاسه کولو لپاره په لاره اچول شوی ده:

- همدا ډول به مرستې وکړي ترڅو معلومه کړي نوموړي قرارداد د اصلي شرايطو چه په هغه کې د پروژې لگښت، تقسيم اوقات او پايلو او يا د پروژې نتيجه شامله ده ترسره شوی او که نه.
- ترڅو د AFCEE سره مرسته وشي چی په اداري او د څارنې د اصولو او غوښتنو سر سم چی په هغه کېنې خپله د AFCEE مقررات، د قرارداد غوښتنې او شرايط او د فدرال د لاسته راوړنو مقررات شامل دی په سمه توگه چاري په مخ يوړل شي.
- داسي پلان جوړ کړي چه د نوموړو امکاناتو ملکيت افغان ملي اردو ته وسپارل شي، د کړنو ثبات تامين او د جاري ساتلو لگښت يی ورکړل شي.
- د خصوصي امنيتي کمپنيانو څخه د ځان او يا هم د کاري سيمې لپاره د امنيتي خدمتونو، د هغوي د رول معلومول او دا په گوته کول چه ايا هغوي ته دافغان دولت لخوا د کار جواز ورکړل شوی وو، او د خصوصي امنيتي کمپنيانو په اړه د افغان دولت لخوا ترسره شوو تغيراتو د اغيزي معلومول.

د گلوبل ستراتیجیز گروپ لخوا د بیارغونې د پروژې لپاره د وړاندې شوي امنیتي خدمتونو په اړه بیاکتنه.

د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي به دا معلومه کړي چې د امریکایي پوځ د انجنیرانو قطعي (USACE) د قراردادي لخوا اړوندي مرستې په سمه او مناسب قیمت ترلاسه کړي او که څنګه. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي بیا کتنې د موخو او اهدافو د سپیناوی په اړه ترسره کیږي. د بیا کتنې دا څېړنه دوي مهمې موخې لری:

- د هغو خدمتونو چې د نړیوال ستراتیژیک گروپ لخوا ترسره شوي څېړنه او د دی معلومول چې دا خدمتونه د قرارداد په معین وخت، لګښت او نورو وړاندیزونو او تعدیلاتو په نظر کېښی نیولو سره ترسره شوي دی که څنګه.
- دا جوته کړی چې USACE، د نړیوال قرارداد څېړنو او نظارت د فدرال د زده کړو د مقرراتو، د USACE د قوانینو او په قرارداد کېښی ذکر شوو مقرراتو سره سمه ترسره کړی دی.

رواني څېړنې: د بیارغونې پروگرامونه او عملیات

د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي د هغه پروگرامونو او عملیاتو په اړه چې د افغان ملي امنیتي پوځ په برخه کې امریکا د بیارغونې د ستراتیژي لپاره ډیر اهمیت لري او ه رواني پلټنې ترسره کوي، ترڅو حکومتداري بهتره او اقتصادي پرمختګ رامنځ ته شي.

د افغانستان د ملي امنیت قواوو د وسایطو حساب ورکونه

د امریکا متحده ایالاتو افغان ملي امنیتي پوځ ته لسګونه زره موټر ورکړی او هود لری چې د زرګونه نور، لیر تر لیره د ۲۰۱۲ کال تر اخره د دی ځواک ته ورکړی د دی موټر ډبرې برخه پیرودنه د بهرنی نظامی پیرودنې سیستم سره سم ترسره شوی دی، چې د دفاع د امنیتي هم غږی د اجینسی له لوری ترسره شوی دی. دغه پلټنه، چې په موټرو متمرکه ده، به تر ډیره حده د افغان ملي امنیتي ځواک د دغه موټرو ته د لاس رسي، د هغه د ساتنې او د هغه په اړه د حساب ورکونې په موضوعاتو باندې راڅرخیري. دا څېړنه دري موخې لری:

- د افغان ملي امنیتي پوځ د موټرو اړتیاوی او دا چې تر کومه حده دا اړتیاوی پوره شوی دی.
- دا معلومه کړي چې د CSTC-A او افغان ملي امنیتي پوځ به وتوانیري چې د امریکا لخوا د پیرودل شوو موټرونو په هکله حساب ورکړي. همدا ډول د دغه پوځ سره د ترسره شوو مرستو، د موټرونو د شمیر، ډول او د اوسني عملیاتي حالت په اړه معلومات او حساب ورکړي.
- دا معلومه کړی، څرنگه چې CSTC-A د افغان ملي امنیتي پوځ له لوری په امریکایي مساعدتو باندی د اخیستل شوو موټرو په اړه تضمین ورکړی چې دا پوځ کولای شی د دی موټرو ستانه وکړی، د هغوی څخه سمه کټه واخلی او هغه وساتی تر کومه حده ریبښیا ده.

د افغانستان د کرهني سکتور د پراختیا په برخه کې د امریکا د متحده ایالاتو مرستې

د افغانستان دکرهني د سکتور بیارغونه د امریکا لپاره یو د لومړیتوبونو څخه شمیرل کیږي. دا څېړنه څلور موخې لری:

- د ۲۰۱۱ مالي کال د دویمي ربع له طریقه د افغان کرهني سکتور سره د امریکا او د نړیوالو مرسته کونکو له لوري د ترسره شوي مرستې کچې معلومول.
- د هغو ستراتیژيو او موخو چې کولای شي د امریکا د متحده ایالاتو سره د افغانستان دکرهني د سکتور په وده کې مرسته وکړي معلومول او د هغوي په گوته کول.
- وارزی چې د امریکا مرستې تر کومه حده توانیدلی دی چې د کرهني په سکتور کېښی خپلو اصلی او ټاکل شوو موخو او اهدافو ته رسیږی.
- د امریکا د کرهنيزو مرستو د ضایعه کیدو سره د مخامخ کیدو د کچې په گوته کول.

دغسي واره فارمونه چه د جلال اباد ښار څخه د بهر ځای پر ځای شوي دي د افغانستان د کرهني د برخي لپاره د ملا د تير حيثيت لري. د افغانستان د بيارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي لخوا د رواني ارزوني او بيا کتنې په ترڅ کې د امريکا لخوا د افغانستان د کرهني په برخه کې د ترسره شوو مرستو د ستراتيژيو او موخو په اړه ترسره کيږي. (د افغانستان د بيارغوني لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي انځور، لپاه کاراھر)

د امريکا د متحده ايالاتو هڅې، تر څو دافغانستان د جرمونه په وړاندې ځواک څه ډول پر مخ ځي.

د افغانستان د بيارغوني لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي د امريکا د هغه هڅو سره مرسته کوي چه غواړي د سترو جرمونو پر وړاندې د افغان پوځ سره مرسته کوي. دغه پلټنه د هغو لړيو يوه برخه ده چه د امريکا او نړيوالي ټولني لخوا د افغان دولت سره د فساد د منځه وړلو په برخه کې ترسره کيږي. دا څيړنه او پلټنه دري موخي لری:

- د سترو جرمونو پر وړاندې د افغان پوځ سره د امريکا او يا هم د نړيوالو ترسره کيدونکو مرستو پيښندل او معلومول.
- معلومه کړی چی د امريکا د متحده ايالاتو مرستې د مربوطه قوانينو او مقرراتو په نظر کښي نيولو سره ډيزاين او عملی شوی دی او که څنگه.
- معلومه کړي چه ايا د امريکا مرستې خپلي ټاکلي موخي ترلاسه کوي او که څنگه.

د امريکا او نړيوالو مرستې د افغانستان د بانکي سيستم او د پولی کنترول او پرمختيا په اړه

د امريکا کانگرس د افغانستان د مالي سيستم او د کابل د هوايي ډگر څخه د نقدو پيسو د ايستلو په اړه خپله جدي تشويش څرگند کړي دي. د کانگرس د نوموړو تشويشونو ته په پام سره، د افغانستان د بيارغوني لپاره د ځانگړي عمومي پلټونکي د امريکا د متحده ايالاتو د هغو هڅو په اړه چه غواړي د افغانستان د اقتصاد سره مرسته وکړی او غواړی د دې هيواد مالي سيستم قوي کړي يوه پلټنه په لاره اچولاي ده. دا څيړنه دوی موخي لری:

- د هغو کنترولې تگ لارو چه په امريکا یی ادارو کې د افغانستان سره د ترسره کيدونکو مرسته لپاره ځاي په ځای شوي دي معلومول.
- د امريکا د متحده ايالاتو د هغو هڅو چه غواړی په مالي سکتور پوري په اړوند مسلو کې بايد د افغان دولت ظرفيت لوړ کړل شي زياتول او د پدې اړه د ستونزو د منځه وړل.

په افغانستان کې د قراردادیانو لپاره د دفاع اړوند د بیمې د پروگرام پلي کول

د دفاع د اساسي قانون د بیمې پروگرام د امریکا د متحده ایالاتو د کارگرانو د دپیار تمینت لخوا اداره کېږي، د ټولو فدارل قراردادیانو او دویم لاس قراردادیانو څخه غواړي چې هغو کارکوونکو ته چې د امریکا د متحده ایالاتو څخه بهر کار ترسره کوي باید کارکوونکی د غرامت بیمې د حق څخه برخمن وي. USACE د بیمې د خدمتونو د یوه وړاندي کونکي څخه گټه اخلي. دغه پلټنه په DBA یا د دفاع د اساسي بیمې د پروگرام په اړه چې د USACE پلي کېږي ده، همدا ډول نوموړي پروگرام د سنټکام گډ د تیاتر د ملاتړ قرارداد امر (C-JTSCC) هم تر پوښښ لاندې راولي. دا څیړنه او پلټنه درې موخي لری:

- دا څیړنه څلور موخي لری
- معلومه کړي چې تر کومه حده د بیارغونې لپاره د ځانگړو شوو مرستو کې د DBA څخه گټه اخیستل شوي ده او تر کومې کچې د اړوندو او مربوطه قوانینو، مقرراتو، پلاسیسو او تگ لارو سره سم پرمخ وړل شوي دي.
- د USACE او C-JTSCC سره د قراردادیانو لخوا د DBA سره د ساتلو په برخه کې مرسته او د هغه لوړول.

په افغانستان کې د امریکایی ملکي وگړو د ژوند د سطحې د لوړولو په برخه باندې لگښتونه او پایښت

په افغانستان کې د امریکا د ستراتیژي یوه برخه په هغو ملکي هڅو پورې تړلی ده چې کولای شي د غوره حکمت جوړ او په هیواد کې اقتصادي پرمختیا را منځ ته کړي. په افغانستان کې د امریکا د ملکي وگړو شمیر د فبروري د میاشتي، کال ۲۰۰۹ کې د ۲۶۱ څخه بیا د ۲۰۱۰ کال د فبروري د میاشتي پوري ۹۸۹ ته جگ شوي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت وړاندیز کړي دي چې د امریکا د ملکي وگړو شمیر د تر ۲۰۱۲ کال پوري ۱۳۵۰ ته جگ کړل شي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت د عمومي پلټونکي سره یوځای دغه پلټنه د پخوانیو هغو پلټنو لري او ادامه ده چې د امریکا د ملکي وگړو د ژوند د سطحې د لوړولو په برخه کې ترسره شوي وي، او همدارنگه افغانستان ته نورو اضافي امریکایی وگړو د راتگ د ثبات او پایښت په اړه هم تړاو لري. دا څیړنه او پلټنه درې موخي لری:

- تر نن ورځې پوري په افغانستان کې د امریکا د ملکي وگړو د ژوند د سطحې د پورته کولو په برخه کې د لگول شوو پیسو د اندازې معلومول.
- د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت سره د امریکا د ملکي وگړو د ژوند د لوړولو په برخه کې د داخلي کنترول د لاندې بنوالي او غوروالي په برخه کې مرسته او همکاري.
- د ژوند د سطحې د لوړولو د ثبات او پایښت په برخه کې مرسته او همکاري.

د افغانستان د بیارغونې د باوري فنډ سره د امریکا لخوا د ترسره شوو مرستو کارونه او د هغه په اړه حساب ورکونه

دغه پلټنه د افغانستان د بیارغونې د باوري فنډ یا ARTF چې د افغان دولت سره د ترسره کېدونکو مستقیمو مرستو تر ټولو لویه برخه جوړوي مرسته او همکاري کوي. ARTF د نړیوال بانک لخوا اداره کېږي، او د نوموړي پروگرام سره د امریکا او د نورو نړیوال مرسته کونکو هیوادونو لخوا مرستې ترسره کېږي. د ARTF سره ترسره کېدونکي مرستې د افغانستان د ملي بودیجې په جوکات کې پرمخ وړل کېږي او امریکا او نورو مرسته کونکو هیوادونو لخوا د افغان دولت سره د مستقیمو ترسره کېدونکو مرستو په اړه هغه ته ځانگړي حیثیت ورکوي. د ۲۰۱۰ کال تر سپتمبر میاشتي پوري یوازي امریکا (د ټول ټال ۴ ملیارد ډالرو مرستو چې د ۳۲ مختلفو هیوادونو او نړیوالو سازمانونو) لخوا ترسره شوي وي یو په څلورمه یعنی ۹۷۲ میلیون ډالره مرسته کړې وه. دا څیړنه د هغو تحقیقاتو یوه برخه ده چې د افغانستان سره د هغو هڅو چې د امریکا د متحده ایالاتو او نورو کمک کوونکو

- هیوادونو لخوا تر سره شوو مرستو په اړه تر سره کیږی. دا څیړنه او پلټنه درې موخي لری:
- د هغو گامونه پیرنډل چه د امریکا او نړیوال بانک لخوا د امریکا د مرستو د سمی او مناسبی کارونی او د هغه په اړه د حساب ورکونی په اړه تر سره شوی دی.
- معلومه کړی چه ایا مرستی د ټاکلو موخو ته د رسیدلو لپاره کارول شوی دی او که څنگه.
- د ARTF مرستو څخه د څار د میکانیزم په برخه کی د خطرونو او نیمگړتیاوو پیرنډل.

عدلی څیړنی

د افغانستان د بیارغونی لپاره ځانگړی عمومی پلټونکی د افغانستان د بیارغونی لپاره د دریو لویو مرستو، ASFF، ESF او INCLE اړوند د ۳۹ ملیارد ډالرو په ارزښت معلوماتو ارزونه او تحلیل پیل کړی دی. the ASFF، P.L. 110، the ESF، and INCLE. د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی دغه پلټنی د-110 قانون چه تعدیل شوی، تر سره کوی. نوموړی قانون د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی څخه غواری چه نامناسبه پیسو د ورکړو په اړه- لکه دوځلی د پیسو ورکول او یا هم د غیر مستحق پلورونکی تحقیق وکړی او د هغو مرستو لپاره چه د افغانستان د بیارغونی لپاره ځانگړی شوی دی د یو نهایی عدلی راپور چمتو کول.

د DoD د عدلی څیړنو په ترڅ کښی د افغانستان د بیارغونی په اړه د معلوماتو انتقال او لیردونه

د ۲۰۱۰ کال د مارچ په میاشت کی د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی د دفاع وزارت لخوا د ASFF د تخصیصاتو، تعهداتو او د لگښتونو د پرمخ وړلو د معلوماتو په اړه بیاکتنه پیل کړه، چه اوس د ۲۰۰۵ مالي کال څخه بیا تر ۲۰۱۰ مالي کال پوری ۲۷،۸۳ ملیارد ډالرو ته رسیدی. د یوه بشپړ عدلی راپور لپاره د کره معلوماتو راټولولو یو ستونزمن او د چلنج څخه ډک کار وو. د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی د دغو معاملو په اړه په ډیرو جزایاتو ته ننوتل درولی د ASFF سره د تعهد وروسته یو زیات شمیر ډالر بیرته د بهرنیو نظامی پیروندی باروی فنډ ته د هر ډول ناوړی گټی د اخیستنې د مخ نیوی پخاطر انتقال کړل شوی.

د ۲۰۱۱ کال د اپریل په ۱۱ مه، د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی د دفاع مالی او محاسبی د خدمتونو (DFAS) د مرستیال مشر سره ولیدل، ترڅو د اړوند معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره یوه غوره لاره وموندل شي. د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی به د DFAS سره خپل کد کار ته پدی موخه ادامه ورکړی چې یو داسی کمپیوتری سیستم رامنځ ته کړی چه وکولای شي د عدلی راپور د جوړولو لپاره اړین معلومات د مختلو برخو څخه راټول کړی، دغه کار به د کانگرس سره د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی د هوکړی پر اساس تر سره کیږی.

په عین وخت کی د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی په ASFF پوری اړوند ۱،۷ ملیارد ډالرو په اړه چه د USACE څخه د ۲۰۰۵ مالي کال څخه بیا تر ۲۰۰۹ مالي کال پوری لگول شوی دی هم عدلی بیاکتنه پیل کړی ده، پدی ترڅ کی به د دوه ځلو پیسو ورکونی او یا هم غیر مستحقو پیروندونکو ته د پیسو د ورکولو بیښی و څیړل شي.

په افغانستان پوری اړوندو د انتقالی معلوماتو عدلی څیړنه او بیا کتنه

د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی د ۲۰۰۲ مالي کال د جولای د میاشتی څخه بیا د ۲۰۱۰ کال د جولای تر میاشتی د اقتصادي ملاتړ د فنډ څخه د USAID لخوا د تخصیص، تعهد او لگولو شوو ۷،۴ ملیارد ډالرو په ارزښت مصرف په اړه لومړنی بیاکتنه پیل کړی ده. نوموړی بیاکتنه د ۷۳۲۷۲ معاملو او ۱۲۱۱ پیروندونکو په اړه وه. د عدلی څیړنو کارپوهانو د غیر عادي حالاتو د معلومولو لپاره ۱۹ عدلی څیړنی تر سره کړی. لومړنی پایلی د یو زیات شمیر غیر عادي او استثنايي حالاتو او فعالیتونو بنسکارندوی کوی.

عدلی پلټنی

- د افغانستان د بیارغونی په اړه د امریکا د دفاع وزارت د معلوماتو د انتقال په اړه عدلی بیاکتنه
- د افغانستان د بیارغونی په اړه د USAID د معاملو د معلوماتو په اړه عدلی بیا کتنه او څیړنه
- د DoS هغه انتقالی معلومات چی د افغانستان د بیارغونی په اړه دی، د افغانستان د بیارغونی لپاره د ځانگړی عمومی پلټونکی هوډ لری ترڅو د DoS لخوا د هغو مرستو

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکي عدلي ټیم په اسنادو باندې کار کوي ترڅو د دغه اسټیټاتو په قانوني بڼه باندې کار وکړي، او همداراز د USAID او د سیگار د تحقیقاتي ریاست سره د اسنادو، بیلونو او پیسو د تسلیمې په دوسو باندې کار وکړي. او هرکله چه اړینه وي د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي به خپلې موندنې په خپلو پلټنو کې شاملې کړي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي همدا ډول د خطر د اروزني په تګ لاره عملي کوي ترڅو د تحقیقاتو او پلټنو لپاره کاري سیمې په لا بڼه توګه په ګوته کړي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي به په USAID پوري اړوند نور معلومات په وقفوي توګه تحلیل کړي.

د افغانستان د بیارغونې په اړه د امریکا د دفاع وزارت د معاملو معلومات

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت لخوا د ۲،۸ ملیارد ډالرو په ارزښت د تخصیصاتو، تعهداتو او لګښتونو په INCLE پوري د اړوندو معاملاتو د معلومات په اړه چه د ۲۰۰۲ مالي کال څخه بیا تر اوسه پوري ځانګړي شوي بیاکنته پیل کړي ده. د بهرنیو چارو وزارت د ۲۰۱۱ کال د مارچ په میاشت کې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي ته د معلوماتو یوه نمونه ورکړه، دغه پلټونکي نوموړي معلوماتي نمونه وکتله او داسې برخې یې په ګوته کړې چې د عدلي راپور د بشپړولو لپاره باید د هغه معلومات تکمیل کړل شي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي اداره د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت سره ګډ کار کوي ترڅو دغه اړین معلومات راټول او د یوه بشپړ راپور په جوړولو کې ورڅخه ګټه واخلي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي به لومړنی عدلي بیاکنته د معلوماتو د رسیدو سره سم پیل کړي.

پلټنې

پدې ربع یا درو میاشتو کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي ۴۵ قضیې وټرلې او ۱۶ نوي قضیې یې پرانیستلې، پدې سره د روانو تحقیقاتو شمیر ۷۶ ته ورسید. د دغه شمیر قضیو څخه یې ۴۸ (۶۳٪) کې د خریداري په برخه کې د فساد او اختلاس په اړه دي. د پرانیستو قضیو د ډلې (۲۶٪) د عامه بډې اخیستې او یا رشوت په اړه دي. پاتې (۶٪) د غلا د ادعاوو په اړه دي. په ۱.۱ شمیره انځور کې د نوع په اساس تحقیقات بیان کړل شوي دي.

1.1 انځور

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د څارنوالیتوب ابتکار

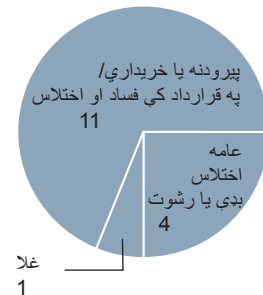
د راپور جوړونې په وخت کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي یو تجربه لرونکي مرافعه غوښتونکي په ننده وګماری او هغه یې عدلیې وزارت ته وروپیرانده، ترڅو د بیارغونې په اړه د عوا لرونکو قبضو په جوړولو باندې کار وکړي. د امریکا د ځانګړي څارنوال پچیت، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي څارنوال به د جرمي قضیو او د ملکي عامه مسلو چه د بیارغونې د قرارداد کولو، رغونې، د پروګرام د تطبیق او عملیاتو پوري اړه ولري حل او د هغوي د هواري لارې چارې به سنجوي. دغه کس به د سیگار د محقیقینو، د عدلیې وزارت د څارنوالانو او عامه وکیلانو سره د نږدې کار وکړي ترڅو د مرستو څخه د ناوړې ګټې اخیستې، فساد او اختلاس قضیې په مناسب توګه او په ټاکلې وخت کې پرېکړه وشي. د دې کار پایله دا وه، چه د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د جرمي او عامه پرېکړو په برخه کې د عدلیې وزارت سره همکاري دیره شوي ده.

د افغانستان د شفافیت اداره به سرغړونکي قرارداديان نیسي

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د افغانستان د شفافیت ادارې سره د هغه پېښې په اړه چه د جنوبي کوریا او یوې افغاني کمپني د خپل دویم لاس قراردادي سره د ۱،۱ ملیون ډالرو په ارزښت درغلي

د سیگار تحقیقات: نوي تحقیقات، د 2011 کال د جنوري د 1- مارچ تر 31

ټول: 16

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو مندریت، 4/15/2011

د سیگار نظارت

کړې وه مرسته وکړه. په کابل کې د ځایی بانک مسول باندي هم ادعا شوې وه چې په نوموړې پېښه کې بی لاس درلود. د ۲۰۱۱ کال د جنوري په میاشت کې د افغانستان لوی څارنوال د یوه کوریایی، یوه افغان او یوه پاکستانی د گرفتاری امر ورکړ. د ۲۰۱۱ کال د فبروري په میاشت کې افغان مسولینو نوموړي کوریایی تبعه په داسې حال کې گرفتار کړ چې غوښتل یې د هیواد څخه وتښتي. باور کېږي چې پاکستانی تبعه په بریالیتوب سره خپل هیواد یعنی پاکستان ته تښتېدلی وي، او افغان وگړي لا تر اوسه ازاد گرځي.

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي لخوا یو ځانگړي استازي د پوره کاري ورځې لپاره د افغان شفافیت ادارې سره وي. د افغانستان د لوی څارنوالی د شفافیت ادارې ته د دې قضیې د لیردولو په خاطر د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي څخه مننه وکړه.

د ۲۲ افغان وگړو د کار څخه د منع کولو وړاندیز

د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۲۸، USAID د هغه ۲۲ افغان وگړو چې گمان کېږي د USAID لخوا د تمویل کېدونکي پروژې د افغان دویم لاس قراردادیانو څخه بی پیسې شکولي د کار څخه د منع او محرومو وړاندیز وکړ. دغه افغانان د هغه قراردادي لخوا چې د افغانستان په ۲۳ ولایتونو کې د USAID د ځایی یا محلي حکومتداري او ټولنیز پرمختیا پروژې تطبیق کوي گمارل شوي وو.

لکه څرنګه چې د نور میاشتنو په راپورونو کې هم راغلي وو، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ته داسې معلومات رارسیدلي چې گمان کېږي د USAID د محلي حکومتداري د پروگرام لخوا داسې افغانان په دندو گمارل شوي چې بډې او رشوتونه یې اخیستل. د دې جرمي تحقیقات د پیل څخه سمدستي وروسته، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ته معلومه شوه چې د USAID د دفتر عمومي پلټونکي هم ورته تحقیقات پیل کړي دي. د دې لپاره چې خپلې منابع او سرچینې اعظمي کړي سیگار او USAID خپل تحقیقات سره ګډ او یوځای کړل. د ۲۰۱۱ کال په اکتوبر کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي خپل جرمي قیضه وتړله او د کار څخه د محرومالي په اړه یې خپله بیاکتنه پیل کړله.

تحقیقات د ناوړه او غلطې رغونې او کار شکارندوي کوي

د راپور جوړونې پدې مرحله کې، په کنړ کې میشت د ولایتي بیارغونې ټیم د هغه معلوماتو پر اساس چې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ورکړي وو، پدې موخه گامونه واخیستل چې به نوموړي ولایت کې د جوړېدونکي یوه پول لپاره باید ټول اړین گامونه همغسې چې په قرارداد کې ذکر شوي واخیستل شي. د هغو معلوماتو پر اساس چې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي لخوا ورکړل شوي وو، د کنړ ولایت د بیارغونې ولایتي ټیم د پاشاد د پله په اړه چې شاوخوا ۱،۲ میلیون ډالره لګښت پرې راغلي وپلاټه او ورته معلومه شوه چې نوموړي پول په سمه توګه نه دي بشپړ شوي. نوموړي ولایتي ټیم قراردادي ته په ډاګه کړه چې ترهغه به پیسې ترلاسه نکړي ترڅو چې پول په سمه توګه ونه رغوي، دغه پیسې تخمیناً څو سوه زره افغانۍ کېږي.

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د تحقیقاتو په وخت کې معلومه شوه چې قراردادي قصداً تر ټاکل شوو معیارونو د ټیټ کیفیت لرونکي مواد کارولي وو چې کولای شي د نوموړي پول اینده د کواښ سره مخامخ کړي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د کنړ د بیارغونې ولایتي ټیم او د USACE انجینران و هڅول چې د پروژې څخه لیدنه او پلټنه وکړي. د پلټنو په ترڅ کې معلومه شوه چې په پول کې تر معیاري مواد د ټیټ کیفیت لرونکي مواد کارول شوي وو، او په خپل وار سره ولایتي بیا رغونې ټیم قراردادي د اړوند برخو د اصلاح کولو هدایت وکړ.

د سیگار د شکایتونو د تنظیم سیستم او تګ لاره

د راپور جوړونې د دې مرحلې په ترڅ کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ۱۰۶ شکایتونه ترلاسه کړل. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د دې جملې د ۱۵ قضیو په اړه کار کوي او

د سیگار نظارت

۱۵ نور یی ارونو نورو فدرال ادارو ته ولیردول. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي پاتي ۷۱ شکایتونه د شرایطو نه پوره کولو په دلیل وتړل. د دغه شکایتونو منبع او ترتیب په اړه معلومات په ۱.۲ او ۱.۳ شمیره انځورونو کې ښودل شوي دي.

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي لپاره بودجه

د امریکا کانگرس په کال ۲۰۰۸ کې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي اداره تاسیس او د ۲۰۱۱ مالي کال په گډون یی تر اوسه ۷۱،۶ میلیون ډالره د دغه ادارې د عملیاتي لگښتونو د پوره کولو لپاره منظور کړي دي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي سره د ۲۰۱۰ مالي کال ۷،۲ میلیون ډالره پاتي وو، چه پدې سره د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره بودجه ۳۲،۷ میلیون ډالرو ته ورسیده.

د ۲۰۰۸ کال راپدېخوا، د امریکا کانگرس د افغانستان د بیارغونې لپاره خپل مرستې د پام وړ کچې ته لوړې کړي دي. د ۲۰۰۲ څخه بیا تر ۲۰۰۸ کال پوري، د امریکا کانگرس د افغانستان د بیارغونې لپاره ۲۶،۲۳ ملیارد ډالره ورکړي او د ۲۰۰۸ څخه بیا تر ۲۰۱۱ کاله پوري یی ۴۵،۶ میلیون نور ډالر ورکړي دي. د دې مرستو کچه په لوړه شي ځکه په دې شمېرو کې د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت او د USAID لخوا د ترسره شوي پروژې شاملې نه دي. د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره د امریکا ولسمشر د افغانستان د امنیتي ځواکونو د تقويې، د حکومتداري د پرمختیا او د اقتصادي پرمختگ د اساس د اېښودلو حسابونو او مرستې شاملې نه دي.

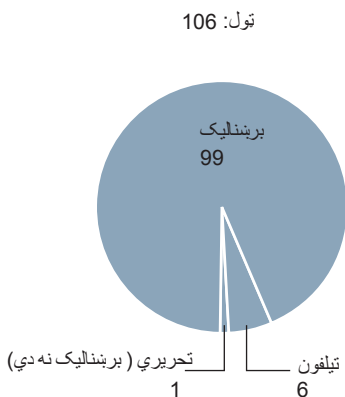
د دې لپاره چه د بیارغونې په برخه کې د څارنې هڅې وغزول شي، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي باید د کابل، قندهار او بگرام برسيره نورې سیمې تر خپل پوښښ لاندې راولي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي لخوا د ۴۴،۴ میلیون ډالرو غوښتل شوي بودجه به دغه اداره په دې قادره کړي چه کارپوه محقیقین او پلټونکي په دندو وگماري او د مالیه ورکونکي د ډالرو څخه د ناوره گټې اخیستې، فساد او ضیاع مخه ونیسي. ۱.۱ شمیره جدول د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونکي لپاره په ۲۰۱۱ مالي کال کې د مرستو او فنډ لنډیز بیانوي.

1.2 انځور

د سیگار د شکایتونو منبع د 2011 کال د جنوري د 1 څخه د مارچ تر 31

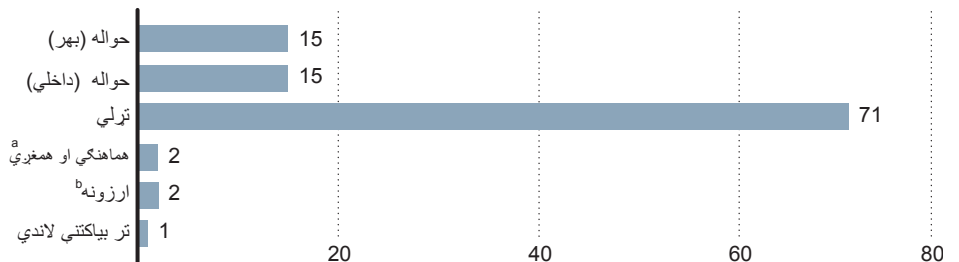
د سیگار د شکایتونو حالت: د 2011 جنوري د 1 څخه د مارچ تر 31

تول: 106

سرچینه: د سیگار تحقیقاتي مدیریت، 4/11/2011

1.3 انځور

a. قضیه بیاکتل شوي ده، او سیگار اضافي معلومات ترلاسه کوي.
b. د کره معلوماتو او اداري تعقیب کولو په موخه د ابتدایي تحقیقاتو ترسره کول.

سرچینه: د سیگار تحقیقاتي مدیریت، 4/15/2011

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي اداري کارکوونکي

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د ټولو کارکوونکو شمیر ۱۲۳ فدرال کارکوونکو ته رسېږي. د بیارغونې په برخه کې ولسمشر لخوا په مرستو کې د پام وړ زیاتوالي ته په کتو، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي په پام کې لري چې په راتلونکي کال کې تکراره او پوه پلټونکي په دندو وګماري. خپل مالی منابعو ته په کتو سره، د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی موخه داده چې په ۲۰۱۲ مالي کال کې ۱۸۰ تنه د پوره وخت کارکوونکي ولري.

په افغانستان کې د امریکا د سفارت او د USFOR-A سره د تفاهم په اساس د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي کولای شي په افغانستان کې ۴۵ تنه په دنده وګماري- ۳۳ په سفارت کې او ۱۲ په نظامي قرارګانو کې. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي اوس د افغانستان په مختلفو سیمو کې کار کوي. د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی همدارنګه د خدماتو لپاره دوه د خارجي تابعیت لرونکي هم خپل د کابل په دفتر کې په دنده ګمارلي دي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د هغه کارکوونکو سره چې په افغانستان کې د لنډې مودې لپاره کار کوي خدمت کوي.

1.1 جدول

د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي سره د مرستې لنډیز (د امریکایي میلیون ډالرو په حساب)		
مبلغ	عامه قانون	اختصاص
2.0	P.L. 110-252	H.R. 2642، د بشپړوونکو تخصیصاتو قانون، ۲۰۰۸
5.0	P.L. 110-252	H.R. 2642، د بشپړوونکو تخصیصاتو قانون، ۲۰۰۸
9.0	P.L. 110-329	، د کلک امنیتي، د ناخالو د مرستې او د روانو تخصیصاتو قانون، ۲۰۰۹
7.2	P.L. 111-32	H.R. 2346، د بشپړوونکو تخصیصاتو قانون، ۲۰۰۹
7.2 ^a	P.L. 111-32	H.R. 2346، د بشپړوونکو تخصیصاتو قانون، ۲۰۰۹
23.0	P.L. 111-117	H.R. 3288، د راغونډو شوو تخصیصاتو قانون، ۲۰۱۰
7.2	P.L. 111-212	H.R. 4899، د بشپړوونکو تخصیصاتو قانون، ۲۰۱۰
25.5	P.L. 112-10	H.R. 1473، د دفاع وزارت او د ټول کال د روانو تخصیصاتو قانون، ۲۰۱۱
71.7		ټول

a. کانګرس د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي لپاره په ۲۰۰۹ کال کې تخصیص شوي ۷.۲ میلیون ډالره فنډ فسخ کړ (Title XI in P.L. 111-32) او بیا یې وروسته د P.L. 111-212 له لارې د 3/30/2011 لپاره په ۲۰۱۰ کال کې بیرته منظورې کړې.

د انتقال لپاره چمتوالی

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۷ مه د کندهار ولایت د محلي نظامي مرکز څخه ۱۵۰۰ د ملي اردو عسکر د خپل فراغت د سند د ترلاسه کولو لپاره راغونډ شوي دي. پدې درو میاشتو کې تر ۲۲۰۰۰ ډیر د ملي اردو پرسونل د افغانستان د امنیتي ځواک د فنډ څخه په پراخه کچه د تمویل کیدونکو روزنیزو مرکزونو څخه فارغ شوي دي. (د ایساف انځور)

2

د افغانستان عمومي کتنه

" په نږدې راتلونکي کې د یوې سختې جګړې اټکل
کيږي، او د افغان دولت
څخه په راتلونکي کې د ښه حکومتداري هیله کيږي.
خو مونږ د افغانانو د وړتیاوو او ظرفیت د لوړولو په
برخه کې د هغوی سره مرسته کوو او د افغانانو
سره مو ټینګې اړیکې رامنځ ته کړې دي. سږ کال به
مونږ د ۵۰ هیوادونو
۵۰ سره ګډ کار وکړو ترڅو مسولیت
افغانانو ته وسپارل شي."

— د متحده ایالاتو ولسمشر باراک اوباما

عمومي کتنه

د دې راپور د جوړول په ترڅ کې، د امریکا کانګرس د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره بودجه منظوره کړه، ولسمشر د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره د بودجه وړاندي کړه، د امریکا متحده ايالت په افغانستان کې په ۲۰۱۴ کال کې د مسوليت د انتقال د پروسې په لړ کې په افغانستان کې د بيارغونې د پروژو په برخه کې ډير تمرکز او پام کوي. د افغانستان د بيارغونې لپاره په ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ مالي کال لپاره ځانګړې پيسې به د افغان ملي اردو او ملي پوليسو په روزنه، تجهيز او د هغوي هستوګنې او ځايونو په جوړولو باندې ولګول شي – دا ټول هغه مهم ټيکي دي چې د مسوليت د انتقال د ستراتيژي لپاره خورا ډير اهميت لري. پدې برسیره، جګ پورو امريکايي مسولينو کانګرس ته وويل چې د يو دوامداره او باثباته انتقال لپاره يوازي د يو قوي امنيتي ځواک درلودل بسنه نه کوي، بلکه همدا ډول بايد اقتصاد د تقويه او غوره حکومتداري په برخه کې ډير پرمختګونه ترلاسه او رامنځ ته شي. په دغه برخو کې د مسوليت د انتقال پروسه د جدي ننگونو سره مخامخ ده، د دې ډلې د پراخ فساد په وړاندې مبارزه او د افغان اوسني بانکي حساب د ستونزو د حلول چې د افغانستان سره د نړيوالو لخوا د مرستو په ترلاسه کولو کې لوی خنډ رامنځ ته کړي دي. د امریکا کانګرس د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره ځينې د بيارغونې مرستې نوموړو ستونزو ته په پام سره په ځينو خاصو حالاتو پوري مشروط ګرځولي دي.

کانګرس د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره بودجه ځانګړې کړه

د ۲۰۱۱ کال د اپرېل په ۱۵مه، ولسمشر اوباما د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره ځانګړې شوي بودجه لاس ليک کړه، په کومه کې چې د افغانستان د بيارغونې لپاره ۱۲،۶ مليارډ ډالره ځانګړې شوي دي او هغه به د امریکا د دفاع وزارت لخوا اداره او تنظيميږي. کله چې دغه راپور چاپولو ته استول شوي وو، د امریکا پرمختيايي ادارې (USAID) او د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت (DoS) لپاره د افغانستان د بيارغونې په برخه کې ځانګړې شوي مقدار پيسې معلومې نه وې.

د دفاع وزارت لپاره د بيارغونې مرستې

د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره لاس ليک شوي بودجې پر اساس لاندې تخصیصات د امریکا د ملي دفاع وزارت لخوا منظم او اداره کيږي:

- ۱۱،۶ مليارډ ډالره د افغانستان د امنيتي ځواک د فنډ له لارې
  - ۵۰۰ ميليون ډالره د قومندان د عاجل عکس العمل د پروګرام لپاره
  - ۴۰۰ ميليون ډالره د افغانستان د زيربنا د فنډ لپاره
  - ۱۵۰ ميليون ډالره د سوداګرۍ او د ثبات په اړه د عملياتي قوې لپاره
- د ۱۲،۶ مليارډ ډالره چې امریکا د دفاع وزارت لخوا د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانګړې شوي، ۱۱،۶ مليارډ ډالره د افغانستان د امنيتي پوځ د فنډ (ASFF)، چې د افغانستان د ملي امنيتي پوځ (ANSF) يا قوې د پرمختيا لپاره کارول کيږي بيلې شوي دي. د ASFF لپاره په کال ۲۰۱۰ کې د ځانګړې شوي بودجه په نسبت ۲،۵ مليارډ ډالره

زیاتوالي ښایي. د قانوني مقرري پر اساس باید د بهرنیو چارو وزیر باید د هرې پروژې پر اساس په هر درو میاشتو کې د کانگر د دفاع کمیټو ته د وړاندیز شوو مرستو د لگونو په اړه راپور ورکړي، او د افغان ملي امنیتي پوځ په روزنه او تجهیزات باندې د تخمیني لگښت په اړه اټکل یا تخمین وړاندې کړي.

د ۲۰۱۱ مالي کال د ملي دفاع د صلاحیت د قانون پر اساس، د امریکا کانگر د قومندان د عاجل عکس العمل د پروگرام (CERP) لپاره ځانگړې اختصاص کم او د نوي افغانستان د زیربنايي فنډ (AIF) سره یې مرستې زیاتې کړې. لکه څرنګه چې د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکي په راپور کې راغلي وو، د امریکا کانگر د امریکا د دفاع وزارت لخوا د CERP د مرستو څخه دې پرځای د خپلو ټاکل شوو موخو-یعني د وړو پروژو تطبیق، او د په عاجلو حالاتو کې د قومندانانو سره مرسته کولو ترڅو هغوي په خپلو اړوندو کاري سیمو کې بشري او نورو خدمتونه لپاره وکارل وشي په افغانستان کې د لویو زیربنايي پروژو لپاره د ګټې اخیستنې په اړه تشویش درلود. د امریکا د دفاع وزارت به د هغه هیواد د بهرنیو چارو د وزارت سره په ګډه د تاوتریخوالي پر وړاندې د مبارزې د ستراتیژي په رڼا کې د AIF پروژې منظوري کوي. د امریکا پوځ د انجینرانو قطعه او USAID به دغه پروژې پلي او تطبیق کړي.¹

کانگر همدابول د سوداګري او پایښت د عملیاتو په موخه عملیاتي ځواک (TFBSO) ته هم مرستې منظوري کړې تر څو وکولای شي "تاوتریخوالي را کم، ثبات رامنځ ته او او په افغانستان کې د سوداګري او افغانستان کې اقتصادي فرستونو ته په کتو د دغه هیواد په اقتصادي روغنه کې رول ولوبوي." د دې قانوني تګ لارې په اساس، TFBSO کولای شي داسې پروژې تطبیق کړي چې په خصوصي پانګونې په برخه کې اسانتیاوې رامنځ ته، صنعتي، مالي، ګرځنیز او د انرژي په برخو کې اسانتیاوې او پرمختګونه رامنځ ته کړي. د امریکا دفاع وزارت TFBSO په کال ۲۰۰۶ کې د لومړي ځل لپاره عراق کې د هغه هیواد د خصوصي سکټور د پرمختیا او د عراقی وګړو ته د کار د زمینی د برابر په قصد تاسیس او رامنځ ته کړ. د ۲۰۰۹ کال راپدېخوا، TFBSO په افغانستان کې خپل فعالیت پیل کړي دي، پدغه هیواد کې نوموړي پروگرام د افغانستان د معدنونو څخه د ګټې اخیستنې په لومړنیو لارو چارو باندې کار کوي، چې باور کې تر ۹۰۰ ملیارد ډالرو ډیر ارزښت ولري.

د امریکا د دفاع او کورنیو چارو د وزارت لپاره ناڅرګندې مرستې

د دغه راپور د چاپ تر وخته، د کانگر لخوا د امریکا د دفاع او کورنیو چارو د وزارت لپاره د افغانستان د بیارغونې په برخه کې د ګټې اخیستې او کارونې لپاره مرستې او تخصیصات نه وو ځانگړي او معلوم شوي. د بهرنیو چارو وزارت او USAID داسې ډیر حسابونه چې په افغانستان او نورو هیوادونو کې پرمختیايي پروگرامونه پرمخ وړي تنظیم او اداره کړي دي. تر ټولو لوی یې د اقتصادي ملاتړ فنډ (ESF) دي، چې د نړي په مختلفو برخو کې غوره حکومتداري او اقتصادي پرمختګ په برخه کې مرسته او همکاري کوي، او نړیوال د مخدره توکو کنټرول او د قانون حاکمیت (INCLE) حساب دي، چې د پولیسو سره د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې، د قانون د حاکمیت او عدالت د تحکیم په برخه کې د نړي په مختلفو برخو کې مرسته او همکاري کوي. د نورو کالو برعکس، د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د افغانستان په سطحه د هر حساب څخه د مرستو کچه نه دی ځانگړې او مشخصه کړې.

کانگر ESF لپاره مرستې را کمی او د افغانستان سره په ترسره کیدونکو مستقیمو مرستو باندې یې شرایط وضع کړي دي

کانگر د ESF لپاره حدوداً ۵،۹ ملیارد ډالره تخصیص کړي کوم چې د غوښتل شوي مقدار څخه د ۱،۹ ملیارد ډالره کم دي. برسیره پردې چې کانگر د ESF لپاره ځانگړې شوې مرستې را کمی کړي، همدا ډول یې اضافه کړي چې ترڅو لاندې درې شرایطه پوره نکړل شي د حکومت- څخه- حکومت د مستقیمې مرستې نشي ترسره

کیدلای:

- ترڅو چه د بهرنیو چارو وزیره کانگرس ته دا تضمین نکړي چه د مرستو تطبیق کونکي اداري سره هرډول همکاري او مرسته شوي او د دغه مرستو څخه د کتي اخیستنې لپاره ور او مناسبه اداره ده.
- د امریکا دولت او د افغانستان جمهوري اسلامي دولت په لیکلي بڼه دې هوکړې ته رسیدلي دي چه د دغه مرستو څخه به د واضح او ترلاسه کیدونکو اهدافو او موخو لپاره کټه اخیستل کيږي.
- د امریکا دولت او د افغانستان جمهوري اسلامي دولت د هرې اداري د ننه داسي میکانیزمونه رامنځ ته کړي ترڅو یقیني شي چه نوموړې مرستې د ټاکل شوو موخو او اهدافو لپاره کارول کيږي.

که چیري افغان دولت عامه مدیریتی سیستمونو کې اصلاحات پلي، فساد کم، د بودجې کارونې بهتره او د مالیاتو راټولونه زیاته کړي د امریکا هیواد او نور نړیوال مرسته کونکي هیوادونه به ۵۰ په سلو کې مرستې د افغانستان د ملي انکشافی بودجه له لاري وکاروي. هدف دادي چه د مستقیمو مرستو له لاري افغان دولت د حکومتداري وړتیاوې او ظرفیتونه لوړ کړل شي. خطر دا دي چه کیدای شي دغه مرستې د فساد او یا هم د نا سالمې اداري له لاري ضایع شي. متحده ایالات د افغان دولت او نورو نړیوالو مرسته کونکو سره گډ کار کوي ترڅو د افغان دولت لپاره د ارزونې یو مستقله تگ لاره چه وکولای شي د افغانستان د وزارتونو سره د بشري گمارني، پروسو او طرز العملو په اړه مرسته وکړي او هغوي ته بیا کتنه وکړي او مناسب تضمینونه ورکړل شي چه نوموړو مرستو څخه ناوړه کټه نه اخیستل کيږي او د فساد او اختلاس په ترڅ کې نه سوزي. د دې هڅو په اړه د بحث لپاره ۳ مه برخه وگوري.

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانکړي عمومي پلټونکي د افغانستان سره ترسره کیدونکي مستقیمو مرستو په اړه همکاري کوي

- دې تشویش ته په کتو چه د افغان دولت کې کاري ظرفیت ټیټ او نړیوالو مرستو په اړه حساب ورکونه کمه ده، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانکړي عمومي پلټونکي د دوو پوښتنو د ځوابولو لپاره پلټني ترسره کوي:
- په افغانستان کې په د موخه چه فساد پر وړاندې مبارزه قوي او د قانون حاکمیت عملي شي د امریکا متحده ایالات او نور نړیوال مرسته کونکي په افغانستان کې څه کوي؟
  - ترکومي کچې په افغان ادارو کې چه د دغه مرستو ډیرې برخه ترلاسه کوي د حساب ورکونې سیستمونه پرځای او یا موجود دي؟

پدې ربع کې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانکړي عمومي پلټونکي د افغانستان سره د ترسره کیدونکي مستقیمو مرستو په اړه چه عموماً د دوو مهمو لارو څخه ترسره کيږي د پلټنو دوه راپورونه خپاره کړل- افغانستان د بیارغونې باوري فنډ (ARTF) او د قانون او نظم باوري فنډ (ARTF)، (LOTFA) د نړیوال بانک لخوا پرمخ وړل کيږي او LOTFA د ملگرو ملتونو د پرمختیایي ادارې یا (UNDP) پرمخ وړل کيږي. لومړني پلټنه د افغان ملي پیوستون پروگرام چه په افغاني ټولنو کې د پرمختیایي پروگرامو د پلي کولو په برخه کې مخکین رول لوبوي او په کلیو کې د پروژو د تمویل او د محلي حکومتداري د بنوالي لپاره د ARTF د مرسته څخه کټه اخلي په اړه وه. په دویمه پلټنه کې د افغانستان د ملي پولیسو د پرسونل د تنظیم او اداري په اړه ترسره شوه؛ د افغان ملي پولیسو ډیري د معاشونو، امتیازونو او تخصیصاتو برخه د LOTFA لخوا تمویل کيږي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانکړي عمومي پلټونکي اوس مهال د ARTF په اړه چه د افغانستان د عملیاتي او انکشافی بودجې سره مرسته کوي پلټني ترسره کوي.

د امریکا متحده ایالات چه د ملي پیوستون د پروگرام سره تر ټولو لوی مرسته کونکي هیواد دي او د ۲۰۰۲ څخه بیا تر ۲۰۱۰ کال پورې یی ۵۲۸ میلیون ډالره کمک کړي دي. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانکړي عمومي پلټونکي ته معلومه شوه چه نړیوال بانک، افغان دولت او هغه ټولني چه د ملي پیوستون د پروگرامونه

څخه گټه اخلي داسي ميکانيزمونه ځاي په ځاي کړي دي چه د دي امر بنسکارندوي کوي چه د ملي پيوستون لپاره ځانگړي شوي مرستي د ټاکل شوو اهداف سره سمې کارول کيږي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ته همدا شان معلومه شوه چه د ملي پيوستون پروگرام د پرمختيايي مرستو په ورکولو او په امن سيمو کې په کليو او بانډو کې په زرگونو ځاي وگړو ته د غوره حکومتداري په اړه د روزنې په ورکولو کې پرمختگونه ترلاسه کړي دي. دا پداسي حال کې ده، چه د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د ملي پيوستون لپاره يوه مهم هدف ته د رسيدلو په اړه تشويش لري او هغه: د محلي حکومتداري جوړول او بهتره کول دي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي همدابول د نوموړي پروگرام نا امنه سيمو ته د غزول کيدو په صورت کې د څارنې او تطبيق په برخه کې د ورپيښدونکو ستونزو په اړه تشويش لري. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د افغان ملي پيوستون پروگرام ته د مرستو د بيرته ترلاسه کولو، څارنې په اړه زيات شمير وړانديزونه کړي ترڅو نوموړي پروگرام خپلو موخو ته ورسېږي. د دې پلټنې د موندنو د لنډيز او وړانديزونو لپاره ۱ برخې ته ستانه شي.

د افغان ملي پوليسو د پرسونل د تنظيم او ادارې په اړه د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي لخوا په ترسره شوو پلټنو کې معلومه شوه چه که څه هم د افغانستان د کورنيو چارو وزارت د خپلو کارکونکو د حساب ورکونې په اړه مثبت گامونه اخيستي دي، خو بيا هم دغه وزارت د خپلو ټولو کارکونکو د موجودي لېست او کاري وړتيا په اړه بشپړ تصديق نشي کولای. د ۲۰۰۳ کال راپدېخوا، د امريکا متحده ايالاتو د LOTFA سره تقريباً ۵۴۵ ميليون ډالره مرسته کړې ده. چه دغه مقدار د ۱،۵ مليارډ ډالرو چه د نړيوالي ټولني لخوا ترسره شوي وه يو پر دريمه برخه جوړوي. ترڅو د افغان ملي پوليسو د استخدام لگښتونه (لومورني معاشات، امتيازات او تخصیصات) پوره کړي. د ملگرو ملتونو پرمختيايي اداره يا UNDP د LOTFA او د افغان ملي پوليسو د پي رول يا موجودي دليست د ډيری لگښتونو په اړه د څار او نظارت چارې پرمخ وړي، او د دې کار لپاره د اداري فيس په نامه پيسې ترلاسه کوي. د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د افغان ملي پوليسو د پرسونل او پي رول د لگښتونو او د LOTFA سره د امريکا د متحده ايالاتو او د نورو نړيوالو مرسته کونکو لخوا د ترسره شوو مرستو لپاره د UNDP لخوا د غوره څار لپاره وړانديزونه کړي دي. د دې پلټنو په اړه د لا زياتو معلوماتو لپاره ۱ برخه وگوري.

کانگرس د ESF او د INCLE د مرستو د کارونې په اړه لا زيات محدوديتونه وضع کړل

د حساب ورکونې، فساد او په افغانستان کې د بنځو وضعيت په اړه ننګونو او تشويشونو ته په کتو، د امريکا کانگرس د ESF او د INCLE د مرستو په اړه يو شمير شرايط وضع کړي دي. وړاندي تر دې چه د مرستو تعهد وشي د امريکا د بهرنيو چارو وزيره بايد د USAID د مسول سره يوځاي بايد د هغه اقداماتو په اړه چه به افغانستان کې د غوره حکومتداري، دفساد سره د مبارزې او د بنځو د حالاتو د بنوالي په برخه کې اخيستل شوي تصديق او د هغه په اړه د کانگرس اړوندو کمېټو ته راپور ورکړي. د بهرنيو چارو وزيره بايد لاندي ټيکي تصديق کړي:

- د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د فساد سره د مبارزې، د حکومتداري د بنوالي او د مالي شفافيت د رامنځ ته کولو په برخه کې کولې گامونه اخيستي دي.
- د افغانستان دولت د بنځو د حقوقو د خونديتوب په برخه کې جدي گامونه اخيستي دي.
- افغان دولت په دغه هيواد کې د فساد پر وړاندي د مبارزې د ټولو هڅو لپاره يوه واحده ستراتيژي جوړه کړې ده.
- مرستې به پدې موخه تنظيم شي چه د افغان عامه ادارو او خصوصي ادارو سره د فساد د کچې د نېټوالي، او په ملي، محلي او کليوالي کچه د حکومت په کړنو کې شفافيت او حساب ورکونه قوي کړي شي.

د افغانستان عمومی کتنه

- د افغان ملي، ولايتي او محلي استازو، د محلي ټولنو او د عامه اجتماعي سازمانونو سره به سلامشوري وشي او هغوي به د پروگرامونو، پروژو او د فعاليتونو په طرحه کولو او جوړولو کې ونډه او گډون ولري.
- مرستي به همدارول د امريکا حکومت لخوا د مستقيمو گمارل شوو کسانو د ليريدوني لپاره هم وکارول شي تر څو هغوي د مرستو د کنترول او څار چارې قوي کړل شي.
- په ملي، ولايتي او محلي کچې د امريکا د مرستو په د تنظيم او دهغه د اعتبار د ساتلو په موخه کاري چوکاټونه او ميکانيزمونه کارول کيږي.

د افغانستان د بيارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د نوموړو موضوعاتو په اړه يو زيات شمير پلټني ترسره کړي دي، چه په کې د فساد پر وړاندي د امريکا لخوا د يوې قوي ستراتيژي د درلودلو وړانديز هم شامل دي. د افغانستان د بيارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د افغانستان د بانکي سکتور، د USAID د محلي حکومتداري او د ټولني پرمختيايي ابتکار، او د امريکا د لخوا د عامه افغانانو د ژوند د سطح لوړول چه د افغانانو د ظرفيت او وړتياوو د لوړولو په نيت ترسره کيږي په اړه پلټني ترسره کوي.

د ESF او د INCLE مرستو لپاره دغه شرايط په ځانگړو تخصیصاتو کې هم ذکر شوي دي:

- تر اعظمي ممکنه حده پوري، بايد دغه مرستي افغان بنځو د سياسي، اجتماعي او اقتصادي حقوقو د خونديتوب او بنځو او جينکيانو د حقوقو د دفاع لپاره وکارول شي.
  - دغه مرستي د سولي او د بياپخلايني په برخه کې (۱) پدې قصد چه افغان ميرمني په ملي، ولايتي او محلي کچه د بياپخلايني او يوځاي کيدني په برخه کې د طرحو په جوړولو، د پاليسيو په طرحه کولو او د هغه د تطبيق په برخه کې رغنده رول ولوبوي، او (۲) او چه دغه مرستي د هيڅ مسلح ډلي او يا هم مشر چه د بشريت پر ضد په جنابيت، جرم او د نورو نړيوالو پيښندل شوو حقوقو په سرغړونو تورن وي د برعت او عفوي لپاره ونه کارول شي.
  - دا مرستي د امريکا د متحده ايالاتو لخوا د ARTF سره تر هغه پوري ترسره کيدلای شي ترڅو چه د امريکا د بهرنيو چارو وزيره په دې باور شي چه د نړيوال بانک استازي ځکه د مالي کنترول او پلټنو د مسوليت څخه په بڼه توگه څارنه نشي کولای چه د افغان دولت د امنيتي پرسونل په اړه ډير محدوديتونه موجود دي.
  - دا مرستي کيدلای شي د ناټو او ايساف د عملياتو وروسته د بشري مرستو د فنډ لپاره د امريکا د متحده ايالاتو د ونډې په توگه وکارول شي.
- پدې قانوني تگ لاره کې راغلي چه د افغانستان د بيارغوني لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي، د بهرنيو چارو د وزارت عمومي پلټونکي، او د USAID د عمومي پلټونکي دفتر بايد د امريکا لخوا د افغانستان د عامه عملياتو په اړه يو گډ د پلټني پلان طرحه کړي. دغه پلان بايد د کانگرس اړوندي کميټي ته د تخصیصاتو پر اساس د ۲۰۱۱ کال د مې د مياشتې وړاندي وسپارل شي.

د انتقال پيل: انتقال

د دې راپور د جوړوني په موده کې، د امريکا متحده ايالات، نړيواله ټولنه او افغان دولت ټولو خپل پام د افغان ملي امنيتي پوځ په اړه د خپلي ستراتيژي پر تطبيق باندې متمرکز کړي وو ترڅو هغوی په کال ۲۰۱۴ کې د امنيتي چارو مسوليت پر غاړه واخلي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۲مه افغان ولسمشر حامد کرزي اعلان وکړ چه د نړيوالو امنيتي پوځ څخه افغان امنيتي پوځ ته د مسوليت (د انتقال) لړۍ به د افغانستان د دريو ولايتونو (پنجشیر، باميان، او کابل) او د څلورو ولسواليو (د هرات، لشکرگاه، مزارشريف او مهترلام) څخه پيل شي. د امريکا د دفاع وزارت په وينا اټکل کيږي چه د انتقال لړۍ به په دوبي کې پيل شي.

د انتقال په اړه د افغان او ناټو گډ هيئت (JANIB) د مسوليت د انتقال لپاره د ولايتونو د چمتوالي د ارزونې

چار پرمخ وړي.³ JANIB چه د لور پورو افغان او نړیوالو مشرانو څخه تشکیل شوي تاکید کړي چه د انتقال لری به شرایطو ته په کتو ترسره کیري. JANIB مسقیماً افغان ولسمشر حامد کرزي ته راپور ورکوي. جنرال دیوید پیتریس چه په افغانستان کې د نړیوالو قواوو ناتو او ایساف مشر دي (USFOR-A) د سنا نظامي کمیټې ته په خپله وینا کې وویل چه "د ایساف څخه افغان امنیتي پوځ ته د مسولیت لری به په سیمی کې شرایطو ته په کتو او د موضوع او حالاتو د هر اړخیزې څیرنی او ارزونی په رڼا کې ترسره کیري، ترڅو د هغو لپاره چه په افغانستان کې د قومندانې په کچې دنده ترسره کوي د د افغان همکارانوں سره په گډه 'د جنګي سیمی د جغرافیا' د پلانولو موقع او وخت ورکړل شي." 4 جنرال پیتریس همدا راز وویل چه "زمونږ عسکر د شمیر کمیري نه دا چه د هرڅه څخه تیر او لاس په سر کیري، دا کار به په جنګي سیمو کې د نورو امن لرونکو سیمو څخه د راغلو عسکر په زیاتولو او او د روزنی په برخه کې چه ډیر کار ته اړینا لري له طریقه ترسره شي."⁵

د افغان ملي امنیتي ځواک د قدرت او توان لوړول

د دې راپور جوړونی په ترڅ کې، ایساف او افغان وزارتونو د مسولیت د انتقال د تسهیل او اسانتیا په موخه د افغان ملي امنیتي پوځ ته توان او قدرت د لوړولو وړاندیز وکړ. د ۲۰۱۲ کال د نومبر ترمیاشتی پورې به افغان ملي اردو د ۱۷۱۶۰۰ څخه ۱۹۵۰۰۰ زرو ته او افغان ملي پولیس به د ۱۳۴۰۰۰ څخه ۱۷۰۰۰۰ ته زیات کړل شي. د امریکا متحده ایالاتو چه د افغان ملي اردو او افغان ملي پولیسو د روزنی، تجهیز او د هستوګنی د امکاناتو سره تر ټولو ډیره مرسته کوي تر داخلي جر او بحث وروسته د دغه زیاتوالی سره خپله موافقه وښودله. نهایی منظوري باید د گډې همکاری او څار د هیئت لخوا ترسره شي، کوم چه ستر او لوی پرمختیایی پروگرامونه همغیري او منظوري. نوموړي هیئت د افغان او نړیوالو لور پورو چارواکو چه د افغانستان په بیارغونی کې رول لري جوړ شوي دي.

د امریکا د سنا نظامي کمیټې ته په خپل تقریر کې د امریکا دفاع وزیر رابرت کیتس وویل چه د افغان ملي امنیتي پوځ د شمیرد زیاتولو په وړاندي دوه ټیکي د بحث وړ دي، یو دا چه د مسولیت پرغاره اخیستلو لپاره د یو لور شمیر لرونکي افغان امنیتي ځواک او بل دا چه د دغسي یو لوی ځواک بقا او ساتل څوموره عملي دي. د امریکا د دفاع د وزیر په وینا، اصلي پوښتنه دا ده چه د افغان حکومت لخوا د بقا او د تضمین پر ځای اصلي پوښتنه دا ده چه د امریکا حکومت د څه د بقا او پایښت تضمین کولای شي. هغه اضافه کړه چه هر ډول د شمیر زیاتوالی ته باید د یو لنډ مهالی هڅې په توګه وګنل شي. "د حفظ او پایښت موضوع"، هغه وویل، "چه لیر ترلیره د راتلونکو څو کلونو لپاره د عسکرو د زیاتوالی د بقا مسله د افغانستان په نسبت دې ته ورته ده چه امریکا د څومره شمیر افغان ځواک د بقا تضمین کولای شي، ځکه د زیاتیدونکي عسکرو شمیر د هغه څه چه افغان دولت یی اوس لري یو وړه برخه جوړوي، ځکه خو زه د هغوي د عسکر د شمیر د زیاتولو موضوع داسي ګنم لکه په مونږ پوري تړلی موضوع." د دفاع وزیر وویل چه اصلي هدف دا دي چه طالبان مات او یا هم وځپل شي ترڅو لیر شمیر افغان امنیتي پوځ هم وتوانیري چه د هیواد کنترول وساتلی شي.⁶ لور پوري امریکایی او نړیوال مسولین پدې باور دي چه د حکومتي او اقتصادي پرمختګونو پرته د مسولیت د انتقال یوه بریالی ناممکنه ده. په مارچ میاشت کې، جنرال پیتریس د امریکا سنا نظامي کمیټې ته وویل چه "د مسولیت د بریالی انتقال لپاره د امنیتي اساس برسیره باید لا ډیر څه وشي." هغه وویل، "چه تاسو نشي کولای چه د حکمندی او پرمختیایی برخو په اړه د پرمختګونه پرته د مسولیت د انتقال یوه بریالی پروسه ولري."⁷

نور فکتورونه چه د مسولیت پر انتقال اغیزه لري

پدې ربع کې به دوه نور مهم پرمختگونه د انتقال پر پروسه اغیزه ولري. اول، دا چه د افغانستان دولت تصمیم چه خصوصي امنیتي کمپنیانو ته د ځانگړو شرایطو تر چتر لاندې د راتلونکي کال لپاره خپلو چارو ته په افغانستان کې دوام ورکړي. دغه کار به سبب شي بيار غونې دوام او ترسره شي. دویم، د کابل بانک په اړه روان مالي کرکيچ، چه د افغان دولت سره د امریکا او نړیوالو مرسته کوونکو مرستې د خطر سره مخامخ کړي دي. دغه دواړې موضوعات په ۳ برخه کې بیان شوي دي.

د وړاندې په نور

د فبروري په میاشت کې د امریکا ولسمشر بارک اوباما د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره د بودیجه غوښتنه پداسې حال کې وکړه چه د افغانستان سره د مرستې په مقصد یی تقریباً د ۱۷،۳ ملیارد ډالرو غوښتنه کړې ده. په بودجه کې د لاندې برخو لپاره د مرستو غوښتنه شوي ده:

- ۱۲،۸ ملیارد ډالره د افغان ملي امنیتي پوځ لپاره
  - ۲،۸ ملیارد ډالره د اقتصادي ملاتړ د فنډ لپاره
  - ۵۰۰ میلیون ډالره د قومندان د عاجل عکس العمل د پروگرام لپاره
  - ۴۷۵ میلیون ډالره د افغانستان د زیربنایی فنډ لپاره
  - ۳۳۳،۳ میلیون ډالره د مخدره توکو د منځه وړلو او د مخدره توکو پر وړاندې د فعالیتونو د فنډ لپاره
  - ۳۲۴ میلیون ډالره د نړیوالو مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې او د قانون د حاکمیت د فنډ لپاره
- که چیرې نوموړې بودجه منظوره شي د ۲۰۰۲ راپدېخوا چه د امریکا لخوا د طالبانو دولت رانسکور شوو دا به په یوه کال کې د افغانستان د بيار غونې سره ترسره شوي ډیر تخصیص وي.

راتلونکي درې کاله د امریکا د متحده ایالاتو او نړیوالې ټولني لپاره ډیر مهم او حساس کلونه دي، ځکه چه د امنیت، حکومتداري او د ایساف څخه افغان ملي امنیتي پوځ ته د مسولیت د انتقال په لړ کې پروگرامونه او پروژې پلي او تطبیق کيږي. د دغه پیلو او حساسو هڅو څخه د تحقیق او پلټني لپاره د یوې هر اړخیزې تګ لارې او اقدام اړتیا لیدل کيږي. د افغانستان د بيار غونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د پلټني په پلان کې د انفرادي پروژو او د لویو پروگرامونو څخه پلټني شاملې دي. برسیره پر دې، په لویو او مهمو قراردادو کې د فساد، اختلاس او ناور گټې اخیستنې لخوا د دې امر د معلومولو لپاره چه د امریکا د مرستو څخه په ریښتوالي او هوښیاري گټه اخیستل کيږي، د افغانستان د بيار غونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي به همدا ډول به د هغه اجنسیانو او ادارو سره چه د بيار غونې پروگرامونه پرمخ وړي همکاري او مرسته وکړي. د افغانستان د بيار غونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د خپلو تحقیقاتو منابعو څخه د هغو کسانو او کمپنیانو پر وړاندې چه د فساد او اختلاس په سترو پېښو کې لاس لري د جرمي قضیو په برابرولو کې گټه واخلي. د افغانستان د بيار غونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي خپلې تحقیقاتي او د پلټني هڅې د نورو فدرالو او د قانون د پلي کونکو اداره سر پدې موخه همغږي کوي چه د امریکا د کانگرس لخوا د افغانستان د بيار غونې لپاره د ځانگړو شوو مرستو په اړه کره او اعظمي پایلې ترلاسه شي.

د سرکونو پاکول

د امریکا متحده ایالاتو د پوځ انجینران د افغانستان د اسلامی جمهوري دولت او د افغان امنیتي پوځ په همکاري د افغانستان په ختیځ کې وروسته تر هغه سرکونه بیرته رغوي چه وړاندي تر دې بی دغه سرکونو د ماینونو څخه پاک کړي وو. د ۵ میلیون ډالرو په ارزښت په دغه پروژه کې درې قیر سرکونو او درې نور په جغل فرش سرکونو چه ۴۳ کیلومتره اوږدوالي لري د خوگیانې او شیرزاد په ولسوالیو کې رغول کیږي. (د امریکا د پوځ انځور)

3

د بیا رغونې تازه حال

" بيا هم، يوازي دا كافي نه ده چه سيمه پاكه او ونيول شي: تاسو بايد نوموړې سيمه وهم ر غوى. او په ر غونه كې محلي حكومتداري، د محلي اقتصادي نوي كول، په اساسي خدمتونو كه بنوالى او داسي نور، تر خو افغانانو ته معلومه شي چه د افغان دولت سره د همكاري له كبله افغان دولت يو بنكاره او روښانه راتلونكي لري... او دا كار تر هغه غوره دي چه بيرته طالبانو ته وروگرخي."

-- جنرال ديويد ايچ پيټروس

عمومي کتنه

۳ مه برخه د دغې راپور د جوړولو تر مودې پورې، د افغانستان د بيارغونې د هڅو په اړه هر اړخيزه کتنه وړاندې کوي. د بشپړتيا، ننگونو او ځايي ادارو کوم چې د بيارغونې هڅو ته د نظارت لپاره اړينه فضا چمتو کوي، په هکله تازه معلومات. د افغانستان د بيارغونې ځانگړی عمومي پلټونکي د بشپړ شويو او روانو مالي پلټنو د پېژندنې د برخې فرعي ستون - دغو هڅو ته ځانگړې شوې دي؛ د روانو مالي پلټنو په هکله د زياتو معلومات لپاره فهرست (کراس - رفرینس) به لوستونکي ابرخي ته هدايت کړي.

۳ برخه په څلورو فرعي برخو باندې ويشل شوې ده: د مرستو حالت، امنيت، حکومتداري او اقتصادي او ټولنيزه پراختيا. د امنيت، حکومتداري، اقتصادي او ټولنيز پراختيا فرعي برخې د لمړيتوب او تطبيق پلان کوم چې په کال ۲۰۱۰ کې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت لخوا اعلان کړی شوي دي، درې اساسي پایو منعکس کوي. او د افغانستان د ۲۰۰۸ کال ملي پراختيايي ستراتيژۍ کې ځای لري .

موضوعات

۳مه برخه دا څلور پراخ موضوعات بحث کوي: د پخوانيو او اوسنيو مرستو په اړه معلومات، امنيتي حالات، حکومتی فعالیتونه او اقتصادي او ټولنيز پراختيايي پروگرامونه. همدا ډول نوموړې برخه د فساد په وړاندې د مبارزې او د مخدر توکو د قاچاق په وړاندې د مبارزې د هڅو په اړه هم معلومات ذکر شوي دي. د مالي منابعو د وضعیت فرعي برخه د افغانستان د بيارغونې لپاره د تخصیص شويو، وعده شويو او مصرف شويو پیسو هر اړخيزه بحث له ځانه سره لري. دا برخه د متحده ایالاتو لخوا د اکثر و تمویل شوي پیسو او د نړیوالو اعانی په هکله مشخص معلومات لري.

د امنيت فرعي برخه د افغان ملي امنیتی پوځ د پیاوړي کولو لپاره د متحده ایالاتو د هڅو په هکله تفصیلات ورکوي او په هېواد کې امنيت د راوستلو لپاره د متحده ایالاتو او نړیوالو هڅو په هکله بحث کوي. دا فرعي برخه د روزنې، تجهيز او بنسټيز پرمختگ په گډون د افغان ملي پوځ او افغان ملي پولیسو د پیاوړي کولو په موخه د پروگرامونو باندې توجه کوي. دغه برعي برخه همدابول په افغانستان کې د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې په اړه هم معلومات بیان شوي دي.

حکومتی فرعی څانگه د افغانستان د هغو لاس ته راوړنو په اړه نوی معلومات ورکوي چې د افغانستان دولت په حکومتی پرمختيايي ډگر کېنې ترلاسه کړی دی. دغه فرعي برخه د افغانستان د ۲۰۱۰ کال د ټاکنو د پرېکړې په اړه دي، همدابول د بیاپځلینې او ملکي ژوند د بیرته ستندي، د ظرفیت د لوړولو، د قانون حاکمیت او د بشر د حقوقو په اړه د پرمختگونو په اړه بحث پري شوي دي. همدا ډول دغه برخه د امریکا او داغغان دولت د هغو هڅو په اړه دي چې د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې په اړه کې یی ترسره کړي دي.

د اقتصادي او ټولنيز پراختيا فرعي برخه د اړوند سکټور لخوا د بيارغونې په اړه فعالیتونو ته کتنه پکې شوې ده، چه د کرهڼې د برخې څخه بیا د روغتیا تر سکټوره پورې موضوعات د ځان سره رانغاړي. نوموړې برخه د اقتصادي حالت په اړه لنډ معلومات او د مالي شبکې د ادارې د پرمختگ په اړه تازه حالت، همدا ډول د مالي ثبات د ترلاسه کولو او د اساسي خدمتونو د وړاندې کولو په اړه معلوماتو ته اشاره کوي.

د کار طریقه

دریمه برخه د هغو معلومات په اساس چې د ازادو منابعو او د امریکایی اجنسیانو لخوا تر لاسه شوی وو چمتو شوی ده. د معلوماتو سره سم د هغه سازمان یا ټولني نوم او نور اړوند اړین معلومات بیان شوی دی ترڅو د هر ډول غلط فهمی څخه مخ نیوی شوی وی. د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی د تحقیقاتو او څیړنو د معلوماتو څخه پرته چې په ماخذ کښی بیان شوی دی نور معلومات د سیګار لخوا نه دی تایید شوی او د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومي پلټونکی د نظریاتو ښکارندویي نه کوی. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومي پلټونکی لخوا تر سره شویو ټولو څیړنو او تحقیقاتو په اړه د لا زیاتو معلوماتو لپاره لومړی برخي ته ستانه شی.

د معلوماتو پوښتنی

د معلوماتو پوښتنی د پوښتنو یوه لړی ده چې د متحده ایالاتو د ادارو څخه د بیا رغونې په پروګرامونو، او د افغانستان په چارو کې د هغوی د ګډون یا ورکړو په اړه تری شوي دي. د متحده ایالاتو په هغو ادارو کې چې د دې درې میاشتنی راپور د معلوماتو په پوښتنو کې یې ګډون کړی دا لاندې شامل دي:

- د امریکا د کورنیو چارو وزارت
  - د امریکا د دفاع وزارت
  - د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره (USAID)
  - د امریکا د مالیې (خزانی) وزارت
- وراندې تر دې چه د نوموړي راپور خپور او چاپ شي اړوندو ادارو او اجنسیانو ته د هغه یوه غیر نهایی طرحه استولې ترڅو هغوي ددې برخې د محتویاتو په اړه خپل نظریات وړاندې کړي.

د پرنسټی-سرچینی تحقیق

د پرنسټی-سرچینی تحقیق د اټباري سرچینو څخه تر لاسه شوی ډېره تازه، او په عامه ډول تر لاسه کېدونکی ډاټا اټکاء کوي. د هغو سرچینو چې په دې درې میاشتنی راپور کې کارول شوي په یوه نماینده لیست کې لاندې سرچینی شامل دي:

- د متحده ایالاتو هغه اداره چې د معلوماتو په پوښتنه کې ورکړل شوي
  - د امنیت نړیوال مرستندویه ځواک (ایساف)
  - ملګري ملتونه (او اړوندې څانګې)
  - د پیسو نړیوال صندوق
  - نړیوال بانک
  - اسیایي پرمختیایي بانک
  - د افغان دولت وزارتونه او د افغان دولت نور سازمانونه
- د پرنسټی-سرچینی زیاتره تحقیق د دې راپور په ابتدایي مسوده کې شامل کړای شوی و کومه چې د معلوماتو د پوښتنی ادارو ته د کتنی لپاره له خپرېدو مخکې ورکړای شوي وه.

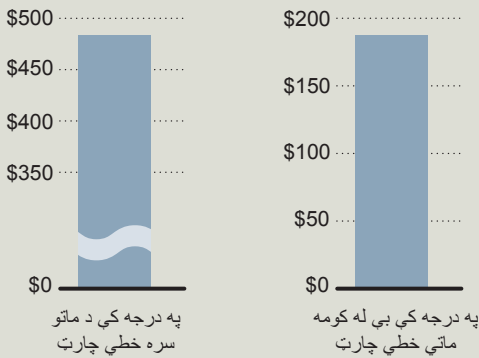

په گرافونو پوهېدنه

ټول انځورونه او چوکاټونه د دې درې میاشتنۍ لپاره د معلوماتو راپور ورکوي، په استثنا د هغو ځایونو چې په سرلیکونو او یادونو کې پېژندل شوي.

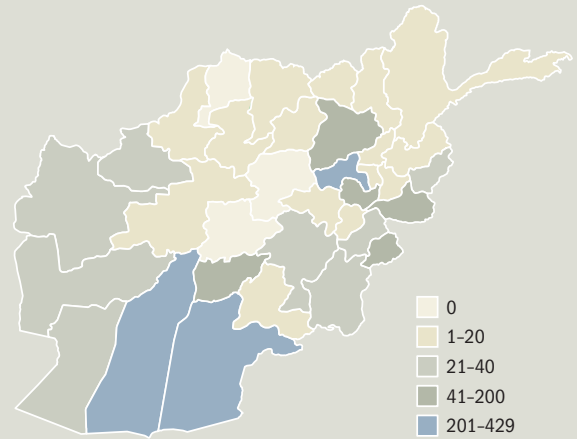
د پټي چارټونه

دا راپور ډېرې بودیجې او پروژې چې د ډالرو ارزښت یې د ملیونونو څخه تر ملیاردونو رسېږي بحث کوي. د دې شمېرو په گرافونو کې د دقیق استازیتوب د وړاندې کولو لپاره، د گرافونو ځینې پټي ماتې بنکاري (د یوې کرې ورې کرښې سره) چې د صفر او یوې جیګي شمېرې ترمنځ توپ بنیي.

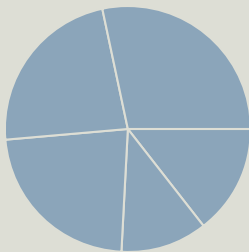
د ولایتونو نقشې

د ولایتونو نقشې هغه ځایونه بنیي چې په متن کې بحث شوي. هر رنگ د ډاټا د یو سیټ استازیتوب کوي، چې په تشریح کې ښودل شوی؛ توربخن رنگونه زیاتې شمېرې بنیي، سپین بخن رنگونه کمې شمېرې بنیي.

د ملیاردونو او ملیونونو جلا کول

لډې امله چې دا راپور د بودیجو جزئیات په ملیاردونو او ملیونونو ډالرو کې بنیي، دا د پېمانې د دواړو یونټونو د جلا کولو لپاره یوه کتنیزه اشاره کاروي. هغه ډالر چې په ملیاردونو کې راپور شوي په ابې رنگ کې وړاندې کیږي، او هغه ډالر چې په ملیونونو کې راپور شوي په شنه رنگ کې انځورېږي.

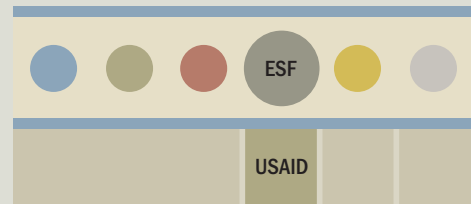
د ملیارد په اساس دایروي چارټ

د ملیون په اساس دایروي چارټ

بودیجې ښودونکي

بودیجې ښودونکي هغه انفرادي بودیجې بنیي چې په متن کې بحث شوي وي. د دغې بودیجې د انتظام مسوولیت لرونکي اداره د بودیجې د نوم نه لاندې په څر بکس لیست شوي وي.

د بودیجو حالت

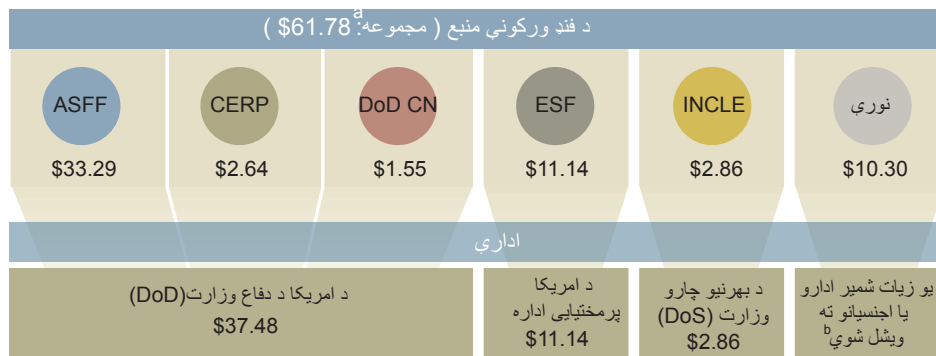
د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې، د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان سره د مرستې او بیارغونې په برخې کې د ۲۰۰۲ مالي کال راپدېخوا د ۶۱،۷۸ ملیارد ډالرو په ارزښت مرسته کړې ده. دغه مجموعه د ۲۰۱۱ کال لپاره د هغه تخصیص شوي مرستو په اساس بیان شوي چې د پرلپسې پریکړې په اساس اعلان شوي دي. پدې سره هغه شمیر تخصیص کړل شوي پیسې ګرځول کېږي چې په P.L. 112-10 کې د امریکا د دفاع وزارت او د ۲۰۱۱ کال د ټولو تخصیصاتو په قانون کې راغلي وو. دغه مرستې په لاندې ډول د مختلفو برخو لپاره ځانګړې شوي دي:

- ۳۴،۸۱ ملیارد ډالره د امنیت لپاره
- ۱۶،۱۶ ملیارد ډالره د حکمتداري او پراختیا لپاره
- ۴،۵۴ ملیارد ډالره د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې لپاره
- ۲،۱۱ ملیارد ډالره د بشري حقوقو لپاره
- ۴،۱۷ ملیارد ډالره د عمومي کتنې (څار) او عملیاتو لپاره
- ۳.۱ شمیره انځور د دغو برخو سره د امریکا لخوا د ترسره شوو مرستو ښکارندوی کوي.

3.1 انځور

د امریکا د متحده ایالاتو هغه مرستې چې د افغانستان د بیارغونې د هڅو ملاتړ کوي (د ملیارد ډالرو په اساس)

د فنډ ورکونې منبع (مجموعه: \$61.78)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر

a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدولو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي.

b. په زیات شمیر ادارو یا اجنسیو کې DoD, DoJ, DoS, USAID او خزاني اداره او USDA شاملې دي.

سرچینې: د سیګار د 4/15/2011, 4/14/2011, 10/14/2009 او 10/1/2009 نیټو پوښتنو ته امریکا د دفاع وزارت ځواب؛ P.L. 111-212, 10/29/2010؛ چارو وزارت ځواب؛ د سیګار د 4/14/2011, 4/12/2011 او 4/11/2011 نیټو پوښتنو ته د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځواب؛ د سیګار د 4/08/2011 غوښتنې ته د امریکا د خزاني د ادارې ځواب، د سیګار د 3/1/2011 او 4/19/2011 نیټو پوښتنو ته د OMB ځوابونه، د سیګار د 1/15/2010, 10/15/2010, 10/9/2009 او 10/9/2009 نیټو پوښتنو ته د USAID ځواب، د سیګار د 7/7/2009 پوښتنې ته د DoJ ځواب، د سیګار د 4/2009 نیټو پوښتنې ته د USDA ځواب.

ASFF: د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه

CERP: د قوماندان د بیړني ځواب پروګرام

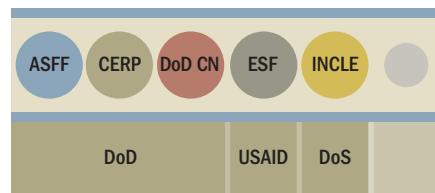
DoD CN: د دفاع وزارت د مخدره موادو د مخنیوي او مخدره موادو سره د مبارزې فعالیتونه

ESF: د اقتصادي ملاتړ بودیجه

INCLE: د نړیوالو مخدره موادو کنټرول او د قانون تنفیذ

نور: نورې بودیجې

د افغانستان د بیارغونې لپاره د امریکا مرستې

د امریکا لخوا هغه مرستې چې د پنځو سترو فینونوسره ترسره شوي دي د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ترسره شوو مرستو ۸۳،۳ په سلو کې (نږدې ۵۱،۴۹ ملیارد ډالره) جوړوي. د دغه مقدار مرستو څخه ۸۵٪ کې (نږدې ۴۳،۷۵ ملیارد ډالره) تعهد کړل شوي، او نږدې ۷۲،۲ په سلو کې (تقریباً ۳۷،۱۵ ملیارد ډالره) یې لگول شوي یا مصرف شوي دي. د دې مرستو په اړه لاریات معلومات په لاندې صفحو کې تر لاسه کولای شي.

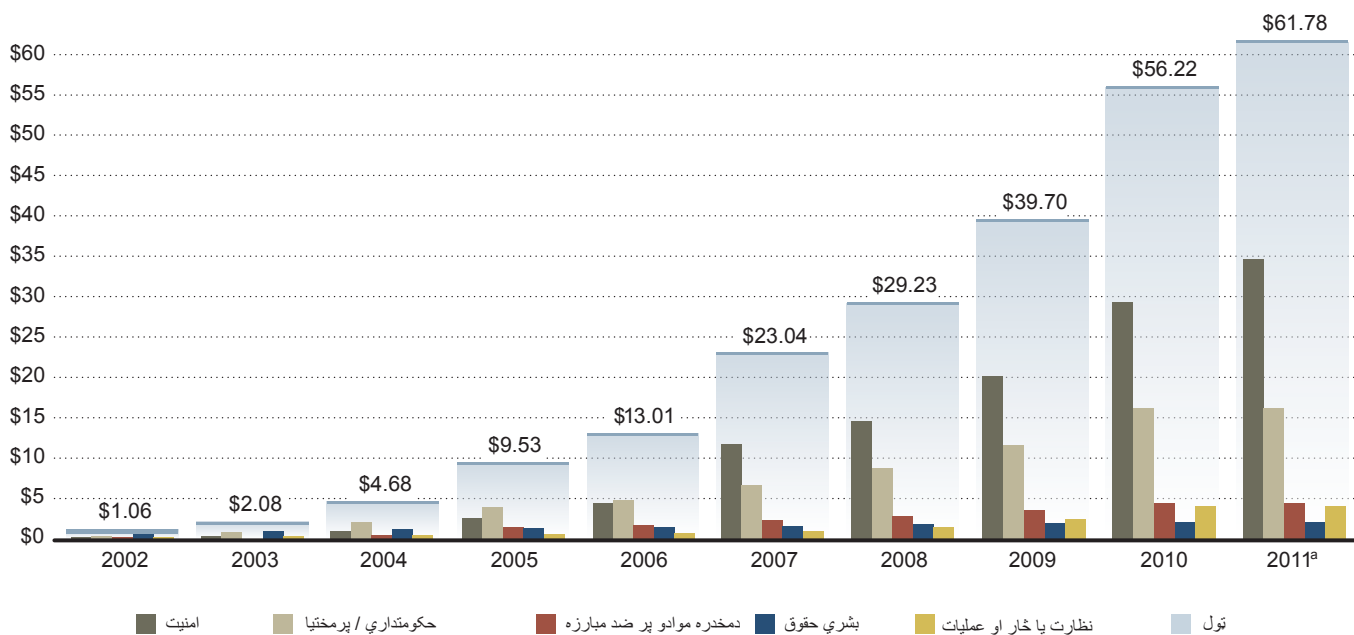
د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې د امریکا لخوا د افغانستان سره د مرستو او بیارغونې کمک کچه حدوداً ۶۱،۷۸ ملیارد ډالرو ته رسیري. دغه مرستې کیدای شي د بیارغونې په برخه کې په پنځو مهمو برخو وویشوو: امنیت، دولتداري او پرمختیا، د مخدره موادو ضد مبارزه، بشري، او نظارت او فعالیتونه. د امریکا لخوا د ځانگړو شوو مرستو لپاره مهرباني وکړي، د B ضمیمې ته ستانه شي.

د عملیاتو په ترڅ کې د پریسی پریکړو په گډون د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره ځانگړې شوي مرستې د ۲۰۱۰ کال په نسبت ۹،۹ په سلو کې زیاتوالي ښکاره کوي، دغه زیاتوالي په کې ښودل کیږي. ۳.۲ شمیره انځور د ۲۰۰۲ څخه راپدېخوا د افغانستان د ملي امنیتي ځواک جوړونې او روزنې لپاره ترټولو ډیرې مرستې ځانگړې شوي دي. د امنیت د برخې لپاره ځانگړې شوي (۳۴،۸۱ ملیارد ډالره) د امریکا لخوا د افغانستان د بیارغونې د مرستو ۵۶،۳ په سلو کې جوړوي.

۳.۳ شمیره انځور په مخ پانه باندې په کې د ۲۰۰۲ څخه بیا تر ۲۰۱۱ مالي کال پورې په کلني ډول د هرکال د مرستو تخصیص ښودل شوی دي. میله ډولې ځاني د تخصیص شوي مرستې په ډالرو ښکاره کوي، او دایروي چارټ بیا تخصیص شوي مرستې د کینتوري په اساس ښیوي. دغه ارقام د اړوندو ادارو لخوا د راپور ورکول شوو شمېرو ښکارندوي کوي او همداډول د هغه شمیر تخصیصاتو چې په لاندې قانوني مقرراتو کې ځانگړې شوي دي:

3.2 انځور

د فنډ یا د مرستو د کتگوري په اساس مجموعي تخصیصات، د 2011 کال د مارچ د 31 سره سم (د ملیارد ډالرو په اساس)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر

a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کیدولو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي. سرچینې: د سیگار د 4/14/2011، 4/12/2011 او 4/11/2011 نیټو غوښتنو ته د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځواب؛ د سیگار د 4/08/2011 غوښتنې ته د امریکا د خزاني د ادارې ځواب، د سیگار د 3/1/2011 او 4/19/2011 نیټو پوښتنو ته د OMB ځوابونه، د سیگار د 4/14/2011، 10/15/2010، 1/15/2010 او 10/9/2009 نیټو پوښتنو ته د USAID ځواب، د سیگار د 7/7/2009 پوښتنې ته د DoJ ځواب، د سیگار د 4/2009 نیټې پوښتنې ته د USDA ځواب.

د بودیجو حالت

- د ۲۰۱۰ مالي کال د اضافي تخصیصاتو قانون
- د ۲۰۱۰ مالي کال د دفاع وزارت د تخصیصاتو قانون
- د ۲۰۱۰ مالي کال د راغونډ کړل شوو تخصیصاتو قانون

لکه څرنګه چې په ۳.۳ شمیره انځور کې ښودل شوي دي، د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره د پرلپسې تخصیصاتو کچه ۵،۶ ملیارد ډالرو ته رسېږي. د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره تخصیص شوي مرستې به د P.L. 112-10 پر اساس په لویه کچه اضافوالی ومومي. د دې راپور د خپرولو په وخت کې، د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت او د USAID ځانګړي شوي تخصیصات نه وو معلوم شوي. د امریکا د دفاع وزارت لپاره ځانګړي شوي مرستې په لاندې برخو کې دي:

- نږدې ۱۱،۶۲ ملیارد ډالره د افغان ملي امنیتي ځواک لپاره
- ۴۰۰ میلیون ډالره د افغانستان د زیربنایي فنډ (AIF) لپاره
- ۴۰۰ میلیون ډالره د قومندان د عاجل عکس العمل پروګرام CERP لپاره

3.3 انځور

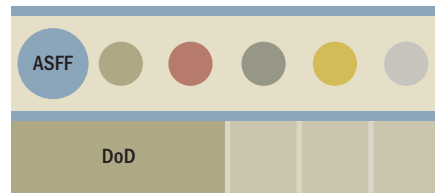
د مالي کال په اساس تخصیصات، مقدار او فیصدي (د ملیارد ډالرو په اساس)

ډاډونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزن شوو شمیر

a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي.

سرچینه: د سیګار د 4/15/2011، 4/14/2011، 10/14/2009 او 10/1/2009 نیټو پوښتنو ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب؛ د 4/08/2011 غوښتنې ته د امریکا د خزاني د ادارې ځواب، د سیګار د 3/1/2011 او 4/19/2011 نیټو پوښتنو ته د OMB ځوابونه، د سیګار د 4/12/2011، 4/14/2011 او 4/11/2011 نیټو پوښتنو ته د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځواب؛ د سیګار د 4/08/2011 غوښتنې ته د امریکا د خزاني د ادارې ځواب، د سیګار د 3/1/2011 او 4/19/2011 نیټو پوښتنو ته د OMB ځوابونه، د سیګار د 10/9/2009، 10/15/2010، 10/15/2010، 4/14/2011 او 1/15/2010 نیټو پوښتنو ته د USAID ځواب، د سیګار د 7/7/2009 پوښتنې ته د DoJ ځواب، د سیګار د 4/2009 نیټو پوښتنې ته د USDA ځواب.

• ۱۵۰ میلیون ډالره د امریکا د دفاع وزارت د سوداګرۍ او د عملیاتي ثبات د قوې لپاره د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې په راپور ورکړل شوو شمیرو کې د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره د ASFF هغه ۵،۴۶ ملیارد ډالره هم شامل دي چه لا د وړاندې د روانو یا پرلپسې پریکړو په نتیجه کې تخصیص کړل شوي وي.

د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه

کانګرس د افغانستان د امنیتي ځواک فنډ (ASFF) د افغان ملي امنیتي ځواک (ANSF) د تجهیزاتو، وسایلو، خدمتونو، روني او همدارنگه د وسایلو او توکو د ترمیم، بیا جوړونه په موخه جوړ کړي دي.⁸ په لومړۍ گام کېنې د افغان ملي امنیتي ځواک د جوړونې مسول د ناټو یا د شمالي اتلانتيک هوکړې سازمان د افغانستان لپاره د روزني څانګه-افغانستان / د ګډ امنیتي فرمان د انتقال-څانګه ده.⁹

د امریکا د دفاع وزارت راپور ورکړي چه د ۲۰۱۱ مالي کال د روانو تخصیصاتو د قانون پر بنسټ افغان امنیتي ځواک فنډ ته ۵،۴۶ ملیارد ډالرو نور ځانګړي شوي دي، چه پدې سره د نوموړي فنډ لپاره ځانګړي شوي مرستې ټول ټال ۳۳،۲۹ ملیارد ډالرو ته رسېږي¹⁰ د دې شمیر مرستو څخه تقریقا ۲۸،۰۶ ملیارد ډالره تعهد(مكلف ګرځول شوي) کړل شوي دي، چه د هغه د جملې څخه ۲۴،۸۲ ملیارد ډالره بی لګول شوي دي.¹¹ ۳.۴ شمیره انځور د افغان امنیتي ځواک د فنډ لپاره ځانګړي شوي مرستې د مالي کال په اساس بیانوي.

د افغان امنیتي ځواک د فنډ (ASFF) اړوند ترمینالوژي

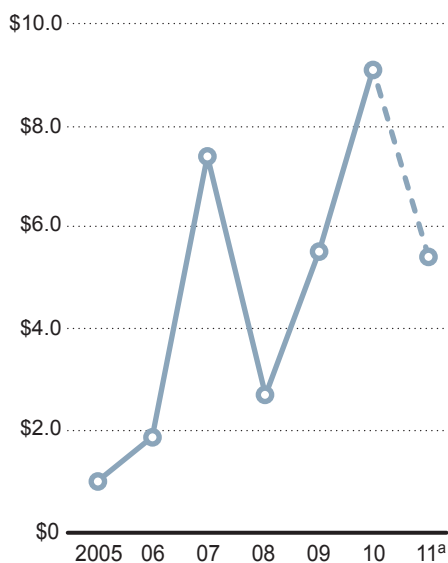
د دفاع وزارت د ASFF بودیجې د موجودي، منل شوي، یا لګول شوي مرستو پر اساس راپور ورکړي.

موجودي: د ژمنتیاو لپاره موجودي ټولې پېسې منل شوي: د پېسو د ورکولو ژمنتیاوي مصرف شوي: هغه پېسې چې لګول شوي دي

سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، ۲۰۱۰/۱۱/۲۴.

3.4 انځور

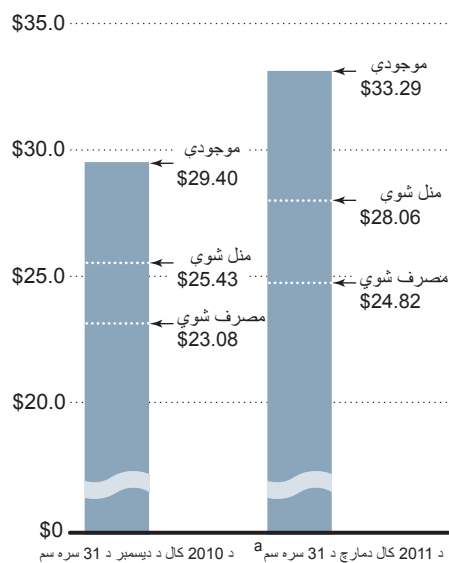
د مالي کال په حساب د ASFF موجودي مرستې (د ملیارد ډالرو په حساب)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر. a. د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې د موجودو مرستو ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چه د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي. سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 2011/11/24.

3.5 انځور

د مالي کال په حساب د ASFF موجودي مرستې (د ملیارد ډالرو په حساب)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر. a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازي د هغه شمیر مرستو چه د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چه د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي. سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 2011/11/24.

د بودیجو حالت

د بودیجې د فعالیت ډلې: د اختصاص یا بودیجې د هر حساب دننه هغه درجې چې د هغو فعالیتونو اهداف، پروژې او ډولونه پېژني چې د اختصاص یا بودیجې لخوا یې مالي ملاتړ کېږي.

د ضمنی-فعالیت ډلې: هغه حسابي ډلې چې د قوماندې لگښتونه په فعالیتي برخو کې ویشي.

سرچینې: د امریکا د دفاع وزارت، "M-7110.1 منول، د دفاع وزارت د بودیجې لارښود منول"، په 9/28/2009 ورته لاس رسې شوي؛ د بحري قوې ځانګه، "د روغتیایي اسانتیاوو د مدیر لاسي کتاب"، د پاڼه، 10/2/2009 کې ورته لاس رسې شوي دي.

د امریکا د دفاع وزارت راپور ورکړي چې، د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې پورې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ماشتې د ۳۱مې په نسبت په تعهد کړل شوو مرستو کې ۲،۶۳ ملیارد، او د ۲۰۱۰ د دېسمبر د ۳۱مې په نسبت د ۲۰۱۱ مالي کال د مارچ د ۳۱مې پورې په مصرف شوو مرستو کې ۱،۷۴ ملیارد ډالره زیاتوالی راغلي دي. ۱۲. ۳.۵ شمیره انځور د افغان امنیتي ځواک د فنډ لپاره ځانګړي شوي، موکلف ګرځول شوي او لګول شوي مرستې بیانوي.

د ASFF د بودیجې فعالیتونه

د دفاع وزارت په ASFF پورې تړولو درو کاري ګروپو بودجو ته مرستې وړاندې کوي: ۱۳

- دفاعي ځواک (د افغانستان ملي اردو)
- کورنیو چارو ځواک (د افغانستان ملي پولیس)
- اړوند فعالیتونه (د بندیانو اړوند مقدماتي فعالیتونه)

هر کاري یا فعالیتي ګروپ ته ځانګړی شوی بودجه بیا په څلورو فرعي فعالیتي کاري ګروپو باندې ویشل شوي دي: زیربنا، تجهیزات او ترانسپورت، روزنی او عملیات، او پایښت. ۱۴

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې پورې د امریکا دفاع وزارت په افغان امنیتي ځواک په فنډ باندې ۲۴،۸۲ ملیارد ډالره مصرف کړي دي. د یادې شوي مقدار پیسو څخه ۱۵،۸۶ ملیارد ډالره په افغان ملي اردو او ۸،۸۳ ملیارد ډالره په افغان ملي پولیسو باندې لګول شوي دي؛ او پاتې ۰،۱۴ ملیارد ډالره په اړوندو فعالیتونو باندې مصرف شوي دي. ۱۵

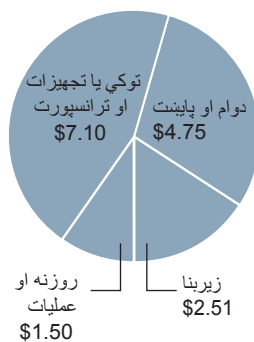
لکه څرنګه چې په ۳.۶ شمیره انځور کې ښکاري، په افغان ملي اردو باندې د لګول شوو پیسو څخه یې – نژدې ۷،۱۰ ملیارد ډالره د دغه ځواک په تجهیز او ترانسپورت باندې لګول شوي دي. پیه افغان ملي پولیسو باندې د لګول شوو مرستو ډیرې برخه چې ۲،۹۰ ملیارد ډالره ده د اردو په شان د توکو به سمبالښت او ترانسپورت باندې لګول شوي ده، دا ټول په 3.7 انځور کې ښودل شوي دي. ۱۶

3.6 انځور

3.7 انځور

د افغان ملي اردو لپاره د ASFF د مرستو یا فنډ څخه لګښتونه د دویم لاس یا فرعي- فعالیتونو ګروپ، د 2005 مالي کال- د 2011 کال د مارچ 31مه (د ملیارد ډالرو په حساب)

ټول: \$15.86

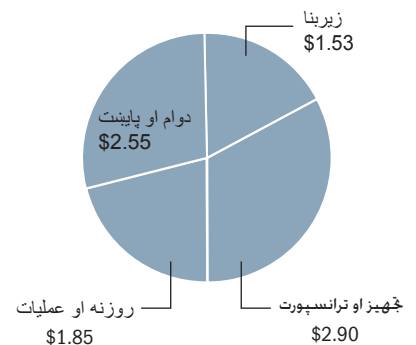

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزن شوو شمیر.

سرچینه: د سپګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 2011/154.

د ASFF د فنډ څخه د افغان ملي پولیسو لپاره لګول شوي مصارف د دویم لاس یا فرعي- فعالیتونو ګروپ، د 2005 مالي کال- د 2011 کال د مارچ 31مه (د ملیارد ډالرو په حساب)

ټول: \$8.83

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزن شوو شمیر.

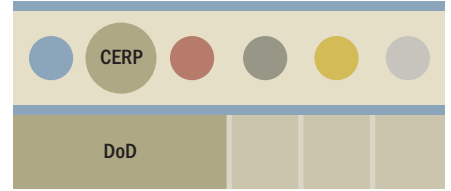
سرچینه: سپګار د 4/15/2011 نېټې پوښتنې ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب

د قوماندان د بیرني خُواب پروگرام

د قوماندان بیرني خُواب پروگرام (CERP) په افغانستان کې د متحده ایالاتو قوماندانان په دې توانوي چې د هغو پروگرامونو په ملاتړ کولو سره چې د سیمیزې ابادۍ سمدستي مرسته وکړي، د خپل مسوولیت په برخو کې بیرنيو بشري مرستو او د بیا رغونې غوښتنو ته خُواب ووايي. دا مرستې د هغو پروگرامو لپاره ځانګړې شوي دي چې لګښت یې تر ۵۰۰۰۰۰ ډالرو کم ارزول شوی وي.¹⁷ او کولای شي هغه پروژې چې یو میلیون ډالر لګښت ولري هم پلي کړي خو د دې امر لپاره باید د مرکزی قومندي د قومندان هوکړه او تایید د ځان سره ولري؛ او د ۵ میلیون ډالرو څخه لوړ لګښت لرونکي پروژې د دفاع د وزیر تایید او منظوری ته اړتیا لري.¹⁸

د امریکا د دفاع وزارت د راپور پر اساس د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې د CERP سره د مجموعي مرستې کچه ۲،۶۴ ملیارد ډالرو ته رسیده.¹⁹ د امریکا د دفاع وزارت همداراز راپور ورکړي چې د نوموړي مجموعي څخه ۲،۰۲ ملیارد ډالره یې تعهد یا موکلف ګرځول شوي، او ۱،۶۱ ملیارد ډالره یې مصرف شوي دي.²⁰ شمیره انځور د CERP لپاره د مالي کال پر اساس تخصیصات بیانوي.

د امریکا د دفاع وزارت همدا ډول راپور ورکړي چې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱مې په نسبت د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې پورې په تعهد یا موکلف ګرځول شوو پیسو په مقدار کې د ۲۹،۰۰۶ میلیون ډالرو زیاتوالی او د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱مې څخه بیا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې پورې د لګول شوو پیسو په شمیر کې د ۲۲،۲۲ میلیون ډالرو په ارزښت زیاتوالی راغلي دي.²¹ شمیره انځور د CERP لپاره د تخصیص شوو، تعهد شوو او د مصرف شوو پیسو مقایسوي ډول ښکارندوی کوي.

د قومندان د عاجل عکس العمل پروگرام CERP د فنډ اړوند ترمینالوژي

OMB د CERP بودیجي د اختصاصو شویو په توګه راپور کړي. اختصاص شوي: د ژمنتیاو لپاره موجودې ټولې پیسې

د دفاع وزارت د CERP بودیجي د اختصاص شوي، منل شوي، یا لګول شوي په توګه راپور کړي.

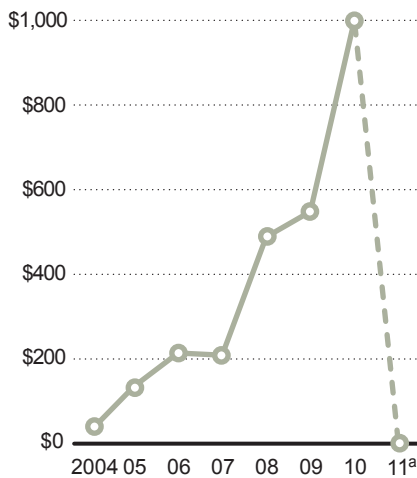
اختصاص شوي: د ژمنتیاو لپاره موجودې ټولې پیسې

منل شوي: د پیسو د ورکولو ژمنتیاو

مصرف شوي: هغه پیسې چې لګول شوي دي

3.8 انځور

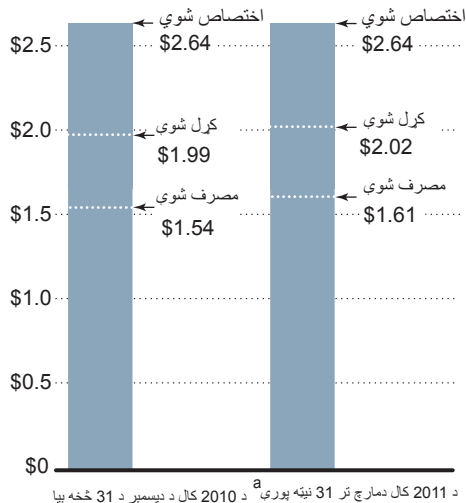
د مالي کال په حساب د CERP لپاره ځانګړي شوي تخصیصات (د امریکایي میلیون ډالرو په حساب)

یادونه: په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادلې شوي معلومات هم شامل وي.
 a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدولو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي.
 سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت خُواب، 2011/154؛ د سیکار د 3/1/2011 پوښتنې ته د OMB خُواب.

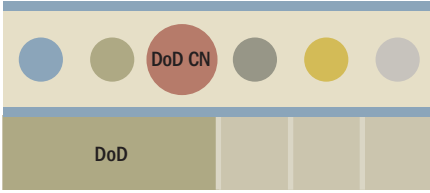
3.9 انځور

د CERP فنډونه، مجموعي مقایسه (د ملیارد ډالرو په اساس)

یادونه: په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادلې شوي معلومات هم شامل وي.
 a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدولو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي.
 سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت خُواب، 2011/154؛ د سیکار د 3/1/2011 پوښتنې ته د OMB خُواب.

د دفاع وزارت د مخدره موادو سره د مبارزې د بودیجو اصطلاحات

د دفاع وزارت د DoD CN بودیجي د اختصاص شوي، منل شوي، یا لگول شوي په توګه راپور کړي. **اختصاص شوي:** د ژمنتیاو لپاره موجودې ټولې پیسې **منل شوي:** د پیسو د ورکولو ژمنتیاوي **مصرف شوي:** هغه پیسې چې لگول شوي دي

سرچینه: د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، ۲۰۱۰/۱۱/۲۴.

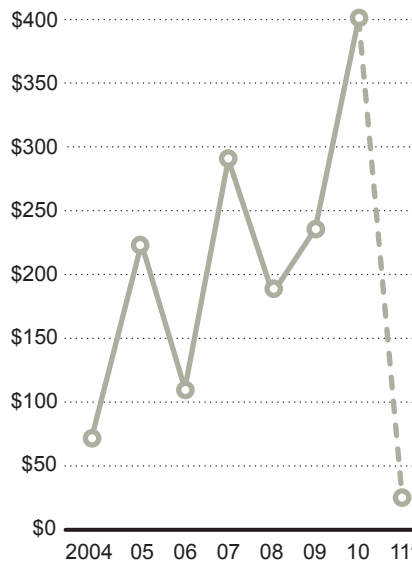
د دفاع وزارت د مخدره توکو د محوې او د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې فعالیتونه

د امریکا د دفاع وزارت د مخدره توکو د محوې او د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې سره د فعالیتونو بودجه (DoD CN) د هغو هڅو ملاتړ کوي چې غواړي د مخدره توکو سره د مبارزې له لارې افغانستان ته ثبات او ټیکولو راولي. یاده شوي بودجه د قاچاق کوونکي په وړاندې د نظامي عملیاتو؛ د مخدره توکو د مخینوي په هڅو کېنې د افغانانو د هڅو ملاتړ او پراختیا؛ او د افغانانو د قانون د پلي کولو وړتیا لورول د سرحدی پولیسو په ځانګړو مهارتونو روزنه، سمبالښت او امکاناتو په ګډون، غواړي له دې څانګه سره اړونده مرستې تر سره کړي.²²

۳.۱۰ شمیره انځور د مالي کال پر اساس د DoD CN د تخصیصاتو ښکارندوی کوي. د امریکا دفاع وزارت راپور ورکړي چې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱مې په نسبت د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې پورې په مجموعي تعهد یا موکلف ګرځول شوو او مصرف شوو مرستو کې حدوداً ۵۱،۱۱۶ میلیون ډالره زیاتوالی راغلي دي.²³ ۳.۱۱ شمیره انځور د DoD CN د پروژې لپاره په مقایسوي ډول د تخصیص کړل شوو، تعهد او مصرف کړل شوو پیسو ښکارندوی کوي.

3.10 انځور

د DoD CN تخصیصات
د مالي کال په حساب (د میلیون ډالرو په اساس)

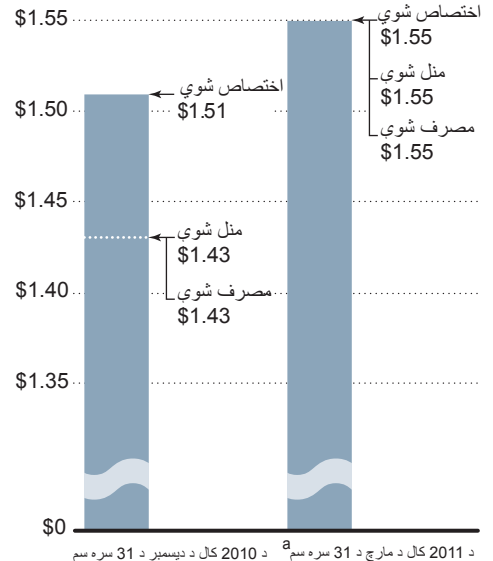
یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادلې شوي معلومات هم شامل وي.

a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10، تر ترکیب لاندې دي.

سرچینه: د سیګار د 4/14/2011 نېټې ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب.

3.11 انځور

د DoD CN فنډ، مجموعي مقایسه
(د میلیارد ډالرو په اساس)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر.

a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10، تر ترکیب لاندې دي.

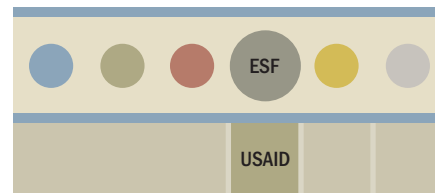
سرچینه: د سیګار د 4/15/2011 نېټې پوښتنې ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب.

د اقتصادي ملاتړ بودیجه

د اقتصادي ملاتړ د مرستو پروگرام د امریکا هغه علاقه او لیاولتیا بنایي چې غواړي د اړو او نیاز لرونکی هیوادو سره په لنډ او اوږد مهاله سیاسي، اقتصادي او امنیتي اړتیاوی پوره کړي. د اقتصادي ملاتړ فنډ پروگرام د تروریزم په وړاندي مبارزه، د ملي اقتصادي پرمختګ په برخه کې او د موثره، حساب ورکونکي او مستقل حقوقي سیستم د رامنځ ته کولو د پروگرامو سره مرسته کوي. ²⁴ P.L. 112-10 د اقتصاد د ملاتړ په فنډ باندې محدودیتونه وضع کړي دي، هغه داسې چې د نوموړي فنډ مسولین باید د افغانستان سره د مرستې په موخه د مرستو د موکلف ګرځولو یا تعهد لپاره د امریکا د بهرنیو چارو وزارت یا USAID لخوا د تایید او د هغه تخصیصاتو لپاره چې افغان دولت یې "د کوکنارو د په منځه وړلو کې لګول غواړي باید اړوندو کمیټو ته راپور ورکړي". ²⁵

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې، USAID راپور ورکړي چې د اقتصادي ملاتړ فنډ (ESF) لپاره ټول ټال ۱۱،۱۴ ملیارد ډالره مرسته ترسره شوي ده. ²⁶ ۳.۱۲ شمیره انځور د مالي کال پر اساس د ESF لپاره ځانګړي شوي مرستې ښکاره کوي. د یادې شوي شمیر مرستو څخه یې ۹،۵۷ ملیارد ډالره تعهد یا موکلف ګرځول شوي او ۷،۳۸ ملیارد ډالره مصرف کړل شوي دي. ²⁷

USAID راپور ورکړي چې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱مې په نسبت د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ پورې په مجموعي تعهد کړل شویو مرستو کې ۱،۵۳ ملیون ډالره او د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱ په نسبت د ۲۰۱۱

د ESF د بودیجو اصطلاحات

USAID د ESF بودیجي د اختصاص شوي، منل شوي، یا لګول شوي په توګه راپور کړي.

اختصاص شوي: د ژمنتیاو لپاره موجودې ټولې پیسې

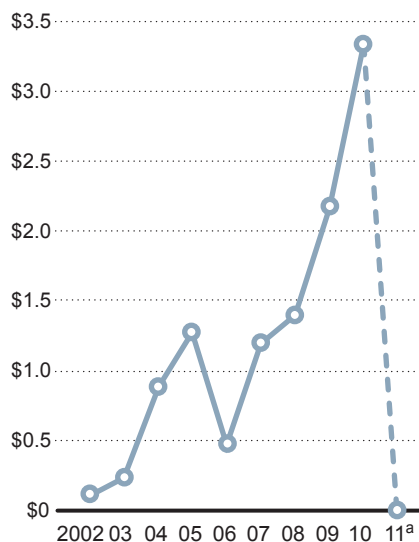
منل شوي: د پیسو د ورکولو ژمنتیاوې

مصرف شوي: هغه پیسې چې لګول شوي دي

سرچینې: OMB، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، ۲۰۱۱/۱۱/۱۹؛ USAID، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، ۲۰۱۱/۱۵/۲۰.

3.12 انځور

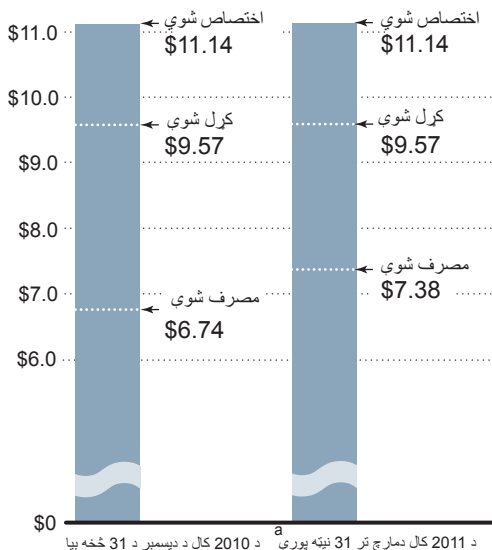
د مالي کال په اساس د ESF لپاره تخصیصات (د ملیارد امریکایي ډالرو په اساس)

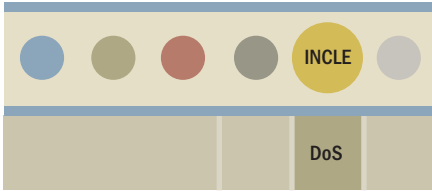
یادونه: په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادلې شوي معلومات هم شامل وي د راغونډولو په ترڅ کې د اغیزمن شوی شمیر د USAID په راپور کې د نویو ورکړل شویو شمیرو پر اساس د 2009 مالي کال په نسبت په تخصیصاتو کې یو څه کموالی راغلي دي.
 a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10، تر ترکیب لاندې دي.
 سرچینه: د سیکار د 4/14/2011 پوښتنې ته د USAID ځواب؛ H.R. 4899, FY 2010 Supp

3.13 انځور

د ESF د فنډ مجموعي مقایسه (د ملیارد ډالرو په اساس)

یادونه: په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادلې شوي معلومات هم شامل وي د راغونډولو په ترڅ کې د اغیزمن شوی شمیر د 2011 مالي کال د روانو پریکړو کولو په ترڅ کې USAID د ESF د فنډ لپاره د تخصیصاتو د زیاتوالي په اړه کوم راپور نه دي ورکړي.
 a. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کېدلو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10، تر ترکیب لاندې دي.
 سرچینه: د سیکار د 14/14/2011 پوښتنې ته د USAID ځواب؛ H.R. 4899، د 2010 مالي کال د اضافي تخصیصاتو بیل، 7/29/2010.

د INCL د بودیجو اصطلاحات

د INCL او نورو د INCL د بودیجو راپور د ټاکل شویو، منل شویو او مصرف شویو په توګه ورکړی.

ټاکل شوی: د ژمنتیاو لپاره موجودې ټولې پیسې.
منل شوی: د پیسو د ورکولو ژمنتیاو لپاره
مصرف شوی: هغه پیسې چې لګول شوي دي

سرچینه: د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب ۲۰۱۱۹۴

کال د مارچ تر ۳۱ پورې په مصرف کړل شوو مرستو کې ۶۴۴،۱۷ میلیون ډالره زیاتوالی راغلي دي. ۳۰۱۳²⁸ شمیره انځور په مقایسوي ډول د ESF د پروګرام لپاره ځانګړې شوې، تعهد کړل شوې او مصرف کړل شوې مرستې ښکاره کوي.

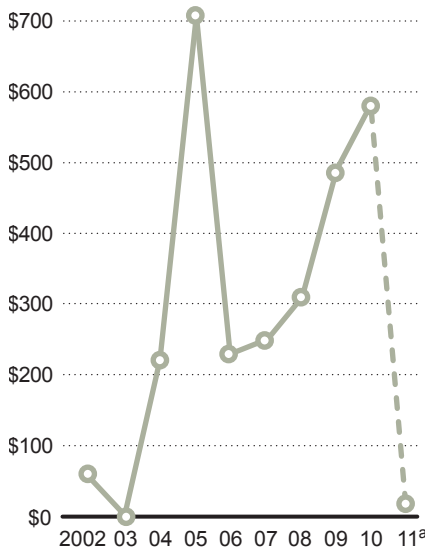
د مخدره توکو نړیوال کنترول او د قانون حاکمیت

د مخدره توکو او د قانون حاکمیت د چارو نړیواله اداره (INL) د مخدره توکو نړیوال کنترول او د قانون حاکمیت حساب (INCLE) د تنظیم چارې پرمخ وړي، کوم چې د مخدره توکو پر وړاندې د پولیسو، د قانون حاکمیت او د عدالت په ګډون د INL د مختلفو پروګرامونو سره مرسته کوي. 29 P.L. 112-10 د اقتصاد په ملاتړ فنډ باندې محدودیتونه وضع کړي دي، هغه داسې چې د نوموړي فنډ مسولین باید د افغانستان سره د مرستې په موخه د مرستو د موکلف ګرځولو یا تعهد لپاره د امرکا د بهرنیو چارو وزارت یا USAID لخوا د تایید او د هغه تخصیصاتو لپاره چې افغانستان دولت یی "د کوکنارو د په منځه وړلو کې لګول غواړي باید اړوندو کمیټو ته راپور ورکړي". 30

INL راپور ورکړي چې د ۲۰۱۱ مالي کال د روانو تخصیصاتو قانون د INCLE د فعالیتونو لپاره ۷،۹۸ میلیون ډالره مرسته کړې، چې پدې سره د INCLE سره ترسره شوي مرسته ۲،۸۶ ملیارډ ډالرو ته رسېږي. 31 ۳۰۱۴ شمیره انځور د INCLE لپاره ځانګړې شوې مرستې د مالي کال په حساب ښکاره کوي. د نوموړې شمیر مرستو څخه، ۲،۵۵ ملیارډ ډالره مرستې یې تعهد یا موکلف ګرځول شوي چې د هغه څخه یې ۱،۷۹ ملیارډ ډالره

3.14 انځور

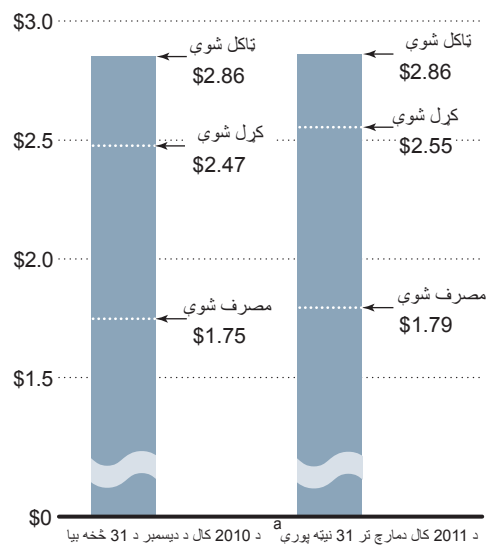
د مالي کال پر اساس وپېننه
(د میلیون ډالرو په اساس)

یادونه: د راغونډول کیدلو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادله شوي معلومات هم شامل وي. د 2011 مالي کال لپاره ځانګړې شوې مرستې یا فنډ د روانو پریکړو نیولو لپاره د په اختیار کې ورکړل شوي پیسې و ښکارندوي کوي. تازه معلوماتو پر اساس ارقام نسبت هغه راپور ته چې د 12/31/2010 کې خپور شوي وو د نیتو شمیرو ښکارندوي کوي. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کیدولو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي. سرچینه: د سیکار د 4/12/2011 نیتي پوښتنې ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب H.R. 4899، د 2010 مال کال د اضافي تخصیصاتو بیل،

3.15 انځور

د INCLE د فنډ مجموعي مقایسه
(د ملیارډ ډالرو په اساس)

یادونه: د راغونډول کیدلو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر په معلوماتو کې شاید د ادارو یا اجنسیانو تر منځ تبادله شوي معلومات هم شامل وي. د 2011 مالي کال لپاره ځانګړې شوې مرستې یا فنډ د روانو پریکړو نیولو لپاره د په اختیار کې ورکړل شوي پیسې و ښکارندوي کوي. تازه معلوماتو پر اساس ارقام نسبت هغه راپور ته چې د 12/31/2010 کې خپور شوي وو د نیتو شمیرو ښکارندوي کوي. د 2011 مالي کال لپاره فنډ یوازې د هغه شمیر مرستو چې د روانو پریکړو ترسره کیدولو په ترڅ کې په اختیار کې ښکارندوي کوي، نه د هغه مرستو چې د P.L. 112-10 تر ترکیب لاندې دي. سرچینه: د سیکار د 14/14/2011 پوښتنې ته د USAID ځواب؛ H.R. 4899، د 2010 مالي کال د اضافي تخصیصاتو بیل، 7/29/2010

ورکړل شوی دي. 32

INL راپور ورکړي چې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱مې په نسبت د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې پوري په مجموعي تعهد کړل شوو مرستو په کچه کې د ۷۶،۲۴ او د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱مې څخه بیا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې پوري په مجموعي ډول د ورکړل شوو مرستو په کچه کې ۳۸،۴۷ میلیون ډالرو زیاتوالي راغلي دي. 33 ۳.۱۵ شمیره انځور په مقایسوي ډول د INCLE لپاره ځانګړي شوي، تعهد کړل شوي او ادا کړل شوي مرستې ښکاره کوي.

د افغانستان لپاره د بیارغونې نړیوالې مرستې (فند ورکونه)

د امریکا د متحده ایالاتو د مرستو برسيره، نړیواله ټولنه د افغانستان د بیارغونې او هوساینې په برخه کې په پراخه کچه د پام وړ مرستې ترسره کړي دي. لکه څرنګه چې د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي په تیرو راپورونه کې هم راغلي وو، د افغانستان سره د ترسره کیدونکي ډیری نړیوالې مرستې د باوري فنډونو له لارې سمبال او اداره کېږي. د باوري فنډ له لارې ترسره شوي مرستې باید لومړی د نوموړي فنډ څخه راویستل او بیا د بیارغونې د هڅو لپاره ولګول شي. د باوري فنډ د ډلې څخه دوه لوی فنډونه د افغانستان د بیارغونې باوري فنډ (ARTF) او د افغانستان لپاره د قانون او نظم باوري فنډ (LOTFA) دي. 34

د افغانستان د بیا رغونې د باوري فنډ سره ترسره شوي بسپنه

ARTF د افغانستان عملياتي او انکشافی بودیجې تر ټولو لوي ونډه لرونکي دي. د ۲۰۰۲ څخه بیا د ۲۰۱۰ کال د مارچ تر ۲۰مې نېټې پوري د نړیوال بانک په وینا د ۳۲ مرستو کونکو لخوا د ۴،۷۱ ملیارد ډالرو د مرستو تعهد شوي او د نوموړې شمیر مرستو څخه ۴،۲۴ ملیارد ډالره یی ورکړل شوي دي. مرسته ورکونکي خپلې مرستې د دوو فنډ ورکونې د چپلونو له لارې خپلې مرستې ترسره کوي- د سنډیونکي لګښت (RC) فرصت او د پانګه اچونې فرصت. 35 ۳.۱۶ شمیره انځور او ۳.۱۷ شمیره انځور د مرستې کونکو او حالت پراساس د ۱۳۸۹ هجري شمسي کال چې د مارچ د ۲۱ څخه بیا مارچ د ۲۰ نېټې سره سمون لري د ورکړل شوو مرستو ونډه ښکاره کوي.

د نړیوال بانک په وینا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۲۰مې نېټې پوري د ARTF د فنډ څخه تر ۲،۲۹ ملیارد ډالره ډیرې مرستې د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت لپاره عموماً د عامه کارکونکو د معاشاتو د ورکولو له لارې د سنډیونکي لګښتونو له لارې لګول شوي دي. د RC د مرستو څخه افغانستان د عملياتي لګښتونو په برخه کې ګټه اخیستل کېږي ځکه تر اوسه د دې هیواد کورني عایدات دې کچې ته نه دي رسېدلي چې وکړای شي خپل بیرته سنډیونکي لګښتونه پوره کړي. د دې لپاره چې د سنډیونکي لګښت RC فرصت وکړای شي په کافي اندازه مرستې ترلاسه کړي، د ARTF سره مرسته کونکي شاید په کلني ډول د "ترجیح" ورنکړي چې په کلني ډول د دې نوموړي پروګرام سره د خپلو مرستو تر نیمايي ډیره مرسته ترسره کړي. 36

د پانګې اچونې فرصت د پرمختیایي پروګرامونو لګښت پر غاړه لري. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۲۰ نېټې پوري، نړیوال بانک راپور ورکړ چې ۱۷ رواني پروژې چې مجموعي لګښت یی ۶۳۵،۱۹ میلیون ډالره کېږي او د هغه جملې څخه یی ۵۵۹،۴۲ میلیون ډالره لګول شوي دي د ګډ تعهد په ترڅ کې ترسره شوي دي. په ۱۳۸۸ او ۱۳۸۹ هجري شمسي کلنو کې د پانګې اچونې په برخه کې تعهدات د بیرته سنډیونکي لګښتونو د تعهداتو پر نسبت ډیر وو. 37

د سیګار پلټنې

پدې درو میاشتو کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د نړیوال باوري فنډ له لارې د پروګرامونو په اړه دوه د پلټنې راپورونه خپاره کړي دي. د افغانستان د ملي پیوستون د پروګرام په اړه د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي د راپور د کړنو په اړه د لا زیاتو معلوماتو لپاره د ۱ برخې، ۴ پاڼې ته ستانه شي. همدا راز د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي لخوا د افغان کورنیو چارو د وزارت د ملي پولیسو د معاشاتو په اړه چې تر ډیره حده د LOTFA لخوا تمویلېږي د ۱ برخې، ۹ پاڼې ته ستانه شي.

د سیګار پلټنې

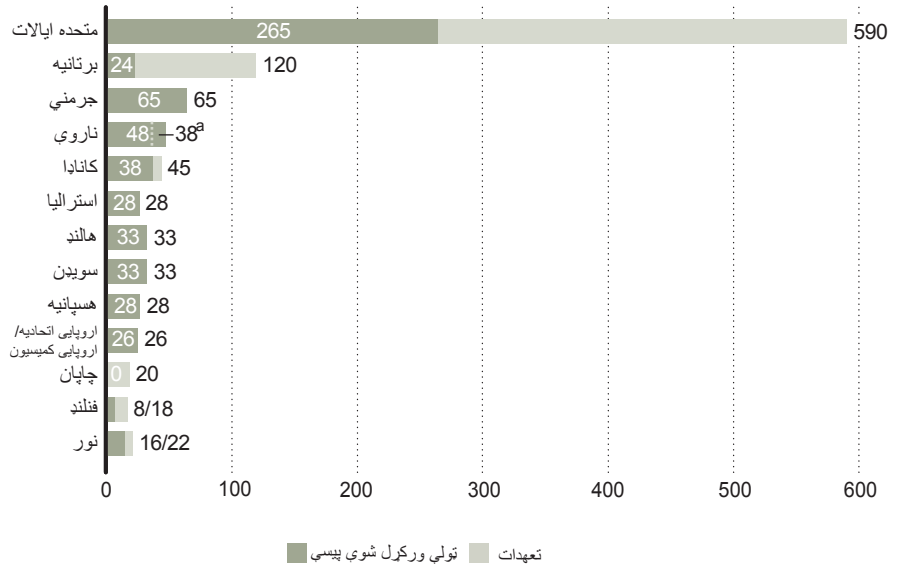
د روانو پلټنو په ترڅ کې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د امریکا لخوا د ARTF سره د ترسره شوي مرستو د کارونې او حساب ورکونې په ډول باندې تمرکز کوي. د زیاتو معلومات لپاره د لمرې برخې 19 پاڼه وګورئ.

د بودیجو حالت

3.16 انځور

د 2011 کال د مارچ د میاشتې د 20 سره سم (د میلیون ډالرو په اساس) د مرسته کونکو یا ډونرانو لخوا د 1390 مالي کال لپاره سهم او ونډه

ټولې ورکړل شوي پیسې \$610 ټول تعهدات: \$1,065

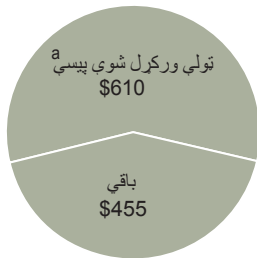

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر EC/EU = اروپایی کمیسیون/ اروپایی اتحادیه
 a. د ناروی هیواد تر هغه څه چې د 1390 شمسی کال لپاره یې تعهد کړي وو ډیری پیسې ورکړي دي.
 سرچینه: نړیوال بانک، "ARTF": د مالي وضعیت په اړه د اداري راپور د 2009 کال د اګست تر 22 نېټې پورې، مخ 1.

3.17 انځور

139 شمسی کال چې د 2011 کال د مارچ 2 سره سمون لري د ARTF تخصیص هډ کرل شوو مرستو د ډلې څخه کړل شوو پیسو مقدار (د میلیون ډالرو په اساس)

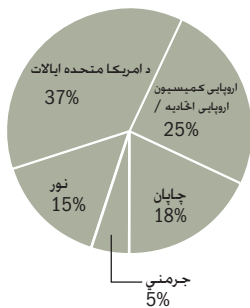
ټول تعهدات: \$1,065

د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر
 ، که 9.6 میلیون ډالره هغه اضافي مرستې هم شاملې دي چې د ناروی هیواد
 1: هجري شمسی کال لپاره تعهد کړي وو.
 2: نړیوال بانک، "ARTF": د مالي وضعیت په اړه د اداري راپور
 د 2009 کال د اګست تر 22 نېټې پورې، مخ 1.

3.18 انځور

2002 کال راپدېخوا د LOFTA سره د مرسته وړونکو هیوادونو لخوا ترسره شوي مرستې د فیصدي په اساس

ونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شوو شمیر EC/EU = اروپایی کمیسیون/ وپایی اتحادیه

سرچینه: EC، "افغانستان، د رول حالت، د 2011 کال د جنوري میاشت، 3/31/2011.

د افغانستان لپاره د قانون او نظم د باوري فنډ سره تعهدونه

LOFTA په خپله شپږمه مرحله کې دي، چې د 2011 کال د جنوري په میاشت کې پیل او د 2013 کال د مارچ په میاشت کې به پای ته ورسېږي. په نوي مرحله کې د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت په وړتیا او ظرفیت په اوچتولو ډېر تاکید شوي دي. LOTFA افغان ملي پولیسو د معاشاتو لپاره د مرسته کونکو لومړي چينل جوړوي.

همدا ډول دغه مرستې د روزني او د ظرفیت د لوړولو په برخه کې هم کارول کېږي.³⁸
 د 2011 کال د مارچ تر 31مې نېټې پورې د LOTFA سره د څلورمې مرحلې له لارې د شوو مرستو کچه 1,500 ملیارد ډالرو ته رسېږي؛ د اروپایی اتحادیې د معلوماتو پر اساس د پنځمې مرحلې تر پایه د اضافي مرستو کچه 1,400 ملیارد ډالره اټکل شوي دي.³⁹ د LOTFA د پیل څخه چې د 2002 کال د مې په میاشت کې تاسیس شوي، 80 په سلو کې مرستې د امریکا، اروپایی اتحادیې او چاپان لخوا ترسره شوي دي دغه معلومات په 3.18 شمیر انځور کې هم ښودل شوي دي.

د اروپایی اتحادیې د معلوماتو په اساس، د افغانستان د مالیې وزارت منلې ده چې افغان ملي پولیسو د اساسي معاشاتو 3% او د خواراکي تخصیص 60% به د افغانستان د عمومي بودیجې څخه تمویل کوي، دغه کار به په 2011 کال کې پیل کېږي. نوموړې فیصدي به په کال 2012 کې د معاشاتو په برخه کې 7.5% او د خواراکي تخصیص په برخه کې 73% ته اوچته شي.⁴⁰

امنیت

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې پورې د امریکا کانگرس د افغان امنیتي ځواک (ANSF) لپاره ۳۴،۸ ملیارد ډالره ځانگړي کړي دي⁴¹ د دې مرستو ډیرې برخه (نږدې ۳۳،۳ ملیارد ډالر) د افغانستان د امنیتي ځواک د فنډ (ASFF) له لارې ځانگړي شوي دي او د افغانستان د امنیت د انتقال کډ قومندانې (CSTC-A) لخوا د افغان ملي امنیتي ځواک د جوړونې، تجهیز، روزنې او د پابینت چارې پرمخ یوسي.⁴² د ASFF لپاره د ځانگړو شوو ۳۳،۳ ملیارد ډالرو څخه، حدوداً ۲۸،۱ ملیارد ډالر منل یا تعهد کړل شوي، او د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې ۲۴،۸ ملیارد ډالره مصرف کړل شوي دي.⁴³

د ۲۰۱۱ کال د اپریل پر ۱۵مه، ولسمشر بارک اوباما د دفاع وزارت او د بشپړ جاري تخصیصاتو قانون لاس لیک کړ. دغه قانون د ۲۰۱۱ مالي کال تر اخره پورې د افغانستان د امنیتي ځواک د فنډ لپاره ۱۱،۶ ملیارد ډالره ځانگړي کوي - نږدې ۶،۲ ملیارد ډالره تر هغه څه زیات چه د ASFF لپاره د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۳۱ ربع په لپاره امریکا د دفاع وزارت لخوا راپور ورکړل شوي وو.⁴⁴ دغه اضافي مرستې په هغه شمېرو کې چه په دغه برخې کې ذکر شوي دي ندي شاملې.

د ۲۰۱۲ مالي کال د غوښتل شوي بودیجې د برخې په توگه، د امریکا د دفاع وزارت د ازادې د پابینت په اړه د عملیاتو لپاره د ۱۰۷،۳ ملیارد ډالرو غوښتنه کړې ده. په هغه مرستو کې د افغانستان د زیربنا د فنډ (AIF) لپاره ۰،۵ ملیارد ډالره هم شامل دي - چه د امریکا د مخالفینو پر وړاندې د مبارزې د ستراتیجی د ملاتړ لپاره په لومړیتوب لرونکو زیربنایي پروژو د ترسره کولو لپاره کارول کیږي - او ۱۲،۸ ملیارد ډالره د افغان ملي امنیتي ځواک د روزنې او تجهیز لپاره کارول کیږي.⁴⁵

CSTC-A د ASFF د فنډ څخه د ترلاسه شوو مرستو د تنظیم او ادارې چارې پرمخ وړي. د امریکا د دفاع وزارت د عمومی پلټونکي د دفتر لخوا د ۲۰۱۱ کال د مارچ د میاشتي د راپور پر اساس، خو بیا هم، د ناټو د روزنې میشن CSTC-A/(NTM-A) د قراردادیانو د زیاتیدونکي شمیر د ادارې او تنظیم په برخه کې او د ASFF د مرستو څخه په منظم ډول د ادارې په موخه په کافي اندازه مسلکي کارکونکي نلري.⁴⁶ د قراردادیانو د زیاتیدونکي شمیر ته په کتو CSTC-A د اضافي کارکونکو د مرستې غوښتنه کړې ده؛ د امریکا د دفاع وزارت د وینا پر اساس دغه اضافي کارکونکي به په دغه دوبي که ځای پر ځای کړل شي.⁴⁷

د NTM-A په وینا، د افغان ملي امنیتي ځواک روزنې د امریکا د قومندانانو لپاره لا هم یو لومړیتوب جوړوي.⁴⁸ د ۲۰۱۱ کال د اپریل د ۳مې نېټې سره سم، د امریکا د دفاع وزارت په وینا ۳۲ هیوادونو ۱۲۹۶ روزنکي گمارلي او د ۷۴۲ نورو اضافي روزنکو تعهد یی کړي چه پدې سره ۷۷۰ نورو روزنکو ته اړتیا لیدل کیږي.⁴⁹ د کاناډا هیواد پلان لري چه په کال ۲۰۱۱ کې خپل محاربيو یوځ د افغانستان څخه وباسي خو پدې سره د افغانستان د روزنې د موخي لپاره خپل ۷۵۰ روزنکي او همدا ډول ۲۰۰ کمک کونکي پرسونل په افغانستان کې ولري.⁵⁰ د امریکا دفاع وزارت ته معلومه شوه چه دغه ۷۵۰ کاناډایي روزنکي د ټولو اړینو روزنیزو مهارتونو څخه نه دي برخمن، پدې معنی چه پدې سره به بیا هم کمبوتات احساس کیږي.⁵¹

لکه څرنګه چه د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانگړي عمومی پلټونکي د ۲۰۱۱ کال د جنورۍ په راپور کې ولیدل شول، د ناټو د غړو هیوادونو لخوا په یوه خبره شوي اعلامیه کې راغلي وو چه ۲۰۱۱ کال به افغان امنیتي ځواک ته د ناټو څخه د امنیت د چارو د سپارول د پیل کال وي. د لیزبون د غونډې په دغه اعلامیې کې

همدا ډول راغلي وو چه د مسولیت د انتقال دغه لړۍ به په کال ۲۰۱۴ کی بشپړه شي. 52 د امریکا د دفاع وزارت د معلوماتو پر بنسټ د مسولیت د انتقال لړۍ په رسمي ډول د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۲ نیټه هله پیل شوه چه ولسمشر حامد کرزي اعلان وکړ چه د مسولیت د انتقال لړۍ به د درو ولایتونو (پنجشیر، بامیان او د کابل ډیری سیمو) او د څلورو ولسوالیو یعنی (د هرات، لشکرگاه، مزار شریف او مهترلام) څخه پیل کیږي. که څه هم پدې اړه کومه دقیقه نیټه نده معلومه، اما بیا هم د امریکا د دفاع وزارت د معلوماتو پر اساس اټکل کیږي چه دا لړۍ د ۲۰۱۱ کال د جون پر ۲۲ مه پیل شي. 53

- د امریکا د دفاع وزارت په وینا د مسولیت د انتقال لړۍ د بریالیتوب لپاره باید څلور اهدافه تر لاسه شي: 54
- افغان ملي امنیتي ځواک د امنیتي چارو د مسولیت د اخیستلو جوگه دي.
- د امنیت داسي یوه حالت ته ورسیري چه عام افغان وگړی وکولای شي خپلو ورځني چاري په سمه توگه پرمخ یوسي.
- ځای یا محلي حکومتداري باید یقیني کړي چه ایساف د حضور د کمیدلو په صورت کی امنیتي چاري ټکنی نشي.
- د افغان ملي امنیتي ځواک د ورتیاوو د لوړیدلو او د امنیتي خطر ثابت پاتي کیدو او یا هم د کمیدو په صورت کی د ایساف ځواکونو د شمیر د راکمیدلو امکانات رامنځ ته کیږي.

د امنیت موخي

د امریکا د متحده ایالاتو د مرکزي قومندي د معلوماتو پر اساس پدې ربع کی د افغان ملي امنیتي ځواک ټول توان ۲۸۴۹۵۲ تنو ته رسیدی چه د دی جملی ۱۵۹۳۶۳ بی افغان ملي اردو جوړوي، او د ایساف د معلوماتو پر بنسټ د افغان ملي پولیسو شمیره ۱۲۵۵۸۹ تنه وو. 55 د ۲۰۱۱ کال د جنوري پر ۱۶ مه، گډي هماهنگي او څار د هیئت د فعلي امنیتي وضعیت کمیټي د ۲۰۱۲ کال لپاره د افغان امنیتي ځواک د لوړولو سره هوکړه وکړه: چه د دغی پریکړي پر اساس به د افغان ملي اردو شمیر د ۱۷۱۶۰۰ څخه ۱۹۵۰۰۰ او د افغان ملي پولیسو شمیر د ۱۳۴۰۰۰ څخه بیا ۱۷۰۰۰۰ ته وخیږي. 56 ۳.۱ شمیر انځور د ټاکلو موخو پر اساس د تیرو درو میاشتو په نسبت د ځواک د غښتلتیا څرنگوالی ښکاره کوي.

په ۲۰۰۸ کی رامنځ ته شوی د گډي همکاري او څار هیئت د افغانستان او نړیوالی ټولني ترمنځ د همغږي او همکاري اداره ده.

سرچینه: د کانگرس تحقیقاتي خدمتونه، " په افغانستان کی د ملگرو ملتونو د مرستو پروگرام یا یونما: پس منظر او د پالیسي اړوند موضوعات،" 12/27/2010 چه په 4/11/2011 نیټه باندی په انلین ډول لاس رسی ورته شوي دي.

د امنیت مهم ټکي

پدې ربع کی، افغان ملي امنیتي ځواک او د ایتلاف قواوو د افغانستان په شمال او جنوب کی د امنیت په برخي کی لاس ته راوړنی درلودلي. یو د مهمو پرمختگونو څخه د افغان دولت لخوا د په دغه هیواد کی د خصوصي امنیتي کمپنیو (PSCs) د فعالیت د محدودیت خبره وه.

جدول 3.1

د امنیت په برخه کی ستراتیژیک لومړیتوبونه			
لومړیتوب	اوسنی هدف	حالت	د تیرو درو میاشتو په نسبت رامنځ ته شوي تغییرات
افغان ملي اردو	تر 10/2010 پوري ۱۳۴۰۰۰ ځواکونه تر 10/2011 پوري ۱۷۱۶۰۰ ځواکونه تر 11/2012 ^a پوري ۱۹۵۰۰۰ ځواکونه	(3/20/2011 پوري) ۱۵۹۳۶۳ ځواکونه	+9,810
افغان ملي پولیس	تر 10/2010 پوري ۱۰۹۰۰۰ ځواکونه تر 10/2011 پوري ۱۳۴۰۰۰ ځواکونه تر 11/2012 ^a پوري ۱۷۰۰۰۰ ځواکونه	(تر 3/2011 پوري) ۱۲۵۵۸۹ ځواکونه	+10,005

یادونه: شمېری په گډي کولو اغېزمنی شوي.

a. وړاندیز شوي، تر اوسه ندي منظور شوي.

سرچینې: د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکی د 4/16/2011 ته د CENTCOM ځواب او د نوموړی اداری د 3/20/2011 غوښتنی ته د ISAF-IJC او PERSTAT ځواب

خایی پرمختگ

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په راپور کې، د ملگرو ملتونو سرمنشي ته معلوم شوه چې د افغانستان د هغه ولسوالیو شمیر چې د دولت د مخالفینو لخوا اداره کېدونکو ولسوالیو په شمیر کې کمی راغلی دي. نوموړي ته دا هم معلومه شوه چې دافغان ملي امنیتي ځواک او د ایساف د پوځ لخوا په بلخ او کندوز کې ترسره شوي عملیات سبب شوي چې د دولت مخالفین د هغه ځای څخه وتښتي؛ دا پداسې حال کې ده چې دغه مخالفین د نوموړو ولایتونو هغه سیمو ته خوزیدلي چې لا د پخوا د ډیر ټیکاو څخه برخمن نه وو.⁵⁷ په کابل کې، افغان ملي امنیتي ځواک توانیدلی چې په دوامداره توګه د مخالفینو فعالیتونو محدود کړي. د افغانستان په جنوب، که افغان ملي امنیتي ځواک او ایتلاف قواوو په پرلپسې ډول په هغه سیمو کې د ټیکاو او ثبات راپورونه ورکوي چې پخوا د مخالفینو لخوا کنترول کیدل. د ملگرو ملتونو سرمنشي همدا ډول په ډاګه کړه چې د دغه پرمختګونو په وړاندې د دولت مخالفینو په غیر متناسب ډول د ناوترېخوالي او تهدیدونو پېښو ته زور ورکړی.⁵⁸

لکه څرنګه چې د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي د ۲۰۱۰ کال د جنوري د میاشتي په درې میاشتني راپور کې راغلي وو، چې مخالفینو په ۲۰۱۰ کال کې خپل فعالیتونو د هیواد شمال ته وغزول. د دې درو میاشتو په ترڅ کې د افغان ملي امنیتي ځواک لخوا د هیواد په شمال او لویځو ولایتونو کې پر مخالفینو پرلپسې فشار سبب شو چې یو زیات شمیر مخالفین د جنگ څخه لاس واخلي او د سولې او ملکي کولو د پروسې سره یوځای شي. د ملگرو ملتونو سرمنشي ته معلومه شوه چې د دولت مخالفین اوس هغه پخواني مخالفین چې د دولت سره یوځای شوي په نښه کوي.⁵⁹

د خصوصي امنیتي کمپنیانو یا PSC په اړه نوې ستراتیژي

ولسمشر حامد کرزي اعلان وکړ چې د خصوصي امنیتي کمپنیانو فعالیت وتړي او د ۲۰۱۰ کال تر پایه پورې اړوند مسولیتونه د افغانستان د عامه خونديتوب ځواک (APPF) ته وسپاري، نوموړي ځواک د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت په چوکاټ کې فعالیت ترسره کوي.⁶⁰ لکه څرنګه چې د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي د ۲۰۱۰ کال د اپریل میاشتي په درې میاشتني راپور کې معلومه شوه، چې افغانستان د عامه خونديتوب ځواک عامه ټولنو، مهمو زیربنایي پروژو او د نړیوالو سازمانونو لخوا د کارېدونکو اسانتیاوو لپاره خدمتونه وړاندې کوي. د نوموړي ځواک غړي چې د ۲۰۰۹ میلادي کال راپدېخوا خپلې دندې ترسره کوي د کلیو د شوراکانو لخوا نومول کيږي او د افغان ملي پولیسو لخوا روزل کيږي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ په میاشت کې د ملگرو ملتونو سرمنشي خبر ورکړ چې دغه پروګرام له دې کبله خنډول شوی دي چې د خصوصي امنیتي کمپنیانو سره د اوسنیو قراردادونو د لیردوني په برخه کې ستونزې موجودې دي. نوموړي ته همدا شان معلومه شوه چې ټولې ډلې په ګډه غواړي چې د خصوصي امنیتي کمپنیو کار د پداسې شکل بند شي چې نړیوالو سازمانو د امنیت او د نړیوالې ټولني د مرستو کولو پر لړۍ اغیزه ونکړي.⁶¹

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۱۵مه د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د خصوصي امنیتي کمپنیانو څخه د افغانستان د عامه خونديتوب ځواک ته د ۲۰۱۲ کال د مارچ په میاشت کې د مسولیت د لیرد په اړه خپله ستراتیژي اعلان کړه. د یادې شوې ستراتیژي پر اساس، هغه امنیتي خصوصي کمپني چې د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت لخوا ورته د فعالیت جواز ورکړل شوي وي کولای شي ډیپلوماتیکو ادارو، ایساف او د اړوندو پروژو لپاره امنیتي خدمتونه وړاندې کړي، هغه امنیتي کمپني چې په پرمختیایي او بشري برخو کې خدمت کوي باید د ۲۰۱۲ کال د مارچ تر ۲۰مې نېټې پورې د افغانستان د عامه خونديتوب ځواک لخوا تبدیل او چاري ورو سپارل شي. دافغانستان د کورنیو چارو وزارت، ایساف او په افغانستان کې د امریکا سفارت به په دوامداره توګه د ستراتیژي د اغزمنتیا او د افغانستان د عامه خونديتوب ځواک ته د نوي مسولیت په اړه د وړتیا په اړه ارزونې ترسره کوي. ټولې هغه امنیتي کمپني چې په افغانستان کې امنیتي خدمتونه وړاندې کوي پرسونل یی ۵۰۰ تنو ته محدود او په استثنايي حالاتو کې ۱۰۰۰ تنو ته محدود کړل شوی دي. هغه امنیتي کمپني چې د دغه شرط او یا هم نورو شرایطو په پوره کولو کې پاتې راشي کیدای شي د جریمو، د وسلو د بندیز او یا هم د نورو مجازاتو سره مخامخ شي.⁶²

د سیګار پلټني

د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکي د امریکایي پوځ د انجنیرانو د قطعه (USACE) سره د کولمب ستراتیژر ګروپ د قرارداد چې په افغانستان کې د USACE د پرسونل لپاره امنیتي خدمتونه وړاندې کوي په اړه پلټني کوي. دا لومړي ځل دي چې USACE لپاره په افغانستان کې د خپلو رغونیزو پروژو لپاره د امنیت د خدمتونو د لګښتونو په اړه پلټنه ترسره کيږي. د لازياتو معلوماتو لپاره ۱ برخې، ۱۶ پاڼه ته ستانه شي..

جدول 3.2

په افغانستان کې د امریکا د دفاع وزارت لپاره د قرارداديانو پروسنل					
د 2010 مالي کال په لومړيو درو مياشتو کې		د 2011 مالي کال په لومړيو درو مياشتو کې		د يوه کال توپير	
د PSC قرارداديان	تول قرارداديان	د PSC قرارداديان	تول قرارداديان	د PSC قرارداديان	تول قرارداديان
114	10,016	250	19,381	+136	+9,365
409	16,551	731	21,579	+322	+5,028
13,916	80,725	17,938	46,523	+4,022	-34,202
14,439	107,292	18,919	87,483	+4,480	-19,809

سرچينې: CENTCOM، "د CENTCOM د مسوليت په محدوده کې د امریکا د عملياتو لپاره د قراردادي ملاتړ، عراق، او افغانستان"، 1/19/2011، چه د 4/15/2011 په اتلایډ ډول لاس رسې ورته شوي؛ CENTCOM، "د CENTCOM د مسوليت په محدوده کې د امریکا د عملياتو لپاره د قراردادي ملاتړ، عراق، او افغانستان"، 2/2010، چه په 4/15/2011 نېټه باندې اتلایډ ډول لاس رسې ورته شوي دي.

پدې ربع کې، CENTCOM ته معلومه شوه چه د 2010 مالي کال په لومړۍ ربع کې د ۸۷۴۸۳ قرارداديانو د ډلې د خصوصي امنيتي کمپنيانو ۱۸۹۱۹ پرسونل په افغانستان کې د امریکا د فاع وزارت لپاره کار کوي. پدې کې د 2010 مالي کال د لومړي ربع په نسبت د خصوصي امنيتي کمپنيو پرسونل په شمير کې ۴۴۸۰ شامل دي، دغه معلومات په جدول کې هم ليدل کيږي. ۳.۲ شميره 63

امنيتي پيښې

د 2011 کار د مارچ په مياشت کې په خپل راپور کې د ملگرو ملتونو سرمنشي ويلي چه په افغانستان کې د امنيتي پيښو شميره اوس هم د پام وړ ده. د 2011 کال د جنوري په مياشت کې ۱۶۶۴ امنيتي پيښې رامنځ ته شوي وې- چه ډيرۍ يې وسلوالي پيښې او چاوديدونکي توکو څخه رامنځ ته شوي پيښې وې - په 2010 کال کې د ورته پيښو شميره ۱۶۲۰ او په 2009 کې ۹۶۰ وې. د ملگرو ملتونو سرمنشي همدا ډول وويل چه په 2010 کال کې د ځانمرگو بريدونو کچه د 2009 کال په نسبت چه ۲،۶ وه په 2010 کال کې ۲،۸ ته اوچته شوې ده. د دې راپور ورکونې تر وخته پورې يوازي په کندهار ولايت کې 20 د ځانمرگي او 33 د وژني يا قتل پيښې رامنځ ته شوي دي. 64

د ملگرو ملتونو سرمنشي ته معلومه شوه چه پدې درو مياشتو کې مخليفتينو د افغان دولت او د افغان ملي امنيتي ځواک د تانسيساتو په نښه کولو ته دوام ورکړي دي. د 2011 کال د جنوري په مياشت کې د کندهار مرستيال والي په يوه ځانمرگي بريد کې ووژل شوو. په دا بله مياشت کې بيا د کندهار ولايت د پوليسو په دوو لويو مرکزونو باندې بريد وشوو. د 2011 کال د فبروري په ۱۹ په ننگرهار ولايت کې په يوه بانک پداسې حال کې د يو ځانمرگي بريد بنسټ وگرځول شوو چه ډيرۍ عامه کارکونکو او د افغانستان د ملي امنيتي پوځ کارکونکو خپل معاشونه تر لاسه کول. 65 په افغانستان کې د امریکا د سفارت د معلوماتو پر اساس په نومورو پيښو کې 40 تنه مړه او 70 نور ژوبل شول. 66 د 2011 کال د جنوري په 28 مه او د فبروري په ۱۴ مه، په هغو ځانمرگي بريدونو کې چه په کابل کې ترسره شول په لومړني کې ۱۰ ملکي وگړي مړه او ۱۷ ژوبل او په دويمه پيښې کې ۲ هغه ساتونکي چه غوښتل يې د بريدکونکو مخه ونيسي خپل ژوند د لاسه ورکړ. 67 د 2011 کال د اپريل په لومړۍ نېټه لاريون کونکو وروسته تر هغه چه د امریکا په فلوريډا ايالات کې قران وسوځول شوو تر لاريون په ترڅ کې د ملگرو ملتونو پر دفتر په حمله کې د ملگرو ملتونو د مېشن دري کارکونکي او 4 تنه ساتونکي ووژل. 68 د 2011 کال د اپريل په ۱۵ د کندهار د امنيتي قومندان سره د خپلو دوو افسرانو د يو ځانمرگي بريد په ترڅ کې ووژل شوو. 69

افغان ځواکونه چه د افغان ملي اردو - نا کميسار شوو افسرانو اکاډمي کې د تنډر د راتلونکو عملياتي قرارگاه کې د روزني په موخه منتظر دي. د امريکا د متحده ايالاتو د بيارغوني د هڅو يو مهم لومړيتوب د افغان ځواک د ظرفيت لوړول دي ترڅو وکولای شي په ۲۰۱۴ کال کې د امنيت د چارو مسوليت پر غاړه واخلي. (د امريکا د بحري قواوو انځور، PO1 مارک او ډونالډ)

افغان ملي اردو

د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې نېټې سره سم، د امريکا متحده ايالاتو د افغان ملي امنيتي ځواک سره د افغان ملي اردو د رغوني او ثبات په موخه ۲۰،۸ بيليارډ ډالره مرستې کړې، ۱۷،۹ بيليارډ ډالره تعهد يا منل شوي او ۱۵،۹ بيليارډ ډالره پرې لگول شوي دي.⁷⁰ د امريکا د حساب ورکوني يا GAO له قوله، د امريکا دفاع وزارت او د بهرنيو چارو وزارت د ۲۰۱۱ مالي کال په ترڅ کې دافغان ملي اردو د پراختيا په موخه د ۷،۵ بيليارډ ډالرو نورو غوښتنه کړې ده.⁷¹

په ۲۰۰۲م کال کې د مرستو د پيل څخه د امريکا متحده ايالاتو د افغان ملي اردو سره د مرستو کونکو په لېست تر ټولو وړاندي دي. د امريکا د متحده ايالاتو مرستې د پرمختيا د اساسي هڅو په برخه کې کارول کېږي.⁷²

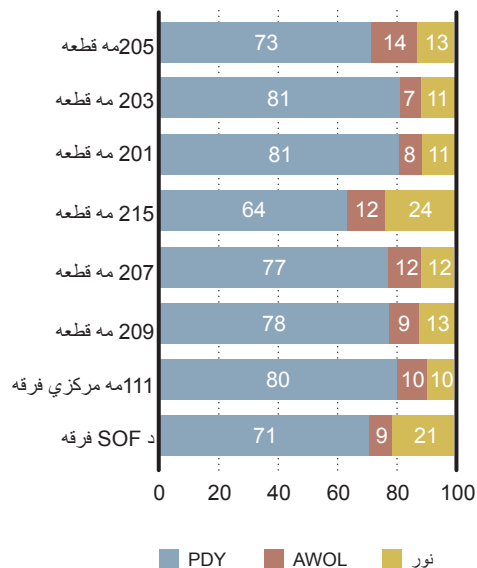
- سمبال يا تجهيز او د سلاح، موټرو او د مخابراتي الاتو د اخيستلو په گډون د ترانسپورت اسانتياوي
- زيربنایي پروژې، لکه د قرارگاهو، تحويلخانو او د روزنيزو اسانتياوو رامنځ ته کول
- روزنه او عمليات، لکه د روزنيزو مرکزونو جوړول او همدا ډول د ځانگړو خصوصي روزني د ورکولو په موخه د مجربو کسانو په دندو گمارنه
- پايښت، د افغان ملي اردو د معاشونو ورکول او د موټرو او اسانتياوو څخه ساتنه

د افغان ملي اردو توان

د CENTCOM په وينا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې پورې د افغان ملي اردو توان ۱۵۹۳۶۳ تنه وو چه د ۲۰۱۰ کال د ډيسمبر د مياشتې د ۲۱مې نېټې په نسبت ۹۸۱۰ تنه اضافوالي ښکاره کوي. د يادې شوي شميره څخه ۱۲۸۸۶۲ تنه هغه کارکونکي دي چه په ساحه کې دنده ترسره کوي.⁷³ د ۲۰۱۱ کال د اکتوبر تر مياشتې پورې د افغان ملي اردو شمير ۱۷۱۶۰۰ ته اوچتول د نوموړي اردو د اهدافو څخه دي؛ د گډې همکارۍ او څار هيئت په نظر کې لري چه د ۲۰۱۲ کال د نومبر تر مياشتې پورې د افغان ملي اردو شميره ۱۹۵۰۰۰ ته اوچت کړي.⁷⁴

3.20 انځور

د افغان ملي اردو حاضر پرسونل
انتخاب شوي اجزا
د 2011 کال د مارچ په 20مه (فيصدي)

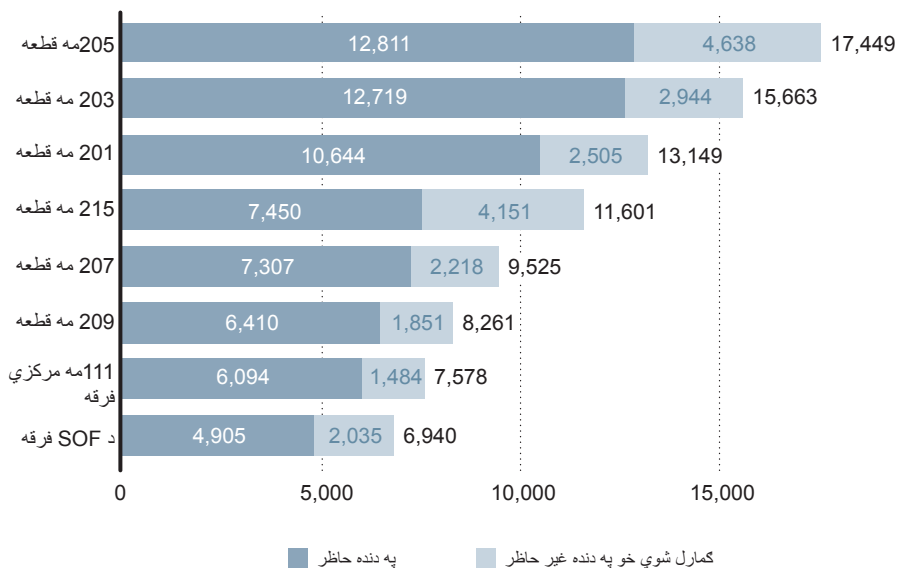

يادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اعزمن شوو شمېر PDY= په دنده حاضر
AWOL= د رخصت څخه پرته غيرحاضر نور= په روغتیايي، روزنيز او يا
هم په رسمي رخصت

سرچينه: ISAF-IJC, ANA PERSTAT, 3/20/2011

3.19 انځور

د افغان ملي اردو توان، انتخاب شوي اجزا
د 2011 کال د مارچ په 20

يادونه: SOF= ځانگړي عملياتي ځواک گمارل شوي خو غير حاضر= په روغتیايي، روزنيز او يا هم رسمي او همدا ډول د هر ډول رخصت څخه پرته غير حاضر

سرچينه: ISAF-IJC, ANA PERSTAT, 3/20/2011

د افغان ملي اردو د پوځ جوړښت څلور مهمې برخې لري: 75

- د ملي دفاع وزارت او د عمومي پرسونل کارکونکي چه د پراختيا، په ساحه کې د ځای په ځای کونې او د عملياتو لپاره د افغان ملي اردو د چمتوالي مسوليت پر غاړه لري.
- د افغان ملي اردو عملياتي ځواک، چه د بنسټونو او د هغه منځني قومندي د ثبات لپاره کار کوي چه
- د ملي دفاع د وزارت سره د نږدې ملاتړ کوي
- د افغان هوايي ځواک پرسونل، چه هم د افغان ملي اردو او ملي پوليسو سره مرسته او همکاري کوي

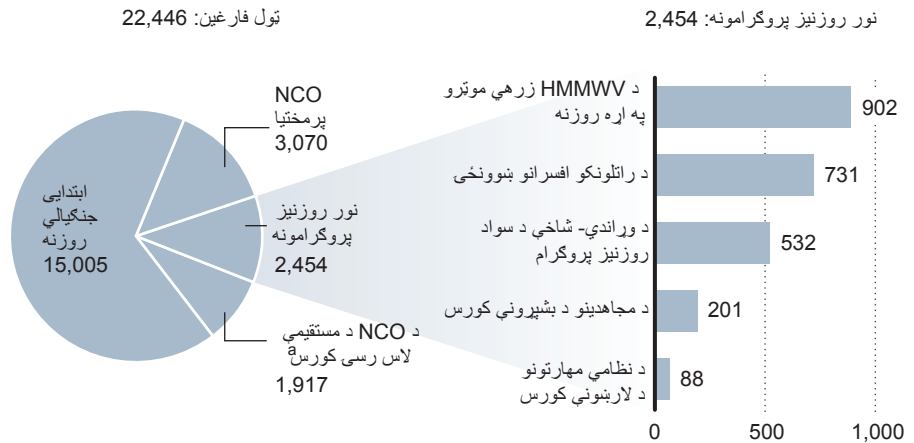
د افغان ملي اردو د مجموعي توان څخه، ډيری يی جنګي قوه ده چه په شپږو قطعو کې ځای پرځای شوي دي، د ځانگړو عملياتو ځواک او د 111 مرکزي فرقه په جوکات کې دندې ترسره کوي. د ايساف د کډې قومندي يا (IJC) د تازه ارزونو پر اساس د 2011 کال د مارچ د مياشتې تر 20مې نېټې پورې دغه ځواک ته 90166 پرسونل گمارل شوي دي. 76 چه د تير درو مياشتو د اخر په نسبت د 4362 پرسونلو زياتوالي ښکاره کوي. 77 خو دا پدې معنی نده چه د گمارل شوو عسکرو شمير په دنده د حاضر و سربازانو د شمير سره يوشان نه دي، همدغه معلومات په کې هم ښودل شوي ده. 3.19 شميره انځور. لکه څرنگه چه په انځور کې ښودل شوي دي، پدې درو مياشتو کې د رسمي رخصتي څخه د پرته غيرحاضرانو شميره 7% (AWOL) څخه بيا تر 14% پورې رسيدله. 3.20 شميره انځور.

د قومندان د واحد د توکو د اروزني (CUAT) په اړه د IJC د 2011 کال د فبروري د 22 نېټې د راپور پر اساس، د افغان ملي اردو د رسمي رخصتي پرته د غيرحاضر و په شميره کې ډير پرمختګونو تر لاسه شوي دي. دغه پرمختګ د ايساف د دي درو مياشتو په راپور کې هم بيان شوی دي. 78 د بيلگې په توګه، د افغان ملي اردو په

د افغان ملي اردو په هره قطعه او فرقه کې د يوه څخه تر څلورو غونډونه لري. په عمومي ډول يو غونډ د يو مرکزي واحد، د لشکر کوټ د ملاتړ واحد، د پلي ځواکونو څلور ليوای، د جنګي ملاتړ يوه ليوای او جنګي خدمتونو د ملاتړ يوه ليوای څخه جوړ شوي وي. د افغان ملي اردو پلي يا پياده ليوای د کنټرک په نامه يادېږي او د نږدې 800 پرسونل تشکيلات درلودنکي دي.

سرچينه: GAO، "د افغانستان امنيت: د افغانستان د اردو شمير زياتېږي، اما لا زياتو روزنګونو ته اړتيا شته؛ د اوږد مهالې لګښتونه نه دي مشخص کړل شوي." GAO-11-66, 1/27/2011, p. 43

د پروگرام په اساس د افغان ملي اردو د روزني د پروگرامونو څخه فارغين

يادونه: NCO = نا کميسار شوي افسر HMMWV = د لور تحرک، او مختلفو اهدافو لپاره کارېدونکې موټر.
 a. دغه 12 اونيز کورس د دولسم ټولگي څخه فارغ شوي د NCO په توگه د دنده لپاره چمتو او په دندو وگماري سرچينه: د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب

شپږمه قطعه کې، د ځانگړو عملياتو د ځواک او د ۱۱۱ مرکزي فرقي د حاضر و شمېرو د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۰ نېټې د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۰ نېټې په نسبت زيات وو او د AWOL عسکر شمير يې په همدې موده کې کم وو. په ۲۰۰۳مه فرقه کې د حاضر و عسکرو شمير ۶۳٪ څخه ۸۱٪ ته د پام وړ لوړوالی مومندلي وو.⁷⁹ په تېرو درو مياشتو کې لکه څرنگه چې د افغانستان د بيارغونې د ځانگړي عمومي پلټونکي د ۲۰۱۱ کال د جنوري د مياشتې راپور کې هم راغلي وو چې CUAT دوه داسې کنډکونه په گوته کرل چې په خپله يې په مستقل ډول عمليات ترسره کړي دي. د IJC په وينا د "مستقلو" عملياتو د ترسره کولو د توان په اړه به د لا کرويالي په موخه د سره دقيقه ارزونه وشي ترڅو د مستقلو ترسره کېدونکو عملياتو د اغيزې د کچې د معلومولو په اړه حقيقي او واقعي معلومات وړاندي شي. د همدې تغير په سبب CUAT د ۲۰۱۱ کال د اپريل د مياشتې د ۱۴ نېټې سره سم يوازي د افغان ملي اردو د يوه واحد "مستقلو" عملياتو په اړه ارزونه ترسره کړي ده. "د مشاورينو سره د اغزمنې" د ۱۵۷ کنډکونو څخه ۵۲ د A درجه تر لاسه کړله. IJC ته معلومه شوه چې دغه شمير د CUAT د تير راپور په نسبت د ۹ واحدونو زياتوالي په گوته کوي.⁸⁰

د جنگي پوځ برسېره، افغان ملي اردو "قادرونکي" او يا هغه حمايه کونکي واحدونه چې مهمو، د همکاري لپاره ځانگړو روزنو او لوژيستيکي مرستو ته اړتيا لري ځاي پر ځاي کړي. IJC ويلي چې ځيني د دغه واحدونو څخه خپلو قطعو ته د پرسونل، تجهيزاتو، توکو، موټرو او نورو اړتياوو د کمبود سره مخامخ دي.⁸¹

د افغان ملي اردو روزنه

د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې سره سم، د امريکا متحده ايالاتو د افغان ملي اردو د روزني او عملياتو لپاره ۲ مليارد ډالره ځانگړي، ۱،۶ مليارد ډالره منلي او ۱،۵ مليارد ډالره مصرف کړي دي.⁸² د CENTCOM په وينا، پدې درو مياشتو کې ۲۲۴۴۶ تنه د افغان ملي اردو پرسونل د روزنو د يو زيات شمير هغه پروگرامونو څخه فارغ شول چې د ASFF لخوا تمويل شوي وو. د پورته ذکر شوي شمېره له ډلي ۳۰۷۰ ته د غير کميسار شويو افسرانو لپاره د پراختيايي پروگرامونو څخه او ۷۳۱ تنه د نويو

د سيگار پلټنې

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي د کابل په روزنيز نظامي مرکز کې د افغانستان د ملي امنيتي ځواک لپاره د زيربنایي بيارغونيزو پروژو په اړه پلټنه ترسره کوي. د لا زياتو معلوماتو لپاره ۱ برخې، ۱۴ پاڼې ته ستانه شي..

افسرانو لپاره د ځانگړو روزنيزو پروگرامو څخه فارغ شوي دي، همدغه معلوما په کې هم ښودل شوي دي. ۲۰۲۱ شمیره انځور.⁸³

د افغان ملي اردو د سواد کچه

IJC او NTM-A د افغان ملي امنيتي ځواک د غړو لپاره د سواد د روزنيزو پروگرامونه له لارې د سواد په برخه کې اړتياوې په گوته کړيدي. يو زيات شمير تخصصي پوستونه- په ځانگړي توگه په طبي، استخباراتي، لوژيستيکي او د چاوديدونکو توکو د منځه وړلو په برخه کې لا هم ډير پوستونه ځکه خالي دي چه نوموړو پوستونو لپاره د باسواده کانديدانو شمير کم دي. د IJC د معلوماتو پر اساس، د NTM-A د زده کړې يا سواد پروگرام کار کوي ترڅو دغه کمی د منځه يوسي.⁸⁴

د CENTCOM په وينا، د افغان ملي اردو د سواد کچه د لوړولو په برخه کې د امريکا او د هغه د متحدينو هڅې گړندی دي. د سواد او زده کړې د برخې د پاليسۍ د جوړونې او د روزنې د لومړيتوبونو د په گوته کولو په موخه، د NTM-A د زده کړو ډله د ملي دفاع وزارت د مذهبي او فرهنگي چارو د دفتر د مسؤل سره په منظمه توگه ليدني ترسره کوي. د سواد ډله همدا ډول د افغان ملي اردو په تشکيلاتو کې د سواد د پراختيا او پرمختيا لپاره د ارتباطاتو په اهميت او د هغه د رول په برخه کې سلامشورې ورکوي. د بيلگې په توگه، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په مياشت کې نوموړې ډلې افغان ملي اردو د اساسي روزنيز نصاب سره سم د امریت لارښونيز د سواد روزنيز پروگرام ترسره کړ. د CENTCOM په وينا د لومړي ټولگۍ د زده کونکو په شمير کې د نوموړو پروگرامونو وروسته د پام وړ کموالي راغلي دي. په صنفونو کې په پښتو او يا هم په دري ژبه درس ورکول کيږي او په صنفونو کې په د شاگردانو په ژبه تدریس کيږي.⁸⁵

CENTCOM خپله د افغان ملي اردو لپاره د سواد کومه کچه يا فيصدي نه ده ټاکلي. خو بيا هم، نوموړی اداره په عمومي ډول د افغان ملي امنيتي ځواک د سواد کچه ۲۸٪ تخمین کړي ده.⁸⁶

په افغان ملي اردو کې د ښځو ونډه

د CENTCOM د معلوماتو پر بنسټ د ۲۰۱۱ کال د فبروري د مياشتې ۴ نېټې پورې په افغان ملي اردو کې ۳۰۰ ښځو دنده ترسره کوله: چه د دې ډلې څخه ۱۹۵ يې سربازاني او ۱۰۵ تنه يې لښکرې خدمت ته راجلب شوي پرسونل دي. د دغه شمير ډيرۍ برخه (۷۵٪) په روغتيايي برخه او نيمايي (۵۱٪) د لښکرې خدمت ته راجلب شوي پرسونل په لوژيستيکي برخه کې دنده ترسره کوي. د CENTCOM په وينا، ډيرۍ د دغه ښځينه سربازانو د له ډلې څخه هغه مرمې دي چه په ۱۹۸۰ کې د عسکرې خدمتونو سره يوځای شوي دي او ډير کم او يا يې هم هيڅ روزنه نه ده ترلاسه کړې. ډيرۍ يې بې سواده دي، او يو کم شمير يې تر رفع ترلاسه کړي ده.⁸⁷

CENTCOM ته معلومه شوه چه تير کال افغان ملي اردو د خپلو ټاکلو شوي شمير استخدام ته د رسيدلو لپاره دوي پاليسۍ خپرې کړي دي. د ۲۰۱۰ کال د جنوري په مياشت کې د افغانستان د ملي دفاع وزارت په افغان ملي اردو کې د ښځينه پرسونل د کمارنې د زياتوالي په اړه يو فرمان صادر کړي؛ د ۲۰۱۰ کال فبروري په مياشت کې د روزنې، کارونې، او د ښځينو پرسونل د استخدام په برخه کې اسانتياو د رامنځ ته کولو په برخه کې يو بل فرمان صادر کړ. د CENTCOM په وينا، NTM-A/CSTC-A د بشري حقوقو او مخ نيوي يوه ډله جوړه کړي ترڅو د افغان ملي امنيتي ځواک د پراخو ستونزو او د او د ښځو د تشکيلاتو په برخه پراخو ستونزو په اړه خبر او بحث وکړي. NTM-A/CSTC-A همدا ډول يو لارښود او رهنما طرحه کړي تر څو په راتلونکي کې NTM-A د ښځو د جنډر مسله په ټولو اړوندو فعاليتونو کې په پام کې ونيسي.⁸⁸

د افغان ملي اردو زيربنا

د ۲۰۱۱ کال د مارچ د مياشتې تر ۳۱مې نېټې پورې د امريکا متحده ايالاتو د افغانستان د ملي امنيتي ځواک د زيربناو لپاره ۴ مليارډ ډالره تخصیص کړي، ۳،۲ مليارډ ډالره يې منلي او تعهد کړي او ۲،۵ مليارډ ډالره مصرف کړي دي.⁸⁹

د CENTCOM د معلوماتو پر بنسټ، پدې ربع کې، د افغان ملي اردو ۲۴ نوي پروژې چې (لگښت یې ۳۱۹،۹ میلیون) پیل، ۵۴ پروژې د (۸۷۳،۹ میلیون ډالرو) په ارزښت روانې، ۱۲ پروژې چې (۱۳۳،۴ میلیون ډالر) ارزښت لري بشپړې شوي او ۲ پروژې چې (۵۵،۸ میلیون ډالر) ارزښت لري لغوه شوي دي.⁹⁰ په دغو پروژو کې افغان ملي اردو سره د مرستې په موخه د ودانیو د رغونې او د تجهیزاتو مرستې، د سرتیرو بیرته ځای په ځای کول او عملیات- چې په هغه کې دلښکرو هستوګنځي، د قومندانۍ مرکرونه، روزنيزې ودانۍ او اداري ځایونه، گدامونه، تحویلځایي او د ستانې د اسانتیاوې امکانات شامل دي.⁹¹

د افغان ملي اردو تجهیزات

د امریکا متحده ایالاتو د افغان ملي امنیتي فنډ څخه د افغان ملي اردو د تجهیزاتو او ترانسپورت په برخه کې د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ نېټې پورې ۹ ملیارد ډالره تخصیص کړي، ۷،۷ ملیارد ډالره منلې او ۷،۱ ملیارد ډالره مصرف کړي.⁹²

د CENTCOM د معلوماتو پراساس، د ۲۰۱۱ کال د جنوري د ۱ څخه بیا د مارچ تر ۳۱ مې پورې افغان ملي اردو د ۹۴۴۸ وسلې (د ۲۰ میلیون ډالرو په ارزښت) ۱۱۶۳ نقلیه واسیط (د ۳۹۰،۸ میلیون ډالرو په ارزښت) او د ۶۶۱۷ مخابراتي وسیلو (د ۳۷،۳ میلیون ډالرو په ارزښت) ترلاسه کړي دي.⁹³ د افغان ملي اردو لخوا ډیرې ترلاسه شوي تجهیزات د امریکا د متحده ایالاتو لخوا د ASFF د فنډ څخه د **سوډو یا مستعار- بهرني نظامي خرڅلاو** له طریقه رانیول شوي دي.⁹⁴

د امریکا حکومت د حساب ورکونې د دفتر څخه پدې ربع کې خپاره شوي راپور پر بنیاد د افغان ملي اردو د پراختیا لپاره د ASFF د مرستو څخه د ځانګړو شوو ۱۷،۹ ملیارد ډالرو ډیر برخه - نږدې ۷ ملیارد ډالره (۳۹٪) د توکو پر خریداري او پیرودنې باندې لګول شوي دي.⁹⁵

د NTM-A/CSTC-A په وینا، د ۲۰۱۱ کال د جنوري تر ۵ نېټې پورې، ناټو او د نړیوالې ټولني افغان ملي امنیتي ځواک په ۴۵۰۰۰۰ وسلو او ۵۰ طیارو باندې سمبال کړي دي. ایتلافي قواوو لاندې توکي پیرودلي او ورکړي دي.⁹⁶

- توکي، لکه M16 توپک، ۹ ملي متري توپانچي، د لوړ سرعت لرونکو او مختلفو اهدافو لپاره د ګټې اخیستلو وړ موټر (HMMWVs) او د واره جنګي موټر
- الوتکې، لکه سي ۲۷- ګارګو طیارې او آم ای ۱۷- چورلکي
- اختصاصي تجهیزات، لکه د په شپه کې لیدونکي دوربینونه او راديوګانې

د افغان ملي اردو د لګښتو په اړه په وروستي پلټنه کې، GAO افغان ملي اردو پلي لیاو د ورکړل شوو توکو او تجهیزاتو او د هغه د لګښت په اړه په خپل تحلیل او ارزونه کې وموندل. چې د یوې پلي لیاو پر تجهیزاتو او سمبالښت

سوډو یا مستعار - د بهرنیو نظامي خرڅلاو:

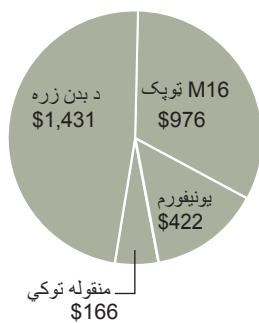
د بهرنیو نظامي خرڅلاو (FMS) پروګرام سره توافق، د متحده ایالاتو د دفاع ادارې (DoD) لخوا د دولت - نه - دولت ته د متحده ایالاتو دفاعي تجهیزاتو، خدماتو، او روزنو خرڅلاو میتود. د دودیز بهرني نظامي خرڅلاو په پرتله، د امریکا د دفاع وزارت لخوا د افغان ملي امنیتي ځواک د روزنې او تجهیزاتو لپاره د ASFF لپاره مرستې د امریکا دکانګرس د منظوري له لارې تخصیص کړل شوي دي. د محلي بهرني نظامي خرڅلاو په پرتله سوډو بهرني نظامي خرڅلاو چارې د دفاع د امنیتي همغږي کونکي ادارې لخوا ځارل کیږي.

سرچینه: GAO "د افغانستان د سلاو په اړه حساب ورکونه"، GAO-09-267 چې په 10/14/2010 اتلین ډول لاس رسې ورته شوي؛ "DSCA" د بهرنی نظامي پیرودنه، چې په 10/16/2010 لاس رسې ورته شوي دي.

3.22 انځور

یوه وصفي افغان ملي اردو عسکر ته د ورکړل شوو تجهیزاتو او توکو قیمت (ډالر)

ټول: \$2,995

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اعظم شوو شمیر

سرچینه: GAO، "د افغانستان امنیت: د افغانستان اردو زیاتیري، خو اضافي روزنګي ته اړتیا شته؛" اورد مهالي لګښتونه نه دي مشخص شوي، "GAO-11-66، 1/27/2011، پاڼه 8

جدول 3.3

معیاري افغان ملي اردو پلي یا پیاوړه لیاو او اړوندو لګښتونو لپاره ورکړل شوي تجهیزات			
د تجهیزاتو ډول	لګښت (په میلیون ډالرو)	د مجموعي ویش (%)	
ترانسپورت (ټرکونه)، HMMWVs، امبولانسونه، د اوبو کراچي، فورک لیفت، او داسې نور)	17.6	80	
سلاوي (M16 او سنایپر، توپنچي، ماشين ګڼونه، ګرنیټونه، هاوانونه او داسې نور)	2.4	11	
مخابرات (راديوګانې، اساسي اډې، سوچ بورډونه، جنګي ساحوي ټيلوفونونه او داسې نور)	1.8	8	
نور (جنراتورونه، سيار پخلانځي، درويښتونه، قلمب نماوي، او د توکو بستې او داسې نور)	0.2	1	
ټول	22.0	100	

یادونه: شمېرې په ګردې کولو اغېزمنې شوي.

سرچینه: GAO، "د افغانستان امنیت: افغان اردو شمیر زیاتیري، اما اضافي او نورو روزنګو ته اړتیا شته؛" اورد مهالي لګښتونه نه دي مشخص، "GAO-11-66، 1/27/2011، p. 9

باندې ټول ټال ۲۲ میلیون ډالره مصرف راغلي دي. 97 د نوموړي شمير پيسو څخه لکه چه په کي هم بنودل شوي دي ۸۰٪ په ترانسپورت او ۱۱٪ کي پر وسلو باندې لگيدلي دي. ۳.۳ شميره انځور. د يو معياري افغان ملي اردو عسکر په سمبال او تجهيز باندې ۲۹۹۵ ډالره لگښت راځي چه د هغه ۸۰٪ د هغه په زړهي او په M16 ټوپک باندې مصرف راځي. همدا معلومات په کي هم بنودل شوي دي. ۳.۲۲ شميره انځور.

د دفاع وزارت سره د امريکا د متحده ايالاتو مرستي

د امريکا دفاع وزارت د افغانستان د ملي دفاع وزارت سره د سلامشور او روزني په برخه کي د قرار داديانو څخه گټه اخيسته ده. په ۲۰۰۵ کال د افغانستان ملي امنيتي سکتور د پراختيا او د سيمز کولو د پروگرام قرارداد MPRI ته ورکړل شوو ترڅو د افغانستان ملي دفاع وزارت او د CSTC-A پرسونل ته "تعهد کړل شوي، اړوندې سلامشوري، روزنه او د موضوع په اړه تجربې وړاندې کړي." 98 د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر څخه تر نومبر پوري دغه چاري د MPRI څخه د ادين کورپ ته انتقال شولي، نوموړې ادارې ته دغه قرارداد د ۲۰۱۰ کال د اؤگست په ۲۴ د امريکايي پوځ د تحقيق، پراختيا او د انجيزي د قومندانې لخوا ورکړل شو. د CENTCOM په وينا پدي ربع کي د ادين کورپ ته د هغه خدمتونو له کبله چه ترسره کړي بي دي ۱۵ ميليون ډالره ورکړل شوي دي. نوموړي پروگرام د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره ۶۰ ميليون ډالره او د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره ۶۰ ميليون ډالره په اختيار کي لري. 99

د امريکا د دفاع وزارت په خپله هم د افغانستان د دفاع وزارت د مرکزي وړتياوو په رغولو کي رغنده رول لوبولي دي او د امريکايي او افغان مسولينو سره بي د اوږد مهالو او تل پاتو اړيکو په ټينگولو کي لاس ته راوړني درلودلي دي. 100 د ۲۰۱۰ کال د جولای د مياشتي راپديخوا د افغانستان د ملي دفاع وزارت د مشاورينو پروگرام (MoDA) د امريکا د دفاع وزارت د ملکي او گډو همکارانو سره سيال شوي دي. 101 د افغانستان د ملي دفاع وزارت د مشاورينو پروگرام يو زيات شمير فعاليتونو تر پوښښ لاندې راولي. 102

- د دفاع پالیسي او ستراتيژي
- د ځواک پلانونو او د منابع ځاي پر ځای کول
- د پرسونل او چمتوالي مدیریت
- ملکي-نظامي او د ادرو ترمنځ گډ عملیات
- دوکتورين، روزنه او زده کړه
- د توکو پيرودل او غوښتنه کول
- د لوژيستيکي او زيربناوو مدیریت
- د نظامي روغتيايي سکتور پرمختيا
- بشري حقوق او د جنډر ونډه
- استخباراتي پالیسي او سازمان
- د معلوماتي تيکنالوژي مدیریت او زده کړه
- د حقوقي/قانوني صلاحیت او قانونمندی

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په مياشت کي د امريکا د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي د دفتر (DoD OIG) لخوا په ترسره شوي پلټنه کي معلومه شوه چه NTM-A/CSTC-A د افغانستان د ملي دفاع وزارت د ځانگړو امنيتي فعاليتونو د پرمختيا لپاره اړين توان او وړتيا نلري- او وړاندې شوي مرستي او تجربې د افغانستان د ملي دفاع وزارت د مهمو اړتياو لپاره په ډير کم وخت کي د پوره کولو په برخه کي پاتي او نيمگړې وي. برسيره پردې، د امريکا د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر (DoD OIG) ته معلومه شوه چه د MoDA سره د اضافي مرستو پرته به د افغانستان د ملي دفاع وزارت پرمختيا وځنډيږي او ان تر دې چه کولای شي د تاوتریخوالي پر ضد د امريکا د ستراتيژي لاس ته راوړني هم د گواښ سره مخامخ کړي. 103

دا پداسي حال کي چه DoD OIG ته معلومه شوه چه د MoDA پروگرام توانيدلي دي چه د افغانستان د ملي دفاع وزارت د پرسونل د ظرفيت په لوړولو کي لاس ته راوړني ولري. د دې راپور پر اساس NTM-A/CSTC-A د افغانستان د ملي دفاع وزارت د مشاورينو يو با ارزښتنه سرمايه گڼي او د کورنيو چارو او ملي

دفاع وزارت کی بی د سلاکارانو د خالي بستونو د ډکولو لپاره د ۱۰۰ نورو اضافي MoDA د پرسونل غوښتنه کړې ده. 104 CENTCOM باور لري چه د ۲۰۱۱ کال د سپتمبر تر ۳۰ می نېټې پورې به د ۸۰ څخه تر ۸۵ پورې MoDA نوموړي تش بستونه ډک او په دندو به وگمارل شي. 105

د CENTCOM د معلوماتو پر بنسټ، د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نېټې پورې د افغانستان د ملي دفاع وزارت لپاره ۳۰۵ سلاکاران او مشاورین په دندو گمارل شوي وو، چه د هغه جملې څخه ۶۷ بی امریکایی یا هم د ایتلاف حکومتی پرسونل دي او ۲۳۸ نور بی د داین کورپ قراردادین دي. 106

د سیگار پلټنې

د افغان ملي پولیسو د پرسونل د مدیریتي سیستم څخه د ۲۰۱۱ کال د اپریل په میاشت کې د خپلې پلټنې په ترڅ کې، سیگار ته معلومه شوه چه د افغان ملي پولیسو د کارکوونکو د شمیر او د هغوي د پي رول (د پرسونل د نومونو او معاشونو لیست) په سمه توگه مشخص کول ستونزمن کار دي، دا ځکه چه افغان ملي پولیسو چه د دغه معلوماتو څخه د کوم ډیټابیس څخه گټه اخلي هغه غیرمرکزي، نامکمل او نا تصدیق شوي دي. د دې پلټنې په اړه د لا زیاتو معلوماتو لپاره ۱ برخې، ۹ پاڼې ته ستانه شي.

افغان ملي پولیس

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نېټې پورې د امریکا متحده ایالاتو د ASFF د فنډ څخه د افغان ملي پولیسو د رغونې او پایښت په موخه ۱۲،۳ ملیارد ډالره تخصیص کړي، ۱۰ ملیارد ډالره بی منلي او ۸،۸ ملیارد ډالره بی پرې لگولي دي. 107 د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره د امریکا دفاع وزارت د افغان ملي پولیسو د رغونې او پایښت په موخه د ۵،۷ ملیارد ډالرو غوښتنه کړې ده، چه د ۲۰۱۱ کال د ۴،۱ ملیارد ډالرو په نسبت ۳۹٪ زیاتوالي ښکاره کوي. 108

د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا د ملگرو ملتونو پرمختیایی ادارې یا (UNDP) د افغانستان لپاره د قانون او نظم د باوري فنډ (LOTFA) څخه ۱،۲۶ ملیارد پیسې مصرف کړې دي. لکه څرنګه چه د افغان ملي پولیسو د پي رول (د موجودي د لیست) او د پرسونل د حساب ورکولو په اړه د سیگار په راپور کې هم راغلي وو، د (LOTFA) مرستې د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت لخوا د افغان ملي پولیسو د پي رول او نورو لګښتونو د بیرته ورکولو (بازپرداخت) لپاره کارول او لگول شوي دي. 109

د افغان ملي پولیسو توان

د IJC د قول پر استناد، پدې درو میاشتو کې د افغان ملي پولیسو توان ۱۲۵۵۸۹ تنه ته رسیدلي وو. 110 د نوموړې شمیر څخه ۶۶۹۲۷ بی افغان یونیفورم پولیسو (۱۹۸۶۵)، (AUP) تنه د افغان سرحدی پولیسو (ABP) او ۹۳۴۸ تنه د افغانستان د ملي عامه نظم د پولیسو (ANCOP) په چوگات کې خاي پر خاي شوي دي، همدغه معلومات په کې هم ښکاره کړل شوي دي. ۳،۴ شمیره جدول. افغان ملي پولیس قصد لري چه د ۲۰۱۱ کال د اکتوبر تر میاشتي بی خپل پرسونل ۱۳۴۰۰۰ تنه ورسیري؛ د کډې همغږي او څارنې هیئت په نظر کې لري چه د ۲۰۱۲ کال د نومبر تر میاشتي د افغان ملي پولیسو شمیر ۱۷۰،۰۰۰ ته اوچت کړل شي. 111

جدول 3.4

د 2011 کال د مارچ د میاشتي سره سم د افغان ملي پولیسو ځواک			
د افغان ملي پولیس (ټول ټال ځواک :	منظور شوی (تشکیل)	د تشکیل پوستونو ته گمارل شوي	د تشکیل پوستونو ته دي گمارل شوي
125,589	122,000	115,979	9,610 ^b
د افغان ملي پولیسو پر اجزاو ویشنه			
AUP	72,817	66,927	—
ABP	21,466	19,865	—
ANCOP	11,276	9,348	—
نور واحدونه	16,441 ^a	19,839 ^a	—

یادونه: --- = موجود ندي یا په اختیار کې نشته.
 a. د کورنیو چارو وزارت قرارګاډو، د جرمنو پر ضد، روزنو، د مخدره توکو پروراندې مبارزې، لوژیستک، روغتیایی، د اور او گمراکتو واحدونو پرسونل پکې شامل دي؛ د افغان ملي پولیسو او د نوموړو پولیسو د اجزاو لپاره د صلاحیت ورکول شوو او گمارل شوو تر منځ ته توپیر پر اساس.
 b. که د تشکیل څخه اضافي او په روزنه کې د زده کوونکو ابتدایی شاملنه هغه پدې که هغه ۷۶۰۵ څخه تشکیل پرسونل چه هغه واحدونو ته ورپېرنل شوي چه د نورو سرچینو څخه تمویل کيږي او د افغانستان دد عامه حفاظت د ځواک ۷۶۱ تنه پرسونل شامل نه دي.
 سرچینه: ISAF-IJC، او PERSTAT، 3/2011

د افغان ملي پوليسو ځاي نوبتونه

د افغان ملي پوليسو (ALP) نوبت افغانستان د کورنيو چارو وزارت د ټولني دديد پروگرام دي. د امريکا د دفاع وزارت په وينا، د ALP غړي د پوليسو د ولسوالۍ د محلي قومندان تر قومندي لاندې خپلې دندې پرمخ وړي، او د شوراگانو لخوا نومول کيږي، د افغانستان د ملي استخباراتو لخوا يې په اړه وړاندي پلټنې کيږي او د افغان ملي پوليسو، ملي اردو او د امريکا د ځانگړو ځواکونو د گډو همکارانو لخوا روزل کيږي. دغه نوبت ځايي ټولنو ته دا توان ورکوي چه په هغه سيمو کې چه د افغان ملي امنيتي ځواک او ايساف حضور کم وي د خپل ځان څخه ساتنه وکړي. تر دې درو مياشتو پورې، ټول ټال ٧٧ ولسوالۍ د ALP د نوبت څخه گټه اخلي، چه د هغه پروگرام په ٣٤ سيمو کې په بشپړه توگه عملي دي. په اوسط ډول هر ولسوالۍ حق لري چه تر ٣٠٠ د ALP غړي ولري.¹¹²

د امريکا د دفاع وزارت د معلوماتو پر بنسټ، امريکايي پلي ځواکونو يوه پلي ليواد د ALP د توسع او پراخوالي په برخه کې ليردول شوي ده.¹¹³ برسیره پردې يونما د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او ايساف ته د ټولنو د اړتيا پر اساس د پوليسو د نوبت، چه په هغه کې ALP هم شامل دي سلامشورې ورکوي او پدې برخه کې مرسته کوي ترڅو قومندي او د کنترول د تنظيماتو په برخه کې وړاندي تر دې چه نوي د ALP واحدونه ځاي پرځاي شي کافي عامه پوهاوي موجود وي. د ملگرو ملتونو سرمنشي راپور ورکړ چه د افغانستان د کورنيو چارو وزارت د ALP د نوبت د نوي مرحلې منظوري د ٢٠١١ کال د فبروري په مياشت کې ورکړه، پدې کار سره د ١٥٧٠٠ نويو د ALP د غړو د گمارولو امکان رامنځ ته کيږي.¹¹⁴

د افغان ملي پوليسو روزنه

د ٢٠١١ کال د مارچ تر ٣١ مې نيټې پورې، د امريکا د متحده ايالاتو د ASFF د فنډ څخه د افغان ملي پوليسو د روزني او عملياتو لپاره ٢،٤٦ مليارډ ډالره تخصيص کړي، ١،٩٦ مليارډ ډالره منلي او ١،٨٠ مليارډ ډالره مصرف کړي دي.¹¹⁵

د CENTCOM د معلوماتو پر بنسټ پدې ربع کې، ١٢١٩٨ ملي پوليس د ٣٧ روزنيزو پروگرامونو څخه فارغ شول. د نوموړو شمير پروگرامونو څخه ٣٤ د ايتلاف د قواوو لخوا په لاره اچول شوي وو، او ٣ نور د (د اېن اېل سي او LLC د Xe خدمتونو) لخوا پر لاره اچول شوي وو. د دغه پروگرامونو د بلې څخه (٤) د جرمني، (٤) د ايټاليا، (٤) د اردن او (٣) د کاناډا لخوا پر لاره اچول شوي وو.¹¹⁶

د افغان ملي پوليسو سواد

د CENTCOM د معلوماتو په اساس، د ٢٠٠٩ کال د اکتوبر څخه بيا د ٢٠١١ کال د فبروري تر مياشتې پورې، د امريکا متحده ايالاتو د افغان ملي پوليسو په ليک لوست باندې ٩٠،٨ ميليون ډالره مصرف کړي دي. پدې ربع کې CENTCOM د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي ته د افغان ملي پوليسو د لوست په اړه نوي ارقام نه دي ورکړي، خو بيا هم؛ CENTCOM اټکل شوي تخمين ورکړي (" د افغان ملي اردو د سواد" برخه وگوري) او په ټوليزه توگه يې د افغان ملي امنيتي ځواک د سواد کچه (٢٨٪) ارزولي ده. په تيرو درو مياشتو کې NTM-A/CSTC-A د افغان ملي پوليسو د سواد کچه ټيټه اټکل کړې وه. د بيلگې په توگه، د سيگار د ٢٠١٠ کال د اکتوبر د مياشتې په راپور کې راغلي وو چه، د سمپلگيريو او نمونه اخيستلو په ترڅ کې معلومه شوې چه په افغان ملي پوليسو کې يوازي ٤،٥٪ باسواد شته دي. په تير درو مياشتو کې، NTM-A ويلي وو چه د ٢٠١٠ کال د نومبر په مياشت کې د ٧٧٧١ نويو افغان ملي پوليسو څخه د اخيستل شوو ازموينو په ترڅ کې معلومه شو چه يوازي ٢،٢٤٪ باسواده دي او د ANCOP د ١٤٥٦ نويو گمارل شوو څخه د ازمويني په ترڅ کې جوته شوه چه يوازي ٠،٢٧٪ (يوازي ٤ يې کامياب شوي وو) باسواده وو.¹¹⁷

د NTM-A/CSTC-A د ١٠٠٠٠٠٠ افغان ملي امنيتي ځواک لپاره د سواد لنډ مهالي پروگرامونه په نظر کې نيولي چه د اټکل له مخې به د نوموړي شمير څخه ٤٤٧٠٠٠ افغان ملي پوليس وي. دغه روزنيز پروگرامونه به د ٢٠١١ کال د جولای په مياشت کې په لاره واچول شي. NTM-A/CSTC-A د ١٠٠٠٠٠٠ افغان ملي امنيتي

ځواک لپاره د سواد لنډ مهالي پروگرامونه په نظر کې نیولي چې د اټکل له مخې به د نوموړي شمیر څخه ۴۴۷۰۰ افغان ملي پولیس وي. دغه روزنیز پروگرامونه به د ۲۰۱۱ کال د جولای په میاشت کې په لاره واچول شي. دغې شپوې همدا ډول سیمیزو قومندانانو ته دا فرصت ورکړي چې اړینو سره سم د ښوني اوزونې لومړیتوبونه په ګوته کړي.¹¹⁸

د NTM-A د سواد ډله په منظم ډول د افغانستان د کورنیو چارو وزارت سره د سواد د پالیسیو او روزنیز پروگرامونو په اړه کتنې هم همکاري کوي. د بیلګې په توګه، د NTM-A د افغان ملي پولیسو د عملیاتو او امنیت د ریاستونو په چوکاټ کې د سواد مدیریټونه جوړ کړي دي، چې د ۲۰۱۱ کال د اپریل تر ماشتې د لاس لیک کولو لپاره چمتو شوي وو، د CENTCOM معلوماتو پر بنسټ دغه پالیسي به د سواد د زده کړې او روزنیز پروگرامونه وخت وغزوي. برسيره پر دې، د ټولو نوو ګمارل کیدونکو لپاره جبري لوستونه هم په پروګرام کې شامل کړل شوي دي. پدې کار سره د سواد لپاره په لاره اچول شوو صنفونو کې د افغان ملي پولیسو د ګډون کونکو شاګردانو شمیره د پام وړ ګچې ته اوچته شوې ده. د افغان ملي اردو په شان افغان ملي پولیسو ته په پښتو او یاهم په دري ژبه د لوست کولو درس ورکول کيږي او ټول صنفونه یا په پښتو او یا هم په دري ژبه باندي تدریس کيږي.

د CENTCOM په وینا د افغان ملي پولیسو په اساسي یا ابتدایی روزنیزو پروگرامونه کې د دغه لوستونو داخلولو نوموړي پایلې ترلاسه کړي دي.¹¹⁹

- د ۱۹۵۲۵ څخه ۱۷۳۲۷ د لومړۍ ټولګې په امتحان کې بریالي شوي دي (حدوداً ۸۹٪)
- د ۱۱۸۴۳ تنو څخه ۱۰۶۵۸ تنه وتوانیدل چې د دویم ټولګې څخه بریالي کامیاب شي (حدوداً ۹۰٪)
- د ۷۲۵۶ تنو څخه ۶۲۷۵ تنه وتوانیدل چې د دریم ټولګې څخه بریالي کامیاب شي (حدوداً ۸۶٪)

د CENTCOM په وینا د نورو افغان ملي پولیسو برعکس، هدف دا دي چې ټول ANCOP باید لیر تر لیره د دریم ټولګې په سطح لیک لوست وکړای شي. دې موخې ته د رسیدلو لپاره د ANCOP مشرانو د هغه روزنکو چې ابتدایی روزنې په ترسره کولو کې یې رول درلود د کار او روزنې موده اوږده او غزولي ده. د ۲۰۱۱ کال د اپریل د میاشتې د ۴ سره سم، CENTCOM ويلي چې پدې درو میاشتو کې د ۲۰۰۰ ANCOP NCOs پرسونل روزنه ترلاسه کړي ده.¹²⁰

په افغان ملي پولیسو کې د ښځو ونډه

د CENTCOM د وینا په بنسټ، د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱ می سره سم ۱۰۹۴ ښځو په افغان ملي پولیسو کې دنده ترسره کوله. CENTCOM په دغه شمیر پرسونل کې یوازي افسران، NCOs او په لیست کې شامل پرسونل- هغه کارکونکي چې پولیسې دندې ترسره کوي شاملې دي. پدې شمیر کې لکه څرنګه چې د سیګار د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د میاشتې د ۳۱ نېټې د راپور کې هم رغلي وو هغه ملګري پر پدې درو میاشتو کې د هغه ښځینه کارکونکو چې نومونه یې په لیست کې شامل او یا هم د NCO پرسونل- د افغان ملي پولیسو تر ټولو لوی ګروپ- زیات شوي دي خو د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د ۳۱ په نسبت افسرانو په شمیر کې کوالی راغلی دي.¹²¹

- ۱۶۴ افسران (د ۱۸۵ څخه دغه شمیره ته را ټیټ شوي دي)
- ۵۱۱ NCOs (د ۴۳۰ څخه لوړ شوي دي)
- ۴۱۹ په لیست کې شامل یا عسکري خدمت ته رابلل شوي (۳۶۲ په نسبت زیات شوي)

د CENTCOM د معلوماتو پر بنسټ، په کال ۲۰۰۹ کې د افغانستان کورنیو چارو وزارت داسې هدف ترلاس لاندې ونیو چې تر کال ۲۰۱۴ پوري باید هر کال ۱۰۰۰ ښځینه پرسونل په دندو وګماري. د ۱۳۹۰ شمسي کال لپاره چې د ۲۰۱۱ میلادي کال د مارچ د ۲۲ می سره سمون لري د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د ښځو لپاره ۲۸۶۵ پستونه منظور کړل. ۱۳۲۰ پیروان، ۸۳۶ NCOs او ۷۰۹ افسران (د افغانستان د کورنیو چارو وزارت تشکیل (د کارکونکو د صلاحیتونو اسناد) به د ۱۳۹۰ کال لپاره د جنر په اساس ځانګړي معیارات په ګوته کړي.¹²²

تشکیل: د کورنیو چارو وزارت او د دفاع وزارت لخوا کارول شوي د اړین تجهیزاتو او پرسونلو لستونه، کوم چې په دې حالت کې افغان ملي اردو او افغان ملي پولیسو ته د مسنولو کارکونکو پرسونو او تجهیزاتو توکو تفصیلات ورکوي. دا کلمه په دري کې د “تشکیل” په معنی ده.

سرچینه: GAO, GAO-08-661، "د افغانستان امنیت"، p. 18, 6/2008.

د سیگار پلټنې

د افغان ملي پولیسو او ملي اردو د زیربنایی شپږو پروژو په اړه پلټنې ترسره کړي دي، او د زیربناوو په اړه دوی نورو پلټنې هم روانې دي. د دغه روانو پلټنو په اړه د لایزیناتو معلوماتو لپاره مهرباني وکړي ۱ برخې، ۱۴ پاڼې ته ستانه شي.

په ۲۰۱۰ کال کې لکه څرنګه چې سیگار په درې میاشتني راپور کې هم راغلي وو د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د بنځینه پولیسو د ګمارنې لپاره دافغان ملي پولیسو په چوکاټ کې د بنځو د ګمارنې مدیریت پراېنست. د CENTCOM د معلوماتو پر بنسټ، په دغه مدیریت کې د کورنیو چارو د وزارت په سطحه یو دفتر، د ساحوي مرکزونو لپاره بنځینه ګمارونکي او د هر ولایت لپاره دوه بنځینه ګمارونکي په دندو ګمارل شوي دي. د افغان ملي پولیسو د دغو هڅو د ملاتړ لپاره CSTC-A ګمارنې د مرستې ډله لري، چې په هغه بنځینه مشاوریني شاملې دي ترڅو د بنځو د مدیریت سره مرسته او همکاري وکړای شي. د ګمارنې په برخه کې د لایزیناتي مرستې او کمک په موخه په شمالي او مرکزي سیمه کې د بنځو مرستندویه دوی ډلې جوړې شوي دي. CENTCOM همدارنګه ویلي دي چې CSTC-A او IJC د پولیسو سلاکاران به په افغان ملي پولیسو کې د بنځو په اړه ویډیوګانې افغان دولتي معلوماتي او اطلاعاتي مرکز ته په دې موخه ورکړي چې د نوموړو ویډیو ګانو څخه د نورو بنځینه پولیسو په ګمارنه کې ګټه واخلي.¹²³

د افغان ملي پولیسو زیربنا

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ نېټې پورې د امریکا هیواد د ASFF د مرستو څخه د افغان ملي پولیسو لپاره ۲،۷ ملیارد ډالره تخصیص کړي، ۲،۱ ملیارد ډالره منلي، او ۱،۵ ملیارد ډالره مصرف کړي دي.¹²⁴

د \$87.4 د NTM-A/CSTC-A د وینا پر اساس، پدې درو میاشتو کې د افغان ملي پولیسو اړوند ۲۴ نوي پروژې چې (۸۷،۴ ملیون ډالره ارزښت لري) پیل، ۱۵۲ پروژې چې (۶۳۷،۳ ملیون ډالره ارزښت لري) روانې او ۲۷ پروژې چې (۷۶،۳ ملیون ډالره ارزښت لري) بشپړې شوي وي. په دغه پروژو کې د ولسوالي او کمپنۍ مرکزونه، او قومندانۍ، لوژیستیکي او روزنیز مرکزونه شامل دي.¹²⁵

د افغان ملي پولیسو تجهیزات

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نېټې پورې د امریکا متحده ایالاتو د ASFF د فنډ څخه د افغان ملي پولیسو د تجهیزاتو او ترانسپورت لپاره ۳،۷ ملیارد ډالره تخصیص، ۳،۱ ملیارد ډالره منلي او ۲،۹ ملیارد ډالره مصرف کړي دي.¹²⁶

د ۲۰۱۱ کال د جنوري د ۱ نېټې څخه بیا د مارچ تر ۳۱ نېټې د CENTCOM د معلوماتو پر اساس، پورې افغان ملي پولیسو ۷۲۴۰ وسلې (د ۵،۳ ملیون ډالرو په ارزښت)، ۲۹۳۸ مخابراتي پارچې (د ۱،۵ ملیون ډالرو په ارزښت) کارولي دي. دغه توکي د نړیوال سوډو- بهرني نظامي امنیت دخریداري او په محلي کچه د کابل د قراردادیانو د سیمیز مرکز له لاره پیرودل او اخیستل شوي دي.¹²⁷

47 ټوپک د افغان یونیفورم پلیسو او افغان سرحدی پولیسو لپاره ابتدایی وسله ده چې نوموړي دوی قوی د افغان ملي پولیسو ۶۹٪ کې جوړوي.¹²⁸ د CENTCOM د معلوماتو پر اساس د AK-47 د ټوپک، د فیس او ترانسپورت ټول لګښت ۱۲۵۰ ډالرو ته رسېږي.¹²⁹ د وسلوالیو او سیمیز کچه راکټ لانچري (RPG) څخه ګټه اخیستل هم جواز ورکړل شوي دي. دا پداسی حال کې ده چې د امریکا د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر ته معلومه شوه چې په هغه سیمو کې د راکټ لانچرو کمی دي. برسیره پر دې، د امریکا د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر د افغان ملي پولیسو د غړو سره د خبراترو په ترڅ کې معلومه شو چې هغه ګروپونه د مخالفینو سره مبارزه کوي چې د لوړ کیفیت لرونکي AK-47 ټوپکو، راکټ لانچرو او همدارنګه په درنو مشین ګنو، هاوانو او نور وسلو سمبال دي.¹³⁰

د کورنیو چارو وزارت څخه د متحده ایالاتو ملاتړ

د CENTCOM د معلوماتو په اساس، د امریکا د متحده ایالاتو او ائتلاف متخصصین د ملي دفاع د وزارت او د کورنیو چارو د وزارت سره د پولیسو د پرمختیا په هدف په ډیرو برخو کې مرسته او همکاري کوي: پرسونل، استخبارات، لوژیستیک، ارتباطات، د پوځ تنظیم او اداره، مالي، صحي، انجینیري، مالي، د توکو د لاس ته راوړنې

په برخه کې، عامه چارو، ستراتیژي او پالیسو په برخو کې ترسره کوي. ¹³¹ د CENTCOM معلوماتو پر بنسټ د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر په میاشت کې د امریکا د پوځي تحقیقاتو، پرمختیا اود انجنیري ادارې DynCorp ته یو قرارداد ورکړ تر څو د ۲۴ میاشتو لپاره یاد شوي خدمتونه وړاندي کړي. MPRI چه اصلي قرارداد ورسره دي به د ۲۰۱۱ کال د اپریل تر ۳۰ می نېټې پورې د انتقالی مرحلې تر حده پاتې او چارې پر مخ یوسي. د کورنیو چارو وزارت د سلاکارانو او روزني پروگرام یو د هغه څلورو پروگرامونو څخه دي چه د ABP د روزني، د افغان سلامشورو عامه خدمتونو، او د پولیسو د څارني د داخلولو لپاره د ۷۱۸ میلیون ډالرو په ارزښت په یوه لوي او ستر قرارداد بدل شوی دي. ¹³² د کورنیو چارو وزارت پروگرام په ۲۰۱۱ مالي کال کې ۴۶ میلیون ډالره او د ۲۰۱۲ مالي کال لپاره ۴۶ میلیون ډالره لري. د CENTCOM په وینا پدې درو میاشتو په ترڅ کې د قرارداد شوو پیسو شیمره ۸،۸ میلیون ډالرو ته رسیږي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱ می نېټې سره سم، د کورنیو چارو دوزارت لپاره ۲۸۲ تنه سلاکاران او مشاورین گمارل شوي دي. د یاد شوي شمیرې څخه د MoDA د سلاکارانو په گډون ۱۱۹ تنه د امریکایی حکومتی پرسونل، ۴۳ تنه بی د نړیوال یا هم د ایتلاف حکومتی پرسونل او ۱۲۰ تنه بی د DynCorp او یا هم د MPRI قراردادیان دي. ¹³³

د متحده ایالاتو ځواکونه

د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱ نېټې سره سم، په افغانستان کې د امریکایی ځواکونو (USFOR-A) د معلوماتو پر بنسټ په افغانستان کې ۱۰۹۳۹۱ تنه دنده ترسره کوي دغه شمیره د هغه څه په نسبت چه په تیره ربع کې بنودل شوي وه د ۷۵۱۹ تنو زیاتوالي بنسټه کوي. دا ځواکونه په لاندې ډول گمارل شوي دي: ¹³⁴

- 83,425 تنه په نړیوال امنیت مرستندویه ځواک (ISAF) کې
- 3,215 تنه د ناټو د روزنو ماموریت لافغانستان (NTM-A) // د امنیت د انتقال گډ کومنده – افغانستان (CSTC-A) کې
- 12,244 تنه د متحده ایالاتو ځواک – افغانستان (USFOR-A) کې
- 10,507 تنه نورو (نامشخصو) دندو کې

د ناچاودېدلو موادو لیري کول

د ۲۰۰۲ میلادي کال راپدېخوا د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د عامه چاودیدونکو توکو د منځه وړلو او د ماینونو پاکولو په بشري برخه کې ۱۷۲،۵ میلیون ډالره مرسته کړې ده. ¹³⁵ د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د عامه چاودیدونکو توکو د منځه وړلو پروگرام په مستقیم ډول پنځو افغان غیر دولتي سازمانو ته، پنځو نړیوالو غیر دولتي سازمانو ته او یوې امریکایی کمپني یعنی (داین کورپ انټرنیشنل) ته د لاندې ذکر شوو اهدافو لپاره په مستقیم ډول مرستې او مساعدت ورکوي:

جدول 3.5

د متر په حساب د عامه وسلو د منځه وړولو پروگرام، د ۲۰۱۰ کال د جنوري د ۱ څخه بیا د دېسمبر تر ۳۱ نېټې پورې						
د نېټې رینج یا لری	د منځه وړل شوي AT/	د منځه وړل شوي UXO	د منځه وړل شوي SAA	پاکي کرل شوي پارچې	د ماینونو څخه پاکي کرل شوي سیمې (متر مربع)	د ماینونو څخه اټکل شوي ناپاکه سیمه (متر مربع)
1/1-3/31/2010	2,455	1,943	129,557	603,957	6,475,318	664,235,000
4/1-6/30/2010	2,853	249,946	217,901	968,887	4,464,926	659,770,000
7/1-9/30/2010	3,922	270,793	1,196,158	1,710,708	9,108,108	650,662,000
10/1-12/31/2010	2,219	100,866	1,204,036	3,549,023	5,704,116	641,000,000
ټول	11,449	623,548	2,747,652	6,832,575	25,752,468	641,000,000

یادوني: AT/AP = د ټلک - ضد / د پرسونل - ضد مهمات. UXO = ناچاودونکي مهمات. SAA = د وړو وسلو مهمات. سرچینه: د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي - نظامي چارو دیوان د اسلحو د منځه وړلو او کمو لو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بیارغونې ځانگړی عمومي پلټونکی مالی پلټنه دینا کال ته خواب، ۲۰۱۱/۲۸/۳.

- د چاودیدونکو توکو د منځه وړلو د عملیاتو پرمخ وړل
- د منع کرل شوو او د خطر څخه د ډکو وسلو د منځه وړل
- د کوربه هیواد د تخنیکي او اداري ظرفیتونو لوړول

د بهرنیو چارو د سلاحو د منع او د منځه وړولو د سیاسي-نظامي چارو د دفتر (PM-WRA) پر بنسټ چه نوموړي پروگرام پرمخ وړي، په دغه مرستو کې د افغان ملي امنیتي ځواک د ناکاره، د خطر څخه ډک او اضافي وسلو او توکو د منځه وړل هم شامل دي¹³⁶ PM-WRA همدارنگه ویلي دي چه د بهرنیو چارو وزارت د مرستو څخه د پروژې د تطبیق کونکو لخوا د ۲۰۱۰ کال جنوري د لومړۍ نیټې څخه بیا د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر ۳۱ مه نیټې پورې ۲۵،۷ میلیون متر مربع ځمکه د ماینونو د وجود څخه پاکه شوي ده. نوموړي معلومات په کې هم بیان شوي دي ۳.۵ شمیره جدول. دغه فیصدي د ۱۹۹۷ کال راپدېخوا د ماینونو څخه د پاکې شوي ۲۰۵،۵ میلیون مترمربع ځمکې ۱۲٪ جوړوي.¹³⁷

دمخدره موادو پر ضد مبارزه

د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا د امریکا متحده ایالاتو په افغانستان کې د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې په برخه کې ۴،۵ ملیارد ډالره مرسته کړې ده. د دې مرستو ډیری برخه (نږدې ۲،۹ ملیارد ډالره) د امریکا د بهرنیو چارو دو زارت د نړیوالو مخدره توکو د کنترول او د قانون د حاکمیت (INCLE) او (تر ۱،۵ ملیارد ډالرو ډیرې) د امریکا د دفاع وزارت د مخدره توکو د منځه وړلو او د مخدره توکو پروړاندې د مبارزې د مرستو څخه تمویل شوي دي.¹³⁸ DoD CN مرستې د مختلفو موخو لپاره کارول کېږي؛ د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې سره سم د یادو شوو مرستو ډیری برخه د لاندې اهدافو او فعالیتونو لپاره کارول شوي دي:

- د امریکا د براعظم څخه بهر د هوایی خوزښت (۳۷۳،۳ میلیون ډالر): په افغانستان کې مخدره د پروگرام تجهیز، زیربنا، عملیاتو، پایښت او د روزنې د ملاتړ په موخه ترسره شوي دي
- استخبارات او معلوماتي ټیکنالوژي (۳۳۲،۵ میلیون ډالر): د امریکا/ برتانيا د اجنسیانو تر منځ د گډو عملیاتو د همغږي د مرکز، د اجنسیانو تر منځ د گډ قوي (CJITF) د شفافیت او د CJITF شبکه او د قضایې لین د مداخلې د پروگرام تجهیز، تحلیل، عملیاتي او د پایښت د برخې سره ملاتړ
- د ABP لپاره د مخدره توکو د منځه وړولو په برخه کې مرسته (۱۸۰،۸ میلیون ډالره): د جنګي تداپیرو اړونده روزنه، او د ABP او د گمرکي پولیسو لپاره د سلاکارانو او مشاورینو په برخه کې مرسته
- د افغانستان د مخدره توکو پروړاندې د مبارزې د پولیسو روزنه (۱۰۶،۵) (CNPA) میلیون ډالره): د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې د پولیسو او د هغه د ځانگړو واحدونو لپاره د سلاکارانو، مشاورینو او د تجهیز، زیربنا، عملیاتو او د پروگرام د پایښت په برخه کې مرسته او همکاري
- د امریکا د براعظم د ننه هوایی خوزښت (۱۰۳،۴ میلیون ډالره): د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت د هوایی پرسونل او د هوایی مخنیوي واحد لپاره د امریکا دولت د انګلیسي ژبې او د پرواز د روزنې د پروگرام سره د توکو، زیربنا، عملیاتو او د پایښت په برخه کې مرسته او همکاري کوي
- د نورو پروگرامونو ملاتړ (۱۰۱،۷ میلیون ډالر): د افغانستان د مخدره توکو د مخنیوي او مبارزې د مختلفو پروگرامونو سره د توکو، تحلیلگرانو، ترانسپورت او د عملیاتو او د پروگرام د پایښت په برخه کې مرسته او همکاري وړاندې کوي.

د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې اړوند فعالیتونه

پدې درو میاشتو کې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د مخدره توکو د نیولو په اړه یو زیات شمیره عملیات ترسره کړل چه د مخدره توکو د ضبط او قاچاق وړونکو د نیولو سبب شول، او د امریکا د دفاع د وزارت په وینا د امریکا د مخدره توکو په اړه د تطبیق اداري (DEA) او افغان همکارانو یی یو زیات شمیر تحقیقات او څیړنې تر سره کړلې. برسیره پردې، د امریکا د متحده ایالاتو پوځ او د قانون پلي کونکو ادارو د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې افغان ځواک د ظرفیت د لوړولو په برخه باندې تمرکز کړي دي. د افغانستان جمهوري

د ۲۰۱۱ کال د فبروري د میاشتې په ۱۰مه د نیمروز په ولایت کې د افغان او نړیوالو امنیتي ځواکونو لخوا په ترسره شوو گډو عملیاتو کې د مخدره توکو پټنځای په گوته او دوه یاغیان یې ووژل. د ۲۰۱۱ کال د جنوري د ۱ څخه بیا د مارچ تر ۱۶ پورې افغان ملي امنیتي ځواک او ایساف په گډه د مخدره توکو پر وړاندې ۷۶ عملیات ترسره کړي دي. (د امریکا د دفاع وزارت انځور)

دولت د ملگرو ملتونو د مخدره توکو او جرمونو پر وړاندې د دفتر (UNODC) او د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د مخدره توکو او د قانون د حاکمیت نړیوالې ادارې (INL) سره په هغه ولایتونو کې چې د کوکنارو څخه پاکې بلل شوي دي په هغه ولایتونو کې پروگرامونو د تطبیق او پلي کړي.¹³⁹

د ۲۰۱۱ کال د جنوري پر ۳۱مه نیټه د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې وزارت د UNODC سره په گډه د ۲۰۱۰ کال په ژمي کې د کوکنارو په اړه د ترسره شوي سروې پایلې اعلان کړې. د جنوب، لویدیځ او ختیځ په کوکنارو تولیدونکو ولایتونو کې کوکنار د ژمي په فصل کې په نمو او شنه کېدلو پیل کوي. UNODC په وینا، نوموړې سروې ښکاره کوي چې په ۲۰۱۱ کال کې د کوکنارو د لوړې بیې برسیره د کوکنارو په کرلو کې په لږ کموالای رامنځ ته شي. د هیواد په جنوب کې اوچ کالی ته په کتو اټکل کېږي چې په راتلونکي کال کې به هم د کوکنارو په حاصل کې کموالی راشي. برسیره پر دې، UNODC ته همدارول په ډاگه شوه چې د کروندگرو د "د ښه راتلونکي په لور د محتاطانه لیدلوري" ته په کتو گمان کېږي چې ستر کال به د تیر کال په پرتله د کوکنارو حاصل کم وي.¹⁴⁰

د امریکا د متحده ایالاتو د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې په اړه ارزونې

د INL په وینا د مخدره توکو تجارت د افغانستان د سیاسي ثبات، اقتصادي پرمختګ او امنیتي ننګونه د منځه وړولو په برخه کې د افغانستان لپاره لوی تهدید دي. همدا ډول نوموړي توکی په افغانستان کې د تاوتریخوالي د منځه وړولو هڅې هم د خنډ سره مخامخ کوي. د INL په وینا د مخدره توکو د تجارت د مخ نیوي لپاره د "د ټول حکومت په سطح" هم تاوتریخوالي د منځه وړلو، د مخدره توکو د منځه وړلو، پرمختیا او د حکومتدارۍ په برخه کې گډو هڅو ته اړتیا لري. د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې د امریکا د ستراتیژۍ یوه مهمه برخه د کوکنارو د یو بدیل گڼت پیدا کول دي.¹⁴¹

کرهڼې اوس هم د افغانستان د وګړو لپاره د ژوند یوه مهمه سرچینه ده، او INL همدا ډول زیاته کړه چې کوکنار اوس هم خصوصاً په لږو کلو او بانډو کې د خلکو د معیشت د تامین لپاره یوه مهمه وسیله ده.¹⁴² د USAID د کرهڼې د ځانګې په وینا طالبان اوس هم کروندګر د کوکنارو کرکېلي ته ځکه هڅوي چې د هغوي

د مخالفت فعالیتونو تامین کرل شي. برسیره پردې د کوکنارو بیه د نورو کښتونو په نسبت لوړه ده؛ د بیلګې په توګه، په هلمند ولایت کې د یوه جریب څخه د ترلاسه شوو کوکنارو بیه د یوه جریب غنمو په نسبت شپږ ځلې لوړه ده.¹⁴³

د USAID د کرهني برخې ته همدا ډول معلومه شوه چه د کوکنارو د بدیل لپاره د امنیت او ثبات په تامین او د طالبانو د نفوذ د کمیدو سره زیات شي. برسیره پر دې چه د کوکنارو د خطر په اړه پوهاوی لوړ کرل شي او د تجارت د کریو مخه یی ونیول شي، کروندګر باید د هغوی لپاره د یو بدیل داسې کښت په اړه هم انگیزه موجوده وي چه هغوي ډاډه شي چه کولای شي د خپل کورني تولیداتو څخه د کور ضرورتونه پوره کولای شي. همدا ډول باید د کروندګرو د تولیداتو غوښتنه لوړه او اوچته وي ځکه په دې هیواد کې کرل شوي غنم داني په لاس راتولول کیږي.¹⁴⁴

د مخدره توکو پر وړاندي د مبارزې په اړه د امریکا د متحده ایالاتو هڅې

ناقانونه مخدره توکي په افغانستان کې د مخالفینو لپاره یوه مهمه جنګي او د تمویل غوره سرچینه جوړوي. د INL د وینا په افغانستان کې د امریکا هغه هڅې چه د مخدره توکو د منځه وړلو په برخه کې ترسره کیږي یوازي د مخدره توکو د تجارت او کاراوبار مخه نیول نه بلکه د نوموړي توکي ته د افغانستان د مخالفینو د لاس رسي د مخ نیوي په اړه باندي هم متمرکز دي. د INL همدا ډول زیاته کړه چه د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندي د مبارزې د امریکایی ستراتیژي د بیاکتنې وروسته وړاندیز شوي دي چه امریکا ادارې باید د افغانستان د ګاونډیو هیوادونو سره د مخدره توکو د قاچاق د مخ نیوي اود هغوي د خوندي ځایونو د منځه وړلو په اړه ګډه کار وکړي. د دغه هڅو یوه برخه د امریکا او روسیې د ولسمشرانو دوه اړخیز کمیسیون او د په نړیواله او هر اړخیز ډول د مخدره توکو پر وړاندي د مبارزې لپاره د سمیزو همکارانو سره ګډ کار دي.¹⁴⁵

INL د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندي د مبارزې د وزارت (MCN) د هغه هڅو ملاتړ کوي چه غواړي د کښت د راتولو په وخت کې د مخدره توکي د منځه یوسي. د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندي د مبارزې وزارت یا MCN د عامه پوهاوي د پروګرام له لارې افغان مسولینو او وګړو ته د مخدره توکو د خطراتو، کښت او تجارت په اړه په مستقیم ډول، راډیو، تلویزیون او د چاپي رسنیو له لارې کار کوي. که څه هم نوموړی هڅې یو کال په ترڅ کې ترسره کیږي، خو ډیری تمرکز او تاکید یی د کوکنارو د کښت د راتولو (د جولای څخه تر سپتمبر) میاشتي پوري وي.¹⁴⁶

د امریکا د دفاع وزارت د معلوماتو په اساس د کرهني په برخه کې پرمختیایی پروګرامونه، د امنیت بنوالی هغه کروندګرو ته چه د نفوس له نظر مرکزي سیمو ته نږدې اوسیدي دا زمینه برابره کړې ده چه د کوکنارو د کرکېلې څخه لاس واخلي. د دغه پروګرامونو چه کروندګرو ته د بدیل کښت او اشتغال زمینه برابروي بریالیتوب پدې پوري تړلی دي چه امنیت څومره ښه شوي چه په خپل وار سره د قانون حاکمیت ته زمینه برابروي. د امریکا د دفاع وزارت ته معلومه شوی چه د هغه سمیو په شمیر کې په پرلپسې ډول کمی راځي چه کوکنار په کې کرل کیږي.¹⁴⁷

د عملیاتو مخ نیوی

د امریکا د دفاع وزارت په وینا پدې درو میاشتو کې د مخدره توکو پر وړاندي ډیري فعالیتونو په جنوب او جنوب لویدیځ کې چیري چه تر بل هرځای ډیر مخدره توکي تولیدیږي، پروسس کیږي او د افغانستان څخه بهر قاچاق کیږي. په ختیځ او شمال کې بیا افغان ملي امنیتي ځواک د تیر کال په نسبت د مخدره توکو پر وړاندي لیر عملیات ترسره کړي دي.¹⁴⁸

همدا ډول د امریکا د متحده ایالاتو د دفاع وزارت د معلوماتو پر بنسټ د ۲۰۱۱ کال د جنوري د لومړي نیټې څخه بیا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۱۶ پوري افغان ملي امنیتي ځواک د ایساف په همکاري د مخدره توکو پر وړاندي د مبارزې ۷۶ عملیات ترسره کړي دي. دغه عملیات سبب شول چه ۷۶ تنه توقیف او په لاندي شمیر بیلابیل مخدره توکي ونیول شي.¹⁴⁹

- 41,945 kg چرس
- 11,854 kg تریاک
- 4,636 kg مورفین
- 2,347 kg هیروئین
- 851 kg هغه مخدره توکي چه د کیمیاوي ماده سره اړه لري

د امریکا د دفاع وزارت د معلوماتو پر اساس، امریکایی ځواکونو په دوامداره توګه د ترانسپورټ، استخباراتي، هوايي خدمتونه او د بیروني عکس العمل په برخه کې مرسته کړېده، او د امریکا د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې د تطبیق ادارې (DEA) د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې افغان واحدونو سره د سلاکارانو په برخه کې مرسته کړې ده. برسيره پردې، د امریکا د استخباراتي کړيو تحليلي او په نښته کولو په برخه کې په سنټرانټیریک، عملیاتي او د جنګي تدابیر په کچه مرسته او همکاري کړي دي.¹⁵⁰

INL په ډاګه کړي چه هغوي د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندې د پولیسو (CNPA) د تحقیقاتي څانګه، د مخ نیوي څانګه او حساسو تحقیقاتي څانګې سره د مرستې له لارې د نوموړي پولیسو د هڅو څخه ملاتړ کوي. په دې نږدې وخت کې لاس ته راوړني په لاندې ډول دي:¹⁵¹

- د افغانستان د مخدره توکو د مخ نیوي واحد مسولین اوس د دې جوګه شوي دي چه په خپله عملیات په لاره واچوي، د ګرځنارې د امر د غوښتنو او د هغه د تطبیق او عملي کولو جوګه شوي دي. د محکمې لخوا د څارنې د عملیاتو د احکامو په مرسته د تخنیکي تحقیقاتو واحد په دي توانیدلی دي چه د په لویه کچه د مخدره توکو د قاچاق او اړوند د فساد او اختلاس قضیې په ګوته او هغه د جرایمو پر ضد عدلي قوی ته وسپاري.
- د ۲۰۱۰ کال په ترڅ کې CNPA د DEA په مرسته تر ۱۰۰ ډیر عملیات ترسره کړي دي چه په پایله کې بی تر ۱۱ ټنو زیات هیروئین نیولي دي- چه د ۲۰۰۹ کال په نسبت ۷۰٪ زیاتوالی ښکاره کوي.
- د ۲۰۱۱ کال د فبروري په میاشت کې د هغه عملیاتو په ترڅ کې چه د DEA او CNPA لخوا په داسې حال کې ترسره شول چه د INL هلیوکوپرونو لخوا بی ملاتړ کیدلو وتوانیدل چه د ننګرهار په اچین ولسوالی کې تر ۴ ټنو زیاد مورفین ضبط کړي.
- په ۲۰۱۰ کال کې د مخدره توکو د مخ نیوي عملیات چه د برتانیای، د ایساف د نورو همکارانو، CNPA او DEA لخوا پر لاره اچول شوي وو وتوانیدل چه ۵۵۰۰۰ کیلو ګرامه تریاک؛ ۷۴۴۶۸ کیلوګرامه چرس؛ ۳۴۳۵۴ هغه کیمیاوي توکي چه د مخدره توکو په تولید کې کارول کیږي؛ او ۲۳۱۹ کیلو ګرامه مورفین نیولي او ضبط کړي دي.

دولتداری

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ پورې د امریکا متحده ایالاتو په افغانستان سره د غوره او ښه دولتداری په برخه کې دالر د ۱۶،۱۶ ملیارد و په ارزښت مرسته کړې ده، لکه څرنګه چې د (ب) په ضمیمه کې ښودل شوي دي د افغان حکومت لخوا د غوره دولتداری ترسره کول د امریکا د هڅو لپاره خورا لوی ارزښت لري. پدې درو میاشتو کې، د امریکا متحده ایالاتو د ظرفیت، فساد، د قانون د حاکمیت او د اغزمنې ادارې پر وړاندې د مبارزې د پروګرامونه سره خپلو مرسته ته دوام ورکړي او د نوموړو پروګرامونو څخه یې خپل ملاتړ اعلان کړي. د امنیت ښوالي د غوره او اغزمنې دولتداری په برخه کې په ځینې محلي سیمو کې د پرمختیا امکانات برابر کړي، خو دا لاس ته راوړني ډیرې حساسې او د منځ تلو خطر یې موجود دي. د اړو ښځو څخه د خونديتوب په برخه کې د پالیسي د بحث په کچه هم ځینې لاس ته راوړني ترسترګو کيږي.

پدې درو میاشتو کې مهمې پیښې

د دې درو میاشتو په ترڅ کې د ټاکنو څخه د یو لړ ځنډ وروسته ولسي جرګې خپل کار پیل کړ، خو د هغه ترمنځ او اجراییوي څانګې ترمنځ لا هم مخالفت موجود دي. د ملګرو ملتونو د مرستو د پلاوي دفتر د افغانستان لپاره یا یونما ماموریت په افغانستان کې پداسې حال کې اوږد کړل شو، د داسې پالیسي په جوړولو تاکید وشو چې په هغه کې دافغانستان کنترول د افغانستان اسلامي جمهوري دولت لخوا ترسره شي. برسیره پردې ملګري ژوند د بیرته راګرځیدو او ملي پخلاینې په اړتیا بیا هم تاکید وشو، خو لا هم د خبرو اترو په برخه کې کوم ځانګړي پرمختیا نه ده رامنځ ته شوي.

د ولسي جرګې د کار پیل

د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر د ټاکنو په اړه لا هم ګرم داخلي جر او بحث د دې درو میاشتو په ترڅ کې دوام درلود. افغان ولسمشر وروسته تر هغه چې د نویو ټاکل شوو وکیلانو او معترضو کاندیدانو سره چې د نوموړو ټاکنو په اړه یې اعتراض کړي وو تر یوې هوکړې او موافقې وروسته د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۲۶ نوي ولسي جرګه پرانیستله. خو د ولسي جرګې پرانیستل د ولسمشر حامد کرزي او د لوی څارنوالي لخوا رامنځ ته شوي ځانګړي د ټاکنو د شکایتونو په اړه د خپلو تحقیقاتو د ترسره کولو څخه منع نکره او خپل کار ته یې دوام ورکړ. د افغانستان د ټاکنو خپلواک کمیسیون، د امریکا د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت او د یونما د لوی څارنوالي لخوا د ټاکنو په اړه د فعالیتونو او د ټاکنو د ادارو د خپلواکۍ په اړه خپل تشویش اعلان کړ. ¹⁵² د امریکا د بهرنیو چارو وزارت باور پیدا کړ چې د هر ډول نامناسب فشار کولای شي د ټاکنو اعتبار ته ضرر ورسوي. ¹⁵³

د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۱۴ د پولیسو افسرانو او د لوی څارنوالي محققین د ټاکنو خپلواک کمیسیون مرکزي دفتر ته ورننوتل او د رای ورکولو صندوقونه او د نوموړي کمیسیون د معلوماتو مرکز یې مهر لاک کړل، دا معلومات د ملګرو ملتونو د سرمنشي د ۲۰۱۰ کال د مارچ د درې میاشتني راپور په اساس وړاندې شول. ¹⁵⁴ د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۲۰ لوی څارنوالي د ټاکنو د خپلواک کمیسیون د دارلانشأ رییس او د نوموړي

کمیسیون یو تن کمیشنر د ځانگړي محکمې سره د "ناقصې همکارۍ" په تور د هغوي دندې تعلیق کړلی، دا پداسې حال کې ده چې د ټاکنو خپلواک کمیسیون دغه تورنه رد او استدلال کوي چې لوی څارنوالی د نوموړي کمیسیون د مسولینو د دندو د تعلیق صلاحیت نلري. ولسي جرگې په خپل وار سره د ځانگړي محکمې فعالیت غیر قانونی بللی دي او د هر ډول بیا شماری پابلو د منلو څخه یې انکار کړي دی. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د ولسي جرگې غړي د ځانگړي محکمې د راتلونکي فعالیتونو او اقداماتو په اړه اوس هم تشویش لري.¹⁵⁵

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې ځانگړي محکمې په ۲۳ ولایتونو کې د رای بیا شمیرنه ترسره او یو شمیر وکیلان یې په ټاکنو کې د درغلی په تور تورن کړل د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا یو شمیر اعضا باور لري چې ولسمشر کرزی به نوموړي انتخابات لغوه کړي، او یو شمیر نور بیا باور لري چې دولت به دغه محکمې په شمیر مهمو مسلو کې د وسیله په توگه وکاروي.¹⁵⁶

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، که څه هم په نوې ولسي جرگه کې یو شمیر قوی مخالف استازي شتون لري خو د افغانستان د حکومت د جوړښت په توان باندې به ځانگړي اغیزه ونلري. د ولسي جرگې غړو د جنوري او فبروري میاشت د نوموړې جرگې د رییس د ټاکلو پرس تیره کړه، د بیلگې په توگه، یو شمیر نوماندو د دواړو خواوو څخه د ایتلاف په جوړولو کې ستونزې درلودلې.¹⁵⁷

د ټاکنو اداره

د ټاکنو د خپلواک کمیسیون سره د عملیاتو، وسایلو او د روزني په برخه کې مرستې د USAID لخوا تمویل کيږي. USAID د هغه پروگرامونه تمویل ته ادامه ورکوي چې د افغان دولت لخوا د ټاکنو د ظرفیت په برخه کې ترلاسه شوي پرمختگونه ادامه ومومي او لا زیاتي لاس ته راوړني ولري. همدا ډول دغه ملاتړ به ټاکنو خپلواک کمیسیون ته دا فرصت او موقع هم برابره کړي چې د ټاکنو وروسته یو عملیاتي پلان طرحه کړي چې رای ورکونکو د نوم لیکنې او د ستونزو د پیرندلو او د محدودیتونو د منځه وړلو باندې به متمرکز وي. د ولسوالیو ټاکنې تر هغه پورې نشي ترسره کیدلای ترڅو د افغانستان دولت د ولسوالیو په کچه موجودې ستونزې په گوته نکړي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته همدا ډول معلومه شوه چې نوموړي مرستې به د کابل د کنفرانس د تعهداتو سره سم د ټاکنو د ریفرم د کمیسیون د رامنځ ته کیدلو سره مرسته وکړي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا په ټاکنو پورې تړلي جار او جنجال د دې ښکارندوی کوي چې افغان دولت باید د ټاکنو د پراخ ریفرم په اړه پام او پریکړه وکړي.¹⁵⁸

د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۳۱ مه نیټه د ټاکنیزو شکایتونو کمیسیون د خپل قانوني ماموریت دوره چې د افغانستان د پارلماني ټاکنو څخه د ملاتړ په اړه وه بشپړه او خپل فعالیتونه یې پای ته ورسول. د یونما په وینا د ټاکنیزو شکایتونو کمیسیون د ټاکنو د سرغړونو او د نوماندو کاندیدانو په اړه د ټولو تخلفاتو د اسنادو اړشیف د ټاکنو خپلواک کمیسیون ته تسلیم او ور وسپارل.¹⁵⁹

د ملگرو ملتونو د سرمشري په وینا، د ملگرو ملتونو پرمختیایي اداره (UNDP) پلان لري چې د انتخاباتي بنسټونو، د ادارو د تجربو څخه د گټې اخیستلو، د ثبات او پایښت په اړه د پلان جوړولو او د افغانستان د دولت په چوکاټ کې د ټاکنو د ادارو د خپلواکي او استقلالیت د زیاتولو له لارې د ټاکنو په برخه کې دافغان دولت ظرفیت لوړ او په دې برخه کې خپل ملاتړ ته دوام ورکړي. د دې ملاتړ اصلي هدف او موخه د داسې انتخاباتي ادارو او بنسټونو رامنځ ته کول دي چې وکولای شي د تخنیکي او عملیاتي اړخه د ټاکنو د پرمخ وړلو توان او ظرفیت ولري او په نړیوالو مرستو باندې یې اتکا کمه شي.¹⁶⁰ د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د ۲۰۱۱ کال د جنوري په وروستیو کې ټاکنو څخه د ترلاسه شوو تجربو او زده کړو په اړه بیاکتنه پیل کړه، نوموړي بیاکتنه اوس د ټاکنو د پابلو په اړه د ناندريو له کبله ځنډول شوي ده.¹⁶¹

د یونما د فعالیت غزول

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۲مه، د ملگرو ملتونو د امنیت شورا په یو غږ په افغانستان کې د یونما فعالیت د ۲۰۱۲ کال د مارچ تر ۲۳ می نېټې پورې وغزاوله. یونما چې د ۲۰۰۲ کال راپدېخوا په افغانستان کې حضور لري، ۳۰ اداري لري چې د افغان دولت سره د ۳۴ ولایتونو په کچه د غوره دولتداری، پراختیا او امنیت په برخه کې ملاتړ او مرسته ترسره کوي.¹⁶²

د نوموړي ماموریت د غزیدو سره سم، د افغانستان اسلامي جمهوري دولت کلک هوډ او هيله لري چې د ۲۰۱۴ کال تر پایه پورې د دولتداری، پراختیا او امنیت په برخو کې "بشپړ" مسولیت پر غاړه واخلي.¹⁶³ د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د ملگرو ملتونو امنیت شورا ته د لاندې وړاندیزونو په ګډون یو شمیر وړاندیزونه شریک کړل چې په هغه د یونما لخوا د افغان دولت په مشرۍ د چارو او رهبرۍ د انتقال د څرنگوالي په اړه تاکید شوي دي.¹⁶⁴

- د دې لپاره چې د ټاکنو پروسه پایداره او اغیزمنه شي باید افغانان یې خپل کړي. د افغانستان دولت د یونما د هغه هڅو څخه خوښي وښودله چې غواړي د ټاکنو په برخه کې ظرفیت لوړ او د پدې اړه تخنیکي مرستې وکړي خو دا یې په ډاګه کړه چې د افغانانو په مشرۍ په دیموکراتیکه پروسه کې دغه کړنې تل پاتې او ثابت نلري.
- ډیر تاکید باید د افغانستان د ملي لومړیتوبونو د پروګرامونو سره سم او د افغانستان د ملي بودجې له لارې پر مخ یوړل شي.
- افغان دولت باید ملګري ژوند ته بېرته راستنولو او بیا پخلاینې پروسه پرمخ یوسي؛ خو ممکن د یونما څخه د دپلوماتیک او عملیاتي مرستې غوښتنه وکړي.
- د یونما او ایساف تر منځ د همغږي د ستراتیژي بیاکتنه باید افغان دولت ته د مسولیت د سپارلو د ثبات په هڅو باندې متمرکز وي.
- د همغږي او د څار د ګډ هیئت د ګډې مشرۍ له لارې، یونما باید د افغانانو په مشرۍ د پرمختیایي ستراتیژي او د نړیوالو مرستو ترمنځ توافق او انسجام لا نور تقویه کړي.
- په افغانستان کې د یونما د ماموریت او د ملگرو ملتونو د رول په اړه یو جامع بیاکتنه باید د بن د کانفرانس د پیل وړاندې چې د ۲۰۱۱ کال په اخر کې دابریزې باید ترسره شي.
- د افغانستان سره د ملگرو ملتونو د عملیاتو، پروګرامونو او مرستو په برخه کې لا زیاتي همغږي ته اړتیا لیدل کېږي.

په افغانستان کې د یونما د ماموریت د غزیدو سره سم نوموړي اداري د لندن او د کابل د کانفرانس د تعهداتو په رڼا کې د افغانستان د دولت سره د مرستې وعده او هوکړه وکړه، په ځانګړي ډول د دولتداری، پراختیایي مرستو او ملګري او نظامي عملیاتو په برخه کې د نړیوالو مرستو ترمنځ د لا زیاتي همغږي په رامنځ ته کولو باندې تمرکز او تاکید وکړي. یونما همدا ډول د افغانستان د دولت سره د مستقیم مرستو د ترسره کیدو په برخه کې هم د مرستې وعده وکړه، او همدا ډول د نوموړو مرستو څخه د ګټې اخیستلو په برخه کې د لا زیات شفافیت او موثریت په برخه کې د مرستې او همکاري هوډ او وعده وکړه. کله چې د افغانستان دولت غوښتنه وکړه، یونما یو ځلي بیا د دې خبرې تصدیق وکړ چې دغه اداره به د ټاکنو سره د نړیوالو مرستو او ملاتړ په برخه کې مخکین رول ولري. یونما همدا ډول غوښتنه وکړه چې د ملگرو ملتونو سرمنشي دې د ۲۰۱۱ کال په پای کې د ملگرو ملتونو دملاتړ او مرستې په اړه یوه بشپړه بیاکتنه ترسره کړي.¹⁶⁵

په ملگرو ملتونو کې دافغانستان استازي وویل چې په افغانستان کې د یونما د ماموریت غزولو دا ثابته کړه چې نړیواله ټولنه د افغانستان د ملاتړ په برخه کې معتهده ده، او افغانانو ته یې د لا زیات واک او رهبري د سپارلو په اړتیا باندې تاکید او ټینګار وکړ. نوموړي استازي ته دا هم معلومه شوه چې د نوموړي ماموریت د غزیدو سره

د فساد پر وړاندي مبارزه

د درو مياشتو په ترڅ كې د امريكا د بهرنیو چارو وزارت په افغانستان كې د موجود فساد په اړه خپل سخت تشويش او اندېښنې څرگندې كړي. همدا ډول يې دا هم ويلي دي چې افغان دولت د هغه لور رتبه مامورينو په ليرې كولو چه د حكومتي كړنو په اړه يې په اغزمن ډول په حساب وركول كې پاتې راغلي او څارنوالانو او محققينو ته د لوړ معاش د وركولو له لارې كولاى شي د فساد پر وړاندي په ښه او غاږمنه توگه مبارزه وكړي. د امريكا د بهرنیو چارو وزارت همدا ډول دفساد پر وړاندي د قانون پر تقويه او د ځانگړو تگ لارو د جوړولو په ارزښت هم ټينگار وكړ.¹⁶⁸

د امريكا د بهرنیو چارو د وزارت په وينا، " چې د افغان لور رتبه مسولينو سره د فساد تړاو، ضعيفې ادارې، د دولتدارۍ په برخه كې كمزوري اصلاحات، د فساد پر وړاندي د قوي او كره قوانينو نشتون او مهمو قضيو سياسي نه تطبيق او نه پلټوب د افغانستان د فساد پر وړاندي لويې ننگونې دي." ¹⁶⁹ د امريكا د بهرنیو چارو وزارت ويلي چې هغوى د افغانستان د لوى څارنوالي لخوا د هغه لور رتبه افغان مسولينو پر وړاندي چه په فساد كې ښكېل دي هيڅ ډول جدې تعهد او اقدامات نه دي ليدلي، او د دې درو مياشتو په ترڅ كې هيڅ ډول رسمي پلټنه نه ده ترسره شوې. د ۲۰۱۰ كال د نومبر په مياشت كې د افغانستان لوى څارنوالي د ۲۰ لور رتبه افغان مسولينو چه د كابينې دوه وزيران هم پكې شامل د پلټنو اعلان كړي وو. تر پلټنې لاندې د تورونو څخه يوازې يو كس تر اوسه گرفتار شوى دي- او هغه هم د ترانسپورت پخوانى وزير دي. خو تر تحقيقاتو لاندې تر اوسه د هيڅ يوه تورن محاكمه نه ده ترسره شوې او نه هم تر اوسه د تورونو په اړه تفصيل او د هغوى نومونه عامه خلكو ته نه دي اعلان شوي.¹⁷⁰

د امريكا د بهرنیو چارو وزارت د يو لور رتبه افغان پوليس قومندان چه د فساد په تور تورن دي د محكمې پر وړاندي د شته موانع موجوديت ته اشاره كړې چه د فساد پر وړاندي د قانون د حاكميت اړوندې ستونزې بياوې. دا ټول پداسې حال كې دي چه په دې نږدې وخت كې د افغانستان لوى څارنوالي اعلان وكړ چه د غير قابلو كاركونكو د كوشنه كولو او د څارنوالانو د معاشاتو د لوړولو په برخه كې يې اړين گامونه اوچت كړي ترڅو د فساد او بډې د اخيستلو امكان را كم كړي.¹⁷¹

" په افغانستان كې زموږ د بشري مرستو پر وړاندي د فساد په برخه كې د شته ستونزو څخه هيڅ څوك انكار نشي كولاى. فساد لا هم د يوې لويې ستونزې په توگه پاتې دي.

د فساد او د مرستو د ضايع پر وړاندي مبارزه او جگړه زموږ د لومړيتوبونو څخه ده".

- د متحده ايالاتو د بهرنیو چارو وزيره، هيلري كلنټن

سرچينه: د بهرنیو چارو وزارت، " ملاحظات، د بهرنیو چارو وزيره هيلري كلنټن، د رېچارډ سى د لارى د اسيايي ټولني پرايښتل، د هالېورېك غونډې ته خطاب" 2/18/2011

د فساد پر وړاندي د مبارزې او څار لوى دفتر يا HOOAC

د USAID په وينا د فساد پر وړاندي د مبارزې او څار لوى دفتر يا HOOAC چه د حكومتي فساد د منځه وړلو په موخه رامنځ ته شوى هم كومه ځانگړې او ستره لاس ته راوړنه نلري. USAID دغه ناكمي د هغه لور رتبه دولتي كاركونكو په اړه چه په فساد كې كښكېل دي د تمايل د كموالي د له كبله گڼي.¹⁷²

د USAID د HOOAC سره د يو نړيوال مديريتې سيستم پر اساس چه د ۲۰۱۰ كال د اكتوبر په مياشت كې ترسره شوى ووه تخنيكي مرسته او همكاري كوي. او د USAID په وينا د نوموړي درې كلن پروگرام لگښت ۲۷،۷ ميلیون ډالرو ته رسېږي. د ۲۰۰۸ كال راپدېخوا چه HOOAC تاسيس شوي د ملگرو ملتونو پرمختيايي ادارې يا UNDP او د جرمنو او مخدره توکو پر وړندي د ملگرو ملتونو دفتر د روزنيزو پروگرامونو په گډون د نوموړي دفتر سره تخنيكي مرستې ترسره كړي دي.¹⁷³

د امريكا د بهرنیو چارو د وزارت په وينا د هغه افغان دولتي مسولينو په اړه چه د فساد او اختلاس تورن دي د HOOAC ډيرى كړنې او فعاليتو غير موثر او سمبوليك دي. د ۲۰۱۱ كال د مارچ تر ۳۱ مې پورې د ۳۶۰۰ هغه دوسيو څخه چه ادعانامو ته يې اړتيا درلوده يوازې د ۱۹۰۰ په اړه يې دغه مرحله ترسره شوې او يوازې ۷۰ يې خپرې شوي دي. د امريكا د بهرنیو چارو وزارت د دغه ادعانامو او د هغه د تصديق په برخه كې زيات شمير نيمگړتياوې په گوته كړې، د بل چا په نامه د افغان حكومتي چارواكي د گټې اخيستني لپاره د جايداد د اعلاميې د اړتيا د كموالي په گډون. ځكه چه د ملكيت يا جايداد ډول په ادعانامه كې نه دي څرگند شوي، او د امريكا د بهرنیو چارو د وزارت په وينا ولسمشر حامد كرزي دخپلو ټولو دارايي ارزښت تر ۳۰۰۰۰ ډالرو كم بنودلاى دي.¹⁷⁴

د فساد پر وړاندي د مبارزې څانگه

د دې درو مياشتو په ترڅ كې د افغانستان لوى څارنوالي اجازه وركړه چه د امريكا د عدليې سلاكاران د فساد پر وړاندي د مبارزې د څانگې د څارنوالانو سره خپل كار پيل كړي. نوموړو سلاكارانو د ۲۰۱۰ كال د جولای په مياشت كې وروسته تر هغه خپل كار بند كړ چه د ولسمشر د سلاكار محمد ضيا صالحې د بډې اخستني قضيه علني شوه. د امريكا د بهرنیو چارو د وزارت په وينا د امريكا د عدليې وزارت سلاكارانو خپل فعاليتونه يوازې تخنيكي سلامشورو پورې محدود كړي دي. همدا راز د امريكا د بهرنیو چارو وزارت ويلي دي چه افغان څارنوالانو د امريكا د عدليې وزارت د سلاكارانو سره د نږدې ليدل كېدلو په اړه خپل تشويش او اندېښنې شريكي كړي دي.¹⁷⁵

د ۲۰۱۱ كال د مارچ تر ۳۱ مې نېټې پورې ۴۱۶ ACU قضيه محكمې ته سپارلې دي، چه په هغه كې ۱۴۹ قضيه د خپل صلاحيت څخه د ناوړه گټې اخيستني او ۷۱ قضيه د بډو يا رشوت په اړه هم شاملې دي. همدا ډول يې ۸ داسې حكمونه هم خپاره كړي چه د هغه د مخې تورن كسان نشي كولاى د هېواد څخه ووځي.¹⁷⁶

د دريو مياشتو مهم ټکي

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د فساد په وړاندي مبارزې د راپور ورکونې جوړښت

سرچينه: CJTF، "د CJTF ويب پاڼې ته ښه راغلاست،" چې د 1/16/2011 په انلاين ډول لاس رسې ورته شوي وو؛ HOOAC، "مونږ څوک يو؟" چې په 1/16/2011 نېټه په انلاين ډول لاس رسې ورته شوي دي؛ INL، "د افغانستان د پروگرام عمومي کتنه"، ته په انلاين ډول لاس رسې شوي دي. 1/14/2011 نېټه لاس رسې شوي دي؛ د سيگار د 1/6/2011 نېټې غوښتنې ته د INL ځواب؛ د امريکا متحده ايالات سفارت په کابل کې، "افغانستان د فساد پر وړاندي د مبارزې ورځ ولمانځله"، د 12/15/2010؛ د امريکا د بهرنيو چارو وزارت، "کلنټون: افغانان د کرزي په دويمه دوره کې د لويو ستونزو سره مخامخ دي"، 11/19/2010؛ DOJ، "افغان لوی څارنوال امريکا ته سفر وکړ، افغان مسولين"، 6/30/2010؛ د سيگار 10-8 پلټنه، "د افغانستان د کنټرول او پلټنې دفتر عملياتي او بودجوي ازادۍ ته اړتيا لري، په صلاحيتونو کې اسانتياوې، اود فساد د موندنې او د اغزمن مخ نيوي لپاره د نړيوالو مرستو متمرکزې کول"، 4/9/2010؛ د امريکا د بهرنيو چارو وزارت، "د پرمخ تلونکې ازادۍ او ديموکراسۍ راپورونه"، 5/2009.

د کنټرول او پلټنې دفتر يا CAO

د کنټرول او پلټنې دفتر د افغان دولتي ادارو د مالي کړنو او فعاليتونو په اړه د څار او پلټنې دنده پر غاړه لري. د بهرنيو چارو د وزارت په وينا چه د CAO د مربوطه فعاليتونو د تر سره کولو لپاره هم د اختيار او خپلواکۍ او هم د ظرفيت په برخه کې د ستونزو سره مخامخ ده، او د ظرفيت د لوړولو په برخه کې يې پدې درو مياشتو کې ډير لږ پرمختگ درلود. د بهرنيو چارو وزارت همدا ډول ويلي دي چه د افغانستان قانون CAO ته کافي اندازه خپلواکي نه ورکوي. CAO د امريکا بهرنيو چارو وزارت ته ويلي دي چه ډيری هغه قضيې چه CAO لوی څارنوالی ته استولی بی د کوم اړوند اقدام څخه بېرته دغه دفتر ته استول شوي دي.¹⁷⁹

د لويو جرايمو عملياتي ځواک (MCTF)

د لويو جرايمو د عملياتي ځواک د تحقيقاتو لومړي تاکيد د فساد د هغه پېښو په اړه چه د لوړ رتبه مسولينو لخوا ترسره شوي وي. برسره په پر هغه روزني چه د نړيوال سازمانونو لخوا د نوموړي پروگرام سره ترسره شوي دي، د امريکا د فدرالي د تحقيقاتو ادارې او د امريکا پوځ د تحقيقاتو په برخه کې (MCTF) ته روزنيز پروگرامونه په لاره اچولي او هغوی ته يی روزنه ورکړي.¹⁷⁷

د ۲۰۱۱ کال دمارچ تر ۳۱مې نېټې پورې MCTF د مجرمينو د محکوميت ۱۰ سترې قضيې گڼلې وي او ۱۰۰ نور تحقيقات يې پاتي وو. د امريکا د بهرنيو چارو د وزارت په وينا ۱۶۲ MCTF گرفتاری ثبت کړي چه د هغه ډلې ۲۲ يی د رشوت او بډې په تور وې. د بهرنيو چارو وزارت ويلي دي چه که څه هم MCTF پرمختگ کړي دي خو د فساد او بډې پر وړاندي دهغه هڅې د لوی څارنوالی او د ولسمشر د دفتر د مداخلاتو له کبله کمې او د ستونزو سره مخامخ شوي دي.¹⁷⁸

د سيگار پلټنې

سيگار د امريکا د هغه هڅو په اړه چه غواړي د لويو جرايمو پر وړاندي عملياتي ځواک سره يی د فساد پر وړاندي دمبارزې په برخه کې ترسره کوي پلټنې کوي. د لا زياتو معلوماتو لپاره مهرباني وکړي ا برخي ۱۷ پاڼې ته ستانه شي.

د سيگار پلټنې

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړي عمومي پلټونکي يا سيگار په پلټنو کې جوته شوه چه نه CAO او نه هم HOOAC د فساد په وړاندي د اغزمنې مبارزې د ترسره کولو لپاره د کافي او مناسبې خپلواکي لري. د لا زياتو معلوماتو لپاره مهرباني وکړي دي پټي ته www.sigar.mil لار شي.

د ملگرو ملتونو عملیاتو د افغان دولت د لومړیتوبونو سره ورته او شپه دي. 166 د اپریل په ۱ نیټه په مزار شریف کې د ملگرو ملتونو پر کارکونکو د حملې وروسته، یونما اعلان وکړ چې پدې سختو او حساسو حالاتو کې به هم نوموړې اداره په افغانستان کې خپل ماموریت ته دوام ورکړي. 167

ملکي ژوند ته بیرته راگرځیدنه / بیا پخلاینه

په کال ۲۰۱۰ کال د نړیوال سیاسي او د پروگرام په برخه کې د ملاتړ سره د مخالفینو او د هغوي د راهبرونو ملکي ژوند ته د بیرته راگرځولو او بیا پخلاینې هڅې پیل کړې. پدې درو میاشتو کې نوموړو هڅو دوام درلود، خو کومه د پام وړ لاسه ته راوړنه یې نه درلوده.

د سولې عالی شورا

د امریکا د دفاع وزارت په وینا د دې درو میاشتو په ترڅ کې د سولې عالی شورا زیات شمیره رسمي او غیر رسمي غونډې ترسره کړې. شورا د دې غونډو او پېښو تفصیل د ایساف نه دي شریک کړي او نه یې هم په عامه ډول د دې په اړه تصدیق کړي ځکه هغوی باور لري چې د گڼوالو د هویت خوندي او حافظت ورته مهم دي. د ملگرو ملتونو د سرمشري په وینا، شوار د دغه مراسمو څخه د عامه پوهاوي او د سولې د پروسې سره د ملاتړ د زیاتولو په موخو ترسره کړي دي. 180 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په وینا هغوي داسې څه نښې نښانې نه دي ترسترگو شوي چې مخالفینو غوښتي وي چې خپل دريځ تغیر او د هغه څخه واورې. 181

د امریکا د دفاع وزارت په وینا افغان دولت ۲۵ ولایتي د سولې شوراګانې جوړې کړي دي. 182 په عمومي ډول دغه شوراګانې به عامه پوهاوي زیات، ملکي ژوند ته بیرته ستنېدو، پخلاینې، خبرو اترو او د خپګانونو د منځ وړولو په پروسو د خلکو باور د زیاتولو هڅې وکړي. د کمیټو په غړو کې ملکي مسولین، د ټولني او مذهبي استازي گډون لري. 183

د سولې او سولیز ژوند د راستنولو د پروگرام (APRP) د تطبیق په برخه کې هم پرمختګ شوی دي. د امریکا دفاع وزارت په وینا، د ملگرو ملتونو د پرمختیایي ادارې یا UNDP په مرسته کده دارالانشا وټوانیدله چې د ۸ ولایتونو لپاره طرزالعملونه او تګ لارې چمتو او د ۱۳ نورو ولایتونو لپاره د کار چارې پرمخ یوسي. 184 د سرمشري په راپور کې راغلي چې د نوموړي شوار د مالي څار کمیټې د ملکي ژوند د بیرته راستنولو په برخه کې ۷ پروژې منظوري کړي دي: د هغه ډلې ۶ په وزارتونو او ریاستونو کې د ملکي ژوند د بیرته راستنولو د هڅو سره د ملاتړ په موخه د نمایندګیو رامنځ ته کولو په اړه دي، او یو هم د هغه مخالفینو لپاره چې د سولې د پروگرام سره یوځای شوي وي د ماینونو د پاکولو پروژه ده. 185

د بنځو حقوق او پخلاینه

ځکه د پخلاینې او ملکي ژوند ته دبیرته راستنیدولو په پروسه کې هغه ډلې او گروپونه هم شامل دي چې د سولې په خبرو کې د بنځو د گډون مخالف دي، په خبرو کې د بنځو ځای ته ډیر پام او توجه شوي ده. د USAID او د امریکا دبهرنیو چارو د وزارت په وینا د سولې او سولیز ژوند د بیرته راگرځیدو د پروگرام یا APRP سره د امریکا د حکومت لخوا د ترسره کیدونکو مرستو لپاره د بنځو د حقوقو د خوندي ساتلو د اړتیا په اړه خبري او غوښتنې شریکې شوي دي. د بیلګې په توګه، هغه طالبان چې د سولې د پروسې سره یوځای شوي باید د افغانستان اساسي قانون، او د بنځو او اقلیتونو په اړه د هغه ذکر شوي مقررات ومني. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ویلي چې د امریکا هیواد په هره کچه د سولې او پخلاینې په خبرو کې د بنځو د گډون څخه ملاتړ کوي. 186

د USAID په وینا، د امریکا هیواد په نومري هیئت کې د بنځو د ونډې د زیاتوالي لپاره د مختلفو لارو څخه په ګټې اخیستلو سره ملاتړ کړي دي، چې د هغه لارو چارو څخه چې په نوموړي هیئت کې د بنځو د داخلولو لپاره کارول شوي دي لاندې په ګوته کولای شو: 187

د سولې عالی شورا د مالي څار کمیټه کې د مالي وزارت، د APRP اجرائیوي امر او د دوو نړیوالو مرسته کوونکو ادارو استازي شامل کړل شول، د مرسته کوونکو ادارو دو پستونه به په دوراني شکل پرمخ وړل کيږي. نوموړي کمیټه ګډې دارالانشا ته راپور ورکوي.

سرچینه: د ملگرو ملتونو سرمشري، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغېزې" ۲۰۱۱/۱۲، مخ 6.

- د سولې عالي شورا د ۶۹ غړو د ډلې د ۹ بنځینه غړو سره مرسته ترڅو په نوموړې شورا کې خپل رول قوي او غښتلی کړي
  - په ملي او ولایتي سطحه د سیاسي وکالت وړاندې کول
  - د مدني ټولنو سره پدې موخه ملاتړ او همکاري چه د APRP په پروسه کې بنځي گډون ولري
  - د بنځو د حقوقو په برخه کې د کارکونکو غیر دولتي ادارو (NGO) – د بنځو، سولې او امنیتي کاري گروپونو سره گډ کار – کوم چه د ملي ژوند د بیرته راستنیدولو د پروگرام سره په هره کچه د بنځو د رول او ونډې په برخه کې د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت سره مرسته او همکاري کوي
- د USAID په وینا بنځي د APRP په پروسه کې په مختلفو لاره دخپلي دي. د جنډر د برخه تکره او معتده سلاکاره د APRP د گډې دارالانشا لپاره په دنده گمارل شوي د سترو پریکړو او پالیسو په برخه کې د بنځو د رول په اړه ستونز حل او د بنځینه غړو ته د هغوي د وکالت د هڅو په برخه کې مرسته او همکاري وکړي. برسیره پردې، د شورا بنځینه غړي د عامه پوهاوي ملي او نړیوالو کمپاینونو کې خپلي وخت گډون کوي. برسیره پردې شورا خپلو ولایتي څانگو ته په همدې نږدې وخت کې خبر ورکړي چه باید په خپل تشکیل کې لږ تر لږه درې بنځینه غړي ولري. د افغانستان دولت هم د افغانستان د بنځو شبکې او مدني ټولنو ته اجازه ورکړي ترڅو د سولې عالي شورا په ترکیب د بنځو د ونډې څخه څارنه وکړي او د شورا د ترکیبي اجماع په اړه خپل وړاندیزونه شریک کړي.¹⁸⁸

ملکي ژوند د بیرته راستنیدلو او پخلاینې د پروسې سره د امریکا مرستی

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټې پورې د امریکا متحده ایالاتو، برتانیای، جاپان او جرمني د سولې د عالي شورا په گډون د APRP سره د ۲۳۴ میلیون ډالرو د مرستې وعده کړې دي. د دې ربع تر اخره پورې د نوموړې شمیر پیسو څخه ۱۱۰ میلیون ډالره ترلاسه شوي دي. د امریکا د دفاع وزارت په وینا، د مالي وزارت لاهم په ولایتي کچه د مرستو د توضیح او تقسیم د څرنګوالي په اړه پلانونه جوړوي؛ په همدې دلیل د سولې د هڅو سره د ملاتړ په برخه کې د افغانستان مالي میکانیزمونه لاهم فعال نه دي.¹⁸⁹

د دې لپاره چه د ملکي کولو پروسه مخ پر وړاندې ولاړه شي د امریکا متحده ایالات د سولې او ملکي ژوند د راستنیدلو د فعالیتونو سره د افغانستان د ملکي ژوند ته د راستنیدلو د پروگرام (ARP) له لارې خپلې مرستې ترسره کوي.¹⁹⁰ د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټې پورې د نوموړي پروگرام سره د امریکا تعهدات یواځې ۴ میلیون ډالرو ته رسیدل. دغه مرستې یا فنډ د عامه پوهاوي د زیات شمیر شوراو او ولایتي او د ولسوالیو په کچه د سولې د شوراګانو سره مرسته او ملاتړ کړی دي. په ۲۰۱۱ مالي کال کې د ملي دفاع د صلاحیتونو قانون د ملکي ژوند ته دبیرته راکړخیدولو د فعالیتونو سره د مرستې په موخه کانګرس د امریکا دفاع وزیر ته صلاحیت ورکړي چه د دفاع وزارت د فنډ څخه تر ۵۰ میلیون ډالرو پورې د نوموړي پروگرام لپاره وکاروي- البته دا کار باید د بهرنیو چارو د وزیر د موافقه سره سم ترسره شي.¹⁹¹

د ملکي ژوند د راستنیدلو د پروگرام پرمختګ

د دې درو میاشتو په ترڅ کې سرمنشي ته معلومه شوه چه د افغان دولت د مخالفینو د سولې د پروگرام سره د یوځای کولو په برخه کې پرمختګ شوي دي.¹⁹² د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د ۲۰۱۱ کال مارچ تر ۳۰ می نیټې پورې په درو- مرحلو کې ۷۰۰ پخواني جنګیالي د سولې د پروگرام سره یوځای شوي دي.¹⁹³ د امریکا د دفاع وزارت په وینا، دیری مخالفین د پوهاوي او بی وسلې کولو په لومړنیو مرحلو کې دي او تر اوسه ورستې مرحلې- د ټولني د بهیود مرحلې ته نه دي داخل شوي - دا هرڅه د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټې پورې و.¹⁹⁴ د ملګرو ملتونو یو شمیر دلایل او علتونه په ګوته کړل چه د دې سبب شوي چه زیات شمیر مخالفین او جنګیالي پر ځمکه د خپلو وسلو ایښودلو ته زړه ښه کړي، په شمالي او جنوبي سیمو کې مکرر عملیات، د

ولایتی مسولینو لخوا عامه پوهاوی، او د افغانستان د اسلامی جمهوري دولت لخوا د غوره او ښه حکومتداری وړاندې کول.¹⁹⁵

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې د هیواد زیات شمیر ولایتونو د سولې ولایتی شوراګانې او یا هم ګډې دارالانشا نه درلودلې. د اړوند والیانو لخوا ۲۵ ولایتی شوراګانو لپاره ګړي او چارې یې نهایی کړې دي. د ۸ ولایتی ګډو سولې عالی شورا یوازي د ۶ ولایتونو د غړو منظوري ورکړې او چارې یې نهایی کړې دي. د ۸ ولایتی ګډو دارالانشاګانو ډلې تاسیس شوي دي او هغوي په مربوطه کچه د ملګري ژوند ته د راستنیدلو دهڅو د لا ګړندي کولو لپاره په خپلو دندو ګمارل شوي دي. د امریکا د دفاع وزارت په وینا تقریبا ډولو والیانو د APRP سره کار او مرسته کوله، او د هغوی مرستې د هغوی په وړاندې د هیڅ ډول تاوتریخوالي سبب نه دي شوي.¹⁹⁶ اما د ملګرو ملتونو د سرمنشي په وینا مخالفینو خپلې هڅې په لږ کچه هغه څوک چه د نوموړي پروګرام سره یوځای کيږي د تهدید په موخه خپلو فعالیتونه د زور ورکړی دي.¹⁹⁷

د امریکا د دفاع وزارت په وینا، افغان مسولین به د APRP په اړه د پوهاوي د رامنځ ته کولو په موخه مختلفو سیمو ته خپلو سفرونه ته ادامه ورکړي. همدا ډول ګډه دارالانشا په کابل کې بین الجنسیانو د استازو سره کار کوي تر څو ملګري ژوند د راستنیدلو وروستی مرحله د سولې د پروسی څخه د برخمنو او د ټولني تر منځ ته اړیکو د پراخوالي او ټینګوالي له لارې نوموړي مرحله ټینګه او تقویه کړي.¹⁹⁸

د ولایت او د ولسوالی په کچه حکمت

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د ایساف لخوا طرحه د ځایی مشرانو په ګمارولو او د هغوي د ساتلو او کار ته ادامې په برخه کې ډیر لږ اغیز درلود. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې نېټې پورې جنوبي او جنوب لویدیځ قومندانې توانیدلې دي چه د مشري د پستونو لپاره غوره کانډیدان او نوماندان په ګوته کړي او د ولایتی مشرانو سره د حکومتداری په برخه کې ظرفیت د جوړولو په برخه کې کار کوي. لویدیځ سمیز قومندانې د مشرتابه د پستونو په ډوکولو کې د زیات شمیر ننګونو او ستونزو سره مخامخ شول، د کابل د سیاستونو، د هغوی د ګمارنې په برخه کې دفساد شتون، د ولسوالي تجرید، د ولسوالیو د مسولینو لپاره ټیټ امکانات او نا امنی هغه لاملونه دي چه پدې برخه کې یې ستونز را ټوکولی دي.¹⁹⁹

د افغانستان جنوب

د امریکا بهرنیو چارو د وزارت په وینا د افغانستان اسلامی جمهوري دولت د کندهار ولایت د ولسوالیو په کچه د سمیز حکومتداری په برخه کې پرمختګونه وروسته تر هغه تر لاسه کوي چه د ۲۰۱۰ کال په وروستیو کې دغه سیمو د مخالفینو د وجود څخه پاکي کړل شوي. د ولسوالیو د ملاتړ ټولو ډلو (DSTs) د کندهار ولایت په سطحه د دولتي مسولینو په برخه کې د فعالیت او تحرک د زیاتوالي خبر ورکړي دي. دا پداسې حال کې ده چه پنجوایی او سپین بولدک کې DST د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته خبر ورکړي چه نوموړو ولسوالیو ته ټول قوي مشران بیرته نه دي راستانه شوي او یوازي محدود شمیر قومي مشران په خپلو کلو او بانو کې ژوند کوي. د دواړو ولسوالیو DST د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته راپور ورکړي د ولسوالیو شوراګانې ملاتړ تر لاسه کړي دي او امکان لري چه قومي مشران بیرته خپلو کلو ته راستنیدلو ته وهڅوي.²⁰⁰

د جنوب لویدیځ سمیز قومندانې د قومندان په قول د امنیت بنوايي افغان دولت ته فرصت ورکړي چه په هلمند ولایت خپل صلاحیتونه پراخ او غوره دولتداری رامنځ ته کړي. د جنوب لویدیځ افغانستان لپاره د برتانیای لور رتبه استازي د وینا پر اساس، د ۲۰۱۱ کال د جنوري تر ۲۵ نېټې پورې د هلمند د ۱۴ ولسوالیو څخه په ۱۱ ولسوالیو کې د دولت استازي موجود او خپلې چارې یې پرمخ وړلې.²⁰¹ پرمختګ د هلمند په مرکز ډیر د پام وړ و، چیرې چه ۶ مرکزي ولسوالیو د ولسوالی شوراګانې درلودلې. د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲مه په مارجه ولسوالی کې ۱۱۰۰ رای ورکونکو په ټاکنو کې خپلې رای وکارولې، او د ټولني شورا ته یې ۳۵ غړي غوره کړل. د مخالفینو لخوا

د ټاکنو د گډوډولو د تهدیداتو سره بیا هم کومه امنیتي ناوړه پېښه رامنځ ته نشوه. 202 د امریکا د دفاع وزارت په وینا په ټاکنو کې پدې شمیر کېدون په معنی دي چې د ولسوالۍ خلک د مخالفینو څخه بېزاره او د افغانستان د دولت حاکمیت مني. 203 په هلمند کې میشت ولایتي بیا رغونې ټیم (PRT) د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته ویلي چې ولایتي او د ولسوالیو ادارو خپلې کړنې او چارې قوي کړي او د DST او نورې ټیم سره یې خپلو اړیکو ته دوام او پراختیا ورکړي ده. 204

د امریکا د دفاع او همدا ډول د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د امنیت د ښه کیدلو یوه بیلگه دا ده چې تحرک زیاتوالي دي. 205 د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا خایي او محلي دولتي چارواکي د مرکزي ولسوالیو تر منځ د سرک له لارې تګ اوراتګ کولای شي. په نوموړي ولایت یعنی هلمند کې مرکزي ولسوالی تر ټولو زیات نفوس لرونکي سیمې دي. خو په یو شمیر ولسوالیو کې لکه موسی قلعه، سنگین، کجکي، او شمالي ولسوالی یعنی نوزاد او جنوب لویدیځ ته پرته د خان شینو ولسوالی اوس هم تګ او راتګ باید د هوایی لارې ترسره شي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته معلومه شوه چې یو شمیر هغه مخور او مشران چې د جنگ جګړو له کبله د خپلو سیمو پرېښودلو ته اړ شوي وو او بیرته خپلو سیمو ته راګرځیدلي او په ځینو برخو کې د دولتي ادارو سره یې خپلو کارونو او تماسونو ته بیا ادامه ورکړي ده. 206

د افغانستان شمال

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، د افغانستان دولت توانیدلی دي چې په شمالي ولایتونو لکه قندوز، تخار او بلخ کې د دې درو میاشتو په ترڅ کې امنیت او ثبات خوندي وساتي. که څه هم د نوموړو ولایتونو والیانو د حکومت د حاکمیت د ټینګولو په برخه کې یو شمیر ګامونه اوچت کړي دي، خو په یو شمیر سیمو کې قومي شخړې له هم د ثبات پر وړاندې یو جدي ننګونه ده. 207

د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته معلومه شوه چې د قندوز والي چې یو پښتون دي او د ولسمشر کرزي د اطمینان کس دي توانیدلی دي چې د مدیریت د پرمختیا په برخه کې قوي کنترول رامنځ ته کړي، د افغان ملي امنیتي ځواک عملیات تسهیل او د امریکایی مسولینو سره خپلې اړیکې او همکاریې پراخي کړي. د تخار والي چې یو تاجک دي یوازې په قومي او ایډیالوژیکي کچه او د دولت په سطح د سیاسي اړیکو په رامنځ ته کولو توانیدلای دي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا والي د اړوند ولایت مختلفو او پراخو سیمو ته سفرونو کوي ترڅو د افغان ملي امنیتي ځواک او ایساف لپاره ملکي ملاتړ ترلاسه کړي. هغه همدا ډول د اړوندو وزارتو د هیئت سره هغه سیمو ته چې د مخالفینو د حضور څخه پاکي شوي دي د هیئت په مشري سفرونه کوي ترڅو د سیمې دخلکو اړتیاوې په گوته شي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د بلخ ولایت والي یو اغزمن، قوي مدیر او ډیر مشهور کس دي او په شمالي برخه کې د زیات اغیز څخه برخمن دي. خو د چارواکو د ګمارنې په برخه کې د والي فعال رول سبب شوی چې یو شمیر پښتون مشران چې په نوموړي ولایت کې اقلیت جوړوي د خان څخه لیري او تاوتریخوالی رامنځ ته کړي. 208

په سیمه کې ټولو PRT کانو راپور ورکړي چې په نوموړې سیمه کې د پراختیا او ثبات په برخه کې د امریکا مرستې د خایي دولتداری د پراختیا سره خورا ستره مرسته کړي ده د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په تخار او قندوز ولایت کې د ټولنو د پرمختیایي شور اګانو او د ولسوالیو د پرمختیایي ټولنو تر منځ د زیات شمیر پروژو د پلي کولو په برخه کې د مثبتو اړیکو خبر ورکوي. 209

د ملکي ادارې د اصلاحاتو یا ریفورم په برخه کې د امریکا مرستې

د امریکا متحده ایالات د ملکي ادارو د اصلاحاتو د پروګرام سره د کلیو د ثبات د عملیاتو (VSO) د پروګرام، ملکي ژوند د سطحې د لوړولو او د PRT او DST د هڅو له لارې مرسته او همکاریې کوي.

د کلیو د ثبات عملیاتی پروگرام

د امریکا د دفاع وزارت په وینا د نوموړي وزارت د VSO پروگرام د افغان محلي پولیسو د پروگرام سره گډ کار کوي تر څو کلیو او لیري پرتو سیمو ته افغان او امریکایی پرسونل واستوي او د کلیو، ولسوالیو او ولایتونو په کچه د حکومتي ادارو تر منځ اړیکي ټینګي کړي. VSO همدا ډول د کلیوالو سره مرسته کوي تر څو د پراختیایی مرستو څخه د گټي اخیستلو له لارې د مخلفینو پر وړاندې ودریږي. VSO د امریکا د دفاع وزارت د مدیریت په مرستو پر مخ وړل کیږي. د قومندان د بیرني ځواب پروگرام او د افغانستان د امنیتي ځواک د فنډ څخه په گټي اخیستلو خپلي چاري پر مخ وړي. د امریکا دفاع وزارت ته معلومه شوه چې "د ورکړل شوو مرستو نسبتاً کم شمیر پیسې مصرف شوي دي."²¹⁰ د امریکا د دفاع وزارت په وینا نوموړي پروگرام د خپلو عملیاتو په سیمه کې د طالبانو فعالیت د پام وړ تر کچې را ټیټ کړي دي.²¹¹

د ملګي وګړو د ژوند د سطحې لوړول

د د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، په افغانستان کې د امریکایی ملګي وګړو شمیر په تیرو ۲ کلنو کې د پام وړ کچې ته اوچت شوی دي — چه د ۲۰۰۹ کال د جنوري په میاشت کې ۲۶۱ تنه او د ۲۰۱۱ کال د فبروري میاشته کې ۹۸۹ ته اوچت شوي دي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت وړاندیز کړي چه د ۲۰۱۲ کال پوري دغه شمیره ۱۳۵۰ ته اوچته کړل شي.²¹² د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې نیټې پوري د سطحې لوړولو دا امکان رامنځ ته کړ چه په PRT، DST او سمیز سطحو باندې (ملګي چه د سمیز قومندانې سره مساوي دي) او په یو زیات شمیر ولاتي دفترانو او عملیاتي ځواک کې ۱۵۰ کارکونکي په ساحوي پوستونو باندې وګمارل شي.²¹³

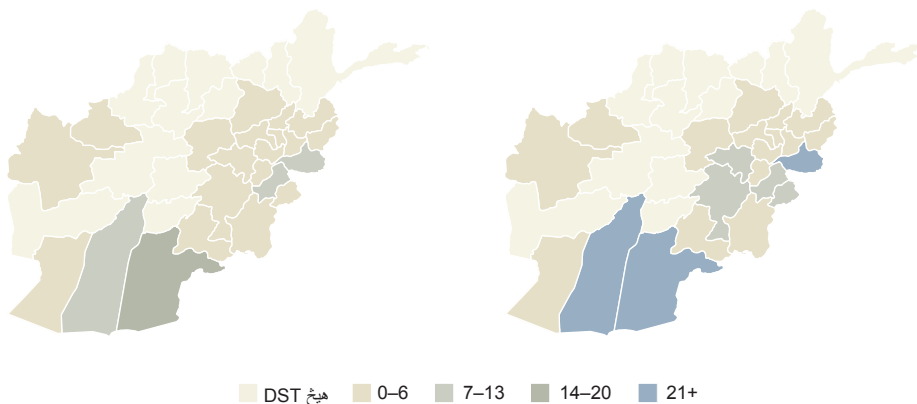
د USAID په وینا د ملګي کارونکو زیاتولو د افغانستان دولت ته دا فرصت ورکړي چه په ولایتي کچه باندې د نوموړي دولت ظرفیت او وړتیاوې لوړې شي. د مخالفینو پر وړاندې د مبارزې د اقداماتو سره د مرستې په موخه، د سطحې دغه لوړول په ابتدایی ډول په هغه سیمو باندې متمرکز ده چه د زیات نفوس او اقتصاد درلودنکي دي.²¹⁴

3.23 انځور

د ولایت په اساس د امریکا د DST ګمارنه

د 2010 کال د دېسمبر میاشت: 73

د 2011 کال لپاره پلان شوي: 150

یادونه: د 12/31/2010 سره سم د کارکونکي د ګمارنې حالت. پلان یا اټکل شوي ګمارنه د امنیتي او نورو حالتو ته په کتو تنظیم او آماده کړي. سرچینه: د سېگار د 4/13/2011 نیټې پوښتنې ته د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت ځواب

DST، PRT او امنیت

د امریکا د دفاع وزارت په وینا، PRT او DST ته ورپېښې امنیتي ستونزې د نوموړو ادارو د فعالیت په وړاندې تر ټولو لویې ننگونې دي. مخالفینو په تیر وخت کې دنوموړو ډلو د کار اغیزی د کم رنگه کولو هڅې او تهدید کړي دي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د معلوماتو په اساس عامه او محلي افغان مسولین د امنیتي او مرستو ته د لاس رسي د څرنګوالي په برخه کې د مسولیت د انتقال د لړۍ د پیل سره سم تشویش او اندېښنې لري. په عین وخت کې دا هم معلومه شوې ده چې د پرمختیایي او دولتداری په برخه کې د ظرفیتونو د لوړولو په برخه کې د لویو ننگونو او ستونزو سره مخامخ دي. پلي کونکو ادارو او غیر دولتي موسساتو خپلې چارې د PRT او DST سره په مناسب ډول نه دي همغږي کړي، او دا کار د محلي دولتداری په وړاندې خنډونه را منځ ته کړي او د هڅو او فعالیتونو د دوګوني یا تکرار سبب ګرځېدلي دي. پدې ټولو ننگونو سره بیا هم DST او PRT توانېدلي دي چې د ولسوالیو د ارایه پروګرام پلي او تطبیق کړي، دا پروګرام د افغانانو په ابتکار په هغه ولسوالیو کې چې خوندي دي او امنیت لري د دولت د حضور د پراختیا په برخه کې فعالیت کوي، او د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ نېټې پورې یې په ۱۴ ولسوالیو کې فعالیت کوي او د ۲۱ نورو ولسوالیو کې د فعالیت اجازه یې تر لاسه کړې ده.²¹⁵ DST د پرسونل زیاتوالی په لومړي ګام کې د ۲۰۱۱ کال په ترڅ کې په جنوب او ختیځ کې په پام کې نیول شوي دي چې په کې هم ښودل شوی دي. ۳.۲۳ شمیره انځور. لکه څرنګه چې په کې هم ښودل شوي دي په کال ۲۰۱۱ کال کې به د امریکایي ولایتي بیارغونې د ډلې شمیر د پام وړ کچې ته لوړ شي. ۳.۲۴ شمیره انځور.

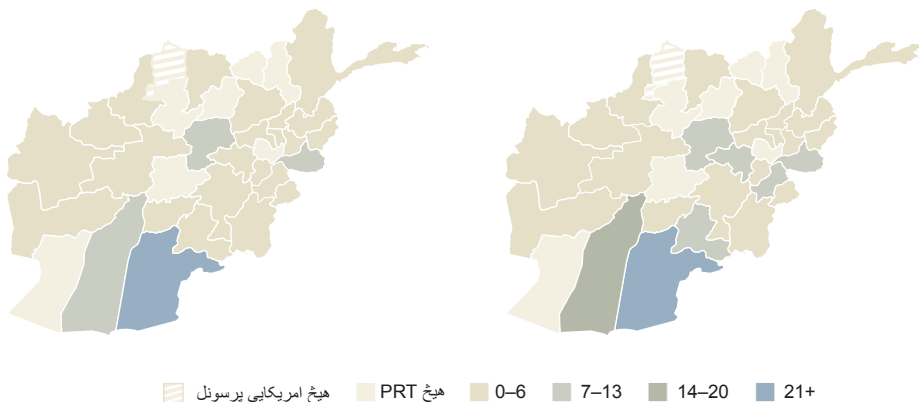
د افغان ولسمشر حامد کرزي غوښتنې ته په کتو چې د DST او PRT د منځه تلو غوښتنه یې کړې ده، د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته معلومه شوه چې DST کیدای شي چې په PRT کې ګډ شي، او هغه به په خپل وار سره په ستره سمیزه کچه سره یوځای شي. چې د دې کار په پایله کې به دامریکا حضور کم شي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، وړاندې تر دې چې د مسولیت د انتقال لړۍ پیل شي DST او PRT به خپل پام د اساسي خدمتونه د وړاندې کولو څخه د روزنې او د ظرفیتونو ارتقا ته واړوي. او دهغه تړل به د مسولیت د انتقال او په امنیتي شرایطو پورې تړلی وي.²¹⁶

3.24 انځور

د امریکا د PRT د ولایتو په اساس تشکیلات

د 2010 کال د دېسمبر میاشت: 123

د 2011 کال پلان یا اټکل: 175

هېڅ امریکایي پرسونل | هېڅ PRT | 0-6 | 7-13 | 14-20 | 21+

یادونه: د 12/31/2010 سره سم د کارکوونکي د ګمارنې حالت. پلان یا اټکل شوي ګمارنه د امنیتي او نورو حالتو ته په کتو تنظیم او آماده کيږي. سرچینه: د سېګار د 4/13/2011 نېټې پوښتنې ته امریکا د بهرنیو چارو وزارت ځواب

د ملګري خدمتونو تناسب
تښتېستونه، انتخاب شوي
ولایتونه (فیصدي)

په عامه (ملګري) ادارو کې اصلاحات

په نامنه سیمو کې د ملګري یا عامه خدمتونه د بستونو لپاره د ورو کسانو نه موندل او د دې بستونو تښتې پاتې کېدل لاهم د محلي غوره دولتداری رامنځ ته کول د ستره ننگونو او ستونزو سره مخامخ کړي دي. د USAID په وینا په افغانستان کې یو شمیر داسې ولسوالي هم شته چې د تیر یوه نسل راپدېخوا یی دولتي حضور نه دي لیدلی دي همدا ډول دې ادراي ته دا معلومه شوه چې که چېرې افغان دولت غواړي چې په خپلو پښو ودیريږي نو بیا په ولایتي کچه باندې د کارونکو او مسولینو ګمارنه چټکه کړي. د USAID په وینا په ۱۴ نا امنه ولایتونو کې د عامه یا ملګري کارونکو شمیره تر هغه څه غوره او اغزمن حکومت لپاره اړین دي ډیر کم او تښتې دي. لکه څرنګه چې په ۳.۲۵ شمیره انځور کې ښودل شوي دي جنوبي او ختیځې سیمې پدې برخه کې د بشري قوې په برخه کې د ډیرو ستونزو سره مخامخ دي. ۳.۲۵ شمیره انځور. د ۲۰۱۱ کال د فبروري د ارقامو او شمیرو په اساس د نوموړو سیمو په ۱۱ ولایتونو کې د دولتي وزارت خانو ۴۰٪ تشکیل کم دي، او یو شمیر هغه مهم او کلیدي بستونونه چې د عامه خدمتونه د وړاندې کولو لپاره خورا اړین لاهم تښتې دي.²¹⁷

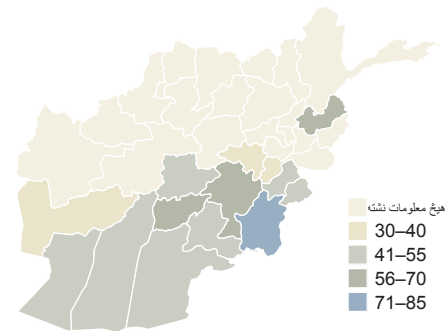
د USAID د معلوماتو په اساس افغان دولت د محلي مسولینو د ګمارنې په برخه کې د لاندې ستونزو سره مخامخ دي:²¹⁸

- د مالي، تخنیکي او لوژسټیکي ملاتړ کموالی
- په ولایتي کچه د امنیت نشتون
- د بشري منابعو کمزوري فعالیتونه
- تښتې معاشونه او د اضافه کاري او اتفاقي او خطرناکو بیښو لپاره د ځانګړو امتیازاتو نشتون
- د دولت ضد قوې پروپاګند

د امریکا متحده ایالاتو د خزاني وزارت ته هم دا په ډاګه شوي ده چې د افغان دولت مالي او د عامه مالي چارو د تنظیم په برخه کې پر نړیوالو مرستو تر حده ډیره اتکا سبب شوي چې باید افغانستان د خپل تخنیکي ظرفیت د لوړولو په برخه کې زیات کار او ډیرې هڅې ترسره کړي. که څه هم په ۲۰۱۰ کال کې د افغانستان د عامه خدمتونه انسټیټوټ ۱۶۰۰۰ تنه وروزل خو هغوی لاهم د مالي مدیریت په برخه کې د عملي تجربو د نه درلودلو د ستونزي سره مخامخ دي. برسیره پردې، کله چې یو شمیر کارونکي په دولتي یا حکومتي ادارو کې تجربه ترلاسه کړي نو هغوی د نړیوالو ادارو او یا هم د غیر دولتي موسساتو لخوا جذب کیږي، کوم چې دغه تجربه لرونکو کارکوونکو ته د دولتي ادارو په نسبت زیات معاش او امتیازات ورکوي.²¹⁹

د نامنه ولایتونو لپاره د بشري قوې د ګمارنې د ستراتیژي څخه په ګټه اخیستلو د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د دولت او عامه خدمتونو د کمیسیون (CSC) سره په ګډه کار کوي تر څو په نا امنه ولایتونو کې غوره عامه خدمتونه وړاندې کړي. نوموړې ستراتیژي چې د ۲۰۱۰ کال د مني په فصل کې طرح شوي د مختلفو لارو چارو څخه په ګټه اخیستلو په دندو باندې د کارکوونکو ګمارنه اسانه کوي.²²⁰

- د امنیتي خدمتونو څخه په ګټه اخیستلو د اوسني لاس ته راوړنو خوندي او محفوظ ساتل.
- د جنډر په برخه کې د عامه پوهاوي زیاتوالی، په حکومت کې د ښځینه کارکوونکو ګمارنه، او د هغوی کورنی او د هستوګني د اسانتیا برابرول.
- د بشري منابعو په برخه کې د قوې ځانګو یا واحدونو معرفي کول
- د معاشاتو لوړول
- د عامه کارکوونکو لپاره د خوندي هستوګنځي د امکاناتو زیاتول
- د ښکاره او رڼه کار ترسره کول

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزمن شویو شمیر دغه معلومات د معارف، کرهڼې، کورنیو چارو، روغتیا، مالي، او معلوماتي ټیکنالوژي د وزارتونو او د محلي اورګانونو د ادارې په تشکیل کې د ملګري او یا هم د قرار دانیولو لخوا د هغه بستونو چې نه د ملګري او نه هم د قراردادي کارکوونکو لخوا نه دي ډک کړل شوي او تښتې دي د فیصدي په اساس ښکارندوي کوي USAID یوازي د 14 ډیرو نا امنه ولایتونو ارقام ورکړي دي.

سرچینه: د سیګار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د USDA ځواب

د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر د میاشتې څخه نیولې بیا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می پورې د امریکا متحده ایالاتو د ادارې اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمیسیون او محلي ارګانونو د خپلواکي ادارې سره د یو شمیر فعالیتونو او اقداماتو په ترسره کولو کې مرسته او همکاري کړې ده، په کندهار، ارزګان او زابل کې د مناسبه کار موندنې د فعالیتونو ترسره کول چې په پایله کې یې ۳۲۲ عامه یا ملکي کارکوونکي په دندو باندې وګمارل شول. USAID ته معلومه شوه چې په کندهار ولایت کې پرمختګ د امنیت په برخه کې د مثبت بدلون، د خوندي ځای د برابرولو، په موقت ډول د کار لپاره د تحصیلاتو او د تجربو د غوښتنو ټیټول او د افغانستان لپاره د USAID د ملکي خدمتونو د ملاتړ د پروګرام (ACSS) او د ایساف د مرستو پایله وه.²²¹

برسیره پر دې د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱ می نېټې سره سم، د عامه خدمتونو کمیسیون (CSC) په ولایتونو کې د بشري منابعو دفترونه رامنځ ته کړي تر څو د حکومتي بشري منابعو د فعالیتونو په برخه کې ښوالی او مثبت بدلون راشي. CSC همدا ډول د ولایتي چارو د ریاست له طریقه د یو نمونه ولایت چې د دولتداری په برخه کې په ولایتي کچه د مرکز په ډول وکارول شي په برابرولو هم کار کوي.²²²

د بودجې تنظیم او اداره

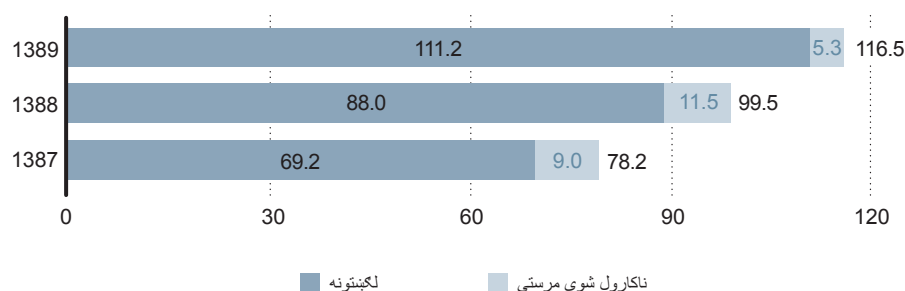
د ۲۰۱۱ کال مارچ په ۱۲ مشرانو جرګې په رسمي ډول ولسي جرګې ته ملي بودجه وړاندې کړه. د دې کال لپاره ټولو بودجه ۲۱۰،۷ ملیارد افغانیو ته رسېږي - چې د ۲۰۱۱ کال لپاره د افغانستان د مالي وزارت لخوا د اټکل شوو عایداتو چې ۹۲ ملیارد ډالره افغانی وې دوه برابره زیاته ده.²²³ د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، د مشرانو جرګې بودجه د ۲۰۱۱ کال د فبروري په میاشت کې منظوره او تصویب کړه، خو ولسي جرګې نوموړې بودجه رد کړه. د دې راپور د چاپ د استولو تر وخته، وروستي بودجه د تصویب په موخه دویم ځل نه وه وړاندې شوې.²²⁴

د بودجې تطبیق

د افغانستان بودجه په دوو برخو باندې ویشل کېږي: مرکزي بودجه (چې په هغه کې عملیاتي او پرمختیایي بودجه راځي) او بهرنی بودجه (چې په هغه کې د امنیتي او پرمختیایي چارو ټول لګښت او مصرف د نړیوالې ټولني لخوا ورکول کېږي).²²⁵ مرکزي بودجه د مختلفو منابعو څخه مرسته تر لاسه او تمویلېږي؛ باوري فنډونه د نوموړې بودجې سره د نړیوالو مرستو ډېرې برخه جوړوي.²²⁶

3.26 انځور

د عملیاتي یا عادي بودجې تطبیق، 1383 - 1389 شمسي کاله (د ملیارد افغانیو په اساس)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغزن شوو شمیر یو ډالر معادل دي د 46.23 افغانیو سره SY= شمسي کال چې د مارچ د 20 څخه بیا د بل مارچ د 21 سره برابرېږي. سرچینه: د سیګار د 4/5/2011 نېټې پوښتنې ته د خزاني ځواب

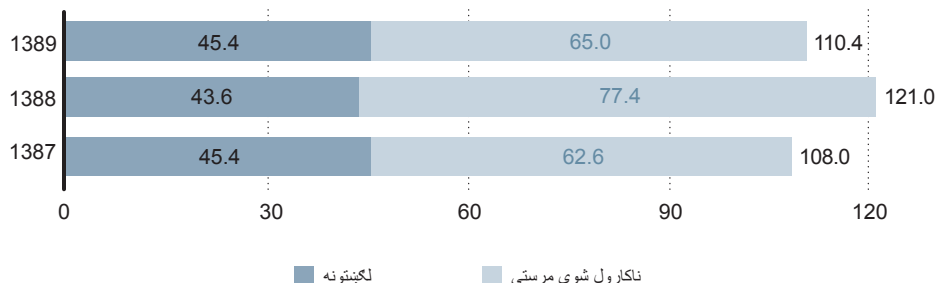
جدول 3.6

د پرمختیایي بودجې تطبیق، د پنځو سترو وزارتخانو بودجې، ۱۳۸۷ - ۱۳۸۹ هجري شمسي کالونه			
وزارت	منظور شوی بودجه (د ملیارد افغانی په حساب)	لگول شوي یا مصرف شوي (د ملیارد افغانی په حساب)	د تطبیق کچه (%)
کورنیو چارو	64.7	61.1	94
دفاع	60.6	60.1	99
ښوونه او روزنه	49.1	47.9	98
د شهدا، معلولینو او ټولینزو چارو	14.7	13.6	93
مالي	8.1	7.9	97

یادونه: شمېرې په کړدي کولو اغېزمنې شوي. سرچینه: د سیکار د 4/5/2011 نیټي پوښتنې ته د خزاني ځواب

3.27 انځور

د انگشافي بودیجه تطبیق، د 1387-1389 شمسي کال (د ملیارد افغانیو په اساس)

یادونه: د راغونډولو په ترڅ کې د اغېزمن شویو شمیر یو ډالر معادل دي د 46.23 افغانیو سره SY= شمسي کال چه د مارچ د 20 څخه بیا د بل مارچ د 21 سره برابرېږي. سرچینه: د سیکار د 4/5/2011 نیټي پوښتنې ته د خزاني ځواب

عملیاتي بودجه

د ۱۳۹۰ هجري شمسي کال لپاره وړاندیز شوي عملیاتي بودجه ۱۵۰ ملیارد ډالره ده، نوموړي نیټه د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۲۱ څخه بیا د ۲۰۱۲ کال د مارچ د ۲۰ سره سمون لري. عملیاتي بودجه د تیرو درو کلونو راپدېخوا په پرلپسې ډول زیاتېږي، په ۱۳۸۷ شمسي کال کې ۷۸،۲ ملیارد افغانی، په ۱۳۸۹ شمسي کال کې ۱۱۶،۵ ملیارد افغانیو ته اوچته شوي ده، دا هرڅه په کې هم ښودل شوي دي. ۳.۲۶ شمیره انځور. عملیاتي بودجه عموماً د ستندونکي لگښتونو لکه اجورې او معاشاتو څخه جوړه شوي ده.²²⁷

د بودجې د زیاتوالي پدې موده کې افغان دولت توانیدلی دي چه د عملیاتي بودجه ۹۱ په سلو کې مصرف کړي. لکه څرنګه چه په کې ښودل شوي دي د سترو وزارتخانو د عملیاتي بودجې د کاروني یا مصرف فیصدي ۹۳ په سلو کې وه. ۳.۶ شمیره جدول.²²⁸

پرمختیایي بودجه

د ۱۳۹۰ شمسي کال لپاره مرکزي پرمختیایي بودجه ۶۵،۹ ملیارد افغانی وړاندیز شوي ده. د تیرو درو پرلپسې هجري شمسي کلونو په ترڅ کې پروختیایي بودجه د ۱۰۸ او ۱۲۱ ملیارد افغانیو ترمنځ اندازه شوي ده. د ۱۳۸۷ څخه بیا تر ۱۳۸۹ شمسي کلونو پورې د افغانستان دولت لخوا د پرمختیایي بودجې مصرف په اوسط ډول ۴۰٪ دي. T پرمختیایي بودجه په حکومت کې د سترو لگښتونو، د قانون د حاکمیت، زیربنا، تعلیم او تربیه،

روغتیا، کرهه او د کلیو پراختیا، ټولنیز خونديتوب او د خصوصي سکتور پراختیا شامله ده. 229 لکه څرنګه چې په کې ښودل شوي دي، په عمومي ډول د پرمختیایي بودجې کارونه او ګټه اخیستنه ټیټه وه. ۳.۲۷ شمیره انځور. د تطبیق یا ګټې اخیستلو کچه د ۱۳۸۷ کال د ۴۲٪ څخه بیا د ۱۳۸۸ کال تر ۳۶٪ پورې د تغیر په حالت کې وه، او لکه څرنګه چې په کې بیان شوي دي د وزارتو په سطح د نوموړې بودجې د کارولو په کچه او فیصدي که د پام وړ توپیر موجود دي. ۳.۷ شمیره جدول. 230

لکه څرنګه چې د سیګار په تیرو راپورونو کې هم اشاره ورته شوي وه د افغانستان دولت په پرلپسې ډول د پرمختیایي بودجې د مصرف په برخه کې د ستونزو سره مخامخ دي. د ۲۰۱۱ کال د فبروري په میاشت کې د مالي وزارت مرستیال په یوه خبري کانفرانس کې د پرمختیایي بودجې د نیمګړي مصرف لاملونه د امنیت کمالي، د ملي شواړ څخه د بودجه ناوخته او په ځنډ منظوري، په اداره کې د ظرفیت ټیټوالي، او د نورو سازمانونو مداخله په ګوته کړل. 231

د بودجې د طرحې او جوړولو د برخې ظرفیت

د امریکا د خزاني د چارواکو په وینا، د افغان دولت د پلان او بودجې جوړولو ستونزې په مرکزي کچه د حکومتي بودجې جوړولو د واحدونو او د ولسواليو او ولایتونو په کچه د هغه د استازو ادارو تر منځ ته مناسب او اړیني همکاري او مشورو د نشتون له کبله ده. که څه هم ولایتي ریاستونو د بودجې د تطبیق په برخه کې ابتدایي او لومړني مسولیت لري خو بیا هم د دې پراخې کچه محلي حکومت پدې اړه پلان طرحه کړي مرکزي ادارې دا کار کوي. برسیره پردې، د غیر فعالو پرمختیایي پروژې نا کارولي پیسې د نورو پروژو لپاره پدې نیت د ګټې اخیستلو لپاره وړاندې کيږي چې ګواکي مرسته کونکي یا تمویل کونکي اداره به لاهم دغه پیسې د بلې پروژې د تطبیق لپاره ورکوي. 232

د خزاني وزارت د تخنیکي مرستو دفتر (OTA) د افغان وزارتونو سره ګډ کار کوي تر څو نوموړي وزارتونه د پرمختیایي پروژې د مصرف او څار په برخه کې د لوړ ظرفیت خاوندان شي، پدې مرستو کې د افغانستان د مالي وزارت سره د ولایتونو په کچه د غوره ملکي خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې د ظرفیت د ارتقا په برخه کې مرستې هم شاملې دي. OTA پدې رېج کې یو شمیر نور پرمختګونه هم وپېرندل چې په هغوی کې د مالي وزارت لپاره د بودجې جوړولو په برخه کې روزنه، د مالي وزارت سره د ارتباطاتو د ټینګولو په برخه کې مرسته او د اړوند ریاستو سره د PRT د مرستو او همکارۍ په اړه PRT ته روزنه شامله ده. 233

3.7 جدول

د پرمختیایي بودجې تطبیق، د پنځو سترو وزارتخانو بودجې، ۱۳۸۷ - ۱۳۸۹ هجري شمسي کالونه

وزارت	منظور شوي بودجه (د مليارد افغاني په حساب)	لګول شوي يا مصرف شوي (د مليارد افغاني په حساب)	د تطبیق کچه (%)
د کلیو پراختیا او بیارغونه	75.6	31.8	42
ملکي یا عامه خدمتونه	69.0	25.8	37
اوبه او انرژي	40.0	17.3	43
ښوونه او روزنه	28.1	11.4	41
عامه روغتیا	20.6	11.3	55

یادونه: شمېری په ګردې کولو اغېزمنې شوي. سرچینه: د سیګار د 4/5/2011 نېټې پوښتنې ته د خزاني ځواب

د خزانې چارواکو همدا ډول د افغان دولت لخوا د بودجې څخه د لایې ګټې اخیستلو په اړه هم یو شمیر وړاندیزونه ترلاسه کړل: ²³⁴

- د پلان جوړونې د چارو د لایې پرمختګ په موخه باید د خریداری د پروسې په اړه ټول اسناد چمتو او آماده وي.
- د دې پرځای چې د یوه کال لپاره ځانګړې بودجه تصویب او وکارول شي د څو کلنو لپاره د یوه بودجه طرحه شي ترڅو د پروژو په تطبیق کې رامنځ ته شوی ځنډ ستونزه حل او د یو کال څخه بل کال د پیسو د لیردولو امکان رامنځ ته شي.
- په ولایتي سطحه د ظرفیتونو او وړتیاو تقویه
- د بودجې جوړولو په برخه کې د پوهې زیاتول

د بودجې په اړه شفافیت

د تیرو درو میاشتو په ترڅ کې د نړیوالې بودجې شراکت (IBP) چې په امریکا میشت د بودجې او پالیسي د لومړیتوبونو په اړه اساسی مرکز دي د ۲۰۱۰ کال د پرانیستو بودجو په اړه خپله سروې اعلان کړه، او د افغانستان د بودجې د شفافیت یې په "ډیر کم یا اصغري" بیان کړي وه (یعني د ۱۰۰ څخه یې ۲۱ نمبرې ترلاسه کړي وي). خو د دې اعلان پر اساس د پخواني سروې په پرتله چې په ۲۰۰۸ کې ترسره شوي وه ۱۳ نمبرې شوالی راغلي دي، په هغه سروې کې د افغانستان د بودجې د شفافیت کچه "نیمګړې یا ناکافي" بیان شوي وه. IBP ویلي چې د افغان دولت لخوا د بودجې په اړه د اسناد خپرولو د بودجې د شفافیت په رامنځ ته کولو رغنده رول درلود. خو سروې په افغان دولت باندې د اجرائیې بودجې د طرحې د نه خپرولو له امله انتقاد کړي دي، نوموړی سند د IBP په باور د بودجې د اسناد په ډله کې تر ټولو مهم سند دي. IBP همدا ډول ویلي چې په عمومي ډول د افغانستان د مالي وزارت د کارکوونکو ظرفیت او وړتیاوې لوړې شوي دي کوم چې د نړیوالې ټولني د مرسته له برکته دي. په نوموړې سروې کې د فعلی بودجې جوړولو د طرحو او شفافیت، ګڼون کوونکي او د حساب ورکونکي بودجوي سیستمونو څخه ګټه اخیستل شوي ده. ²³⁵

د ملکي خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې ظرفیت ارتقا او لوړول

د امریکا هیواد د افغان دولت د وزارتونو، ځایی یا محلي او ولایتي ادارو او د ملکي خدمتونو د ادارو سره د د ظرفیت د لوړولو په برخه کې مرسته او همکاري کوي.

د بهرنیو چارو د ادارو اصلاحات یا ریفورم

د دې درو میاشتو په ترڅ کې USAID د افغان دولت د بهرنیو چارو د اداراتو د اصلاحاتو یا ریفورم لړۍ پیل کړې ده. اټکل کېږي چې نوموړي پروګرام به په لومړي کال کې ۹،۶ میلیون ډالره لګښت راځي او د راتلونکو دوه اختیاري کالونو لپاره ۲۵،۳ میلیون ډالره اټکل شوي دي. دا پروګرام درې موخي او اهداف لري: ²³⁶

1. د افغانستان د بهرنیو چارو دوزارت د کارونکو سره د پالیسي او د اداري دندو د پرمخ وړلو لپاره د ظرفیت لوړولو په برخه کې اسانتیاوې رامنځ ته کړي.
2. د بهرنیو چارو د وزارت او د مرکز او د افغان دیپلوماتیک او کونسلګری د ماموریت پرمختیا او تقویه
3. د بهرنیو چارو د وزارت سره د ۱ او ۲ هدف ته درسیدلو په برخه کې د سوداګریزو فعالیتونو او تجهیزاتو وړاندې کول.

USAID ته د افغان مسولینو سره په همغه لومړۍ جلسه کې معلومه شوه چې د ستراتیژۍ سره سم د چارو په مخ وړلو او د پلان د تطبیق په برخه کې پرمختګونه شوي دي، پدې لړ کې د دندو لپاره د پلان جوړونه، د چارو څخه د څار په موخه د پلان جوړونه او د پلان توسع شامله ده. ²³⁷

د افغانستان د ملکی خدمتونو سره ملاتړ او مرسته

د افغانستان لپاره د USAID د ملکی خدمتونو د ملاتړ پروگرام (ACSS) د افغانستان د اداري اصلاحاتو او ملکی خدمتونو د کمیسیون سره د ملکی خدمتونو د اصلاحاتو او د دې برخې د کارکونکو د روزني په برخه کې مرسته او همکاري کوي. د ۲۰۱۱ کال د جنوري تر میاشتي پورې نوموړي پروگرام ۱۹۶ میلیون ډالره لگولي او اټکل کېږي چې د ۲۰۱۱ کال د می د میاشتي په ۳۱ نیټه بشپړ شي، که څه هم د ۲۰۱۱ کال لپاره د ۱۹،۵ میلیون ډالرو د زیاتولو وړاندیز تر څیړني لاندې دي. ACSS پدې موخه فعالیت تر سره کوي چې په وزارتونو کې د ملکی کارکونکو کاري وړتیا لوړه کړي او هغوی وتوانیږي چې په سمه توګه د نوي عصر سره عیار، منسجم او منظم او د عامه اداري چارو سره د هیواد په کچه سمبال او برابر شي. د USAID په وینا، ACSS د ملکی خدمتو په برخه کې د لوړ رتبه پوستونو لپاره د ښایسته سالاري اصل ټاکلې، د بشري منابعو لپاره یې د معلوماتو د لیرد مدیریت خپل کړي او د فعالیتونو او کار د ارزونې لپاره یې نوي پرمختګونه رامنځ ته کړي دي.²³⁸

د والیانو د کړنو پربنسټ بودیجه

لکه څرنګه چې د سیګار په تیرو راپورونو کې هم راغلي وو د USAID د والیانو د کړنو پر بنسټ د بودجې پروگرام د والیانو سره د خپلو اړوندو چارو د غوره اداري او تنظیم او د په ټولنه کې د عامه پوهاوي د پروگرام پراختیا چې په هغه کې شواړګانو دایرول راځي کار کوي. نوموړی پروگرام د ایشیا فاونډیشن لخوا اداره کېږي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نیټې پورې د نوموړي پروگرام د پرمخ وړلو لپاره ۱۶،۳ میلیون ډالره منلي او ۱۳،۵ میلیون ډالره مصرف کړي دي.²³⁹ د ۷۵ میلیون ډالرو په ارزښت د ۱۸ میاشتو توسعه د بیاکتنې او غور لاندې وه.²⁴⁰

د USAID په وینا نوموړی پروگرام په ځانګړي ډول په بادغیس ولایت کې ډیره ښه پرمخ تللی دي. د نوموړي ولایت والي د نوموړي پروگرام څخه په ګټه اخیستلو یو زیات شمیر دفترونو د پریکړه کولو او د پلان او بودجې جوړونې د پروسې لپاره یې د ولسوالیو د دولتدارۍ د فنونو د جوړولو په برخه کې کار اخیستی دي.²⁴¹ According to د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، په تخار او کندوز ولایت کې د PRT د معلوماتو پر اساس د نوموړي پروگرام څخه دغه دوو ولایتونو ته په میاشتنۍ ډول د ۲۵۰۰۰ ډالرو ورکول د نوموړي ولایت د رهبري سره د عملیاتي بودجې په ثبات کې مرسته کړي او د والیانو سره یې مرسته کړې چې د حوزو غوښتنو ته ژر ځواب ووايي.²⁴² د USAID په وینا دغه پروگرام په پروان، پنجشیر او بغلان ولایتونو کې نسبتاً په نیمګړي ډول ترسره کېږي. پدې ولایتونو کې فعالیتونو د مرستو د اهداف په اړه د سم پوهاوي د کمبود، په ولایتي سطحه د ټیټ ظرفیت، د ټاکل شوو ادارو لخوا د مناسب څار د نه شتون او د ناقص پلان جوړونې د ستونزو سره مخامخ شوی دي.²⁴³

د افغانستان د شاروالیو د تقویمي پروگرام

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نیټې پورې USAID د افغانستان د شاروالیو سره د مرستو په لړ کې ۲۱ میلیون ډالره منلي او ۱۴ میلیون ډالره یې مصرف کړي دي. د پروگرام غړي په ولایتونو کې د شاروالیو سره ګډ کار او مرسته کوي ترڅو د هغوی ظرفیت لوړ او خلکو ته غوره عامه خدمتونه وړاندې کړي. د USAID په وینا، نوموړي پروگرام په پښتو ژبه یو مالي سیستم راټول او بشپړ کړي دي چې په کندهار ولایت کې د عایداتو تولید، د ځمکو نومونه او پي رول تعقیب اسانه کوي. د پي رول یا د کارکونکو د حقوقو لیست اوس یوازې په دري ساعتونو کې بشپړېږي.²⁴⁴

د پروگرام د تطبیق پر وړاندې لویه ستونزه د مخالفینو لخوا د شاروالی د کارکونکو په ګوته کول دي. برسیره پردې د خصوصي امنیتي کمپنیانو د فعالیت د بندولو په اړه د ولسمشر فرمان هم ابهام فضا رامنځ ته کړه او د کارکونکي تحرک یې محدود کړ او تقریباً د ټولو پروگرامونو تطبیق یې د ۲ میاشتو لپاره د خنډ سره مخامخ

د سیګار پلټنې

د افغانستان ملي بیوسټون په اړه د سیګار پلټنه تر ډیر حده پورې د ځایي حکومت په برخه کې د ظرفیت د لوړولو او د ورو پروژو د اداري لپاره د ټولني د پرمختیایي شواړګانو ته د غړو د ټاکو پر مسله باندې ترسره شوي ده. د لا زیاتو معلوماتو لپاره مهرباني وکړي ۱ برخې، ۴ پاڼې ته ستانه شي.

کر تر هغه پورې چې یو بډیل پلان تصویب شو. برسیره پردې د کارکونکو گمارل او د شاروالی د کارکونکو د حاضرۍ ساتل هم لویې ستونزې راپورته کړې دي. USAID همدا ډول د یو شمیر شاروالانو لخوا د هغه پروگرامونه د تطبیق په وړاندې د عکس العمل شاید وو چې اصلي موخه یې د شفافیت او د حساب ورکولو د اصولو پرمختګ و.²⁴⁵

د افغان عامه ټولنو د پرمختګ په برخه کې د USAID ابتکار

په د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر د میاشتې چې د پروگرام د پیل سره سمه ده بیا د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې USAID د افغان ملکي ټولني د ارتقا په موخه تر ۸ میلیون ډیرې مرستې منلې دي. دغه پروگرام افغان وګړو ته دا امکان برابروي چې په سیاسي چارو کې په اسانې ګډون وکړي، د ټولني ستونزې حل کړي او د خپلو رهبرانو څخه د غوره دولتداری غوښتنه وکړي. USAID ته معلومه شوه چې د نوموړي پروگرام ملي حقوقي کمیټه لپاره استازي غوره شوي او خپل عملیاتي او ستراتیژیک کاري چوکاټ یې نهایی کړی دي. برسیره پردې نوموړي پروگرام د عامه ټولنیزو سازمانونو لپاره زیات شمیر د ورو مرستو موقع او فرصتونه چمتو کړي دي. د USAID په وینا نوموړي پروگرام د خصوصي امنیتي کمپنیو د بندیز د ستونزې له کبله له ستونزو او ننګونو سره مخامخ شوي ده.²⁴⁶

قضایي اصلاحات او د قانون حاکمیت

د USAID په وینا د افغانستان په اوسني قضایي سیستم کې تر ټولو ډیره توجه او پاملرنه د ولایتونو او ولسوالیو په کچه محاکمو ته پکار ده او دا پاملرنه باید د بشري قوې او هم د وړتیاو او ظرفیتونو د لوړولو په برخه کې وي. په ځینې سیمو کې ممکن دغه محاکم د هغه محکمو تر سیوري لاندې راغلي وي چې د دولت مخالفینو رامنځ ته کړي دي. دغه ټولو محاکم په هغه ولسوالیو کې چې دوی پرې حاکم او تسلط لري د هغوي د مشریت او اعتبار لپاره خورا اغزمن تمام شوي دي.²⁴⁷

د USAID په وینا په هغه ولایتونو کې چې امنیت یې خراب دي د قانون د حاکمیت د ادارو د ظرفیتونو او وړتیاو د لوړولو لپاره باید هم د افغانستان دولت او هم د امریکا متحده ایالاتو په ګډه زیات شمیره فعالیتونه ترسره کړي.²⁴⁸

- د والیانو او د عدلیې وزارت تر منځ ته همغږي او همکاریې زیاتول
- په هغه ولسوالیو کې چې د مخالفینو د حضور څخه پاکي شوي دي د قاضیانو د ځای پر ځای کولو او محاکمو د پرانیستلو لپاره د یوه پلان طرحه کول.
- د عدلیې وزارت او د قضایي غوراوي هیئت سره د قاضیانو د گمارني یا بیا ټاکنې په برخه کې مرسته او ملاتړ.
- د ټولني د هغه قاضیانو سره چې د شورا لخوا گمارل شوي دي مرسته او همکاریې
- د ټولني د قاضیانو گمارني او د قانون د حاکمیت په برخه کې دهغوی روزنه

د جنایي کړنلارو قانون

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په میاشت کې تقنین – چې د عدلیې وزارت د قانون د طرحه کولو اداره ده- د جنایي کړنلارو د قانون په اړه خپله پلټنه بشپړه او هغه یې د نړیوالې ټولني سره شریکه کړه. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې او د قانون د حاکمیت د ادارې (INL) په وینا پدې طرحه کې د ۲۰۰۹ کال د هغه قانون په نسبت چې د جرمي قانون د اصلاحاتو د کاري گروپ لخوا رامنځ ته شوی وو ستر توپیرونه لیدل کېږي.

د نوموړي کاري گروپ لخوا د تقنین طرحه چه د INL قضایي سکتور د ملاتړ گروپ یی په گډه مشري کوي یو زیات شمیر داسي نیکرتیاوي درلودلي چه د افغانستان د اساسي قانون او د نړیوالو معیارونو سره په تکر کی وي او د INL په وینا باید هغه ته توجه وشي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټي پوري نوموړي کاري گروپ د وړاندیزونو په یوه لنډیز باندی کار کاوه چه د تقنین لخوا بیاوکتل شي.²⁴⁹

د افغانستان د مالي انتقالاتو او راپور ارزوني مرکز یا FinTRACA

پدې درو میاشتو کی د افغانستان د مالي انتقالاتو او راپور ارزوني مرکز یا FinTRACA د مشکوکو مالي انتقالاتو په اړه د راپورونو د ترلاسه کولو، تحلیل او خپرولو په برخه کی خپل پرمختگ ته دوام ورکړي دي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټي پوري FinTRACA د پیسو د منځلو په اړه د ۲۱ قضیو په تحقیق باندی کار پیل کړي دي. د دې شمیر قضیو څخه پنځه قضیې د افغانستان د پیسو د منځلو او د ترور د فعالیتونو د تمویل په وړاندی د قانون پر اساس د افغانستان لوی څارنولي ته د عدلي تعقیب په موخه استول شوي دي. د تجارتي بانکونو څخه د ترلاسه شوو برقي معلوماتو څخه په گټي اخیستلو، FinTRACA د سیاسي اړه د افشا شوو اشخاصو په اړه یو برقي معلوماتي زیرموتون جوړ کړی دي- لور رتبه ملکي مسولین د هغوی کورنی او د هغو ملگري - تر څو د بانکونو سره مرسته وشي چه د دې ډول کسانو د بانکي حسابونو په اړه اړین گامونه اوچت کړي. د خزاني چارواکو ته دا هم معلومه شوي چه FinTRACA داسي سافت ویر لري چه کولای شي د قانون د تطبیق کوونکو ادارو سره معلومات په برقي او خوندي ډول شریک کړي. د OTA د FinTRACA سره خپل یو ځایي سلاکار د ۲۰۱۰ کال د دېسمبر تر میاشتي پوري په دنده گمارلی و؛ او د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټي پوري یی د یو بدیل کس په اړه بیاکنته کوله.²⁵⁰

د قضایي سیستم سره دامریکا د متحده ایالاتو مرستی

د امریکا متحده ایالات د افغانستان د قضایي سیستم سره د مرستی په موخه زیات شمیر پروگرامونه لري. پدې هڅو کی د څارنوالانو، قاضیانو او محقیقونو روزنه او د رسمي او غیررسمي حقوقي پروسی پرمختگ د عامه پوهاوي او د ستونزو د حل د لاری چاری شاملې دي.

د متحده ایالاتو لخوا د عدلي سکتور د ملاتړ پروگرام

د عدلي سکتور د ملاتړ پروگرام JSSP چه د INL تر اداري لاندی خپل چاری پرمخ وړي د افغانستان د جرمي عدلي سیستم د ظرفیت د لوړولو په برخه کی کار او فعالیت کوي. د نوموړي پروگرام مسولین د افغانستان د عدلي مسلکي مسولینو سره گډ کار کوي، چه په هغه کی څارنوالان هم شامل دي او د مدافع وکیلانو او د عدلي سیستم د نورو مسولینو تر منځ په گډه همکاري باندی تاکید کوي او هغوی د نوموړي کار د ترسره کولو په برخه کی هڅوي.²⁵¹

د INL د معلوماتو پر اساس، پدې ربع کی ۱۳۹ تنه څارنوالان، مدافع وکیلان، قاضیان او جرمي محقیقین د JSSP د روزنیز پروگرام څخه فارغ شول.²⁵² د خپلو کارکوونکو په شمیر کی یو شمیر امریکایی او ځایي افغان څارنوالان هم ورزیات کړي، چه پدې سره د ۲۰۱۰ کال د بېسمبر د میاشتي په نسبت چه د کارکوونکو شمیر ۱۰۷ تنه و د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ می نیټي پوري ۱۲۷ تنه ته اوچت شوي. د JSSP هدف د خپلو کارکوونکو شمیره ۱۵۸ تنه دي چه تر اوسه باید نوموړی هدف ترلاسه شي.²⁵³

د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱ می سره سم، INL د خپلو تجربو څخه په گټي اخیستلو د JSSP د راتلونکي لپاره د تگ لارو او طرز العملونو په جوړولو بوخت وه. انتظار کیږي چه یو د تغیراتو څخه به د امریکا سفارت ته د یو شمیر فعالیتونو لیرد او انتقال وي.²⁵⁴

پدې درو میاشتنو کې INL د یوې نوي پروگرام لپاره د ۴،۷ میلیون ډالرو په ارزښت د مرستو منظوري ورکړه نوموړي پروگرام به افغان وگړي قادره کړي چې عدلي اسانتیاو ته غوره او اسانه لاس رسی ولري. نوموړي مرستې کلویل رایټس ته ورکړل شوي، چې د بشر د حقوقو په برخه کې کارکونکي نړیوال سازمان دي او د ظرفیت د لوړولو چارې پرمخ وړي. د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا نوموړي پروگرام به د راتلونکو حقوقي او بشري ساتونکو د عملي وړتیاو د تقویې په برخه کې کار کوي او د کورنیو قانوني غوښتونکو لپاره به عدلي اورگانونه ته لاس رسی اسانه کړي. د دې پروگرام په ترڅ کې به د ننګرهار، هرات او مزار شریف د پوهنتونونو د حقوقو او شریعاتو د محصلین او استادان د ښځو او د بشري حقوقو په برخه کې روزنې تر لاسه کړي. په مزار شریف، کابل، هرات او ننګرهار کې به د حقوقي سلامشورو ادارې هم تاسیس کړل شي تر څو د دې سیمو خلک کورنیو محاکمو ته لاس رسی ولري.²⁵⁵

د قانون د حاکمیت او د ثبات پروگرام

د USAID د قانون د حاکمیت او د ثبات پروگرام دوی برخې لري: رسمي او غیر رسمي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې هر برخې ۱۰ میلیون ډالره لگولي دي، او اټکل کېږي چې د دواړو پروگرامونه به د ۹،۵ میلیون ډالرو په لگولو سره بشپړ شي. د USAID د معلوماتو پر اساس د دواړو برخو درې موخې لري:²⁵⁶

- په حقوقي او قضایي برخه کې د ظرفیت لوړول او پراختیا
- د قانون په اړه د عامه پوهاوي تقویه
- د غیر رسمي قضایي سیستم له لارې د ثبات تقویه او لوړول

د دې درو میاشتنو په ترڅ کې USAID ته معلومه شوه چې رسمي پروگرام د حقوقو او شریعاتو د پښو ادارو لپاره څیرنیز سیالي محاکمه په ترسره کړې او د نویو قاضیانو د روزنې په موخه یی یو د محاکمې د جریان یو تمثلي پارچه هم ترسره کړه. د USAID د INL، د اروپایي اتحاديې د پولیسو او د جرمني د پولیسو د پروژې د ډلې سره په هغه پروگرام کې گډ شول چې غواړي د قاضیانو د روزنې په موخه د ۱۱ اونیو لپاره یو روزنیز پروگرام په لاره واچوي. د رسمي پروگرام له لارې د حقوقي پوهاوي په اړه د ۱۰۰۰۰۰ کاپي مواد خلکو ته وویشل، او په پکتیکا ولایت کې یی د محکمې د اسنادو د انبار څخه د ۷۳ قضیو د کمالي په موخه د قضایي تفتیش د ډلو څخه گټه واخیستله.²⁵⁷

د USAID په پام کې لري چې د پروگرام رسمي برخه د ۲۰۱۲ کال د جون تر میاشتې وغزوي. او تر هغه وخته USAID په پام کې لري چې لاندې موخې تر لاسه کړي:²⁵⁸

- د نویو قاضیانو لپاره د روزنې یو کال اوږد پروگرام بشپړ کړي.
- د څلورو سمیزو قضایي مرکزونو په چار چاپیره کې د نویو قاضیانو روزنې ته چې د امریکا د حکومت لخوا تمویلېږي دوام ورکړي.
- نورو ولایتونو د ستري محکمې د قضایي تفتیش سفرونه زیات کړل شي.
- د حقوقو او د شریعاتو د ادارو د عملیاتو د اسانتیاو په برخه کې پرمختگ راولي.

د ۲۰۱۱ کال د جنوري په میاشت کې غیر رسمي برخه د پروگرام لپاره د ټاکلو اهدافو د تر لاسه کولو په برخه کې خورا اغزمنه ارزول شوي وه. د USAID په وینا، ارزونې وښودله چې د قانوني حقوقو په برخه کې عامه پوهاوي لوړ او تقویه شوي او د قضایي سکټور د رسمي او غیر رسمي برخو تر منځ ارتباط او اړیکې ټینګې شوي دي. په ختیځ او جنوب کې په ترسره شوو فعالیتونو کې د کلیو د مشرانو سره د قانوني حقوقو په اړه خبرې اتري شاملې دي – په دې غونډو کې ښځو هم گډون درلود – او د ستونزو او مشکلاتو د حل لپاره پر لاره اچول شوي وي.²⁵⁹

USAID د غیر رسمي برخې د پای نیټه د ۲۰۱۱ کال د مارچ ۱۸ څخه د همدې کال د جولای تر ۱۸ نیټې پورې وغزوله. د قرار دادي دخبر تیا په موخه USAID پلان لري چه د هیواد په جنوب او ختیځ کې په څلورونو سیمو کې فعالیتونو پیل کړي. USAID همدا ډول ویلي دي چه د چارو د قوي او با ظرفیت تعقیب په موخه هم پلانونو د طرحې په حال کې دي.²⁶⁰

د قانون د حاکمیت په اړه سمیز ځواک – افغانستان

د امریکا د دفاع وزارت د قانون د حاکمیت په اړه سمیز ځواک – افغانستان (ROLFF-A) افغانستان د قضایې او اصلاحی څانگو سره د مختلفو هڅو له لارې مرسته او همکاری کوي، د فساد پر وړاندې د مبارزې دستر دفتر (HOAC)، د عدلیې وزارت او د سترې محکمې په ګډون د ظرفیت د لوړولو له لارې دغه مرستې ترسره کيږي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې ROLFF-A د افغان دولت لپاره د امنیت، ارتباطاتو، ترانسپورت او د زیربنا په برخه کې مرستې کوله ترڅو په امنه سیمو کې قضایې مرکزونو جوړ کړل شي. ROLFF-A همدا ډول د عدلیې او کورنیو چارو د وزارت سره ګډ کار کوي ترڅو کندهار ولایت ته نږدې د ساراپوسه په زندان کې د چهل زینې جرمي تحقیقاتي مرکز ورغوي. دغه مرکز به بندیانو ته د په مسلکي، د شواهدو پر بنیاد تحقیقات او د محاکمې امکانات برابر کړي.²⁶¹

د زندانونو انتقال

د امریکا د دفاع وزارت په وینا پدې درو میاشتو کې هم په پروان ولایت کې د زندان د مسولیت افغان دولت ته د سپارلو لپاره د افغان دولت د اړوندې برخې د روزنې لړۍ دوام درلود. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې د اجنسیانو تر منځ ۴۳۵ ګډې قوې (CJIATF-435) او ROLFF-A د افغان ملي اردو نظامي پولیسو ته روزنه ورکړې او ۷۰۰ نور یې تر روزنې لاندې وه.²⁶²

لکه څرنگه چه د سپار د ۲۰۱۱ کال د جنوري په راپور کې هم رغلي وه د افغان مسولینو ته د لومړي زندان د واک چارې د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۷ تر سره شوې، پدې درو میاشتو د بل زندان چارې افغان مسولینو ته نه دي سپارل شوې. د ۲۰۱۱ کال د اپریل تر میاشتې پورې اټکل کيږي چه دوه نور واحدونه به هم بشپړ شي، وروسته تر هغه چه د افغان ملي امنیتي ځواک وروزل شي، تجهیز او عملیات ته چمتو شي نوموړي واحدونه به هم وروسپارل شي. وروسته تر هغه چه دغه انتقال صورت وموند – د امریکا د متحده ایالاتو د حقیقي څار لاندې- افغانان به د هغه زندان چه حدوداً ۱۲۰۰ بستره لري مسولیت پر غاړه ولري.²⁶³

د امریکا د دفاع وزارت په وینا د زندانیانو سره د چلند په برخه کې د امریکا او افغانستان دولت هڅه کوي ترڅو نوموړي بندیان د APRP پروګرام له لارې ملکي ژوند ته د راستنولو هڅې وکړي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ نیټې پورې افغان دولت ۳۲۰ تنه بندیانو ته د ملکي ژوند د راستنیدلو په اړه اساسي او بنیادي زده کړې ورکړې دي ملکي ژوند ته د راستنیدلو پروګرام په خپل لومړنیو مرحلو کې دي نو د امریکا د دفاع وزارت ونه توانید چه د نوموړي زده کړو د موثریت و ارزوي.²⁶⁴

د ۲۰۱۱ کال د اپریل په ۱۵ مه د افغانستان د دفاع وزارت د CJIATF-435 سره هغه زندانیانو ته چه د پروان په زندان کې په حبس کې دي د حرفوي زده کړو ورکولو په اړه یو تفاهم لیک امضاً کړ چه د داوتریخوالي څخه یې د لاس اخیستلو هوډ او پریکړه کړې ده د امریکا د مرکزي قومندي د معلوماتو پر اساس په دې تفاهم لیک کې CJIATF-435 موافقه کړې چه نوموړی پروګرام ترسره او افغان دولت په خپل وار سره دا وعده کړې چه د پروان زندان د مسولیت د سپارلو وروسته به نوموړي پروګرام ته ادامه ورکړي. د معارف وزارت د کورسونو د منظوری او د بنونکو د ورپېژندلو له لارې د نوموړي روزنې سره مرسته وکړي.²⁶⁵

د امریکا د دفاع وزارت په وینا په پروان زندان کې ساتل کیدونکي بندیانو کې مجرمین او همدا راز د دولت د مخالفینو مشران چه افغان مسولین یې امنیت خطر ګڼي او د نورو زندانونو څخه یې نوموړي زندان ته د نورو زندانیانو څخه د بیلولو په موخه انتقال کړي دي.

سرچینه: د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړی عمومی پلټونکی د ۲۰۱۱۱۱۱۴ ته د OSD ځواب.

پیت زندانونه

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مه نیټې پورې د افغانستان دولت لا هم د نامعلومی مودې لپاره د مخالفینو د بندي ساتلو د فعالیتونو په اړه خپلې څیړنې ترسره کولې د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینه دغه غور او بررسی لا په خپلو لومړنیو مرحلو کې دي. ولسمشر حامد کرزي لا هم په عامه او علني ډول د زندانونو د سیستم په اړه خپل نظر نه دي اعلان کړي، خو هغه دا په داګه کړې چې په آینده کې پدې برخه کې ترسره کېدونکي پروګرام باید ملګري ژوند ته د راستنیدلو سهولت د ځانه سره ولري.²⁶⁶ د امریکا د دفاع او بهرنیو چارو د وزارت په اند، افغان دولت باید د زندانیانو څخه پداسې ډول ستانه وکړي چې د افغان دولت او د نړیوالو قوانینو سره تطابق ولري. د امریکا د دفاع وزارت په وینا، د مسلح شخړو قانون ممکن د محکمې پرته د زندانیانو د ساتولو اجازه ورکوي.²⁶⁷ د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ته معلومه شوه چې د امریکا دولت د ستونزې په اړه د یو قانوني لارې د رامنځ ته کولو په اړه د افغان دولت سره مرسته او همکاري کوي، ځکه چې په پروان ولایت کې د زندان د چارو د مسولیت د لیرید او انتقال په برخه کې د امریکا هڅې د ستونزې او خنډونه موجود دي.²⁶⁸

ولایتي زندانونه

INL د اصلاحي سیستم د ملاتړ پروګرام (CSSP) تمویلوي، نوموړی پروګرام د افغان دولت سره په ګډه کار کوي ترڅو په انساني اصولو برابر، خوندي او محفوظ اصلاحي سیستم رامنځ ته کړي چې په نړیوالو معیارونو او د افغان فرهنگ سره مطابقت ولري. CSSP په کندهار ولایت کې د ساراپوسه په زندان کې د ملاتړ مرستې او څار مسولیت پر غاړه واخیستلي؛ په تیر وخت کې نوموړې چارې د کاناډا اصلاحي خدمتونو لخوا پر مخ وړل کېدلي.²⁶⁹

INL د پل چرخي په زندان کې د صنعتي ودانۍ د ترمیم چارې بشپړې کړې. د CSSP د سلاکارانو د مرستو له برکته، د پل چرخي زندان د ریاست چارواکو د بندیانو د پایوازانو د لیدنې لپاره د تلاشې او پلټنې لپاره ځانګړې تګ لارې جوړې کړې چې په پنځو برخو کې د سکرینګ نقطې موجودې دي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مه نیټې پورې د CSSP د مرستې په پایله کې د بندیانو تصنیف چې په ۲۰۱۰ کال کې پیل شوی وه د یو پر دریمه زندانیانو په برخه کې بشپړه شوی ده.²⁷⁰

INL زیات شمیر هغه ستونزې وپېرندلې چې اصلاحي سیستم ته ورپېښې دي، په بې ساري ډول د نفوس زیاتوالي، د مرستو کموالی، متزلزله زیربنا، د کارکونکو ټیټ شمیر، د برق د اسانتیا په برخه کې ستونزې او نیګر تیاوې او د نمایندګیو او په کابل کې د مرکز ترمنځ ته نیګرې ارتباطاتو شتون د یو شمیر ننگونو څخه دي.²⁷¹

معلوماتو ته لاس رسی

د غوره او بڼې دولتداری یو اصل بې پرې او مستقل مطبوعات او اګاه ملت ګڼل کېږي. د مطبوعاتو ازادې په افغانستان کې لاهم یوه ستونزه پاتې ده. د USAID د معلوماتو پر بنسټ، د نسبي ازادۍ سره بیا هم ژورنالېستان تهديد، وهل، شکنجه او بیړول کېږي. USAID د مطبوعاتي پرمختیا او قدرت ورکولو د پروژې له لارې د خپلواکو مطبوعاتو سره مرسته او د هغه څخه ملاتړ کوي؛ نوموړي پروګرام په منظم ډول د چارو په اړه څارنه او د مطبوعاتو د ازادۍ او د ژورنالېستانو د تهديد په اړه راپور ورکوي.²⁷²

د USAID د معلوماتو پر اساس د امریکا د بهرنیو چارو وزارت او USAID په ګډه د موبایل یا ګرځنده تېلفونونو له لارې معلوماتو ته د لاس رسی څخه په ګټې د غوره دولتداری د رامنځ ته کولو د هڅو څخه ملاتړ کوي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ په میاشت کې USAID د موبایل خبر پروژې پیل کړه، چې د موبایل تېلفونونو خبري خدمتونه دي او خبرونه او معلومات راټول او د کاروونکو د غوښتنې سره سم یې هغوی ته وړاندې کوي.

USAID اټکل کوي چې یو ځل نوموړي پروگرام خپل فعالیت پیل کړي نو کارونکي به یی رادیویي خپرونی د موبایل تېلفون له لارې په ډیر کم او یا هم د کوم لګښت پرته واورې او د دغه اسانتیا څخه برخمن شي. نوموړي پروگرام معلوماتو ته د لاس رسې د بنسټ لخوا چې د افغانانو پر مشري یو سازمان دي پرمخ وړل کيږي. موبایل ټیکنالوژي هم کولای شي د عامه تنظیم په برخه کې رښه رول ولري. USAID ته معلومه شوه چې هغه د ننگرهار ولایت د ولسوالیو شورا ۱۱۳ غړو ته د موبایل له لارې د معاشاتو د ورکولو یو پروگرام پیل کوي، دغه پروگرام د افغانستان د عامه پوهاوي د پروگرام له لارې ترسره کيږي.²⁷³

بشري حقوق

د افغانستان د بشري حقوقو مسله لاهم د امریکا د هڅو لپاره یوه د پام وړ مسله ده. دغه برخه د افغانستان د بشري حقوقو په برخه کې د زندانونو، بې ځایه شوو، د بنځو د خونديتوب او د ماشومانو د حقوقو په ګډون د شمیر مسلو په اړه معلومات بیانوي.

بنديان او زندانونه

د ملګرو ملتونو د سرمنشي په وینا، پدې درو میاشتو کې هم د تیر په شان د افغان قانون تطبیق کونکو او امنیتي چارواکو لخوا د خپل سري زندانونو شتون د قانون د حاکمیت او رول په اړه ستره ننگونه او د عامه خلکو په نظر د قضایې او امنیتي چارواکو په اړه پر باور او اعتماد باندې منفي اغیزه کوي. یونما لا هم د ناروې چلند، د هیڅ ډول محکمي پرته په بند کې د زیات وخت لپاره بندي ساتلو او حقوقي او قانوني سلامشورو بنسټونو ته د نه لاس رسې په اړه چې ملي امنیت د ریاست او د عدلیې وزارت لخوا پرمخ وړل کيږي زیات شمیر ادعاوي او شکایتونه ترلاسه کړي دي. دا پداسې حال کې ده چې سرمنشي ته معلومه شوه چې په یو شمیر بنديخانو کې وضعیت او حالت ښه شوي دي، په ځانګړې توګه په هغه سیمو کې چې د ظرفیت د ارتقا او زیربنا په برخه کې کار پکې شوی دی.²⁷⁴

بی ځایه شوی وګړی

د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۸مه د ملګرو ملتونو د مهاجرینو سترې کمیساری (UNHCR) د پناه غوښتنې د ښه په اړه خپل کلنی راپور خپور کړ. په کال ۲۰۱۰ کې افغان مهاجرین په نړی کې د ۲۴۸۰۰ پناه غوښتنې د پېښو په درلودلو سره په نړی کې دویم ځای درلود، دغه سروې په امریکا، اروپا او نورو غوره شوو غیر اورپایې هیوادونو کې د UNHCR سره د ثبت شوو غوښتنو پر اساس دي. نوموړې شمیره د ۲۰۰۹ کال په پرتله ۹ په سلو کې کموالی ښایي، هغه وخت افغانستان د ۲۷۲۰۰ پېښو په درلودلو سره په نړی کې لومړي مقام درلود. په کال ۲۰۱۰ کې په جرمني کې د (۵۹۰۰) او په سویډن کې د (۲۴۰۰) قضیو په درلودلو د افغانانو لپاره ستر هیوادونه وه؛ د امریکا متحده ایالاتو د افغان پناه غوښتنکو لخوا په کال ۲۰۱۰ کې ۵۴۸ پېښې ترلاسه کړې چې تقریباً د ۲۰۰۹م کال د شمیره سره یو شان ده.²⁷⁵

د UNHCR اود افغانستان د مهاجرینو د وزارت د معلوماتو پر بنسټ د پناه غوښتنې د پېښو په شمیر کې دغه کموالی امکان لري په هغه هیوادونو کې چې پناه غوښتنکی لارې شي د مهاجرت په قانون کې تازه محدودیتونه وي. پدې نږدې کلونو کې په سلګونه افغان پناه غوښتونکي د استرالیا او اروپا څخه بیرته افغانستان ته شړل شوي دي. د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۷ مه افغان دولت او د استرالیا هیواد د پناه غوښتنې د مسلي په اړه یو تفاهم لیک امضا کړ. یونما ته معلومه شوی چې د استرالیا هیواد باور لري چې د یادې شوي تفاهم نامې پر اساس هغه هیواد کولای شي هغه افغان پناه غوښتونکي چې د پناه غوښتنې درخواستی یی نه وی منل شوي کولای شي د خپل هیواد څخه وشړي خو افغان دولت بیا دا نه مني او وایی چې د استرالیا هیواد نورې تفاهم نامه تحریف کړې ده.²⁷⁶

پناه غوښتونکي: یو کس چې د نړیوالې پناه غوښتنه یی کړې او د مهاجرت د پناه غوښتنې د حالت په اړه تر اوسه هم پریکړه نه ده شوې. په افغانستان کې د پناه غوښتنې د ډیری پېښو اصلي لاملونه د امنیت کمزورتیا، خراب اقتصادي ټولنیز وضعیت او د راتلونکي په اړه ناامیدي او ناباوري جوړوي.

سرچینه: یونما، "افغان پناه غوښتونکي د مهاجرت د سختو قوانینو ښکار شوي"، UNHCR، 3/31/2011. "په صنعتي هیوادونو کې د پناه غوښتنې کچه او دود 3/28/2011" کال ۲۰۱۰.

د UNHCR د معلوماتو پر بنسټ، د افغان مهاجرینو ډیری برخه اوس هم په منځنی اسیا کې ژوند کوي؛ زیات شمیر یې (حدوداً ۹۰۰۰۰۰) په ایران او (نږدې ۲ میلیون افغان مهاجرین) په پاکستان کې ژوند کوي. په ۲۰۱۰ کال کې تر ۱۱۰۰۰۰ ډیر افغان مهاجرین خپل هیواد ته ستانه شول، چې د ۲۰۰۹ کال په پرتله چې دغه شمیره ۵۴۰۰۰ وه کره زیاتوالی ښایي. 277 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ویلي په هغه درو میاشتو کې چې د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۳۱ پای ته ورسیدل، د امریکا هیواد د مهاجرینو په برخه کې کوم غیر دولتي سازمان نه دي پرانیستي او نه یې هم پدې برخه کې کار کونکي کومي اداري لپاره مالي مرستې منلي دي. 278

د جنډر مساوات

په افغان ټولنه کې د ښځو حقوق د نړیوالې ټولني او افغان دولت تر منځ یوه د سترو او لانجمنو مسلو څخه پاتي ده. پدې درو میاشتو کې د ښځو د خونديتوب مسله یوه د گرمو او د مناقشې ډکه مسله وه.

د ښځو خونديتوب

د USAID په وینا، د افغانستان دولت د ښځو د پناه یا خونديتوب په اړه بیلابیل نظرونه وړاندې کړي دي، چې په افغان ټولنه کې د ښځو د حقوقو په اړه د نزاع طلبې ښکارندوی کوي. د ښځو پروړاندې تاوتریخوالی د منځه وروولو د ۲۰۰۹ کال د قانون او د افغان دولت د -۲۰۰۸ ۲۰۰۸ د ښځو په اړه ملي عملتي پلان په رڼا کې ښځو مهم خونديتوب تر لاسه کړ. د USAID په وینا، خو په ۲۰۱۱ کال د جنوري په میاشت کې د خونديتوب په اړه وړاندې شوي طرحې اندیښنتي راوپارولي، ځکه هغوي د ظرفیت د ټیټوالي او اړه ښځو ته نه د رسیدلو د خطر له کبله د امریکا مرستې د تهدید او خطر سره مخامخ کړي دي. 279

نوموړې طرحه وړاندیز کوي چې د هغه ۱۱ غیر دولتي سازمانونو مسولیت چې درې یې د بهرنیو چارو د وزارت لخوا د INL له لارې ترسره کېږي غوښتنه کوي چې دغه چارې د افغانستان د ښځو د وزارت لخوا پرمخ یوړل شي. INL همدا ډول درې نوي پروژې چې اټکل کېږي د مې په میاشت کې پیل شي تمویلوي. که چېرې عملي شي نو د دې طرحې د مقرراتو پر اساس د INL ټولې د خونديتوب وړاندې کونکې پروژې باید وتړل شي او په بې سارې توګه به اړه ښځو لپاره د خونديتوب اسانتیاو ته لاس رسې محدود کړي. 280

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا د افغانستان د ښځو چارو وزارت د دغه لانجمنې طرحې په اړه خپلې مهمې انگیرني بیان کړي. د اپریل د میاشتې په ۲ مه نیټه باندي نوموړي مقرر د تقنین لخوا په جدي توګه بیاوکتل وشو. په بیاوکتل شوي طرحه کې د افغانستان د ښځو د چارو د وزارت، نړیوالې ټولني، د خونديتوب په برخه کې د غیر دولتي سازمانونو او مدني ټولنو سازمانونو رهبري ته اشاره کوي. د هغه پر اساس د ښځو د چارو په وزارت کې د خونديتوب یو ریاست جوړ کړي ترڅو د غیر دولتي سازمانونو لخوا د خونديتوب چارې وڅاري او په نږدې راتلونکي کې په نوموړي وزارت کې د خونديتوب برخه پرانیږي. USAID ته معلومه شوه چې د ښځو چارو وزارت د پروګرامونو د لومړیتوبونو پروګرام (PPR) موخي او اهداف دغه وزارت ته یوازي د څار او د ارزونې فعالیتونو اجازه ورکوي. د امریکا بهرنیو چارو وزارت ته جوته شوه چې د امریکا دولت، غیر دولتي سازمانونه او نړیواله ټولنه به د دې حساسې موضوع په اړه د ښځو چارو د وزارت سره ګډ کار ته دوام ورکړي. 281

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په میاشت کې د یونما لخوا د " د ناوړه دودونو کارونه او د قانون حاکمیت او د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د منځه وړل"، د ملګرو ملتونو د نفوس فنډ (UNFPA)، د کورنیو چارو د وزارت او د اروپایي اتحاديې د پولیسو په همکارۍ د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د منځه وروولو په اړه یو روزنیز منول رامنځ ته او جوړ کړ. د ملګرو ملتونو د سرمنشي له قوله چې ویلي یې دي د افغانستان د پولیسو اکاډمۍ دغه منول په خپل تحسلي پروګرام کې شامل کړی دي. 282

د سیگار پلټنې

د ۲۰۱۰ کال د سیگار پلټنې د افغانستان د ښځو او جنګیانو د غوښتنې په اړه د راپور ورکولو او حلولو په موخه او د کانګرس هدایاتو ته په کتو د لازياتي همغږي غوښتنه کړې وه. د لازياتو معلوماتو لپاره مهرباني وکړي دې پټي ته www.sigar.mil لار شي.

ځینې افغانان د ښځو د خونديتوب فعالیتونو ته د کور څخه د تېښتې، طلاق اخیستلو، او د غربي دود او فرهنگ د خپلولو او ناوړه دود په سترګه ګوري. د افغان تلویزیون له لارې زیات شمیر بد نام کونکي اعلانونه خپاره شوي او وایې چې د ښځو د خونديتوب مسله د فحشا د لومړي ګام په نامه ده. هغه غیر دولتي سازمانونه چې پدې برخه کې کار او فعالیت کوي د دغه راز اعلانونو په اړه او د هغوي پر فعالیت، امنیت او د عامه نظر په اړه ډیره اندیښنه لري.

سرچینه: USAID، د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، ۲۰۱۱/۱۱/۱۴.

د ماشومانو حقوق

د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۳۰ نېټه افغان دولت او د ملګرو ملتونو ادارې د ماشومانو د خونديتوب په اړه یو پلان لاس لیک کړ چه د هغه پر اساس به ماشومان د افغانستان په اردو، استخباراتو او محلي پوليس لیکو ته نه جذبېږي - هغه کار چه په هغه سره افغانستان د ملګرو ملتونو لخوا دهغه هیوادونو په جمع کې حساب شوی و" چه په جنګي تاوتریخوالي کې یی د ماشومانو پر وړاندې جدي سرغړونې ترسره کړې دي".²⁸³ دغه پلان د افغان دولت څخه غوښتنه کوي چه د نوموړو ادارو لیکو ته د جذب په وخت کې د علاقه مندانو څخه د هغوي د زبیردنې او د عمر د سند تصدیق ته ډیر اهمیت ورکړي، او هغه چه د قانوني عمر څخه کم کسان په دندو ګماري باید پر وړاندې یی قانوني چلند وشي. د ملګرو ملتونو سرمنشي وویل چه دغه پلان د هغه هڅو چه غواړي ماشومان د مضرو کړونو پر وړاندې لکه په دنده باندي د قانوني عمر د پوره کولو وړاندي ګمارنه، د ماشومانو پر وړاندې تاوتریخوالي، جنسي ناوړه ګټه اخیستنې، په ښوونځیو او روغتونونو حملې، اختطاف او بشري حقوقو د لاس رسي په برخه کې لازيات مثبت ګامونه اوچت کړل شي.²⁸⁴ یونما دغه کار د یو مهم ګام په توګه ارزولی، او نړیواله ټولنه باید ډاډه، دوامداره او اوږد مهالي مرستې د نومړې پروګرام د بریا په موخه ترسره کړي.²⁸⁵

د ملګرو ملتونو د سرمنشي په وینا د سولې عالي شورا د ماشومانو د خونديتوب د پلان تطبیق ته هوډمن دي او د هغه څخه به د خپلو فعالیتونو د ترسره کولو په وخت کې ګټه واخلي. شورا وپتېله چه د ماشومانو ملګري ژوند ته راستندل باید د APRP د پروګرام یو د اهدافو څخه وي. هغوی همدا ډول ومنله چه باید د غیر دولتي اړخو سره د هغه ماشومانو چه پدې ځانګړي کتګوري کې راځي د خلاصون او ازادۍ په برخه کې ژر تر ژر خبرې پیل کړي.²⁸⁶

اقتصادي او ټولنيز پرمختگ

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې د امریکا متحده ایالاتو د افغانستان د دولتدارۍ او اقتصادي پرمختگ په برخه کې ۱۶،۶ ملیارد ډالره مرسته کړې ده، لکه څرنګه چې په ب یا B ضمیمه کې ښودل شوي دي. لکه څرنګه چې سیګار د ۲۰۱۱ کال د جنوري د میاشتې په راپور کې هم ورته اشاره شوې وه د افغانستان اقتصادي پرمختگ تر ډیره حده په هغو لګښت پورې تړلی دي چې د امنیت او بیارغونې په برخه کې د نړیوالې ټولني لخوا ترسره کېږي. البته پدې درو میاشتو کې د کابل بانک د اقتصادي کرکېچ له کبله د افغانستان لپاره د نړیوال فنډ (IMF) پروګرام د افغانستان لپاره د پیسو د نه ورکولو سبب شو، او همدارنګه د دې لامل شو چې یو شمیر نړیوال مرسته کوونکي د افغانستان د بیارغونې لپاره د باوري فنډ (ARTF) خپلې مرستې وځنډوي او یا هم افغان دولت ته په مستقیم ډول د مرستو ورکولو په اړه فکر وکړي.

یو بل مهم پرمختګ دا دي، چې د افغانستان جمهوري اسلامي دولت د خصوصي امنیتي کمپنیو سره یوې هوکړې او موافقې ته ورسید، چې د مخې به یې خصوصي امنیتي کمپني د یوه راتلونکي کال لپاره د بیارغونې د پروژو سره د امنیت په برخه کې فعالیت ترسره کړي. دغه د هغه خصوصي غیر دولتي ادارو لپاره چې د بیارغونې په برخه کې فعالیت کوي یوه لویه تشویش او اندېښنه وه. دغه برخه د نوموړو پرمختګونو په اړه لنډ معلومات وړاندې کوي، او هم دا رنګه د دې درو میاشتو په ترڅ کې د بنیادي او مهم خدمتونو د وړاندې کولو، د مهمو اساسي زیربناو د رغونې او د افغانانو د ظرفیت د لوړولو په برخه کې مهم معلومات شامل دي.

مخکښ څرګندونکي

پدې درو میاشتو کې د افغانستان اقتصاد بیا هم خپلې ودې ته دوام ورکړ خو په همدې حال کې د پیسو تورم یا پړسوب هم دوام درلود. د بانکي سکتور په برخه کې کرکېچ لا هم دوام درلود که څه هم د کابل بانک او د عزیزی بانک په باره کې عدلي پلټو په برخه کې یو شمیر پرمختګونه راپور ورکړل شوي وه. د امریکا د مرستو په اړه د افغان دولت د وزارتخانو لخوا د حساب ورکولو د ظرفیت په اړه د کانګرس انډینني د ۲۰۱۱ مالي کال لپاره د امریکا د بودجې په ګډون په مستقیم ډول د افغان دولت سره د مرستو تر سره کولو په برخه کې انډینني او تشویشونه څرګند شوي دي. د بهرنیو مرستو په اړه د ۲۰۱۱ مالي کال د بودجې په اړه د لایزاتو معلومات لپاره مهرباني وکړي ۲ برخې ته ستانه شي.

اقتصادي پرمختګ او GDP

د اسیا د پرمختګ د بانک د تازه معلوماتو پر اساس په ۱۳۸۹ شمسي کال په اخر کې چې د ۲۰۱۱ د مارچ د ۲۰ سره سمون لري د افغانستان د اقتصادي پرمختګ ګچه یا GDP قوي يعني ۸،۲٪ زیاتوالی موندلی دي. لکه څرنګه چې د سیګار په پخوانیو راپورونه کې هم اشاره ورته شوې د دې پرمختګ اصلي لاملونه په امنیتي او پرمختیایي برخو کې د مرستو کارول دي. د نوموړي بانک د اټکل سره سم د راتلونکي مالي کال لپاره هم د اقتصادي پرمختګ فیصدي ۸ تر ۹٪ پورې اټکل شوي دا ټول د نړیوالو د مرستو دوام ته، دکرهني او عامه خدمتونو په برخه کې پرمختګ او همدا رنګه د کابل بانک د کرکېچ هوارې ته په کتو اټکل شوي دي. 287

د پيسو پرسوب

په افغان اقتصاد کې د پيسو پرسوب پدې درو مياشتو کې نړيوال خوارکي موادو د بېي زياتوالي، د پيسو توسعه او د ايران لخوا پر تيلو او گاز باندې د بنديز او نوموړو سونگ ټوکو د بېي د زياتوالي له کبله رامنځ ته شوی وه. د نړيوال مالي فنډ يا IMF د معلوماتو پر اساس، د پيسو دغه پرسوب د ۲۰۱۰ کال د جولای د ۵٪ څخه د ۲۰۱۱ کال د جنوري په مياشت کې ۱۸،۴٪ ته زيات شو. ²⁸⁸ ADB هم د پيسو د پرسوبوالي د فشارونو راپور ورسته تر هغه چه ورته معلومه شوه چه د خوراکي ټوکو بيه د ۲۰۱۱ کال د فبروري په مياشت کې د تير کال په نسبت ۲۰،۹٪ که زياتوالی موندلی دي خپاره کړل. ²⁸⁹

د پيسو د پرسوب کچه هله لا پسي زياته شوه چه ايراني چارواکو د خپلي خاورې څخه افغانستان د تيلو او گاز د ليردولو پر بهير بنديز ولگاوه. ²⁹⁰ ازادۍ/ يا د ازادې اروپا راډيو د معلوماتو پر بنسټ ايران پر هغه ټانکرانو چه په خپله خاوره کې يې گرځولي وه، ځانگړي فیس هم وضع کړي وه. ²⁹¹ ايراني چارواکو سره د خبرو وروسته افغان چارواکو اعلان وکړ چه ستونزه هواره او حل شوې ده. د ناټو لخوا په يوه خپره شوې اعلاميه کې راغلي، چه د افغانستان جمهوري اسلامي دولت د ايراني چارواکو سره وروسته تر هغه دغه هوکړې ته ورسيدل چه تعهد يې وکړ د خپل اړتيا وړ يوه برخه گاز او ډيزل به د ايران څخه پلوري. ²⁹² افغانستان خپلي د تيلو تصفيه خانې نلري؛ او ايران لا د پخوا د افغانستان لپاره ۳۰٪ تصفيه شوي تيل واردوي. ²⁹³ دغه اقتصادي بنديز يوه اغيزه د تيلو په بيه کې د پام وړ زياتوالی وه، د امريکا د بهرنيو چارو د وزارت په وينا د دغه بنديز او د بيه لورالي اغيزه د هيواد په لويديځو برخو باندې د پام وړ وه. ²⁹⁴

بانکداري

پدې ربع کې په بانکي برخه کې پرمختيا د نړيوال مالي فنډ يا IMF او د افغان دولت ترمنځ د نوي کريدېټ د پراختيا د اسانتيا يا (ECF) د پروگرام پر سر خبرو اترو تر سيوري لاندې کړې وي. د ECF تير پروگرام د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په مياشت کې تر معین وخت تير شو. ECF د نړيوالې ټولني لپاره يوه مهم محک کنل کيږي. ډيری هيوادونه به تر هغه وخته د افغانستان د بيارغونې لپاره مرستې ترسره نکړي ترڅو چې د IMF د قرضي يو پروگرام نه وي ځاي پر ځای شوی. ²⁹⁵

د ملگرو ملتونو د سرمشري د معلوماتو پر بنسټ د (اقتصادي دولتداري او د پالیسي د ريفورم) لپاره د ARTF د فنډ څخه مصرف شوی ۷۰ ميليون ډالره کيدای شي تر هغه وخته وځنډول شي چه د IMF کوم اړوند پروگرام تطبيق او ځای پر ځای نشي. د ARTF سېما د لگښتونو لپاره د پيسو ورکولو دريچه شايد اغزمنه شي، او که چيري حالت قابو او حل نشي ډيری دوه اړخيزه مرسته کونکي شايد يا خو خپلي مرستې وځنډوي او يا يې هم د بل چينل د لارې ترسره کړي. ²⁹⁶

IMF دا په ډاگه کړی ده، چه تر هغه وخت پورې چه د افغانستان بانک د کابل بانک قضيه په شفاف، با اعتباره او د بشپړ مالي پلان د طرحې پرته حل نکړي، د افغانستان لپاره بل د ECF پروگرام پيل او په نظر کې ونه نيسي. ²⁹⁷ According to the IMF، د IMF په وينا د افغان دولت لخوا د کابل بانک د ستونزې د هوارې په برخه کې بايد دغه برخو د جدي پام وشي. ²⁹⁸

- د بانک او د بانکي سيستم د خونديتوب لپاره اوچت او ترسره شوي کامونو او اقداماتو په اړه بايد ټول معلومات په روښانه توگو د ارتباطاتو له طريقه شريک کړل شي.
- بايد تضمين کړل شي چه د هر ډول غير قانونی کړنو سره به د اړوند قانون په رڼا کې چلند کيږي.
- د بانک د خرڅلاو او يا هم د هغه د تشکيلاتو د راکمولو په اړه هر ډول پريکړه بايد وروسته د بانک د املاکو مديريت ترسره شي.
- د حکومتي منابعو په اساس د افغانستان د بانک لخوا پر مهم عنوانو بيا نظر اچول

د کريدېټ غزولو اسانتيا (ECF): چه پخوا د فقر د منځه وړولو او د اقتصاد د پراختيا په نامه يادېدلی، ECF هغه هيوادونو ته چه د پيسو ورکولو د غزول شوو بلانسونو په برخه کې د ستونزو سره مخامخ دي مالي مرستې ترسره کوي. ECF د IMF لخوا رامنځ ته شوی ترڅو د IMF د مالي مرستو په اړه لا زيات وسيع او پراخ اصلاحات او د هر هيواد د ځانگړو شرايطو ته په پام په غوره او منظمه توگه مالي مرستې وکړای شي.

سرچينه: د IMF خبرپاڼه: د IMF د کريدېټ د غزولو اسانتيا

د امریکا د خزاني د چارواکو پر وينا د افغان دولت او د پيسو د نړيوال فنډ تر منځ خبري اتري ډيري ورو پر مخ رواني وې. او د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې نېټې پورې هيڅ پريکړې نه و رسيدلي.²⁹⁹ IMF يوه چارواکي دا هم وويل چه د کابل بانک د تاون د جبران او هغه ته په کتو د افغان دولت سره د اړوندو عوايدو په اړه هم خبرې اتري رواني دي.³⁰⁰ ADB ته معلومه شوه چه د افغانستان بانک په نظر کې لري چه د کابل بانک د رامنځ ته شوي کرکيچ لپاره به ۴۰۰ ميليون ډالره مرستي وکړي خو شايد لا زياتو مرسته اړتيا وي.³⁰¹ د خزاني د چارواکو په وينا د کابل بانک د کرکيچ هوارول د افغانستان د بودجي پر چارو خورا ستر اغز او د هغه لپاره ډير مهم دي.³⁰² د هغه پيسو شمير چه په کابل بانک کې د ننه د تزويري قرضو په ډول ليريدول شوي دي لا هم نه دي معلومي؛ خو د USAID د ځانگړي عمومي پلټونکي د دفتر لخوا د ۲۰۱۱ کال د مارچ پر ۱۶ د ترسره شوي پلټني په اساس کيداي شي دغه شميره ۸۵۰ ميليون ډالره وي.³⁰³

د بانکونو د ادارې په برخه کې د ظرفيت لوړول

د USAID د ځانگړي عمومي پلټونکي د دفتر د بياکتني په اساس په افغانستان کې د USAID لخوا د افغانستان د بانک سره د څو پروژو له لارې د بانکي ادارې په اړه مرسته او همکاري شوي ده. دغه پروژې د ۹۲ ميليون ډالرو په ارزښت د اقتصادي پرمختگ، د دولتدارۍ ابتکارات (EGGI)، د افغانستان بانک د مالي څار او نظارت د رياست سره د مرستو په لړ کې منل شوي ۹،۸ ميليون ډالره شامل دي.³⁰⁴ وروسته تر هغه چه د کابل بانک د کرکيچ موضوع علني شوه، امريکايي چارواکي د (EGGI) لخوا د ترسره شوو مرستو په اړه انديښمن شول چه ونشوالی کولای په کابل بانک د رامنځ ته شوي ستر کرکيچ په موندلو کې چه نږدې وه نوموړي بانک د سقوط سره مخامخ کړي پاتي راغلل. په ترسره شوي بياکتنه کې راغلي، چه USAID د ځانگړي عمومي پلټونکي څخه يې پوښتنه کړې ده، چه ايا د USAID کارکونکي او يا د EGGI فراردايانو په کابل بانک کې د شته فساد په اړه د خپلو مسوليتونو څخه سترگې پټولي او يا يې د هغه په اړه ناغبري کوله.³⁰⁵ د USAID عمومي پلټونکي د دفتر لخوا د ترسره شوي بياکتني په اړه د لا زياتو معلوماتو لپاره ۴ برخي ته ستانه شي.

لکه څرنگه چه د سيگار په تيرو راپورونو کې هم اشاره ورته شوي وه د افغان ملي امنيتي ځواک او د عامه کارکونکو د معاشاتو ډيري برخه د کابل بانک د برقي يا الکترونکي سيستم له لارې ترسره او انتقاليري. د خزاني د چارواکو په وينا دغه انتقالات اوس هم د کوم ځنډ او خنډ څخه پرته ترسره کيږي خو بدلي لاري چاري د سپرلو په حال کې دي. اټکل کيږي د بديلو لارو چارو په اړه يو وړانديز يا پروپزل غوښتنه د دې درو مياشتو په ترڅ کې ترسره شي. د خزاني د چارواکو پر وينا چه د غوښتنه اوس د شپږو مياشتو لپاره ځنډول شوي ده ځکه چې نورې لاري چاري لکه د گرځنده تيلفون له لارې د پيسو ورکولو سيستمونه تر غور لاندې دي.³⁰⁶

د تجارتي بانکونو په اړه پلټني

لکه څرنگه چه د ۲۰۱۱ کال د جنوري د مياشتې په راپور کې راغلي وه، د عزيزي او کابل بانک په اړه د افغانستان بانک لخوا عدلي څيړنې سبب شولي چه د خزاني چارواکي وړانديز شوي ۱۰ ميليون ډالره مرستې د دغه پلټنو څخه راوگرځوي. د دې درو مياشتو په ترڅ کې د خزاني چارواکو ويلي، برتانيا او کاناډا حکومت توافق کړی چه د IMF له طريقه دغه پلټني تمويل کړي. د افغانستان بانک د پلټونکو شرکتونو په اړه د دريو داوطلبو په اړه تخنيکي بياکته بشپړې کړي دي او د هغه جملې څخه يې دوی د قناعت وړ موندلي دي. د خزاني د چارو په وينا د افغانستان بانک هوکړه کړې چه د دغه عدلي پلټونکو په اړه موندې د ماليې وزارت، د افغانستان بانک او د IMF او د برتانيا او د کاناډا د حکومت سره شريکي کړي. اټکل کيږي چه د غه پلټني د ۲۰۱۱ کال د اپريل په مياشت کې پيل او د ۲۶ اونيو په ترڅ کې بشپړې شي.³⁰⁷

برسیره پردې نړيوال بانک به د ۱۰ نورو بانکونو په اړه د احتياطي پلټنو په اړه مالي شرجيني برابرې. د خزاني د چارو واکو په وينا، د نړيوال بانک د لارښوونو او تگ لارو په اساس د افغانستان بانک کولای شي د دغه

د سيگار پلټني

سيگار د افغانستان د بانکي سکتور په اړه يوه پلټنه ترسره کوي تر څو د امريکايي ادارو سره مرسته وکړي چه د هغه امريکايي مرستو په اړه چه د افغانستان په اقتصاد کې ترې گټه اخيستل کيږي په اړه يې معلومات تر لاسه او تعقيب کړای شي. همدا ډول دغه پلټني به د هغه ستونزو په اړه چه د افغانستان د مالي سکتور د ظرفيت د لوړولو په برخه کې امريکا هڅو ته ورپيښي دي وازموي او هغه په گوته کړي. د لا زياتو معلوماتو لپاره ۱ برخي، ۱۸ پاڼي ته ستانه شي.

احتياطي پلټه: د بانک د پاليسيو، تگ لارو ارزونه ترڅو د کريډيټ، ډوب کيدلو او عملياتي خطرونو سره مرسته وکړای شي.

سرچينه: FDIC "قوانين، مقررات او اړوند قوانين" 7500-FRB مقررات، 206.3 برخه، (احتياطي تدابیر) چې 4/6/2011 نيټه په اتلان ډول ورته لاس رسې شوې.

پلټونو د ترسره کولو لپاره د پلټني دوه شرکتونه غوره کړي. د نړيوال بانک لخوا د پلټونکو شرکتونو او دهغوی د کارکوونکو لپاره ډير ټيټ د کاري تجربې شرايط او مقررات، د شرکت د اندازې په اړه ځانگړي معيارات، او دا چه بايد نوموړي شرکتونه د ISO لخوا تصديق شوي، ټاکلي دي. د خزاني د چارواکو په وينا د نورو بانکونو په اړه احتياطي پلټني به د 2011 کال د سپتمبر په مياشت کې پيل او حدوداً 26 اونۍ وخت به ونيسي. او پایلې به د DAB، نړيوال بانک او د پيسو د مالي فنډ سره شريک کړل شي.³⁰⁸

د پيسو د منځلو پر وړاندي فعاليتونه

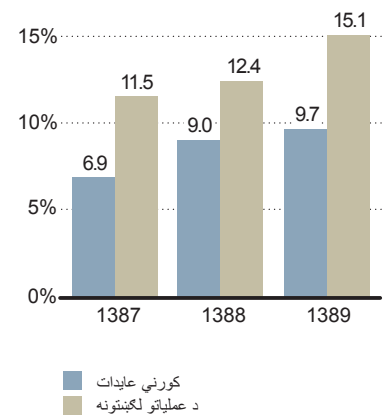
د دې درو مياشتو په ترڅ کې، د خزاني چارواکو نوی انصاري حوالي شرکت—چه په کابل کې يی مرکز دي— په منځني ختيځ او جنوبي اسيا کې د مخدره توکو د تجارت څخه د ترلاسه شوو پيسو د منځلو په اړه تر ټولو مخکښ رول لوبوي په گوته کړ. د نوي انصاري د حوالي خدمتونه د ټول افغانستان او د متحده عربي اماراتو کې تر ټولو لوی د پيسو د تبادلي شرکت دي.³⁰⁹ د حوالي نوموړي شرکت په ډوبی کې د خپلو ځانگو له لارې نړيوالو او امريکايي مالي ادارو ته په مليارډونو ډالر انتقالوي. د خپلو اقداماتو په دوام کې، د خزاني چارواکو په امريکا کې د 15 هغه تنو چه د نوموړي شبکې سره تړاو لري شتمنی منجمدي کړي. امريکايي وگړي او د نوي انصاري حوالي د خدمتونو د شرکت او د يادو شوو 15 تنو سره په همدې ډول اړيکو او معاملو کولو بنديز لگولي دي. د پيسو دغه تبادلي د تریاکو، هروينو او مورفينو څخه تر لاسه شوو پيسو منځلو کې ستر رول درلود.³¹⁰

د عايداتو راغونډول

د اسيا د پرمختيايي بانک په وينا د افغانستان د مالياتو په راټولو کې په منظم ډول زياتوالی راغلي دي، چه په کال 2006 کې د 7.5% څخه په کال 2010 کې 9.8% ته اوچت شوي دي؛ خو دا عايدات د هغه لگښتونو او اړتياو لپاره چه د دولت لپاره اړين دي کم دي. 3.28 شميره انځور په کې د ماليې وزارت لخوا د دغه واټن په اټکل ښودل شوی دي. بانک همدا ډول راپور ورکړي چه د افغانستان دولت اوس هم به نړيوالو مرستو باندې اتکا کوي، نه يوازې د مالياتو او لگښتونو د پورکولو تر منځ موجود واټن بلکه د افغانستان نږدې ټوله بودجې هم په نړيوالو مرستو باندې ولاړه ده.³¹¹

3.28 انځور

داخلي عايدات او عمليات
د GDP د سهم په حيث لگښتونه،
SY 1387-1389 (فيصدي)

مستقيمي مرستي
که چيري د افغانستان په وزارتخانو کې فساد د منځه يوړل شي او لازم اصلاحات راورل شي نو امريکا د افغانستان د دولت سره په مستقيم ډول د مرستو ترسره کولو ته ليواله دي. هدف افغان دولت ته د 50% امريکا مرستو ورکول او سپارل دي. د خزاني د معلوماتو پر بنسټ د مستقيمو مرستو لپاره د اساس د اښودلو په موخه د ماليې وزارت د عامه مالي مديرتي د ارزونې يوه پروژه پر لاره اچولې ده. دغه ارزونه به په هر وزارت کې د کارکوونکو د گمارني، طی مراحلو او د تگ لارو يا طرزالعملونو په اړه ترسره شي. PKF LLP چه د محاسبي يو نړيوال شرکت دي او مرکز يی په برتانيا کې دي نړيوالي ټولني ته يی د دغه ارزونې په اړه يو پلان وړاندي کړی دي. هرکله چه نوموړی پلان منظورشې نو د اړوندي ادارې سلاکاران او مشاورين به د 14 وزارتخانو سره د 38 اونيو لپاره سلامشورې ورکړي. د خزاني په وينا، د دغه ارزونو څخه به د نړيوالو زياتيدونکي مرستو د ادارې په برخه کې د وزارتخانو د کمزورتياو د ليري کولو او د غوره ادارې لپاره په عملياتي پلان جوړونو کې کار اخيستل کيږي.³¹²

د 2011 کال د مارچ تر 31مې نيټې پوري د خزاني 9 تنو سلاکارانو د افغانستان د ماليې، کورنيو چارو ، ترانسپورت او فوايد عامه وزارتونو ته سلامشورې او مرستې وړاندي کولې.³¹³ د يادو تنو څخه اوه يی په افغانستان کې د ټول وخت لپاره په دنده گمارل شويدي. نهه سلاکاران په 4 برخو کې سلامشورې او مرستې وړاندي کوي.³¹⁴

اقتصادي او ټولنيز پرمختګ

د افغانستان د څوړلسو وزارتونو سره به د مستقیمو مرستو د تنظیم او اداري په اړه مرسته او همکاري وشي:

- ماليي
- معدنونو
- ټول ګټو
- د کلیو د بیارغونې او پرمختیا
- بشپړنه او روزنه
- د لوړو زده کړو
- صحت عامه
- عدلیي
- د کلیو پراختیا
- ترانسپورت او هوایی چلن
- دمخدره توکو پرواندي مبارزه
- مخابرات
- د اوبو او بریښنا
- د کرهڼې، اوبو لګونې او مالدارۍ

سرچینه: د سیکار د معلوماتو بوښتنې ته د خزانی ځواب، ۲۰۱۱/۵/۴.

• د بودجې او مالي حساب ورکولو تقویه

• د اقتصادي جرایمو او فساد پر وړاندي مبارزه

• د داخلي پلټنو په برخه کې د ظرفیت اوچتول او د غیر مالیاتي عایداتو زیاتول

• د قرض په ډول د مرستو تر لاسه کول او د قرضو تنظیم

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا، د امریکا حکومت د ولسمشر حامد کرزي د هغه وینا چه د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۲مه یی افغانانو ته د نظامي او اقتصادي پرمختیایی پروگرامونو مسولیت انتقال او ورسپارل شي ملاتړ کوي. پدې کې د ولایتی بیارغونې ډلې چه د هغه د لارې یو شمیر نړیوالې مرستې پرته له دې چه د مرکزي دولت له لارې پرمخ یورل شي کارول کیږي هم شاملې دي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په وینا هغه مرسته کونکی ټولني چه خپلې مرستې د ولایتی بیارغونې د ډلو لارې کارولې د نویو لارو چارو په لټه کې دي او په محلي سطح باندي د خپلو مرستو د مصرفولو او لګولو په اړه د لارو چارو په ارزولو باندي کار کوي.³¹⁵

کارموندنه

USAID د کار په بدل کې د معاش له لارې افغانانو ته د کارموندلو لپاره درې لنډ مهالی پروگرامونه پر مخ وړي. ۳.۸ شمیره جدول په کې د کار په بدل کې نقدو پیسو د ورکولو د هغه پروگرامونو بنسټونې کوي چه د USAID لخوا د ۲۰۱۱ کال د ۳۱مې نیټې پورې پرمخ وړل کیږي.

اړین خدمتونه

پدې درو میاشتو کې یو مهم پرمختګ دا وه چه نړیواله ټولنه او د ایساف ځواکونو د افغان دولت سره د یوې هوکړې په ترڅ کې په دې توافق وکړ چه خصوصي امنیتي کمپني کولای شي د راتلونکي یوه کال لپاره د پرمختیایی او بشري پروژو لپاره امنیتي خدمتونه وړاندي کړي. د بیارغونې ډیرې پروژې د خصوصي کمپنیو، غیر دولتي سازمانو او د نورو هغو ادارو لخوا پر مخ وکړل کیږي چه د خپلو چارو د پرمخ وړلو لپاره د امنیتي خصوصي کمپنیو امنیتي خدمتونو ته اړتیا لری. وروسته تر هغه چه ولسمشر حامد کرزي د خصوصي امنیتي کمپنیو پر فعالیت باندي تیر کال بندیز ولگاوه زیات شمیر کمپنیو د هیواد پرینودلو چمتوالی نیولای و او په پرمختیایی او بشري پروژو کې یی د میلیونو ډالرو په ارزښت پروژو نیمګړې پرینودلې.

3.8 جدول

د کار په بدل کې د نقدې پیسو دندې		لنډ مهالی کاري فرصتونو رامنځ ته شوي	د دندو یا کار ډول	موقعیت
د افغانستان د کرهڼې د حاصلاتو د زیاتیدلو په اړه سند(واوچرونه)	د ۲۰۰۹ کال د سپتمبر راپدېخوا (په ټولیز ډول) د کار ۱۳۳۴۸۱ فرصتونه برابر او د ورځې په ۶،۴۵ ډالرو باندي وړاندي شوي دي	د اوبو لګونې د کانال بیارغونه، د فارم څخه تر مارکیټه سرکونه، د اوبو د ډم رغول، د میوو د باغونو اداره او د درختو لګونې	هلمند او کندهار	
د شمال، ختیځ او لویدیځ لپاره د اقتصادي بدیلونو انګیزې (IDEA-NEW)	د ۲۰۰۹ کال د مارچ د میاشتي راپدېخوا یی (په ټولیز ډول) ۲۶۷۶۷ کاري فرصتونه چه په کلني ډول هر کارکونکي ته ۱۸۴ ډالره ورکول شوي او ټول لګښت یی ۴،۹ میلیون ډالرو ته رسیږی.	د کانال پاکول، د سیلابونو پرواندي استنادي دیوالونه، د ورو ډم رغونه، د فارم څخه تر مارکیټه پورې سرکونه	شمالي، ختیځ او لویدیځي سیمې په خانګړې توګه هغه سیمې چه د کوکنار کرکلی ته تمایل لري	
د بدیل پرمختیایی پروګرام (ADP//SW)	د ۲۰۰۸ کال د مارچ څخه راپدېخوا(په ټولیز ډول) د کار ۹۴۸۰ فرصتونه رامنځ ته کړي دي	د کانالونو پاکونه او بیارغونه، د کانال اخستنه او د محافظتي دیوالونو رغول، فراه او ارزګان د مارکیټ د رسیدلو په موخه د سرکونو بیارغونه د جغل اچولو په ګډون		

سرچینه: د "USAID" خبر پاته: "IDEA-NEW," 12/2010، د سیکار د 4/4/2011 معلوماتي بوښتنې ته د USAID ځواب

پدې درو مياشتو کې د نورو پرمختگونو څخه د افغان دولت هغه پلان وه چې غواړي د غير مالياتي عايداتو له لارې خپل هوايي سکتور خدمتونه د شته ننگونو پر وړاندې تقويه او د حلقوي سرک د اخري برخې تکميل ځنډول کيدل وه.

د خصوصي امنيتي کمپنيانو يا PSC په اړه نوې ستراتيژي

په ۲۰۱۰ کال کې ولسمشر حامد کرزي په افغانستان کې د امنيتي خصوصي کمپنيانو پر فعاليت د بنديز په اړه يو فرمان خپور کړ چې د هغه پر اساس بايد د ۲۰۱۰ کال تر اخره ټولې نوموړې کمپنۍ بايد خپل فعاليت ودروي او د نوموړو کمپنيو اړوندي چارې يې د افغانستان د عامه محافظت ځواک ته سپارلې وي. د امريکا متحده ايالات چې په پرنسيپ کې د دغه انتقال سره موافق دي غوښته يې وکړه چې د کورنيو چارو وزارت ته دې وخت ورکړل شي تر څو وکولای شي د نوموړي ځواک لخوا د مسوليت د قبولو لپاره د هغوی ظرفيت لور او هغوی دې دندې ته چمتو کړي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۱۵مه د افغانستان اسلامي دولت يوه نوې ستراتيژي اعلان کړه چې په مطابق يې خصوصي امنيتي کمپنۍ د ځانگړ شرايط او ځانگړ محدوديتو ته په پام سره کولای شي د راتلونکي يوه کال لپاره په افغانستان کې خپل فعاليت ته ادامه ورکړي.³¹⁶

خصوصي امنيتي کمپنۍ په افغانستان کې د نړيوالې ټولني لپاره په درو مهمو برخو کې خدمتونه وړاندې کوي.³¹⁷

- ديپلوماتيکي ټولني لپاره سفارتونو او هغه سازمانونه چې ديپلوماتيک ماهيت او حالت لري، لکه د پوليسو د روزني ماموريت
- ايساف: ټاکلي سيمي، اکمالاتو او د بيارغونې د پروژو په برخه کې امنيتي خدمتونه
- پرمختيايي پروژې: د بيارغونې او بشري مرستې او همکاري

لکه څرنگه چې په نوې ستراتيژي کې راغلي، خصوصي امنيتي کمپنۍ کولای شي د کورنيو چارو د وزارت د شرايطو په پام کې نيولو (د پرسونل د شمير په گڼون) اجازه لري چې د ايساف او د ديپلوماتيک پروژو په برخه کې امنيتي خدمتونه وړاندې کړي.³¹⁸ هغه خصوصي کمپنۍ چې د پرمختيايي او بشري پروژو لپاره امنيتي خدمتونه وړاندې کوي کولای شي يوازي د ۲۰۱۲ کال د مارچ تر ۲۰ مه پورې دغه خدمتونه وړاندې کړي.³¹⁹ وروسته تر دغه نيټې به د ټولو پرمختيايي او بشري پروژو امنيتي خدمتونه د افغانستان پوليسو محافظتي ځواک يا APPF ته وسپارل شي. که چېرې تر ټاکلي مودې پورې د کورنيو چارو وزارت په دې ونه تواني چې نوموړي ځواک د مسوليت د ترسره کولو لپاره چمتو او د هغوی ظرفيت لور کړي نو د پروژو تر تکميله پورې اړوندي انفرادي خصوصي امنيتي کمپنۍ کولای شي خپلو چارو ته دوام ورکړي.³²⁰

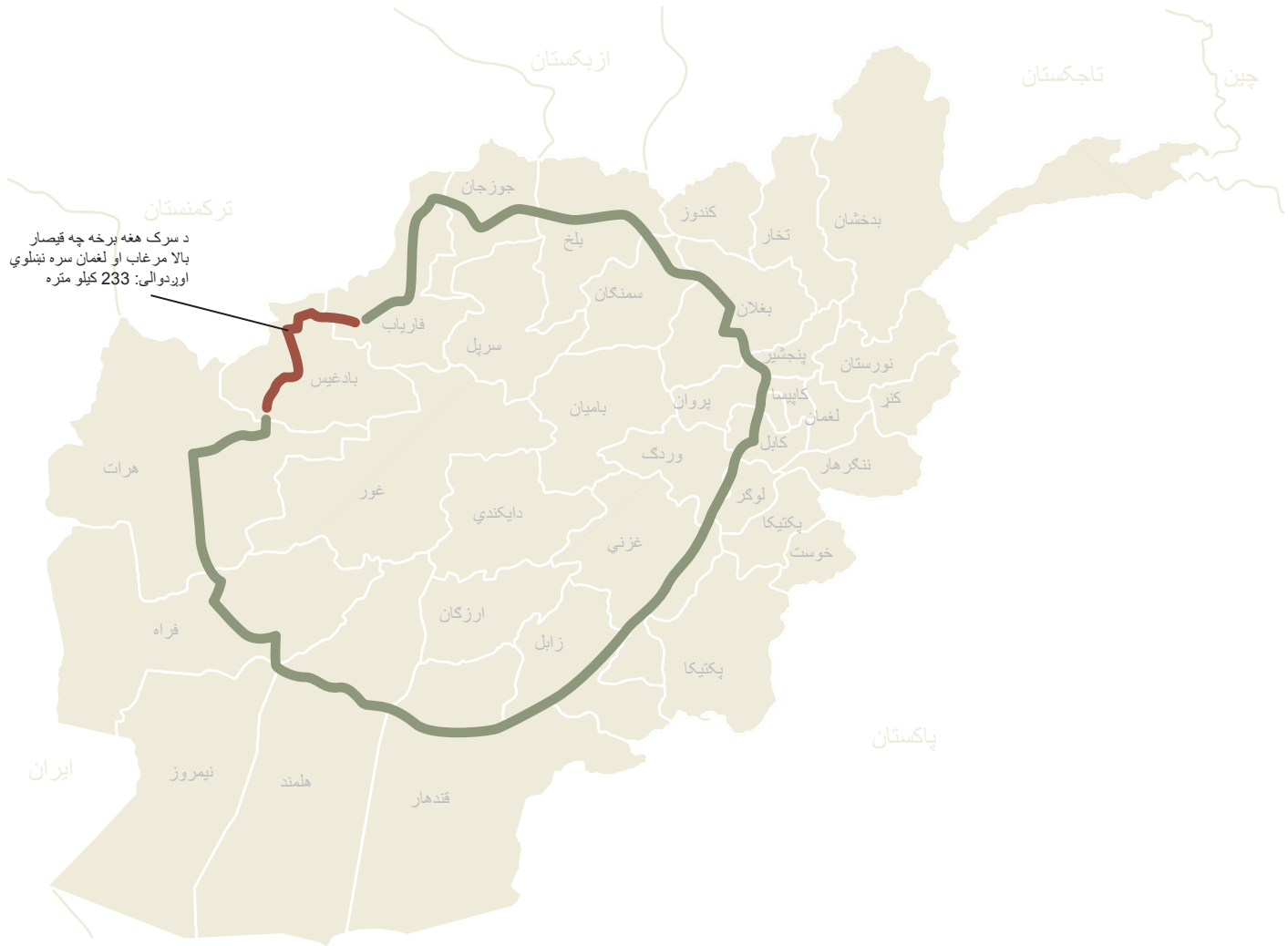
سرکونه

پدې ربع کې د اسيا پرمختيايي بانک اعلان وکړ چې د حلقوي سرک د اخري برخې د بشپړلو په موخه ۳۴۰ ميليون ډالره مرسته کوي. ۳.۲۹ شميره جدول د حلقوي سرک د اخري برخه بنکارندوی کوي، چې د افغانستان د شمال ختيځ د قيصار، بلا مرغاب او لامان سيمه به سره ونښلوي. کله چې دغه وروستۍ برخه هم بشپړه شي نوموړي سرک چې ۲۷۰۰ کيلو متر اوږدوالی لري به د افغانستان ستر ولايتونو يو ډبل سره ونښلوي.³²¹ دغه پروژې تکميل د افغان دولت د ورينيمو د سرک د ابتکار يوه موخه او هدف وه کوم چې به داخلي او بهرني تجارتي بازارونو سره افغانستان ونښلوي.³²² لکه څرنگه چې د سيگار په پخوانيو راپورونو کې هم راغلي د امريکا متحده ايالات او جاپان د هغه هيوادونو په سر کې چې د اسيايي پرمختيايي بانک سره مرسته کوي.³²³ د نوموړي او نورو پروژو د تکميل پر وړاندې امنيتي ننگونې لا هم يوه ستره ننگونه بلل کيږي. د دې درو مياشتو په جريان کې د ناټو خبري پانې راپور ورکړ چې د افغانستان په ختيځ او شمال کې پر هغه انجيزانو او هغه کارکونکو چې د بيارغونې په برخه کې فعاليت کوي حملې په پرلپسې ډول مخ پر زياتيدو دي.³²⁴

د سيگار پلټنې

سيگار په افغانستان کې سرکونو او پلچکونو د بيارغونې د پروژو په اړه دوي پلټنې ترسره کړې دي. د بشپړو شوو پلټنو په اړه د لا زياتو معلوماتو لپاره مهرباني وکړي په www.sigar.mil پته اړيکه ونيسی

د حلقوي سرک حالت: اخري مرحله

ترکمنستان
د سرک هغه برخه چې په قيصار
بالا مرغاب او لغمان سره نښلوي
اوردوالي: 233 کيلو متره

بشپړ شوي
نه دي بشپړ شوي

سرچينه: ADB، مطبوعاتي اعلاميه، "ADB د افغان حلقوي سرک د بشپړوالي لپاره 340 ميليون ډالره مرسته کوي"، 1/17/2011.

هوایی چلن

د ۲۰۱۰ کال د دسمبر په میاشت کې اروپایی اتحاديې د افغانستان په ټولو الوتکو باندې د امنیتي او مراقبتي اندېښنو له کبله بندیز ولگاوه. د خزاني د چارواکو په وینا دغه بندیز د افغانستان د ترانسپورت په برخه کې د هوایی برخې د پرمختیا او مراقبت د موضوع اهمیت لاهم په کلکه په ډاګه کوي. د هوایی چلن سره د مرستې په موخه د ملیاتو د لوړولو په برخه کې تیر کال د افغانستان د ترانسپورت وزارت وړاندیز وکړ چې دغه وزارت

به په هوايي ډگرونو کې د الوتکو د کيناستو، درولو او الوتلو باندې ماليات زيات کړي. خو د نړيوال هوايي ترانسپورت اتحاديې د مالياتو دغه وړانديز رد کړ او د افغانستان د ترانسپورت وزارت د دې پريکړه په اړه د استيناف غوښتنه کوي.³²⁵

فساد د افغانستان په هوايي چلن باندې هم اغزه کوي. د خزاني د چارواکو په وينا، د ۲۰۱۰ کال د مې په مياشتې کې د پامير هوايي چلند د الوتکې د راپرزېدو په اړه چې ادعا کېږي جعلي امنيتي اسناد يې وړاندې کړي وو ترسره کوي.³²⁶ په نوموړې پيښې کې چې د روسي ساخت انټونوف الوتکې له کبله رامنځ ته شوې د يوه امريکايي په ګډون ۴۴ مسافر ووژل شول.³²⁷ پدې درو مياشتو کې د افغانستان د ترانسپورت وزارت سرپرست وزير مطبوعاتو ته وويل چې د راغورځيدلي چورلکې په اړه د پامير هوايي خدمتونو لخوا پيرودل شوی اسناد جعلي و او د اتلوتکې د الوتلو ريکارډ له مخې يې بايد فعاليت نه وای ترسره کړی.³²⁸ د پامير هوايي خدمتونو د ادراې ملکيت په قسمي ډول د کابل بانک سره دی. د خزاني د چارواکو په وينا د ترانسپورت وزارت د پامير د هوايي چلند د خدمتونو سند تعليق کړی دي.³²⁹

بنوونه او روزنه (معارف)

د USAID معلوماتو پر اساس د افغانستان لوړ تحصيلات يوه د هغو څانگو څخه ده چې کم پام ورته شوی او د پانګونې څخه بې برخې پاتې شوي ده. دې اړتيا په کتو د افغانستان د لوړو زده کړو وزارت د افغان تجارتي مشرانو، خصوصي سکتور او د امريکا د حکومت سره چارې همغږي او په افغانستان کې د امريکايي پوهنتون تاسيس کړ چې په ۲۰۰۶ کال کې يې خپل فعاليت پيل کړ. نوموړي اداره د افغانستان د لوړو زده کړو په برخه کې لومړنی خصوصي، مستقله او د هيڅ ډول ګټې ترلاسه کولو تحصيلي اداره ده.³³⁰

په ۲۰۰۸ کال کې USAID د افغانستان د لوړو زده کړو د وزارت سره يو پنځه کلن پلان هوکړه لیک لاس ليک کړ چې ټول لګښت يې ۴۲ ميليون ډالره اټکل شوی او د ۲۰۱۱ کال اپريل تر ۱۶ پورې يې ۱۶ ميليون ډالره مصرف کړي دي.³³¹ دغه مرستې د افغانستان د پوهنتونونو د اوږد مهالي ثبات په برخه کې د پنځو برخو سره مرسته کوي:³³²

- د سواګرۍ، معلوماتي ټيکنالوژۍ، کمپيوټر ساينس، حقوق او د تجارتي مديريت په برخه کې د پوهنتون په کچه د پروګرامونو ترسره کوي.
  - د بنسټيزو زده کړو پروګرام چې د کانکور د ازموينې لپاره د امادګي نيوګو لېسه زده کونکو سره مرسته کوي ترڅو د انگليسي ژبې، د ويلو، ليکلو او پوهيدو په برخه کې وړتياوې او زده کړې ترلاسه کړي.
  - د افغانستان د وزارتخانو، سوداګرو، غير دولتي سازمانو او د عامو افغانانو لپاره د مسلکي پرمختيايي روزنې.
  - په مرکزي اسيا کې د امريکايي پوهنتون سره د نوي ټيکنالوژۍ او د نورو هيوادو د زده کونکو لپاره زده کړې د زمينې د برابرولو په برخه کې ګډ کار او همکاري.
  - د يو بيل عايداتي څپې د چمتو کولو په برخه کې د نويو سټرانټيزيو او عامه پوهاوي جوړول
- د USAID سره د نوموړو پروګرامونو د لګښت د پرغاړه اخيستلو په ترڅ کې د افغانستان د لوړو زده کړو د وزارت سره د ۲۹ ميليون ډالرو برابرول.

د USAID په وينا د افغانستان د لوړو زده کړو وزارت د افغان ښځو لپاره د مساوي فرصتونو برابرولو ته ژمن دي. نږدې ۲۰ په سلو کې د پوهنتون او د بنسټيزو زده کړو محصلين ښځې دي.³³³ د ۲۰۱۱ کال د اپريل د ۴ سره برابر ۷۵۰ تنه زده کونکي جذب؛ او د اوله دوره به د ۲۰۱۱ کال په پسرلي کې فارغ شي.³³⁴

روغتيايي خدمتونه

لکه څرنگه چې د سيګار په پخوانيو راپورونه کې هم اشاره ورته شوې وه USAID د افغانستان په ۳۴ ولايتونو کې د ميندو د مرګ او مير د کچې د معلومولو په برخه کې هيواد لومړي سروې تمويل کوي. د ۲۰۱۱ کال د

مارچ تر ۳۱ می نېټې پورې د افغانستان د عامه روغتیا د وزارت د کارکونکو نظرفیت د لوړولو په گډون پدې سروې ۵،۳ میلیون ډالره مصرف کړي دي.³³⁵

د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت په وینا دغه سروې به د میندو او د ماشومانو د مرگ اومیر، د عقامت د کچې د معلومولو او د حمل د مخ نیوي د درملو څخه د گټې اخیستول د کچې په اړه لومړني معلومات وړاندي کړي. سروې به د ملي، سمیز او ځیني ولایتي تخمینات د دغه مهمو او حساسو روغتیایي مسلو په اړه وړاندي کړي. د صحت عامې وزارت مسولین به د دغه ارقامو او د سروې د پایلو څخه د ۲۰۰۳ کال د هغه میندو تر منځ د مرگ د پېښو سره پرتله کړي چه په هماغه کال کې تر لاسه شوي وي او همدا رنگه به د دغه معلوماتو څخه د اړوندو موضوعاتو لپاره د پلان جوړولو په برخه کې گټه واخلي.³³⁶

د صنعتی او طبیعی منابعو پراختیا

پدې ربع کې هم د افغانستان د حاصلاتو د زیاتوالي او د ملي معدني زیرمو د پراختیا په اړه هڅو دوام درلود. د دې درو میاشتو په ترڅ کې افغان دولت د پاکستان سره د یوې مهم ترانزیتی قرارداد په اړه خبري پیل کړي چه د هغه څخه په گټه اخیستلو به د افغانستان او هندوستان تر منځ سوداگریځی ورکړي راکړي پراخي او زیاتي شي.

کرهنه

د خوراک او د کرهنې د سازمانونو په وینا د ۲۰۱۱ کال د جنوري څخه بیا د همدې کال د فبروري په میاشت کې درنو بارانونو او اوورو د نړیوالو هغه انډینېني کمی کړي چه د ۲۰۱۰ کال د غنمو د زیان څخه وروسته راپورته شوي وي. د پسرلي غنم د ۲۰۱۱ کال مارچ او اپریل په میاشت کې وکړل شول.³³⁷

په افغانستان کې د کرهنې د برخې سره د مرستې په موخه، او پدې برخه کې د هڅو د ملاتړ په مقصد USAID نویو کرهنیزو فارمي تگ لارو، تجهیزاتو او وسایلو ته د افغان کروندگرو د لاس رسي په برخه کې زیات شمیر پروگرامونه درلودل. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ پورې USAID په کندهار ولایت کې د خپلو ورو قرضو د پروگرام له مخې کروندگرو ته ۴۸۱ تراکتورنو تسلیم کړل. د نوموړي ادارې د میکانیزم جوړونې د پروگرام له مخې، دغه ادارې په افغانستان کې ټول ۱۳۲۲ دوه ډیره تراکتورونه ویشلي او تسلیم کړي دي.³³⁸

- مرکزي سیمه: 308
- لویدیځه سیمه: 387
- شمالي سیمه: 326
- شمال ختیځه سیمه: 301

د سیگار پلټني

سیگار د افغانستان د کرهنې د سکتور د پراختیا په برخه کې د هڅو او مرستو په اړه پلټنه ترسره کوي. دغه پلټني د نورو اهدافو سره دغه اصل هم غواړي چه معلوم کړي چه ایا د امریکا لخوا ترسره شوي مرستې خپلو ټاکلو موخو او اهدافو ته رسیري. د لا زیاتو معلوماتو لپاره ۱ برخې، ۱۷ پاڼې ته ستانه شي.

3.9 جدول

د USAID لخوا د غلو او د اصلاح شوو تخمونو توضیح او یا بیرته رانیول

پروگرام	د واچرو شمیر، د ۲۰۱۱ کال دویمه ربع	موقعیت
AVIPA	د تصدیق شوو غنمو او اصلاح شوو تخمونو په اړه د بیرته رانیول شوو ۴۹۹۰۰ واچرونه	بادغیس، فاریاب، جوزجان، بلخ، سرپل، بغلان، وردک، ننگرهار، نورستان، غزني، پکتیکا، لوگر، نیمروز، کندهار او زابل
AVIPA	د بیرته رانیول شوو هندوانو، د لوبیا د حبوباتو، بنډیو، سبزیو، جوارو او د ونسو په اړه د ۷۴۱۶۸ واچرونه	هلمند، کندهار
IDEA-NEW	د سبزیو د غلو او د اصلاح شوو تخمونو په اړه ۱۵۷۰۱ واچرونه توضیح شوي دي	ننگرهار، کنړ، کندز، نورستان، تخار، بغلان، بدخشان او لغمان

سرچینه: د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، ۲۰۱۱/۱۴/۲۰.

USAID همدا ډول افغان کروندگرو ته د دريو پروگرامونو له لارې د يوه کال اصلاح شوي تخمونه وويشل ۳.۹ شميره جدول د هغه وعده شوو بستو چه ويشل شوي او يا هم د پدې درو مياشتو کې بيرته راښوول شي دي بنسکارندوی کوي.

لکه څرنگه چه د سيگار په پخوانيو راپورونو کې هم اشاره ورته شوې، چه په افغانستان کې د نويو کرهڼيزو مديريت تکنالوژۍ او د اوبو لگوني د منابعو د کموالي او نشتون له کبله د دغه هيواد کرهڼي حاصلات د موسومي بارانونو او واورو باندي اتکا او تړاو لري. د دغه نيمگړتيا د منځه وړولو لپاره يو د ۲۰ USAID ميليون ډالري هغه پروگرام دي چه د افغانستان د اوبو، کرهڼي او د نيکنالوژۍ د انتقال د پروگرام يا AWATT په نامه ياديري. د ۲۰۱۱ کال دمارچ تر ۳۱ نيټې پورې USAID راپور ورکړي وه چه په ننګرهار او بلخ ولايتونو کې يې د اوبو لگوني د کنترول ۵۰۰ وسيلي لگولي دي. دغه اله هر يوه ۲۵۰ ډالره قيمت لري او د ۲۰ کلونو لپاره کار ورکوي. اوبه، ځمکه او کارکونکي بچت او سپموي. د USAID د معلوماتو پر اساس د دغه اخيستلو وړ وسيله د افغان کروندگرو تر منځ د خورا ډير محبوبيت څخه برخمنه او هرڅوک يې خوښوي چه اوس د افغانستان د کرهڼي، اوبو لگوني او مالدارۍ وزارت غواړي په ټول هيواد کې د دغه وسيله د توزيع يو پروگرام پيل کړي. AWATT د افغانستان د کرهڼي د وزارت د انجينرانو ته پدې اړه د پلان، ډيزاين او د نصبولو په برخه کې او کروندگرو ته د هغه د استفادې په اړه روزنه ورکوي.³³⁹

د معدنونو د رايستلو پروگرام

پدې ربع کې د افغانستان د معدنونو وزارت اعلان وکړ چه د نامتو او مشهور شرکتونو څخه يې تکره او کارپوه سلاکاران په دنده گمارلي د ترڅو د افغانستان د معدنونو څخه د سالمې گټې اخيستلو لپاره د داوطلبې شفافې او کره تگ لارې طرحه او د هغه څخه پدې اړه گټه واخيستل شي. نوموړي وزارت د داوطلبې په برخه کې د اصلاحاتو د عملي کولو تعهد کړي او دا هڅې وروسته تر هغه اعلانيري چه په پخواني وزير ادعا شوي چه د مسو د عينک د معدن د واطلبې په برخه کې يې بډې اورشوت تر لاسه کړي دي. د نوي ټيم د اعلان په وخت کې د معدن وزير ومنله چه د معدنونو څخه د گټې اخيستلو په برخه کې د نړيوالو پانگوالو د اعتماد راجلبول تر هرڅه هم دي. نوموړي ټيم د امريکا د دفاع وزارت د تجارتي او ثبات د عملياتو د ځواک (TFBSO) لخوا تمويليري.³⁴⁰

په ۲۰۱۰ کال کې ځمکه پيرونکو چه د امريکا د جيولوجيکل سروې، د افغانستان د جيولوجيکل سروې او د TFBSO لخوا تمويل کيدل د افغانستان په ۲۴ ځانگړو سيمو کې معدنونه په گوته کړل، دغه رده بندي او سروې د امنيتي، کچې، د بازاړي ارزښت، د لازمي زيربنا د اړتيا، لاس رسې او د رايستلو لپاره د لازمي وخت په اساس باندي تصنيف او طبقه بندي شوي وه. هر يوه د دغه سيمو څخه د يوه يا زيات معدني سرچيني درلودنکي ده او کولای شي چه د افغانستان د معدنو د صنعت په برخه کې مهم او رغنده رول ولوبوي.³⁴¹

د معدنونو سکتور د افغانستان د عوايدو او د اقتصاد د پرمختگ لپاره خورا اړين او د زيات اهميت درلودنکی دی. د ۲۰۱۱ کال د اپريل په مياشت کې اسيايي پرمختيايي بانک اعلان وکړ چه که چيري په منظم ډول د مسو د عينک د معدن او حاجيگک د اوسپني د معدني څخه گټه واخيستل شي نو په (لومړيو کلونو) کې به د افغانستان په پرمختيايي وده کې د ۱٪ زياتوالي راشي.³⁴² پدې ربع کې د امريکا د بهرنيو چارو وزارت راپور ورکړ چه د افغان دولت سره کار کوي تر څو داسې حقوقي او قانوني مقررات او کاري چوکاټونه رامنځ ته کړي چه په راتلونکي که د افغانستان د معدنونو د استخراج څخه ټول افغانان برخمن شي، د افغانستان اقتصاد وغورځيري او د ژوند سطح لوړه کړي.³⁴³

مخابرات

لکه څرنگه چه د سيگار په پخوانيو راپورونو کې راغلي وه، USAID د افغانستان د مطبوعاتو د پرمختيا او د تقويې پروژه (AMDEP) چه ۲۲ ميليون ډالره ارزښت لري په لاره اچولي او په افغانستان کې ازاد مطبوعاتو

اقتصادي او ټولنيز پرمختګ

3.10 جدول

د AMDEP د ورو قرضو يا مرستو ورکول		
د مرستو موخه	د مرستو مقدار	تسليمونکي
۱۱ د ملټي ميډيا د توليد مرکزونه تاسيس او فعاليت کوي.	\$3,765,497	د افغانستان د پراختيا لپاره د هوسايني اتحاديه
محلي سترو مطبوعاتو چه په هغه کې سلام وطندار د راډيو د خانګو پراختيا او د ټلويزيون توسعه هم شامله ده، سره د مرستو او همکاري ترسره کول.	\$418,050	افغان پښواک خبرونه
د نې انستيتوت د مطبوعاتي روزنيز پروګرام او ساحوي روزني خانګو تاسيس او جوړونه، دغه کار د مطبوعاتو په اړه روزنه او د څارني پروګرامونه.	\$2,732,605	نې د افغانستان د خپلواکو مطبوعاتو ملاتړ کوي
د هغه وزارتونو سره چه د مطبوعاتو د جواز، پاليسيو او مقرراتو په اړه فعاليت کوي مرسته او همکاري کوي.	\$102,304	د الباني نړيوال اسوشيتس لميټد
د تخنيکي مرستو وړاندي کول، او د هغه سيمو په ګوته کول چه هلته نوي ټلويزيوني اوبيا راډيويي سټيشنونه پرانيستل او يا هم زاړه تقويه کرل شي.	\$350,000	د Lhassa مشور وړکولو خدمتونه (الاتي)

سرچينه: د سيګار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، ۲۰۱۱/۳/۱۳.

سره مرسته او ملاتړ وکړي. لکه څرنگه چه کې بنودل شوي دي AMDEP پنځمه ورو قرضو هوکړه ترسره کړه. ۳.۱۰ جدول.

سوداګري يا راکړه ورکړه

لکه څرنگه چه د سيګار په پخوانيو راپورونو کې هم اشاره شوي افغانستان او پاکستان د تجارت او سوداګرۍ په اړه ستر پرمختګ هله تر لاسه کړ چه د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۱مه د دواړو هيوادونو تر منځ د ترانزيت په اړه هوکړه وکړه. دغه هوکړه چه د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۱۲ مه به عملي شي افغان سوداګرو ته فرصت برابروي چه د پاکستان له لاري خپل تجارتي توکي هندوستان ته انتقال کړي. ³⁴⁴

د دې هوکړه ليک د تطبيق او پدې اړه د موجودو يو زيات شمير موضوعاتو د حل په موخه د افغانستان او پاکستان د ترانزيت د همغري ادارې خپله لومړۍ غونډه د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۱۱ او ۱۲ ترسره کړه. د USAID په وينا ګډونوالو د ګمرکاتو په اړه، د پلټونکو توکو، بيوميټرک، د ترکونو لپاره د بانکي تضميناتو، امنيت او د ترانزيتي توکو لپاره د مالي تضميناتو په اړه په يو شمير موضوعاتو باندې خبراتري ترسره کړي. که څه هم په يو شمير برخو کې لکه (بيو ميټرک) په برخه کې پرمختګ تر لاسه شوی خو د دواړو هيوادونو استازي د ترکونو لپاره د بانکي تضميناتو او د ګمرکاتو د امنيت او کارګو لپاره د مالي خونديتوب په اړه يو شمير موضوعاتو باندې موافقه ته ونه رسيدل. د همدې کبله د نوموړې هوکړه ليک تطبيق د راتلونکو څلورو مياشتو لپاره وځنډول شو. ³⁴⁵

د دې غونډې وروسته د افغان سوداګرو ټولني يوه اعلاميه خپره کړه چه د يادې شوي هوکړې د ځنډولو په اړه يې خپل تشويش او اندېښنه څرګنده او بيان کړه. د نوموړي ټولني په وينا اصلي ستونزه د پاکستان لخوا هغه غوښتنه ده چه بايد هر افغان تجار د هر کانټينر د بارولو لپاره لير تر ليره ۲ ميليون پاکستاني ګلداري (تقريباً ۲۳۸۰۰ ډالره) بايد د مالي تضمين په توګه ورکړي. د نوموړي ټولني د اجرايوي رييس په وينا په ځيني حالاتو کې دغه تضمين کيدای شي د توکو د اصلي نرخ او بيبي څخه هم زيات شي. ³⁴⁶

د نوموړي ترانزيتي تړون ځنډ پداسې حال کې راځي چه د افغان دولت لاد پخوا د زياتيدونکي وارداتو په وړاندي د صادراتو په کچه کې د کمې له کبله تشويش او اندېښنه لري. د هغه راپور په اساس چه د ناتو په يوه خبري پاڼه خپره شوي د تجارت مرستيال وزير مطبوعاتو ته ويلي چه په تيرو شپږو مياشتو کې افغانستان ۱۲۰ ميليون ډالره صادرات او د ۱،۲ مليار ډالره واردات درلودل. ³⁴⁷

د امنیت خوندي ساتل

افغان ملي اردو او د امریکا د بحري قوې سرنيري د CH-53E ډول چورلرگي څخه د عملياتو د بشپړتيا په موخه د ۲۰۱۱ کال د جنوري د مياشتې په ۱۵مه په هلمند ولايت کې د نوموړي هلیوکپتر څخه پلي شول. د نوموړو عملياتو موخه د طبانو د فعاليتونو لپاره د يومهم مرکز د منځه وړل، د سلاح او مهماتو د زيرمو مومندل، د دښمن د لوژيستيکي عملياتو مختلول او د سيستاني په سيمه کې د مهمو معلوماتو راټولو په گوته شوي وو. (د ايساف انځور)

4 د نورو ادارو نظارت

د نورو ادارو نظارت

په هرو درو میاشتنو کینی سیگار د نورو اجنسیو څخه د بشپړ شوو او روانو څارنیزو فعالیتو په اړه د معلوماتو غوښتنه کوی. دا اجنسیایي په افغانستان کینی د څارني فعالیتونه تر سره کوی او پایلي د سیگار سره شریکوی:

- د دفاع وزارت د عمومي پلټونکی دفتر (DoD OIG)
- د بهرنیو چارو وزارت د عمومي پلټونکی دفتر (DoS OIG)
- دولت د حساب ورکولو دفتر (GAO)
- د متحده ایالاتو د پوځ د پلټني اداره (USAAA)
- د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره د عمومي پلټونکی دفتر (USAID OIG)

د معلومات توضیح په هغه شان چی تر لاسه شوي ترسترگو کیږی، د دی راپور د نور برخو سره د ورتوالی په موخه دغه تغیرات پکینی راورل شوی دی. مخففات او لنډوني د بشپړو نومونو په ځای کارول شوی دی؛ معیاري لیکدود او املا او انشا کارول شوي؛ او د لومړی شخص پر ځای دریم شخص د رغوني کارول شوي دي.

د څار اړوند بشپړ شوي فعالیتونه

په ۴.۱ شمیره جدول کی د بیارغوني او د امنیت په پوري اړوند هغه ۹ پروژي چه د گډون کونکو ادارو لخوا یی د بشپړیدو راپور ورکړل شوي وو بنسکاره شوي دي.

4.1 جدول

اداره	د راپور شمیره	د خپریدلو نیټه	د پروژي عنوان
DoD-OIG	SPO-2011-003	3/3/2011	د امریکا د حکومت د هغه هڅو ارزونه چه د افغانستان د ملي پولیسو د روزني، تجهیز او د پراختیا د سلامشورو په برخه کی یی ترسره کوي.
DoS OIG-MERO	MERO-I-11-02	2/10/2011	د بهرنیو چارو وزارت قرارداد د PAE د کمپنی سره چی په افغانستان کی د مخدره موادو پر وړاندې د افغان بونډ عملیات او څارنه ورته سپارل شوي دي
GAO	GAO-11-419T	3/3/2011	بهرني عملیات: د کانگرس د څار لپاره مهمی او اساسي موضوعگانې
GAO	GAO11-66-	1/27/2011	د افغانستان امنیت: د افغان پوځ شمیر زیاتیري، اما اضافي روزنکو ته اړتیا شته؛ اوږد مهالي مصارف نه دي مشخص
USAAA	A-2011-0067-ALL	2/22/2011	د پلورونکو په اداینو یا تادیاتو باندې کنترول دویمه برخه-افغانستان
USAID OIG	F-306-11-002-P	3/27/2011	د USAID پلټنه/ د افغانستان د روغتیا یی او تحصلي اسانیتاو پروگرام
USAID OIG	F-306-11-003-S	3/16/2011	په افغانستان کی د USAID د بانکي نظارت د مرستی د فعالیتونو او د کابل بانک د کرکیچ په اړه عمومي کتنه
USAID OIG	F-306-11-002-S	3/7/2011	په افغانستان کی د USAID لخوا د غوره شوو قراردادیانو او د تضمین کونکو په اړه د نقدي مصارفو په اړه بیا کتنه
USAID OIG	F-306-11-001-P	2/13/2011	د کرهني، اوبو او د تکنالوژی د انتقال د پروگرام په اړه پلټنه

یادونه: MERO = د منځنی ختیځ منطقوي دفتر.

سرچینې: د سیگار د 4/4/2011 نیټې پوښتنې ته د DoD OIG څواب د سیگار د 3/31/2011 نیټې پوښتنې ته د DoD OIG څواب د سیگار د 3/31/2011 نیټې پوښتنې ته د DoS OIG-MERO څواب، د سیگار د 4/5/2011 نیټې پوښتنې ته د GAO څواب، د سیگار د 3/25/2011 نیټې پوښتنې ته د USAAA څواب، د سیگار د 3/23/2011 نیټې پوښتنې ته د USAID OIG څواب

د امریکا د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر

د امریکا د حکومت د هغه هڅو ارزونه چه د افغانستان د ملي پوليسو د روزني، تجهيز او د پراختيا د سلامشورو په برخه کې يې ترسره کوي.

(د پروژې شمېره: SPO-2011-003، د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۳مه ورکړل شوی ده)

په کال ۲۰۰۹ کې، ولسمشر بارک اوباما په افغانستان کې د امریکا ملي امنيتي او نظامي ستراتيژي په هغه لومړيتوب باندې تاکيد وکړ چه د افغان ملي امنيتي ځواک رغوڼه ورته ډير اهميت او لومړيتوب لري. په تير وخت کې، د ايتلاف د قواوو ابتدايي او اساسي تاکيد او تمرکز د افغانستان د ملي اردو (ANA) په پراختيا باندې وو. د اضافي ملاتړ او مرستو سره، په تير کال کې تر ډيره حده تمرکز د افغان ملي پوليسو (ANP) په روزنه او تجهيز باندې چه د ايساف او نړيوال ايتلافي قواوو لخوا د مخالفينو د منځه وړولو په لاره او کمپاين (COIN) کې حياتي او مهم رول لري و.

د ۲۰۱۰ کال د جولای د مياشتې سره سم، ايساف د افغان ملي پوليسو لپاره د وړاندي ټاکل شوي هدف چه د افغان ملي پوليسو شمير بايد ۱۰۹۰۰۰ ته ورسيرې تر خپل ټاکلي وخت درې مياشتې مخکې تر لاسه کړي. د تيرو وختونو په خلاف چه په هغه کې به افغان ملي پوليسو ته په عجله او وارخطايي سره د افغان ملي پوليسو لیکو ته پرسونل جذب کيدلو، اوس داسې تگ لارې خپلې شوي دي چه بايد وړاندي تر دې چه افغان ملي پوليس لیکو ته پرسونل جذب شي بايد اړوندي او ضروري زده کړې تر لاسه کړي. دغه نوی خپلې کرل شوي تگ لارې د هغه قانوني ستونزې چه په لسگونه زره داسې پرسونل د افغان ملي پوليسو لیکو ته جذب شوي وو چه د ابتدا څخه يې هيڅ ډول زده کړې نه وې تر لاسه شوي دي مخ نيوی کړی.

ايساف همدا ډول د افغان ملي پوليسو د لوژيستيکي وړتيا تر منځ د خلا د ډکولو ابتکار هم عملي کړي دي، پدې ترڅ کې د لوژيستيکي زيربنايي پرمختيايي پلان تطبيق چه سمیز قومندانې، د ولايتونو په سطحه چه هغو ته د پوليسو د واحدونو وړاندي کول اسانه دي د لوژيستيکي موادو د انتقال اسانتيا شامله ده. قومندانې د افغان ملي پوليسو پرمختيا د يو لومړيتوب په حيث منلې او يوه جدي ستراتيژي پلي او تطبيق کوي چه د روزني په بڼه کې يې د بدلون له کبله لاس ته رواړني درلودلې؛ د روزني د کيفيت لوړول، د روزني د برخې د پرسونل او گمارني د کچې لوړول؛ د پرسونل د انديبنو کمول؛ د لوژيستيک د زيربنا پرمختيا؛ په رهبري باندې تاکيد؛ د امریکا متحده ايالاتو د سلامشورو د يونټ څخه د سلامشورو د لړۍ ادامه دي.

برسيره پر دې، د افغانستان د کورنيو چارو د وزارت په مختلفو کچو او څانگو کې د ظرفيت د لوړولو په برخه کې هڅې روانې دي. د افغانستان د کورنيو چارو د وزارت د نوي رهبري لاندې، اټکل کيږي چه وبه کولای شي د افغان ملي پوليسو لپاره د لوژيستيکي برخه کې هم غوره او اغزمن مديريتي ملاتړ توان پيدا کړي.

دا پداسې حال کې ده چه، ايساف بايد د افغان ملي پوليسو داروندو څانگو تر منځ پرمختيا/او همغږي بايد منسجمه او رامنځ ته کړي او د افغان ملي پوليسو کچه او ظرفيت هغه سرحد ته ورسوي چه وکولای شي د COIN دستراتيژي څخه گټه واخلي. په سيمه کې موجود هغه سلاکاران او مشاورين چه د افغان ملي پوليسو سره د اړوندو پلانونو د تطبيق په برخه کې مرسته کوي ناکافي دي اوبسنه نه کوي. برسيره پر دې د افغان ملي پوليسو هغه پرسونل چه روزنه يې نه د تر لاسه کړې او شميره يې %۴۰ ته رسيرې هم د افغان ملي پوليسو د وړتياو په وړاندي يوه ننګونه او ستونزه ده. د افغان ملي پوليسو لوژيستيکي ظرفيت ډير عملياتي مرستو ته اړتيا لري. بلاخره، فساد او د غوره حکومتدارۍ کمزورتيا/د قانون د رول کم رنگوالی د افغان ملي پوليسو لخوا د COIN ستراتيژي د پلي کولو په وړاندي خنډونه بلل کيږي.

د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د عمومي پلټونکي دفتر – د منځنی ختیځ سمیز دفتر

د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د هغه قرارداد چه د PAE سره بی په افغانستان کې د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې واحدونو سره د مرستې په هکله ترسره شوی وو نوموړې قرارداد ته بیاکتنه

(د راپور شمېره: MERO-I-11-02، چه د ۲۰۱۱ کال د فبروري میاشتي په ۱۰مه نیټه خپور شوس وو)

د ارزونو د دغه فعالیتونو اصلي موخه دا ده ترڅو (۱) د قرارداد شرایط او مقررات معلوم کړي؛ (۲) سفارت ته د اسانتاؤ په موخه د ۲۰۰۵ مالي کال څخه بیا تر ۲۰۰۹ مالي کال پورې د بهرنیو چارو د وزارت لخوا څومره مرستې منل شوي او مصرف شوي دي؛ (۳) د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې واحدونو ته د عملیاتي اسانتاؤ په برابرولو کې د PAE سره د ترسره شوي قرارداد موثریت او اغزمنتیا؛ (۴) په افغانستان کې د امریکا هیواد اړوندو توکو څخه د ستاني، ثبتوني او د موجودی د لیست کنترول، او معلومه کړي چه د وسایلو څخه د ساتني په اړه د حساب ورکولو یو کره سیستم موجود دي او د توکو څخه د ساتني په اړه د حساب ورکولو په وړاندې کومي ننگوني او ستونزې موجودې دي؛ (۵) د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په افغانستان کې د PAE سره د ترسره شوي قرارداد د کړنو څخه څه ډول ځارنه ترسره کوي؛ (۶) څرگنده کړي چه په قرارداد کې د FAR 52.222.50 شمیره فقره ذکر شوي چه اداره کونکي ته اجازه ورکوي چه هرکله د قراردادي او یا هم د دویم لاس قراردادي لخوا د خلکو پراخ قاچاق او لیږدونه ترسره شوي وي اړوند اصلاحي گامونه اوچت کړي؛ او (۷) څرنگه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د مصارفو د مناسب تامین او د هغه د تمویل څخه تضمین کولای شي.

د حکومت د احتساب اداره

په تیرو درو میاشتو کې د پلټني عمومي دفتر یا GAO د امریکا د کانگرس په وړاندې د هغه بهرنی پالیسی لپاره په ځانگړو شوو مرستو کې د کمالي په اړه وینا وکړي چه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت او د USAID لخوا ترسره کيږي او دوه راپوره چه د (۱) د افغانستان او عراق د نظامي روغتیایی پرسونل د اړتیا او د (۲) د موجوده روزنکو او د افغان ملي اردو د پایښت او د لگښتونو په اړه تړاو لري.

• د پلټني د عمومي دفتر یا GAO د امریکا د استازو مجلس د تخصیصاتو کمیټې، د دولت فرعي کمیټې، بهرنی عملیاتو او د اړوندو پروگرامونو ته په هغه بودیجې کې د کمالي په اړه وینا وکړه چه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت او د USAID لخوا ترسره کيږي. د ۲۰۰۲ میلادي کال راپدېخوا د امریکا متحده ایالاتو په افغانستان، عراق او پاکستان کې په امنیتي، اقتصادي او د حکومتداری په برخه کې تر ۱۳۰ ملیارد ډالرو ډیرې مرستې ترسره کړې دي. تر کومه ځایه چه د افغانستان او پاکستان هیوادونه مطرح دي، د امریکا متحده ایالاتو پریکړه کړې چه خپلې ډیرې مرستې په مستقیم ډول افغان دولت او په پاکستان کې د پاکستاني ادارو له لارې وکاروي. د ترلاسه کونکو ادارو د محدود ظرفیت ته په کتو د دغه فعالیتونو د ترسره کولو سره ډیر مهم خطرونه هم موجود دي- په ځانگړې توگه د امریکا د متحده ایالاتو لخوا د تمویل کیدونکو پروگرامونو په اړه د افغان دولت وړتیاوې او ظرفیت، چه د نوموړو مرستو څخه د څار او د کنترول کونکو ادارو اړتیا او اهمیت څرگند او په ډاگه کوي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت او USAID په افغانستان او عراق کې د بیارغونو د هڅو د پلي کولو په برخه کې تر ډیره حده په مستقیم ډول گمارل شوو قرارداديانو پر پرسونل باندې اتکا کوي او د پرسونل په اړه د یو شمیر نیمگړتیاو لکه د روزنکو د شمیر د کمالي او د په دغه هیوادونو کې د کارکونکو دوران په ترڅ کې د ننگونو سره مخامخ دي. قوي مدیریت او د قرارداديانو

د فعالیتونو څخه قوي څار او عمومي کتنه ته په دغه حالاتو کې ډیره اړتیا لیدل کېږي. که څه هم GAO په ځینو حالاتو کې د فعالیتونو څخه د څار او عمومي کتنې اقدامات نيمگري و، چه په خپل وار سره د ادارو یا اجنسيانو لخوا د مليارونو ډالرو په ارزښت د پروژو په پلي کولو کې د هغوی وړتياوې تر پوښتنې لاندې راوړي. GAO د امریکا د متحده ایلاتو د بهرنیو چارو وزارت او USAID ته بهرنی عملیاتي پروگرامونو د مناسب پرمخ وړولو لپاره زیات شمیر وړاندیزونه کړي دي. په ځانگړي توگه GAO وړاندیز کړي دي چه پلي کونکي ادارې یا اجنسيانې باید د امریکا د متحده ایلاتو د مرستو څخه د گټې اخیستلو په اړه د حساب ورکولو په اړه مناسب پلانونه او لارې چارې خپلې کړي. د امریکا د بهرنیو چارو وزارت او USAID د نوموړو یو شمیر وړاندیزونو د پلي کولو په اړه اړوند گامونه اوچت کړي دي.

• د افغان ملي اردو د پایښت او د نوموړي اردو د راتلونکي پرمختگ لپاره د اړوندو روزنکو لپاره د ضروري لگښتونو او مصارف په اړه د GAO په راپور کې معلومه شوه چه د ۲۰۱۰ کال د جنوري څخه بیا د همدې کال د جولای تر میاشتنې د افغان ملي اردو شمیر د ۱۰۴۰۰۰ څخه ۱۳۴۰۰۰ تنو ته لوړ شو، چه پدې سره د نړیوالې ټولني او افغان دولت لخوا د اټکل شوي تقسیم اوقات څخه درې میاشتنې وړاندې نوموړې اردو اټکل شوي شمیر ته ورسیدله. افغان ملي اردو همدا ډول د افغانستان د مهم سترو قومونو څخه د جوړښت په برخه کې هم خپلو موخو او اهدافو ته د یو لړ استثناتو پرته رسیدلی دي. پدې هر څه برسیره، افغان ملي اردو بیا هم د پرسونل د زیات شمیر د لاسه ورکولو، وړاندې تر دې چه سرتیري خپلې روزنې بشپړې کړي د سرتیرو ورکیدنه او د سرتیرو د غیر حاضرې په گډون د سترو ننگونو سره مخامخ دي. د افغان دولت او نړیوالې ټولني هوډ کړي چه افغان ملي اردو او افغان ملي پولیس باید د ۲۰۱۴ کال تر پایه پورې د افغانستان په ټولو ولایتونو کې د امنیتي عملیاتو مسولیت پر غاړه واخلي. د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر تر میاشتنې پورې د افغان ملي اردو هیڅ یو واحد په دې قادر نه وه چه وکولای شي د ایټلافي قواوو پرته نظامي عملیات ترسره کړي. د افغان ملي اردو د وړتیاو او ظرفیتونو د پوره کولو په وړاندې ستونزې د رهبري په کچه د کدر او پرسونل د کمبود او د ایټلافي قواوو د روزنکو د شمیر د کموالي له کبله د لا زیاتو ستونزو او ننگونو سره مخامخ شوی دي، چه پدې ترڅ کې افغان ملي اردو د ۱۸٪ (چه د ۱۴۹۵ څخه د ۲۷۵ روزنکو کموالی) هم شامل دي. نه د امریکا د دفاع وزارت او نه هم د ناټو د افغان ملي اردو د پایښت او بقا د لگښت په اړه تحلیل او ارزونه نه ده ترسره کړي. دا ډول ارزونې خورا مهمې دي، ځکه د ۲۰۱۰ کال د جنوري په میاشت کې د مالي مرستو نړیوالې ادارې اعلان وکړ چه افغان دولت به تر ۲۰۲۳ میلادي کال پورې د خپلې عملیاتي بودیجې لگښتونه د خپلو سرچینو څخه وړاندې کړي، په دې لگښتونو کې په نظامي برخه کې مصارف هم شامل دي- دا کار په بهرنیو سرچینو باندې د افغان دولت اتکا او تکیه څرگنده وي. برسیره پردې، د امریکا د دفاع وزارت او د ناټو د ارزونو په اساس شاید چه د افغان ملي اردو لپاره اوسني اټکل شمیر یعنی د ۱۷۱۶۰۰ کې زیاتوالي ته اړتیا وي- او کیدای شي دغه شمیره ۲۴۰۰۰۰ تنه ته لوړه کړل شي. بی له کومه شکه چه نوموړې شمیره ته افغان ملي اردو د اوچتولو لپاره لا زیاتي بهرنی مرستې ته اړتیا لیدل کېږي. GAO وړاندیز کوي چه د امریکا د دفاع وزیر د نړیوالو مرسته کونکو سره په همکارۍ په نوموړې څانگې کې د روزنکو د کموالي ستونزه هواره کړي؛ او څرگنده کړي چه د اوسني ټاکل شوي هدف برسیره د افغان ملي اردو د شمیر لپاره کومه شمیر سرتیري په نظر کې نیول شوي دي، که چیرې د نوموړي شمیر څخه زیاتو سرتیري په پام کې نیول شوي وي باید هغه شمیر ته اردو د رسولو لپاره مالي سرچینې په گوته او معلومي کړل شي. د روزنکو په اړه د امریکا د دفاع وزارت د GAO وړاندیزونه منلي او د هغه سره یی هوکړه کړې ده. د امریکا د دفاع وزارت په قسمي ډول د افغان ملي اردو د زیاتوالي په اړه د لگښت د اټکل په اړه د وړاندیزونو سره هوکړه کړې ده.

د متحده ایالاتو د پوځ د پلټنې اداره

د پلورونکو په اداینو یا تادیاتو باندې کنټرول دویمه برخه-افغانستان

(د راپور شمیره -A-2011-0067-تول، د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۲۲ خپاره شوي دي)

د نظامي مرستیال مشر په غوښتنه دغه پلټنه USAAA ترسره کړه (مالي مدیریت او د مالي سرچینو په اړه پلټونکی). په افغانستان کې زیات شمیر مالي اداره د نظامي وسایلو د کموالي مسلي ته چه د ممکنه چاپیریال ته په کتو د سوداگریزو پیسو ورکولو په اړه د مناسبو پلټنو د نشتون سره تړاو لري اشاره کړي دي. د دې ټولو اوچت کړل شوو کامونو برسیره، USAAA ته معلومه شوه چه د پلورونکي ته پیسو د ورکولو په ترڅ کې په ۸۱٪ کې لیر تر لیره یو عنصر کم او یا غلط او ناسم وو. د اتومات پلټنې د اعتبار او تضمین او د محدودو امنتي حسابونو د کنټرول په موخه لا زیاتو پرمختگونو ته اړتیا لیدل کیږي ځکه چه (۱) ځکه چه مربوطه واحدونو وړاندي تر دې چه په خپلو کاري سیمو کې ځای پر ځای کړل شي د موخي په اړه ځانگړي روزني نه وي ترلاسه کړي؛ (۲) د مالي ترو میاشتنو فعالیتونو ترمنځ کاري اړیکي او ابتکارات په عین وخت کې سره همغږي کړل شوي نه و؛ (۳) او په ځینو حالاتو کې قومندانۍ مقرر لارښوونې نه دي ورکړي او یا بی هم د کنټرول په داخلي پروگرامونو او د سلامشورو د عملیاتو ترمنځ یې بشپړه همغږي نه ده رامنځ ته کړې. قومندانۍ په راپور کې د ذکر شوو وړاندیزونو سره موافق دي او د اړوندو اصلاحي کامونو د اوچتولو هوډ یې کړي دي.

د عمومی پلټونکي د نړیوال پرمختیایی دفتر لپاره د امریکا اداره

د USAID پلټنه/د افغانستان د روغتیایی او تحصلي اسانیتاو پروگرام

(د راپور شمیره: F-306-11-002-P، د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۲۷ نیټه خپور شوي)

د دې پلټنې موخه د USAID د هغو هڅو ارزونه وه چه د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت سره خپلو وگړو ته د روغتیایی خدمتونو د وړاندي کولو او د ولایتي روغتونو، د قابلو د روزنو د مرکزونو او د ښونکو د ولایتي روزنیزو کاليجونو د جوړولو له لارې خپلو ټاکلو موخو ته رسیدلي او ټاکل شوي اهداف یې ترلاسه کړي دي. پداسي حال کې چه د نوموړي پلټنې په ترڅ کې یو شمیر پرمختگونه تر سترگو شول – د بیلگې په توگه، د روغونې د سمیزو کمپنیانو د وړتیاو او ظرفیتونو تقویه او د نړیوال تعمیراتي کود څخه پیروي- اما پروگرام خپلو ټاکلو موخو ته د رسیدلو لپاره د تقسیم اوقات سره سم پرمخ نه دي ترسره شوي. په پلټنې کې لاندې ذکر شوي موضوعگانې څرگندي شوي:

- د روغونې چارې په بی ساري توگه د خپل ټاکلي وخت څخه شاته پاتې وي. پروگرام حدوداً ۱۸ میاشتي تر خپل ټاکلي وخت وروسته پاتې و او د ټاکلي هدف د ترلاسه کولو په لوري ډیر کرار او ورو پرمختگ کاوه.
- مصارفو او امنیتي موضوعاتو د روغونې نوي چارې کمرنگي کړي وې. د هوکړو شوو اصلي موخو د ترلاسه کولو پر وړاندي د مرستو محدودیت تر ټولو لوی خنډ و چه د هغه ودانیو شمیر چه باید رغول شوي وای هغه یې په بی ساري توگه راکم کړي دي.
- په دې ماموریت کې د مذهبي ودانیو رغول ثابت شول په دې ماموریت کې د نارینه لپاره د لمانځه ځایونه او د ښځو لپاره د عبادت خونو په ۴ ودانیو برخو کې ثابت شوي دي چه د د چه د فدرال قانون د ۲۲ فصل د 205(d) برخي څخه تخلف او د هغه سره په ټکر کې دي. د نوموړو ودانیو مجموعي لگښت ۲۵۸۹۸۲ ډالرو ته رسېږي.

- دې پروسي د ودانيو د ډيزاين ته اړتيا درلودله. دغه ماموريت د گډوالو نړيوال سازمان (IOM) ته د ودانيو لپاره د بشپړو شويو نقشو يا ډيزاينونو چه د اړوند وزارت له لوري به نه رغول كيږي په اړه لارښونه نه ده كړي. دغه ماموريت تر اوسه پوري د دوو روغتونونو او د ښونكو د څلورو ولايتي روزنيز مركزونو په اړه تكميل او بشپړي شوي نقشې د عامه روغتيا او د معارف وزارت ته نه دي سپارلي.
  - د وسايلو او توکو ازموينه د لارښونو سره هيڅ سمون نه درلود IOM د ابادۍ د وسايلو او سامانو ازموينه د خپل كنترولې منول او لارښود سره سم نه دي ترسره كړي.
  - د اسانيتاو پايښت او بقا د پوښتنې وړ ده. د عامه روغتيا او د معارف د وزارتونو لخوا د رغول شويو پروژو او ودانيو څخه د ساتنې او پاملرنې مسله هم د پوښتنې وړ ده، ځكه چه د نوموړو وزارتو د لومړيتوبو سره په ټكر كې قرار لري چه كولاي شي د نوموړي پروگرام د اصلي موخي او هدف د ترلاسه كولو په وړاندي بله ننګونه او ستونزه وي.
  - دغه ماموريت د چاپيريال په اړه اړينې ارزونې او پلټنې ترسره نه كړي. د افغانستان لپاره د USAID ادارې هغه ډول چه اړينه و د چاپيريال په اړه اړينې ارزونې او پلټنې ترسره كړي نه دي.
  - پلي يا تطبيق كونكي د علامه گذارۍ پلان نه دي منظور كړي. IOM هغه ډول چه پكار وه او د قرارداد سره سم د علامه گذارۍ پلان او نښانې كولو پلان نه دي تحويل كړي.
  - يوه دويم لاس قراردادې په امنيتي برخه كې غيرمجاز لگښتونه او مصارف كړي دي. د رغونې په برخه كې يوه دويم لاس قراردادې پرته د كوم ډول منظوري افغان ملي پوليسو ته د امنيتي خدمتونو لپاره پيسې وركولې. خو بيا هم پدې قضيه كې د پيسو شمير كم وو: حدوداً ۹۲۰۰ ډالره
  - د رغونې په اړه د پخوانيو پروگرامونه لپاره د بياخلي پيسو وركولو اوسني پروگرامونه د خنډ سره مخامخ كړي دي. حدوداً ۳۱۶۰۰۰ ډالره چه د يوه كلينك او د ښونځي د دويم ځلي رغونې لپاره چه په افغانستان كې د USAID د ادارې د پروگرام په جوكاټ كې ځكه كارول شوي وو چه د ناوړه ډيزاين او نقشې له كبله ويجاړ شوي وو او د هغه د ترميم لپاره كارول شوي وو، كيداى شواى چه د نويو پروژو د پلي كولو لپاره كارول شوي واى.
- د دغه موضوعگانو ته د پام رارولو په موخه ۱۵ GAO وړانديزونه كړي دي. په افغانستان كې د USAID ادارې د نوموړو وړانديزونو په اړه ټولو مديريتې پريكړو ته رسيدلي او د ۶ وړانديزونو په اړه يې نهايي فعاليتونه بشپړ كړي دي.

په افغانستان كې د USAID د بانكي نظارت د مرستې د فعاليتونو او د كابل بانک د كركيچ په اړه عمومي كتنه

(د راپور شميره F-306-11-003-S، چه د ۲۰۱۱ كال د مارچ په ۱۶ مه خپور شو)

د ۲۰۱۰ كال په ترڅ كې د اوازو او په خبرونو كې د خپاره شوو مطالبو وروسته په كابل بانک كې چه د افغانستان تر ټولو ستر بانک گڼل كيږي د داخلي كركيچ او په دوبي كې د نوموړي بانک د اسهامو په اړه د ستونزو د خبرونو وروسته خلكو د نوموړي بانک څخه د خپلو پيسو په ويستلو پيل وكړ. په افغانستان كې د USAID ادارې د غوښتنې په اساس په افغانستان كې د GAO پريكړې وكړه دغه بياكتنه د لاندې موخه د ثابتولو په موخه ترسره كړي:

- USAID او د هغه قرارداديانو د USAID اقتصادي ودې او د حكومتي ابتكاراتو او د خصوصي سكتور فعاليتونه تقويې ته په كتنو ، دغه ادارې په كابل بانک كې د فساد او مشكوكو فعاليتونو ته د لاس رسۍ په برخه كې كوم امكانات او فرصتونه درلودل

- کارکونکي څرنګه د فساد د شتون په اړه خبر شول
- کارکونکو وروسته تر هغه چه د فساد د موجودیت په اړه خبر شول کوم ګامونه اوچت کړل
- ایا د خپل قراردادي څخه د USAID څارنې او عمومي کتنې کافي او مناسبه وه

USAID او د هغه قراردادي په کابل بانک کې د موجوده فساد د موندلو په اړه کوم فرصتونه او امکانات په اختیار کې درلودل بیرنگ پاینت او دیپلویټي سلاکارانو او مشاورینو د افغانستان په مرکزي بانک کې دنده ترسره کوله او د خپلې دندې د دوو کالو په موده کې یې په کابل بانک د موجوده فساد د شتون په اړه ډیر فرصتونه او موقع درلودلې چه وروسته په ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په لومړیو کې د نوموړي بانک د سقوط سبب شو. د بیرنگ پاینت او دیپلویټي مسولینو کولای شوی په کابل بانک کې د جدي ستونزو په اړه لا زیات غوره او جدي ګامونه اوچت کړي وای. ځکه چه قرارداديانو په افغانستان کې د USAID اداره د افغانستان په مرکزي بانک کې د پرمختګونو په اړه بشپړ معلومات نه دي ورکړي، د USAID کارکونکو د فساد په اړه د معلوماتو د ترلاسه کولو کم فرصت او موقع درلودله.

د USAID مسولینو او د هغه قرارداديانو په کابل بانک کې د فساد په اړه څرنګه معلومات ترلاسه کړل؟ د USAID د ډیری غړو مامورینو څخه د ترسره شویو مرکو کې ویلي چه هغوی ته په کابل بانک کې د موجوده فساد په اړه د لومړي ځل لپاره د واشینګټن پوسټ د مقالې له لارې چه د ۲۰۱۰ کال د فبروري په میاشت کې خبر شول. د USAID یو غړي مسول وویل چه په کابل بانک کې د لوی موجوده فساد اټکل او نښې نښانې ان په ۲۰۰۸ کې هم ترسترګو کېدلې، خو هغه وخت د فساد په اړه کره معلومات او شواهد موجود نه وو. د دیپلویټي د مهم غړو مسولینو په وینا چه DAB ته د بانک د نظارت په اړه د مرستې په برخه کې یې همکاري او لویه ونډه درلودله ویلي، چه هغوی ته په کابل بانک کې د موجوده فساد په اړه د لومړي ځل لپاره د واشینګټن پوسټ د مقالې له لارې چه د ۲۰۱۰ کال د فبروري په میاشت کې او یا هم د کابل بانک د فساد په اړه د بیلابیلو خبرونو له لارې چه د ۲۰۱۰ کال د اګست او یا هم سپتمبر په میاشت کې خپاره شوي وو خبر شول. خو هغوی ومنله چه د نومرو نیټو وړاندي هم د فساد نښې نښانې دوی ترسترګو شوي وي،

وروسته تر هغه چه د USAID مسولین او اړوند قرارداديان په کابل بانک د فساد په اړه خبر شول کوم اقدامات یې ترسره کړل؟ د واشینګټن پوسټ د ۲۰۱۰ کال د فبروري خپور شوی مطلب د امریکا په سفارت کې په ډیری ځایونو کې د بحث موضوع وه، نوموړي موضوع د USAID او د امریکا د خزاني د مسولینو لپاره هم د بحث په یوه موضوع بدله شوي وه. د وقعاتو او پېښو په اړه د هغوي باور او یادونه یو د هغه په نسبت یوڅه توپیر درلود. د هغوي لخوا د ورکړل شوي راپور په اساس، USAID باور درلود چه د خزاني مسولین به د نوموړي خپاره شوي مطلب په اړه د ځواب ویلو په لړۍ کې تر ټولو مخکښ رول ولوبوي. هغه بیا د خزاني مسولینو ویل چه د دوی لپاره د ډیره ګرانه وه چه په نوموړي مطلب کې د USAID د بنکیټیا په اړه ورته هر ډول اړیکه ثابته او جوته شي. د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په میاشت کې د رامنځ ته شوي کرکیچ او په افغانستان کې د امریکا د سفارت د رهبري لخوا تر پوښتنو ګروپینو وروسته، په افغانستان کې د USAID ادارې د کابل بانک په اړه د توکو د ورکیدلو اړوند یو راپور چمتو کړ او اقتصادي پرمختګ او د حکومتداري د ماموریت په اړه یې د دیپلویټي د فعالیتونو په اړه یو سریع ارزونه ترسره کړه.

د دیپلویټي مسولینو بیا ویل چه د ۲۰۱۰ کال د فبروري د خپاره شوي مطلب وروسته هغوي د مرکزي بانک سره د یوه رنډه عکس العمل په اړه ګډ کار پیل کړ. د مرکزي بانک لخوا د کابل بانک په اړه ازموینه د ۲۰۱۰ کال د جنوري په میاشت کې پیل او د همدې کال په می میاشت کې بشپړه شوه، او پور د ورکولو د منظوری او تضمیناتو په ګډون یې زیات شمیر داسې نیمګړتیاوې یې وموندلې چه د فساد بنکارندوی یې کوله، خو پلټونکو په مستقیم ډول د پورو د تصدیق په اړه کوم اقدام و نکړ او نه یې هم په کابل بانک کې د موجود فساد په اړه مستقیم

رپور وړاندي کړ. نه ډیلویټي او نه مرکزي بانک ته د خپلو ازموینو راپور د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر تر میاشتې وړاندي نه دي سپارلی، وروسته خپله USAID د ډیلویټي د ادارې څخه د راپور غوښتنه وکړه. ایا د USAID لخوا د خپلو قرارداديانو په اړه ترسره شوي څارنه او عمومي کتنې کافي او مناسبه وه؟ د ډیلویټي سره د اړوند ماموریت په اړه په افغانستان کې د USAID د څار او عمومي کتنې چارې ضعیفې وې. ځکه په نوموړي ماموریت کې لیر شمیر کارکونکي په دنده گمارل شوي وه، او په کابل بانک کې د فساد په اړه د خطر د موجوده سیګنالونو او یا هم ډیلویټي ته د هغه په اړه د مستقیم جهت په ورکولو کې د کافي او اړوندو مهارتونو څخه نه وو برخمن. او دا کاسب شو چه USAID ونشي کولای د ډیلویټي، د خزاني د ادارې، د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت، مرکزي بانک او نړیوالې ټولني سره د ستونزې د حل په موخه په مناسب وخت کې اړوند اقدامات ترسره کړي.

په افغانستان کې د USAID لخوا د غوره شوو قرارداديانو او د تضمین کونکو په اړه د نقدي مصارفو په اړه بیا کتنه

(د راپور شمیره F-306-11-002-S، د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۷مه خپور شوی)

د عمومي پلټونکي دفتر په افغانستان کې د USAID د هغو ۱۰ تطبیق کونکو لپاره د نقدي لگښتونه مناسب، په ځای او قانوني ترسره شوي دي. په پلټونو کې معلومه شوه چه په افغانستان کې د USAID د ۱۰ پلي کونکو لخوا مصرف کړل شوي نقدي لگښتونو مناسب، پر ځای او قانوني وو.

GAO وړاندیز وکړ چه په افغانستان کې د USAID دفتر باید د خپلو تطبیق کونکو همکارانو سره غوره لارې چارې شریکه کړي ترڅو نقدي انتقالات تر ممکنه حده پوري را کم کړي.

نوموړي ماموریت د یادو شوو وړاندیزونو سره هوکړه وکړه او خپلو پلي یا تطبیق کونکو همکارانو ته یې پدې اړه لیکلي پیغامونه واستل ترڅو په دې راپور کې بیان شوي لارې چارې خپلې او عملي کړي. برسیره پر دې، د ماموریت د هوکړې مسولینو/قرارداد کونکو مسولینو د تخنیکي استازو لخوا به د څارنې او عمومي کتنې چارې پرمخ ځي ترڅو یقیني شي چه تطبیق کونکي همکار د خپلو نقدي لگښتونو په اړه خپل طرز العمل او تګ لارې غوره او بهتره کړي.

د کرهني، اوبو او د تکنالوژي د انتقال د پروگرام په اړه پلټنه

(د راپور شمیره F-306-11-001-P، چه د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۱۳ خپور شوی دي)

د دې پلټنې اصلي موخه د دې امر معلومول و چه نوموړي پروگرام خپلو ټاکلو موخه ته رسېږي، چه د اوبو لگوني د مدیریت، د کرهني د تکنالوژي انتقال او د بنسټ جوړونې په برخه کې چارې پرمخ وړي. د خپل ۳ کلن پروگرام څخه د دوه نیمو کلنو په تیریدو NMSU د کرهني او اوبو لگوني په برخه کې نویو تکنالوژيو د معرفي کولو په گډون زیات شمیر لاس ته راوړني درلودلي، کروندگرو د نوموړ تیکنالوژي د معرفي کولو په مختلفو غونډو کې گډون کاوه. پلټونکو د دغه نویو تیکنالوژي د غوښتنې او تقاضا په اړه یوشمیر شواهد تر لاسه کړ- د ځمکې د سطحې د لیزري معلومول یوه روښانه بیلگه بلل کیدلای شي- خو د تیکنالوژي څخه گټه اخیستنې په راتلونکي پوري اړه لري. دا پداسي حال کې ده چه د تطبیق په برخه کې لاندې موضوعات د پلټنې په ترڅ کې وموندل شوي.

- د اوبو په برخه کې ډیر تاکید او پاملرنه د حکومتداری په نسبت د تیکنالوژي په انتقال باندې وه. NMSU د اوبو د زیرمه کولو په اړه یو شمیر تکنالوژي وړاندي کړي - د اوبو لگوني لیکي، د غلجاټو د اوبونې لپاره د ځمکو برابرول، د اوبو اندازه کول او د اوبو لگولو د کتانولو لپاره د کانکریټو فارمونو جوړونه. تر دم گړی د نوموړو تیکنالوژي پرته د هغه ډول او شمیر څخه چه د NMSU په ملاتړ وړاندي شوي بل هیڅ

د نورو ادارو نظارت

بیلگې نه ده لیدل شوی، د اوبو لگوني منابعو د حکومتداری د برخې په پراختیا او پرمختیا تر ډیره حده ډیر لیر او کم تمرکز او تاکید شوي دي.

- د کرهني نوي تکنالوژۍ تطبیق د نیمګړیتاو سره مله وه. د اوبو لگوني د تکنالوژۍ برسیره، NMSU د لور حاصل ورکونکي ډول غنم، د وریجو د زیاتوالي او د غوره انوځي د ترلاسه کولو په اړه غوره غلجات معرفي کړې. NMSU دغه تکنالوژۍ د کرهني، اوبو لگوني او مالدارۍ وزارت یا MAIL پراختیایي اجینټ ته وسعت ورکړ او کرونگر د ځمکو د ټوټو او د سمیزو ورځو له لارې. د اوبو د ساتنې د تکنالوژۍ ترڅنګ چه پورته ذکر شول، د هغو وړاندیزونو څخه چه په ځانګړې توګه د NMSU په ملاتړ وړاندي کړل شول، کرونگرو په خپلو ځمکو کې د تکنالوژۍ څخه ګټه نه د اخیستې.
  - NMSU د تخنیکي وړاندي شوو مرستو او روزنو په اړه ارزونه نه ده ترسره کړې. د MAIL لخوا د تخنیکي مرستې او روزنې په برخه کې د غوښتونکو ته مثبت ځواب ویلی دي. د اوبو لگونو د ځانګې لپاره NMSU د معلوماتي تکنالوژۍ د زیربنا په اړه تخنیکي مرسته او همکاري کړې ده، د ۲۰۱۰ کال د سپتمبر په میاشت کې NMSU د نوموړې ځانګې د کارکونکو د روزنې په موخه د اوبو یو انجینر په دنده مقرر کړ. NMSU راپور ورکړي چه د کرهني اوبو لگوني او مالدارۍ وزارت یا MAIL د کارکونکو، د پوهنځی او تحصیلي ادارو زده کونکو ته چه د فراغت څخه وروسته عموماً د کرهني وزارت ته ځي په ګډون ۵۱۶ تنه ته روزنه ورکړې ده. خو نوموړي پروګرام د ترسره شوو تخنیکي مرستې او روزنې په پوهه، مهارتونو او د کرهني د وزارت د کارکونکو په وړتیاو کې د مثبت تغیر په اړه پروسه نه ده تعقیب کړې؛ او دا یی هم نه ده په ګوته کړي چه ایا نوموړو کرونگرو د دغه اسانتیاو څخه په خپله کاري سیمه کې کار اخیستې؛ او یا د دغه مرستو څخه د ګټې اخیستنې وروسته د کرهني وزارت په کرونو کې ښوالی راغلی دي.
  - د څار او ارزونې په برخه کې موجودو نیمګړتیاوې د معلومات په اغزمنتیا منفي اغزه کړې ده. NMSU خپل فعالیت د مدیریت په اړه د دوو پلانونو څخه یو پلان په خپل ټاکلي وخت نه دي تسلیم کړي، او د مدیریت په اړه د دواړو پلانونو څخه یی یو شمیر اړین معلومات پاک کړي دي، د راپور د پایلو د پرتله کولو لپاره یی د معلومات نه دي ضبط کړي، ځینې ناسم معلومات یی وړاندي کړي، او په درو میاشتنیو راپورونو کې یی د فعالیت په وړاندي د ننګونو یادونه نه د کړې.
  - NMSU د علامه گذارۍ او په نښه کولو په اړه د پلان د کمبود سره مخامخ و. NMSU تر هغه چه پلټونکو خپله ورڅخه غوښتنه او تقاضا نه وکړې د علامه گذارۍ او په نښه یا ګوته کولو په اړه خپل پلان نه و تسلیم کړي. برسیره پردې NMSU د علامت گذارې د ستراتیژي سره سم په منظم ډول پروژې نه دي په نښه کړي.
  - په افغانستان کې د USAID ادراې د چاپیریال په اړه د نوموړي ادراې ټک لارې نه دي عملي کړې. نوموړي ماموریت د چاپیریال په اړه هیڅ ډول ارزونه او یا هم د چاپیریال د اغزې په اړه هیڅ ډول ارزونه نه ده ترسره کړې.
- په دې هر څه برسیره یو شمیر هغه مسولینو چه د دې پروګرام سره تړاو لري په افغانستان کې د فعالیتونو په برخه کې د امریکا د مرستو څخه د زیاتو لګښتونو په اړه پوښتنې رابرسیره کړې دي او د پروګرام د مالي مدیریت په اړه یی یو شمیر پوښتنې را اوچتې کړې دي. دې پوښتنو ته د ځواب په موخه د عمومي پلټونکي دفتر د پلټنې د یوه شرکت سره قرارداد لاس لیک کړ ترڅو د NMSU او په امریکا د هغه د همکار پوهنتونونو په اړه مالي پلټنې ترسره کړي. د عمومي پلټونکي دفتر یا OIG به د دغه پلټنو په اړه ځانګړی راپور خپور کړي.

د نورو ادارو نظارت

د نظارت یا څار روان فعالیتونه

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې اړوندو ادارو یا اجنسیانو د افغانستان د بیارغونې په اړه د ۳۴ روانو څارنیزو فعالیتونو یا نظارت راپور ورکړي. دغه څارنیز فعالیتونه په ۴.۲ جدول کې په لاندې ډول یادولای شو:

4.2 جدول

اداره	د پروژې نمبر	د پیل نېټه	د پروژې عنوان
DoD OIG	D2011-D000FD-0121.000	3/30/2011	د بین الحکومتي نظم او مقرراتو لپاره فیس او اضافي قیمت اخیستل چه افغان ملي امنیتي ځواک د فنډ څخه تمویل کيږي.
DoD OIG	D2011-D00SPO-0172.000	2/14/2011	د افغان ملي اردو د لوژیستیکي وړتیاو پرمختیا او پراختیا
DoD OIG	D2011-D000JO-0137.000	1/18/2011	د ملي عملیاتي او حفظ او مراقبت د قرارداد په اساس په افغانستان کې د وړاندې شوو روزنیزو پروگرامونو د اسانتیاو مدیریت
DoD OIG	D2011-D000AS-0153.000	1/11/2011	د افغان ملي اردو د هوايي قطعي او د انگلیسي ژبې د روزنیز ماموریت د لگښت او څارنه
DoD OIG	D2011-D000AS-0133.000	1/3/2011	د افغان ملي امنیتي ځواک لپاره د لوړ سرعت لرونکي او د ډیرو اهدافو لپاره د کتو اخیستلو وړ څلور تیره موټرونو او د سر تیرو د اغستلو د تیکو خریداری
DoD OIG	D2011-D000FR-0089.000	11/30/2010	د افغان ملي اردو د معاشاتو په موخه د مرسته شوو د تقسیم او بیا تطبیق په اړه داخلي کنترول
DoD OIG	D2011-D000JB-0068.000	11/17/2010	د افغانستان د نظامي رغونې لپاره اړین پرمختیایي پروسې
DoD OIG	D2011-D000JA-0075.000	11/2/2010	د DoD د شمالي ویشونکي ډلې څارنه شبکه
DoD OIG	D2011-D000AS-0030.000	10/1/2010	د دفاع وزارت د غیر معیاري څرخي هلیکوپتر په اړه د مرستو او لگښتو په اړه څارنه او اداره
/DoD OIG DoS OIG	D2011-D000JA-0009.000 11AUD3001	9/30/2010	د افغان ملي پولیسو د روزنیز پروگرام په اړه پلټنه (کډه پلټنه)
DoD OIG	D2010-D000FL-0276.000	9/2/2010	په افغانستان کې د قومندان د عاجل عکس العمل پروگرام ته د ورکړل شوو پیسو کنترول او راپور ورکونه
DoD OIG	D2010-D000JA-0165.001	6/21/2010	د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقرره د ژبني مرستې د قرارداد تطبیق
DoD OIG	D2010-D000JO-0229.000	6/14/2010	د افغانستان په پروان ولایت کې د بنديځاني رغونه
DoD OIG	D2010-D000JB-0157.000	3/4/2010	د افغان ملي اردو د تجهیزاتو د ترمیمي خدماتو د روزني پروگرام قرارداد
DoD OIG	D2010-D000JA-0091.000	12/9/2009	په افغانستان کې د متحده ایالاتو د ځواکونو لپاره د ځواک ساتني پروگرام
DoD OIG	D2009-D00SPO-0115.000	12/17/2008	د افغان ملي امنیتي ځواک د روغتیایي وړتیاو د پرمختیا د پایښت په اړه د امریکا او د ایتلافي قواوو هڅې
/DoS OIG SIGAR	11AUD3003	10/2010	د افغانستان د ملکي وگړو ارتقا (کډه پلټنه)
DoS OIG-MERO	11-MERO-3013	2/2011	د نړیوال مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د قانون د پلی کېدو د ادارې د عملیاتي امکاناتو او په افغانستان کې د لویو جرمنو د عملیاتو د ځواک سره د قراردادو د پایښت او تلی پاتی ثبات په موخه بیا کتنه ترسره کول (کډه ارزونه)
DoS OIG-MERO	11-MERO-3007	12/2010	په افغانستان کې د رامنځ ته شوی نوی د بهرنیو چارو وزارت د پرمختیایي څانگې لپاره د اړینو حالاتو او مرستو یوه لنډه بیا کتنه.
DoS OIG-MERO	11-MERO-3003	10/2010	د نړیوال مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د قانون د پلی کېدو د ادارې د عملیاتي امکاناتو او په افغانستان کې د لویو جرمنو د عملیاتو د ځواک سره د قراردادو د پایښت او تلی پاتی ثبات په موخه بیا کتنه ترسره کول (کډه ارزونه)
DoS OIG-MERO	11-MERO-3004-	9/2010	د وگړو، کډوالو او مهاجرینو د پروگرام د ادارې په اړه بیاکتنه چه تر کومې کچې نوموړې اداره د بیرته راستنیدونکو او افغان مهاجرینو د بیرته په ځای کولو په برخه کې اغزمنې وي (د پروگرام ارزونه)
GAO	120976	3/31/2011	د کرکیچ څخه په ډک هیواد کې د دولتي قرارداد کول
GAO	351552	12/9/2010	د بحري قطعي په توکو د ځای په ځای کولو لپاره د سمبالښت ستراتیژي
GAO	320815	11/5/2010	د بودجې او لگښتونو د تنظیم په برخه کې د افغان ظرفیت ارتقا
GAO	351525	8/26/2010	د سوداګرۍ او د ثبات د عملیاتو په اړه د امریکا د دفاع وزارت ځانګړی ماموریت
GAO	351514	8/4/2010	د اردو مشورتي او مرستندوی دسته یا تشکیلات
GAO	351489	8/4/2010	په افغانستان کې د دفاع وزارت څیړني
GAO	320794	7/21/2010	د افغانستان لپاره د امریکا د مستقیمو مرستو په اړه حساب ورکول

د نورو ادارو نظارت

جدول ۴.۲ (دوام لري)

د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ پوری د نورو امریکایی ادارو د فعالیتو ترسره شوی څیړنې	د پیل نیټه	د پروژې نمبر	د پروژې عنوان	اداره
په افغانستان کې د امریکا ملګي حضور	5/3/2010	320766		GAO
د افغانستان د لوژسټیک سره ملاتړ	4/30/2010	351492		GAO
د قومندان د بیړني عکس العمل پروګرام - افغانستان	2Q/FY11 یا د ۲۰۱۱ مالي کال دویمه ربع	A-2011-ALL-0342.000		USAAA
په افغانستان کې د USAID د سفارت د هوایی برخې پروګرام ته بیاکتنه	2Q/FY11 یا د ۲۰۱۱ مالي کال دویمه ربع			USAID OIG
په افغانستان کې د USAID لخوا د افغانستان د ثبات اېتکار - جنوبي سیمې	2Q/FY11 یا د ۲۰۱۱ مالي کال دویمه ربع			USAID OIG
په افغانستان کې د USAID د هغه ملاتړ چه په افغانستان کې د ټاکنو د ګډون د اوچتولو (IEP) او د ټاکنو د پروسې سره د ملاتړ (STEP) پروګرامونو سره ترسره کړي دي پلټنه کوي.	نه دي ورکړ شوي			USAID OIG

سرچینې: د سیکار د 4/4/2011 نېټې پوښتنې ته د DoD OIG ځواب د سیکار د 3/31/2011 نېټې پوښتنې ته د DoD OIG ځواب د سیکار د 3/31/2011 نېټې پوښتنې ته د DoS OIG-MERO ځواب، د سیکار د 4/5/2011 نېټې پوښتنې ته د GAO ځواب، د سیکار د 3/25/2011 نېټې پوښتنې ته د USAAA ځواب، د سیکار د 3/23/2011 نېټې پوښتنې ته د USAID OIG ځواب

د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر

د امریکا دفاع وزارت یا DoD د احتمالي څارنیزو یا نظارت د فعالیت د تطبیق (OCO) په برخه کې د زیات شمیر ننگونو سره مخامخ دي. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر یا DoD OIG د ننگونو او سترو خطراتو پر اساس خپل لومړیتوبونه په ګوته کړي دي او په جنوب لویدیځه اسیا کې د خپل حضور په پراخوالي او د احتمالي فعالیتونو د پوښنې د زیاتولو له لارې یې نوموړو ستونزو ته ځواب ویلی دي.

په جنوب لویدیځه اسیا کې د امریکا د دفاع وزارت د موجوده یون او تمرکز ته د ځواب ویلو ته په کتو، په افغانستان کې د عملیاتو څخه څار او تمرکز د DoD OIG لپاره یو لومړیتوب دي او همدا ډول باید په عراق کې د څار چارې او پاتې عملیات ضرورت هم په خپل ځای پاتې او پرمخ یوړل شي.

DoD OIG د جنوب لویدیځې اسیا د ګډ پلان جوړونې د ګروپ د همغږي، د ستونزو د هوارولو او په DoD OCO اړوند د څار د فعالیتونو چارې پرمخ وړي. نوموړي ګروپ خپله ۱۶مه غونډه د ۲۰۱۱ کال په فبروري میاشت کې ترسره کړه. د جنوب لویدیځې اسیا د ګډ پلان جوړولو ګروپ په جنوب لویدیځ او نږدې سیمو کې د ۲۰۱۱ مالي کال د پلان جوړولو په اړه خپل راپور د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۳۱مه خپور کړ. د ۲۰۱۱ مالي کال پلان بیا د فرعي کتګوریو په وسیله د فعالیتي سیمو پر اساس تنظیم شوی ترڅو د ټولني د هڅو په اړه ورتوالی په بند به بند څرګند شي. د پلټنې پدې پلان کې هغه پروژې شاملې ده چه په جنوب لویدیځ او چاپیره سیمو باندې مستقیم اغیزه لري. د پلټنې پروژې کیدای شي په ځانګړي ډول په تیاتر کې ترسره شي، تیاتر شاید سفر کولو ته اړتیا وي، او یا هم امکان لري د تیاتر څخه د باندې یوازي په CONUS لاره واچول شي.

د قراردادنو، دویم لاس قراردادنو او فعالیتونو چه د لوژسټیکي ملاتړ لپاره ترسره شوي دي، دغه جامع پلان د څار نورو سیمو او برخو لکه د توکو د حساب ورکولو، مالي مدیریت، امنیت، بشري حقوق، د قانون حاکمیت او د ټولنیز او اقتصادي پرمختګ په شان موضوعات هم تر پوښنې لاندې راولي. د څار ګډون کونکي ادارې به د کاري ګروپونو او شوراګانو له طریقه د پلټنو د پلان د همغږي په برخه کې خپلو هڅو ته دوام ورکړي. د DoD OIG روان عملیات ازادې تاب راورل- اړوند څار او نظارت د هغه پرسونل چه رغونې د هڅو،

د امریکایی پرسونل څخه د پوځي خونديتوب پروگرام، د دارایی، نامناسبو پیسو ورکولو، د قرارداد د مدیریت، د افغان ملي اردو د بې رول په اړه نامناسب لگښتونه او د مرستو پرې کولو په برخه کې امنیتي خدمتونه وړاندې کوي پلټنې ترسره کړي؛ همدا ډول د افغان ملي پولیسو د روزنې په اړه د قرارداد، په افغانستان کې د ننه د لوژیسټیکي لگښتونو؛ معلوماتي عملیات، د زرهې ورتیاوي او د افغانستان د ملي امنیتي ځواک د پلان جوړونې او د مرستو د کنټرول په اړه د غوښتنې د برابرولو په اړه ګټه اخیستل کېدلای شي.

د ۲۰۱۱ مالی کال د لومړی دریو میاشتو لپاره، DoD OIG 43 د روانې څارنیز فعالیتونو درلودل او د OEF سره د مرستې په موخه درې راپورونه خپاره کړی دی. د دغو 43 روانو پروژو له جملې 17 چې مستقیماً په افغانستان کې د امنیت او بیارغونې سره تړاو لري په دغه راپور کې ځای پر ځای شوي دي. د ۱۱ څپرو شوو راپورونو څخه یو یی مستقیماً هغه ډول چې د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکي تعریف کړي په افغانستان کې د بیارغونې او امنیت په اړه دي.

د بین الحکومتي نظم او مقرراتو لپاره فیس او اضافي قیمت اخیستل چه افغان ملي امنیتي ځواک د فنډ څخه تمویل کيږي.

(د پروژې شمیره D2011-D000FD-0121.000، چه د ۲۰۱۱ کال د مارچ په ۳۰ مه په لاره اچول شوی ده)

د امریکا د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر اوس غواړي چه معلومه کړي چه د افغان ملي امنیتي ځواک د فنډ څخه د بی الحکومتي تخصیصاتو لپاره په کومه اندازه فیس او اضافي قیمت ادا کړل شوي دي. DoD OIG به همدا ډول معلومه کړي چه ایا د نوموړو لگښتونو د اثبات او ملاتړ لپاره د دغه مصارف معلومات موجود دي او که څنګه.

د افغان ملي اردو د لوژیسټیکي ورتیاو پرمختیا او پراختیا

(د پروژې شمیره D2011-D00SPO-0172.000 چه د ۲۰۱۱ کال د فبروري په ۱۴ په لاره اچول شوي و)

DoD OIG هڅه کوي ترڅو معلومه کړي چه چه د امریکایی / ایتلافي قواوو لخوا د افغان ملي اردو د لوژسټیکي او عملیاتي ثبات او پایښت سره د روزنې، سلامشورو او مرستو لری موثره او اغزمنه وه او که څنګه. په ارزونه کې په لوژسټیکي او عملیاتي برخه کې د افغان ملي اردو هغه لاس ته راوړنې هم شاملېږي چه د امریکا او ایتلافي قواوو لخوا د افغانستان د ملي دفاع وزارت او ملي اردو د لوژسټیکي اړخه د ملاتړ پروسه ترسره کيږي. DoD OIG به همدا ډول معلومه کړي چه د ایساف، په افغانستان کې د امریکایی قووي، او ایساف د ګډې قومندانۍ چه غواړي افغان ملي اردو په لوژسټیکي برخه کې د پایښت له اړه د کافي ظرفیت او ورتیاو درلودنکی دي او د نوموړي هدف ته د رسیدلو په لاره کې د پورته اداره له لوري پلانونه، روزنې، امادګی د امریکا د متحده ایالاتو/ ایتلافي قومندانۍ/ کارکونکو او همدا راز د افغانستان د ملي دفاع وزارت په ټولو کچه یوشان ترسره او پرمخ وړل کيږي، او د افغان ملي اردو فعالیتي ننګونې په ګوته کړي.

د ملي عملیاتي او حفظ او مراقبت د قرارداد په اساس په افغانستان کې د وړاندې شوو روزنیزو پروگرامونو د اسانتیاو مدیریت

(د پروژې شمیره D2011-D000JO-0137.000، د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۱مه پیل شوي)

پدې توګه DoD OIG غواړي ترڅو معلومه کړي چه د افغانستان د عملیاتي او د حفظ او مراقبت قراردادونو په اساس وړاندې شوي حرفوي زده کړې د افغان ملي امنیتي ځواک د زیربنایي ظرفیتونو د خونديتوب په پراختیا کې اغزمنې دي.

د افغان ملي اردو د هوايي قطعي او د انگلیسي ژبې د روزنيز ماموریت د لگښت او څارنه

(D2011-D000AS-0153.000، د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۱۱مه پیل شوی)

دا دي DoD OIG د پېروونکو د خدمتونو د جنګي ساحوي عملیاتو په اړه د خپلو پلټنو د لړۍ په ترڅ کې دویمه پلټنې ترسره کوي. پدې دویمه پلټنه کې، د DoD OIG غواړي چې معلومه کړي چې د د افغان ملي اردو د هوايي قطعي او د انگلیسي ژبې د روزنيز ماموریت لپاره د امریکایی پوځ د تظاهر، روزنې او د ترلاسه شویو افزار او سامانونو په اړه د اجرايوي پروګرام دفتر دغه اسانتیاوې په مناسب قیمت ترلاسه کړي دي او که څنګه او د نوموړي ماموریت د ترسره کولو لپاره د قراردادي د څارنې او عمومي کتنې تګ لارې او یا طرز العملونه پرځای وو او د هغه څخه ګټه اخیستل شوي وه.

د افغان ملي امنیتي ځواک لپاره د لوړ سرعت لرونکي او د ډیرو اهدافو لپاره د ګټو اخیستلو وړ څلور تیره موټرونو او د سرتیرو د اغستلو د تیکو خریداری

(د پروژې شمېره D2011-D000AS-0133.000، چې د ۲۰۱۱ کال د جنوري په ۳ پیل شوی)

DoD OIG غواړي چې معلومه کړي چې د قرارداد مسولین په اغزمنه او موثره توګه د لوړ سرعت لرونکي او د ډیرو لپاره د کاریدونکو موټرو او د سرتیرو د جامو د اخیستلو او رانیولو چارې پر مخ وړي.

د افغان ملي اردو د معاشاتو په موخه د مرسته شویو د تقسیم او بیا تطبیقه اړه داخلي کنترول

(د پروژې شمېره D2011-D000FR-0089.000، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۳۰مه پیل شوی)

DoD OIG مشخص کوی چې د ناټو د روزنې د موخو – افغانستان / ګډ امنیتي قومندې انتقال – افغانستان (NTM-A/CSTC-A) د هغو مرستو لپاره چې د امریکا د دفاع وزارت لخوا د افغانستان د وزارتخانو له لاره د ملي اردو د معاشاتو په موخه ورکول کېږي د کنترول په موخه لازم ګامونه او تګ لارې شته دي. برسیره پر دې DoD OIG به دا هم معلومه کړي چې NTM-A/CSTC-A توانیدلې دي چې د افغان دولتي وزارتخانو سره د افغان ملي اردو پرسونل ته د معاشونو په مناسبه ورکولو کې رغنده او کافي مرسته او کړي او هغه یې تطبیق کړي دي.

د افغانستان د نظامي رغونې لپاره اړین پرمختیایي پروسي

(د پروژې شمېره D2011-D000JB-0068.000، چې د ۲۰۱۰ کال د نومبر په میاشت کې پیل شوی ده ۹)

DoD OIG په افغانستان کې د نظامي پروژو د رغونې لپاره د اړینو پرمختیایي پروسو په اړه ارزونه او تحلیل ترسره کوي. په ځانګړې توګه DoD OIG غواړي چې معلومه کړي چې د پرمختیایي پروسي اړتیاوې اړینې پایلو، د پام او اندازې وړ نتایج او د امریکا د دفاع وزارت د غوښتنې سره سم خپل ټاکلي کاري اهداف تر لاسه کوي.

د DoD د شمالي ویشونکي ډلې څارنه شبکه

(د پروژې شمېره D2011-D000JA-0075.000، د ۲۰۱۰ کال د نومبر په ۲مه پیل شوی)

DoD OIG د دفاع وزارت د شمالي ویشونکي ډلې د څارنې سره مرسته کوی او د DoD هغه وړتیاوې چې غواړي د شمالي ویشونکي ډلې له لوري چارې پلان، همغږی او د عملیاتو د تل پاتې کیدو په اړه ارزونې ترسره کوی.

د امریکا د دفاع وزارت د غیر مستند څرخي الوتکې د ملاتړ او د درخواستی په اړه څار او مدیریت

(د پروژې شمیره: D2011-D000AS-0030.000، د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر په ۱ نیټه پیل شوی)

DoD OIG هڅه کوي تر څو معلومه کړي چې د DoD مسولین په سمه او موثره توګه د غیر معیاري څرخي هلیکوپتر په اړه د مرستې او لګښته د روسی Mi-17 په شان په اړه چاری په سمه توګه ارزوي او اداره کوي، تر څو د افغانستان د امنیتي پوځ د مرستو او یا هم د دفاع وزارت د نورو اړوند مرستو څخه تر لاسه شوی مرستې شاملې کړي. د دې موخې د تر لاسه کولو په هدف شاید چې ډیرې پروژې پیل او ابتکار شوی وي.

د افغان ملي پولیسو د روزني پروګرام (ګډې پلټنې)

(د پروژې شمیره: D2011-D000JA-0009.000، [د بهرنیو چارو وزارت 11AUD3001]، د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر په ۳۰مه پیل شوي دي)

د امریکا د دفاع او بهرنیو چارو د وزارتونو د عمومي پلټونو دفتر نوموړې پلټنې په ګډه پرمخ وړي تر څو د ۲۰۱۰ مالي کال د ملي دفاع د صلاحیت د قانون هغه غوښتنه چه د امریکا د دفاع وزارت د پلټنې د عمومي دفتر څخه غواړي چه د بهرنیو چارو د وزارت د پلټنې د دفتر سره د ګډ کار په ترڅ کې د افغان ملي پولیسو د روزنیز پروګرام په اړه راپور خپور کړي. دغه پلټنه د افغان ملي پولیسو د پروګرام په اړه د قرار دادنو د لیردوني د څرنګوالي په ارزونه وکړي. په ځانګړی توګه، DoD OIG/DOS OIG به د انتقال د لګښت، د کرنو کچه او د انتقال اړوند د پلان جوړونې هڅې تر څو د قرار داد څارنه، اړینه مرسته او کمک، د پروګرام اغزمنه اداره یقیني او عملی شی. دا ټیم همدا ډول هوډ لري تر څو د DoD OIG د پروژې D-2010-042 او DoS OIG د MERO-A-I O-6 پروژې ګډ راپور، “د افغان ملي پولیسو د روزنې په موخه د دفاع وزارت د منل شوو او مصرف شوو مرستو څخه د امریکا د کورنیو چارو وزارت ته ورکړل شوی مرستې،” چې د ۲۰۱۰ کال د فبروري په نهمه ترسره شوی تعقیب کړی.

په افغانستان کېنې د قومندان د عاجل عکس العمل پروګرام ته د ورکړل شوو پیسو کنټرول او راپور ورکونه

(د پروژې شمیره: D2010-D000FL-0276.000، د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر په ۲مه پیل شوی)

DoD OIG غواړي چې معلومه کړي چې د CERP سره په افغانستان کېنې د فعالیتو سره د مرستې په موخه جوړکړل شوی داخلي کنټرولي سیستمونه سم او مناسب دی. په ځانګړی توګه، DoD OIG به کنټرول وپلټي تر څو یقیني کړي چې پیسې په سمه توګه ورکړل شوی دی، او دا چې د بشپړ، سم او دقیق معلومات هغو پریکړه کوونکو ته چې د CERP د اداره مسولین دی ورکړل شوی دی. دا څیړنه د هغو څیړنو دویمه ده چې CERP لخوا په افغانستان کېنې د فعالیتو سره د مرستې په موخه د پیسو ورکونې لپاره داخلي جوړ شوی کنټرولي سیستمونه و ارزوي.

د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقررې د ژبنی مرستې د قرارداد تطبیق

(د پروژې شمیره: D2010-D000JA-0165.001، د ۲۰۱۰ کال د جون په یوولسمه پیل شوی)

DoD OIG غواړي تر څو معلومه کړي چې د امریکا د پوځ د استخباراتي او امنیتي مقررې د ژبنی مرستې قرارداد (W911W4-07-D-0010) په سمه توګه تطبیق او عملی شوی دی. د افغانستان سره د ژبې په

ځانګه کښی د مرستې دا پروژه د بیا کتنې او ارزونې د پروسې د لړۍ یوه برخه ده. پروژه D2010-D000JA-0165.000 معلومه وی چې په افغانستان کښی د ژبی د ځانګه سره مرسته شوی (W911W4-07-D-0010) لازم امنیتي مقررات په پام کښی نیول شوی دی.

د افغانستان په پروان ولایت کښی د بنديځاني رغونه

(د پروژې شمیره D2010-D000JO-0229.000، چې د ۲۰۱۰ کال د جون په ۱۴ پیل شوی)

DoD OIG غواری چې معلومه کړی چې د امریکایی پوځ د انجینرانو ډلې او USFOR-A په پروان ولایت کښی بنديځانه د امریکا د فدرال کارونې د مقرراتو او نور اړوندو قوانینو سره سم رغولی او قرارداد پلي کړی دی. په ځانګړی توګه DoD OIG به معلومه کړی چې د امریکا پوځ د انجینرانو ډلې د بنديځاني د رغونې په وخت کښی کار څارلی او ارزولی او دا چې د امریکا پوځ د انجینرانو ډلې په کار او قرارداد کښی د موجوده کمیو، سرغړونو او فساد په وړاندی کوم اقدام کړی او یا هم په راتلونکی کښی غواری چې د سرغړونکو په وړاندی کوم اقدام وکړی.

د افغان ملي اردو د تجهیزاتو د ترمیمي خدماتو د روزني پروگرام قرارداد

(د پروژې شمیره D2010-D000JB-0157.000 چې پیل یې د ۲۰۱۰ کال د مارچ په څلورمه شوی و)

د دفاع وزارت د پلټونکي عمومي دفتر دا ډاډ لاس ته راوړل غواري چې آیا د افغان ملي اردو د وسایطو د ترمیماتو په قرارداد کې د کیفیت د ډاډ او د کنترول له نظره ضروري پروسیجري وجود لري که نه. په ځانګړي توګه، DoD OIG به معلومه کړي چې د قرارداد په اړه ټول حکومتي شرطونه مراعات شوي دي او ایا د قرار څخه په سمه او مناسبه توګه څارنه او نظارت ترسره شوي دي. برسيره پردې، DoD OIG به دا هم معلومه کړي چې قراردادي د قرارداد د ذکر شوي ماموریت په مناسبه توګه پرمخ وړلو په موخه د ګډام اضافي ځای ته اړتیا لري او معلومه کړي چې ایا قراردادي د pmts د لګښتونو د تنظیم لپاره مناسب او موجه غوښتنه ترسره کړې ده. د راپور یوه لړۍ د دې پروژو لپاره پلان شوي ده.

په افغانستان کې د متحده ایالاتو د ځواکونو لپاره د ځواک ساتني پروگرام

(د پروژې شمیره D2010-D000JA-0091.000 چې د ۲۰۰۹ کال په ۹ دسمبر پیل شوي وه)

DoD OIG په افغانستان کې د متحده ایالاتو د ځواکونو د راتولیدلو د ابتدایي ځایونو او خورلو د سیمو لپاره د ځواکونو د ساتني د پروگرامونو بیا کتنه کوي. په ځانګړي توګه، دا د پروگرام ملاتړ او منابع ارزوي کوم چې قوماندان د مرکز د پلان کولو، د تروریسم په ضد، او د هغوی د ځواکونو د ساتني لپاره د خونديتوب پروگرامونه په اختیار کې لري. دا پلټنه د بگرام په هوایي ډګر، د کندهار هوایي ډګر، ایګار سز کمپ، او د کابل په نوي قرارګاه باندې تمرکز کوي.

د افغان ملي امنیتي ځواک د روغتیایی وړتیاو د پرمختیا د پایښت په اړه د امریکا او د

ایتلافي قواوو هڅی

(د پروژې شمیره D2009-D00SPO-0115.000، چې د ۲۰۰۸ کال د دسمبر په ۱۷ پیل شوي)

DoD OIG هود کړی تر څو معلومه کړي چې د امریکا متحده ایالاتو، ایتلافي قواوو، د افغانستان د کورنیو چارو او دفاع وزارت د افغان ملي امنیتي ځواک د روغتیایی پاملرنې د پراختیا او ثبات او پایښت په اړه ټاکل شوي اهداف، موخې، پلانونه او لارښوني ابلاغ کړي دي.

د بهرنیو چارو د ځانګړی عمومي پلټونکی دفتر

د افغان ملي پولیسو د روزنیز پروګرام په اړه پلټنه (ګډه پلټنه)

(د پروژې شمیره 11AUD3001[DoD D2011-D00JA-0009.00] چې د ۲۰۱۰ کال د نومبر په میاشت کې پیل شوي)

اهداف او موخي: د ۲۰۱۱ مالي کال کې د اټکل شوي اړتیا له مخې د ملي دفاع د صلاحیت قانون چې د DoD OIG څخه د DoS OIG په همکارۍ غوښتنه کوي چې افغان ملي پولیسو د روزنې د پروګرام په اړه راپور خپور کړي، د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د عمومي پلټونکي د دفتر هدف دا دي چې د امریکا د دفاع او بهرنیو چارو وزارت هغه هڅې چې غواړي افغان ملي پولیسو د پروګرام په اړه د قرارداد اداره ولېږدوي لوره او اوچته کړي. په ځانګړی توګه، د DoS OIG به د لګښت، د کارکولو د معیاراتو او د انتقال سره اړوند د پلان جوړونې هڅو سره مرسته وکړي تر څو یقیني کړي چې د قرارداد څخه سمه څارنه، دقیق مرستې او همکارۍ او د پروګرام مناسبه اداره صورت منډلی او یقیني شوی ده. DoS OIG همدا ډول په پام کې لري چې د DoD OIG د D-2010-042 شمیره راپور او د DoS OIG د MERO-A-10-6 شمیره راپور تعقیب کړي،" د افغان ملي پولیسو د روزنې او سلامشورو لپاره د دفاع وزارت تعهداتو او د لګښتونو په اړه د هغه مرستې چې د دي موخي لپاره ځانګړي شوي دي،" 2/9/2010

د افغانستان د ملګرو ارتقا

(د پروژې شمیره 11AUD3003, چې د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کې پیل شوی)

هدف: د یادې شوي څیړنې اصلي موخه په افغانستان کې د ملګرو وګړو د ژوند د سطح د لوړوالي او ښوالي ارزونه او دا چې د (د ۲۰۰۹ کال څخه بیا تر اوسه) په دی هدف څومره پیسې لګول شوي او (د اوس څخه بیا ۲۰۱۲) کال پورې د دی هدف د پرمخ وړولو او د پایښت لپاره نورې پیسې پکار دی. DoS OIG د تر ډیره په افغانستان کې د ملګرو وګړو د ژوند سطح د لوړولو په موخه په دنده د ګمارنې، روزنې، او د یاد شوي هدف لپاره د استخدام شوو پرسونل باندې تمرکز کوي.

په منځني ختیځ کې د باندینو چارو وزارت د عمومي پلټونکی سیمه ییز دفتر

د افغانستان د لوی څارنوالي د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې د ځانګړی سره د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې د نړیوالي ادارې او د قانون د حاکمیت د قضایې څانګې لخوا د ترسره کیدونکو مرستو او ملاتړ په اړه ارزونه (د قرارداد ارزونه)

(د پروژې شمیره: 11-MERO3013- چې د 2011 کال په فبرورۍ کې پیل شویده)

دا ارزونه به جوته کړي چې (۱) د امریکا د بهرنیو چارو وزارت څومره پیسې تعهد او مصرف کړي دي؛ (۲) د بهرنیو چارو وزارت څرنګه د نوموړې پیسو د تخصیص او ملاتړ تضمین کوي؛ (۳) او تر کومې کچې د بهرنیو چارو د وزارت د فساد په وړاندې د مبارزې په اړه د مرستې او عدلي څانګې د نوموړي پروګرام لپاره ټاکلي موخي په رسیدلو او د هغه اهدافو په ترلاسه کولو کې توانیدلي دي؛ او (۴) په کابل کې د امریکا د سفارت له لوري د نوموړي پروګرام لپاره د ځانګړو شوو مرستو څخه تر کومه حده څارنه او نظارت کړي دي.

په افغانستان کې د بهرنیو چارو د نویو اهدافو په اړه د اړیتاو او د شرایطو او امکاناتو په اړه محدوده ارزنه (د پروگرام ارزونه)

(د پروژې شمیره 11-MERO-3007، چی د ۲۰۱۰ کال په دېسمبر کښی پیل شوی)

د دې ارزونې لومړني اهداف د (۱) تر کومې کچې پورې د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په کابل کې د سفارت او د هغه اړوندو ادارو کې د نویو موقفونو د پېرندلو، پراختیا او د کارکونکو د گمارولو د اړتیا په اړه ارزونه ترسره شوي؛ او (۲) ایا کارکونکو ته ورکړل شوي دقتري او یا هم کورني فضا مناسبه، خوندي او د امنیت درلودنکي ده.

د نړیوال مخدره توکو په وړاندې د مبارزې د قانون د پلی کیدو د ادارې د عملیاتي امکاناتو او په افغانستان کې د لویو جرمونو د عملیاتو د ځواک سره د قراردادو د پایښت او تلی پاتی ثبات په موخه بیا کتنه ترسره کول (گډه ارزونه)

(د پروژې شمیره 11-MERO-3003، د ۲۰۱۰ کال په اکتوبر کښی پیل شوی)

د دې ارزونې لومړني اهداف د دې امرونو معلومول دي (۱) د قرارداد د شرایطو او مقرراتو پېرندل؛ (۲) د هغه پیسو د کچې معلومول چه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د عملیاتو د اسانتیا او پایښت لپاره منلي او مصرف کړي دي؛ (۳) په فالگون کمپ کې د ډابین کورپ لخوا د سترو جرمونو عملیاتو ته د وړاندې شوو اسانتیاو په اړه د نوموړي ادارې د قرارداد سرسم د کړنو ارزونه؛ او (۴) د بهرنیو چارو وزارت دا امر څرنگه تضمین کولای شي چه د نوموړي پروگرام لپاره ځانگړي شوي مرستي په سمه توگه د ټاکلو اهدافو لپاره کارول کيږي.

د وگړو، کډوالو او مهاجرینو د پروگرام د ادارې په اړه بیاکتنه چه تر کومې کچې نوموړي اداره د بیرته راستنیدونکو او افغان مهاجرینو د بیرته په ځای کولو په برخه کې اغزمنې وي (د پروگرام ارزونه)

(د پروژې شمیره 11-MERO-3004، چی د ۲۰۱۰ کال په سپتمبر کښی پیل شوی)

د دې پلټنې اهداف دا دي (۱) د ملگرو ملتونو د کډوالو ادارې یا ICRC، UNHCR او نورو غیر دولتي ادارو سره د قرارداد د شرایطو او مقرراتو معلومول؛ (۲) د مرستي لپاره اړتیاوې څرنگه محاسبه شوي وي؛ (۳) ایا مرستو خپل ټاکلي اهداف تر لاسه کړل، (۳) ایا د پروگرام د فعالیت د لاس ته راوړنو څخه گټه اخیستل شوي؛ او (۴) په افغانستان کې د بشري عکس العمل د همغږي او ادارې په اړه په کابل کې د امریکا د سفارت او د ولایتي بیارغونې د ډلو موثریت او اغز.

د حکومت د احتساب اداره

د کریکچ څخه په ډک هیواد کې د دولتي قرارداد کول

(پروژه نمبر 120976، پیل شوي ۲۱ اگست ۲۰۰۹)

دغه پلټنه به تر ډیره حده د مرستي په دغه برخو باندې متمرکزه وي (۱) د بهرنیو چارو د وزارت د ماموریت او اړیتاو د غوښتنو سره د سازمان تطابق؛ (۲) د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د لاس ته راوړنو په لپاره د بشري

قوي ارزونه هم د پرسونل د شمير او هم د وړتياو له نظره؛ (۳) د بهرنيو چارو د وزارت لخوا د خپل اړخه او يا هم د کومي بلي فدرال ادارې لخوا د قراردادونو د ورکولو او د مديريت د څرنگوالي معلول؛ (۴) د تشنج څخه په ډک چاپيريال کې د قانوني او سمونيز موجود صلاحيتونه او اختيارات؛ او (۵) هغه هڅې چې د دولت د لاس ته راوړنو د ظرفيت د لوړو په برخه کې پلان او يا هم د لاس ته راوړنو د عملي کولو په لاره کې د اصلاحاتو لپاره په پام کې نيول شوي.

د بحري قطعي په توکو د ځای په ځای کولو لپاره د سمبالښت ستراتيژي

(پروژه نمبر 351552, پيل شوي ۹ دسمبر ۲۰۱۰)

دغه بيا کتنه به په هغه کچې باندې چې (۱) بحري قطعه د افغانستان او عراق څخه ځمکنې او هوايي د بېرته راستنيدونکو توکو د سمبالولو لپاره ستراتيژي کاروي؛ (۲) د بحري قطعه د توکو د بېرته سمبالونې ستراتيژي د هغه ستراتيژي غواړي پوځ مدرن او نوی کړي تطابق او ارتباط؛ (۳) ايا بحري قطعه د دې توان لري چې په افغانستان او عراق کې د کارول شوو توکو په اړه د ټول لگښت په اړه معلومات په گوته او بيان کړي؛ او (۴) او ايا د بحري قطعي د ۲۰۰۹ څخه بيا تر ۲۰۱۲ مالي کال پورې د توکو د بېرته سمبالني بودجه د اړوندي بودجې د لارښوونو او غوښتنو سره ورته والی لري.

د بودجې او لگښتونو د تنظيم په برخه کې د افغان ظرفيت ارتقا

(پروژه نمبر 320815, پيل شوي ۵ دسمبر ۲۰۱۰)

دغه پلټنه به په دې ټکو باندې تمرکز وکړي (۱) د افغانستان د ملي بودجې معلومول (عايدات او لگښتونه) او د بودجې کمبوتات؛ (۲) د امريکا د متحده ايالاتو هغه هڅې چې غواړي د افغان دولت سره د بودجې د تنظيم او څار په برخه کې ظرفيت لوړ کړي او همدا ډول معلومه کړي چې دغه هڅې تر کومې کچې د نړيوال او افغان دولت د اهدافو سره تطابق لري؛ او (۳) د هغې کچې او اندازې معلومول چې د امريکا مرستو د افغان دولت سره د بودجې د تنظيم او څار په اړه مرستې کړي او د يو غوره مالي مديريتي سيستم په رامنځ ته کولو کې بريالي راوتلي ده.

د سوداګرۍ او د ثبات د عملياتو په اړه د امريکا د دفاع وزارت ځانګړی ماموريت

(پروژه نمبر 351525, پيل شوي ۲۱ اګست ۲۰۰۹)

د دې بيا کتنې اصلي موخه په لاندې برخو کې د دې امر معلومول دي چې (۱) تر کوم حده پورې په نوموړي ماموريت کې د ۲۰۰۶ کال راپدېخوا کموالی راغلي دي او ايا د امريکا د دفاع وزارت د نوموړي ماموريت د بنيادي کولو او نورو هيوادو ته د هغه د غزول په اړه پلانونه جوړ او طرحه کړي دي؛ (۲) د دفاع وزارت د پايلو او نتايجو د ارزونې په موخه اهداف ټاکلي او د نوموړي ماموريت فعاليتونه ارزولي دي او که څنګه؛ (۳) ايا د نوموړي پروګرام فعاليتونه د نورو پروګرامونه سره همغږي او هماهنگ دي؛ او (۴) او يا د دغه ماموريت فعاليتونه د نورو پروګرامونو سره ورته والی لري او که نه، او يا د پروګرامونو ترمنځ د لارښوونو او پايلو د ترلاسه کولو امکانات شته.

د اردو مشورتي او مرستندوي دسته يا تشکيلات

(پروژه نمبر 351514, پيل شوي ۴ اگست ۲۰۱۰)

پوځ د افغان او عراقي امنيتي ځواک سره د مرستې او سلامشورو په موخه د مبارزې ځانگړي غونډونه تاسيس او زياتوي. دغه بياکننه به تر ډير حده پورې پردغه ټکو باندي تمرکز کوي (۱) تر کومې کچې پوځ د جنگي غونډ ډلو ته د هغوي د رول او موخو په اړه معلومات ورکړل شوي دي؛ (۲) تر کومې کچې پوځ د جنگي غونډ ډلو د زياتولو په اړه د اړيني روزنې او منابعو په اړه معلومات ورکړي، د هغه کچې ارزونه چه د امريکا د دفاع وزارت او پوځ د امنيتي ځواک سره د مرستې او همکاري په برخه کې ترسره کړي؛ او (۳) د هغې کچې ارزونه چه د پوځ لخوا تر کومه حده د پوځ د جنگي غونډ ډلو د پراخوالي په برخه کې اړتياوي پوره کړي او تر کومې اغيزې، که چيرې کوم وي، دا د پوځ د چمتوالي په اړه راپور ورکول شامل دي.

په افغانستان کې د دفاع وزارت څيرني

(پروژه نمبر 351489, پيل شوي ۴ اگست ۲۰۱۰)

دا کتنه به د دفاع وزارت لخوا پاکستاني او افغان شرکتو ته د قراردادو د ورکړې په پروسه باندي تمرکز وکړي. په ځانگړي توگه دا امر معلوم کړي چې د دفاع وزارت تر کومه حده افغان او پاکستاني شرکتو ته د ورکړل شوو قراردادو په اړه د څيرني يو پروسه چمتو او عملي کړي ده؛ او د افغانې او پاکستاني شرکتو په اړه معلومات د بهرنيو چارو د وزارت، د امريکا د پرمختيايي پروگرام، ناټو او د ملگرو ملتو سره شريک کړي؛ او تضمی کړای شي چې د افغان امنيتي کمپني مصنوعي او د ډاډ وړ دي.

د افغانستان لپاره د امريکا د مستقيم مرستو په اړه حساب ورکول

(پروژه نمبر 320794, پيل شوي ۲۱ جولای ۲۰۱۰)

په دغه بياکننه کې به په هغه مقدار مرستو باندي تمرکز وشي چه د امريکا متحده ايالاتو د افغانستان دولت ته په مستقيم ډول ورکړي دي؛ افغان دولتي وزارتخانو ته په دوه اړخيز ډول ورکړل شوي مرستو په اړه د حساب ورکولو په لړ کې د کنترول عمده او کلیدي عناصر؛ او د افغانستان دولت سره د څو اړخيزو فنډونو له لارې د مستقيم ترسره شوو مرستو په اړه د حساب ورکولو مهم او کلیدي عناصر.

په افغانستان کې د امريکا ملکي حضور

(پروژه نمبر 320766, پيل شوي ۳ مئی ۲۰۱۰)

دا پلټنه به د امريکايي ادارو يا اجنسيانو لخوا په افغانستان کې د ملکي بشري قوې په اړه د لومړيتوبونو او د دي کارکونکو په دننو باندي د گمارنې په برخه کې پرمختگ ته کتنه وکړي، او هغه گامونه چه امريکايي ادارو د خپل پرسونل د ځای پر ځای کولو لپاره ترسره کړي دي.

د افغانستان د لوژستیک سره ملاتړ

(پروژه نمبر 351492, پيل شوي ۳۰ اپريل ۲۰۱۰)

دا بياکننه به پدې ټکو باندي تمرکز وکړي (۱) تر کومې کچې د امريکا د دفاع وزارت په افغانستان د کې فعاليتونو د ملاتړ لپاره پرسونل، تجهيزات او وسايل د نوموړي وزارت د ټاکل شوو پلانونو او ضرب الاجل سره سم ترسره

کړي دي؛ (۲) که چیرې داسې فکتورونه وي چې په افغانستان کې د عملیاتو په ملاتړ لپاره په پرسونل، تجهیزاتو او وسایلو باندې اغیزه کړي وي او د نوموړو فکتورونو سره څرنگه چلند وشو؛ او (۳) تر کومې کچې او سرحد پورې د امریکا دفاع وزارت په افغانستان کې د پرسونل، تجهیزاتو او وسایلو د قومندانۍ د زنجیر په جوړولو او رامنځ ته کولو کې بریالي شوي دي.

د متحده ایالاتو د پوځ د پلټنې اداره

د قومندان د بیرني عکس العمل پروگرام - افغانستان

(د پروژې کود A-2011-ALL-0342.000، چې د ۲۰۱۱ مالي کال په ۲مه ربع کې پیل شوي و)

دا پلټنه به معلومه کړي چې د پروژې د ترسره شوي بیاکتنې او په افغانستان کې د قومندان د بیرني ځواب ملاتړ د پروگرام د پروسي منظوري د هغه ټاکلو موخه سره چې باید په بیرني ډول د افغانستان خلکو ته ګټه ورسوي د ټاکلو اهدافو ته په کتو ترسره شوي دي.

د نړیوالې پرمختیا لپاره متحده ایالاتو اداره د عمومي پلټونکي دفتر

د دې ربع په ترڅ کې، USAID OIG یوه پلټنه خپره ۸ مالي پلټنې تر کار لاندې وې او ۳۸ نورې د پلان جوړونې په مرحله کې وې. د امریکا د پراختیایي پروگرام / افغانستان د مالی چارو څیړنې د ملکی حساب ورکونې د شرکت او د DCAA ترسره کیري، DCAA، او USAID/OIG یوازی د میز پر سر بیاکتنه او د څیړنو د کیفیت د کنترول چارې پر مخ وړي او د پلي کولو په موخه راپور USAID ته ورکوي.

په افغانستان کې د USAID د سفارت د هوایی پروگرام بیاکتنه

(چې د ۲۰۱۱ مالي کال په ۲مه ربع کې پیل شوي و)

هدف: تر څو معلومه کړي چې په افغانستان کې د USAID د سفارت د هوایی پروگرام تمویل شوي برخه خپلو ټاکلو موخو یعنی د خوندي او د ډاډ وړ هوایی خدمتونه چې USAID جوګه کوي چې د ماموریت د ترسره کولو لپاره اړین ترانسپورت او د ولایتي بیارغونې ډلې او د افغانستان لپاره د نورو امریکایی ماموریت پرمختیایي مرستې او همکاري فعالیتونه ترسره کوي.

په افغانستان کې د USAID لخوا د افغانستان د ثبات ابتکار - جنوبي سیمې

(چې د ۲۰۱۱ مالي کال په ۲مه ربع کې پیل شوي و)

هدف: په افغانستان کې د USAID د ثبات د ابتکار پیرنډل-جنوبي سیمې (ASI-SR) پروگرام د ټولنو او افغان دولت ترمنځ د اعتماد او ډاډ فضا رامنځ ته کوي.

په افغانستان کې د USAID د ټاکنو د ملاتړ پروگرامونه او د ټاکنو د پروسي سره د ملاتړ

(STEP) پروگرامونو سره ترسره کړي دي پلټنه کوي.

هدف: ترڅو معلومه کړي چې په افغانستان په ټاکنو کې د ګډون کونکو د زیاتوالي ملاتړ اومرسته او د ټاکنیزو پروسو پروگرامونه خپلو ټاکلو موخو یعنی د سیاسي او ټاکنیزو پروسو بشپړوالی، د رقابت څخه ډک او د با اعتباره پروسو په برخه کې خپلو ټاکلي موخي ترلاسه کوي.

د نورو ادارو تحقیقات

سیگار په باقاعده ډول په افغانستان کې د نورو حکومتي ادارو سره د تحقیقاتو په ترسره کولو کې همغږي کوي. د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۳۱مې سره سم DoD OIG په ۸۹ نويو پرائیستو قضیو باندې تحقیقات ترسره کول او د DoS OIG تحقیقات (DoS OIG-INV) په ۱۱ پرائیستو قضیو باندې تحقیقات ترسره کول. د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ پورې پرائیستی او ترلی تحقیقات په ۴.۳ شمیره جدول کې بیان او لیست شوی دی.

د نورو ادارو تفتیشات

د DoS OIG تفتیش (DoS OIG INS) په افغانستان کې د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱مې نېټې پورې یو جاري تفتیش ترسره کوي

د کابل کې د سفارت د تفتیش د بشپړونې د تعقیب په اړه بیاکننه (CFR)

(د راپور شمیره 11-ISP-3038، چې د ۲۰۱۱ کال په مارچ میاشت کې پیل شوی)

په کابل کې د سفارت څخه د OIG/ISP د تفتیش (ISP-I-10-32A، د ۲۰۱۰ کال د فبروري میاشت) په ترڅ کې د شوو وړاندیزونو د ترسره کولو تعقیب تر څو (الف) د وړاندیزونو د لغوه کولو او (ب) د هغه شرایطو په اړه چې اوس هم حاکم د وړاندیزونو بیا ځلې ترسره کول.

4.3 جدول

تحقیقاتي فعالیتونه: د نورو ادارو تحقیقات			
اداره	پرائیستی دوسې	ترل شوي دوسې	ټولې دوسې
DoD OIG-INV	89	61	150
DoS-OIG-INV	11	0	11
ټول	100	61	161

سرچینې: د سیگار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړي عمومي پلټونکي د 3/31/2011 نېټې پوښتنې ته د DoS OIG-INV ځواب، او د سیگار د 4/19/2011 پلټنې ته د DoS OIG-INV ځواب.

د سيگار رسمي تړون

د سيگار رسمي تړون د متحده ايالاتو او افغانستان ترمنځ د هڅو د ارتباط استازيتوب کوي ترڅو د بيا رغونې احتساب او نظارت وکړي. د تړون د مرکز په پورتنۍ برخه کې عبارت په دري ژبه دی او مانا يې د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی (سيگار) دی. د تړون د مرکز په لاندنۍ برخه کې عبارت په پښتو ژبه دی او يو ډول مانا لري.

ضمیمې او پایلیکونه

د الف ضمیمه

د قانوني غوښتنو او اړیتاو سره د راپور پرتله کول

د دغه راپور یو شمیر پانې د درې میاشتني راپور سره او د هغه اړتیاو او غوښتنو سره چه سیگار ته د قانون جوړولو، د ۲۰۰۸ مالي کال د ملي دفاع د صلاحیت قانون، P.L. No. 110-181, § 1229 (الف. ۱. جدول)، او د کال د نیمایي راپور ورکولو شرایط چه د عمومي پلټونکي لپاره د ۱۹۷۸ کال د عمومي پلټونکي په قانون چه د (U.S.C. App. 3 5) د رامنځ ته شوو تعدیلاتو سره سم غوښتنه کوي (الف. ۲. جدول)

الف. ۱. جدول

د P.L. NO. 110-181, § 1229 لاندې د دې راپور د سیگار د درې میاشتني راپورونو او غوښتنو پرتله کول

د عامه قانون برخه	د سیگار توانموندنې ژبه	د سیگار عمل	برخه
نظارت کول			
برخه ۱۲۲۹ (ای)(۱)	عمومي پلټونکي باید نېغ په نېغه د بهرنیو چارو د وزیر او یا د دفاع وزیر ته راپور ورکړي او یا د هغوی د عمومي نظارت لاندې وي.	د بهرنیو چارو وزیر او د دفاع وزیر ته راپور ورکوي	ټولې برخې
مسوولیتونه او دندې			
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)	د افغانستان د بیا رغونې نظارت. — دا به د عمومي پلټونکي وظیفه وي چې د هغو پیسو چې اختصاص شوي او یا په بله مانا په افغانستان کې د بیا رغونې لپاره په لاس ورکړل شوي، او د هغو پروگرامونو، عملیاتو او قراردادونو هم چې د دې پروگرامونو په کارولو سره ترسره شوي، د چلند، سمبالولو او خرڅ نظارت وکړي او د پلټنو او تحقیقاتو انسجام یې وکړي. او د هغه قراردادونو چه د فنډونو لکه د (A) د فرعي برخې د (G) لاندې څخه گټه اخلي.	تخصیصاتو ته کتنه موجودې بودیجې د هغو پروگرامونو، عملیاتو، قراردادونو کتنه چې اختصاص شوي موجودې بودیجې کاروي.	ټولې برخې
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(ای)	د داسې بودیجو د مسوولیت او لگښت د حساب کتاب نظارت	د اختصاص شویو موجود بودیجو د مسوولیتونو او لگښتونو کتنه	د سیگار د نظارت بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(بی)	د هغو قراردادونو نظارت او کتنه چې د داسې بودیجو لخوا تمویل شوي وي	د بیا رغونې د هغو فعالیتونو کتنه چې د تخصیصاتو او مرستو لخوا تمویل شوي وي.	د سیگار نظارت
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(سی)	د هغو قراردادونو نظارت او کتنه چې د داسې بودیجو لخوا تمویل شوي وي	د هغو قراردادونو کتنه چې اختصاص شوي او موجودې بودیجې کاروي	یادونه ۱
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(دی)	د ریاستونو، ادارو، او د متحده ایالاتو د سازمانونو، او شخصي او نادولتي سازمانونو ترمنځ د داسې بودیجو او ورسره تړلي معلوماتو د لېږد نظارت او کتنه	د اختصاص شویو موجود بودیجو د داخلي او خارجي لېږد کتنه	ضمیمه ب
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)(ای)	د داسې بودیجو په کارولو د تاریخچو سمبالنیا د دې لپاره چې په راتلونکي کې د داسې بودیجې [و] پلټني او معاینې اسانې کړي	د پلټني تاریخچې سمبالول	د سیگار نظارت ضمیمه ج ضمیمه د
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)	د افغانستان تړون او د افغانستان د ملي پرمختیا د ستراتیژي په تطبیقولو کې د افغانستان د دولت او نورو مرستندویو هیوادونو سره د متحده ایالاتو د اړتیاو د اغېزمنتیا نظارت او کتنه	نظارت او کتنه څرنگه چې تشریح شوي	پلټني

P.L. NO. 110-181, § 1229 لاندې د دې راپور د سیگار د درې میاشتني راپورونو او غوښتنو پرتله کول

د عامه قانون برخه	د سیگار توانموني ژبه	د سیگار عمل	برخه
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۱)	د اضافي تادبي لکه ډیل تادیه او یا ډبل بیل او یا هم د فدرال کارکوونکو، قراردادیانو او یا مربوطه کړیو غیر قانوني کړني پلټني کول او ضرورت له مخې د عدالت ادارې ته د نورو پلټنو او د مالی منابعو د بیرته اخیستو او تعقیب لپاره د داسې راپورونو راجع کول اړین بریښي.	د څیړنو ترسره کول او راپور کول څرنگه چې تشریح شوي دي	تحقیقات
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۲)	د نظارت سره اړوند نوري دندې. عمومي پلټونکی باید داسې سیستمونه، پروسیجرونه، او کنټرولونه جوړ، سمبال او تر نظارت لاندې وساتي چې عمومي پلټونکی یې د پراگراف (۱) لاندې د وظیفو د ترسره کولو لپاره مناسب گڼي.	د سیسټمونو، پروسیجرونو، او کنټرولونو جوړول، سمبالول او نظارت کول	ټولې برخې
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۳)	د ۱۹۷۸ د قانون لاندې د عمومي پلټونکي وظیفې او مسوولیتونه. . . . عمومي پلټونکی باید د عمومي پلټونکي د ۱۹۷۸ د قانون لاندې د عمومي پلټونکيو وظیفې او مسوولیتونه هم ولري.	هغه وظیفې چې د عمومي پلټونکي په قانون کې مشخص شوي دي	ټولې برخې
برخه ۱۲۲۹ (ایف)(۴)	د هڅو انسجام. عمومي پلټونکی باید د لاندې هر یو سره همکاري وکړي او د هغوی همکاري هم ترلاسه کړي: (الف) د دفاع وزارت عمومي پلټونکی، (ب) د بهرنیو چارو د وزارت عمومي پلټونکی، او (د) د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو د ادارې عمومي پلټونکی.	د دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID له عمومي پلټونکو سره همکاري	د نورو ادارو نظارت
مرکزي ملاتړ او نوري سرچینې			
برخه ۱۲۲۹ (ایچ)(۵)(ای)	د مرکزي ادارو څخه مرسته. — د مرکزي حکومت د هر ریاست، ادارې، یا بل سازمان څخه د عمومي پلټونکي د کومو معلوماتو یا مرستې په غوښتلو سره، د دغې ادارې مشر باید، تر کومه حده چې عملي کېدونکي او د کوم موجود قانون خلاف نه وي، عمومي پلټونکي، یا د هغه استازي ته، دغسې معلومات یا مرسته ورکړي.	څرنگه چې غوښتل شوی وي د ملاتړ تمه وکړئ	ټولې برخې
۱۲۲۹ مه برخه (ح) (۵) (ب)	د رد شوي مرستې راپور ورکول. — کله چې عمومي پلټونکی د مالوماتو یا مرستې غوښتونکی شي او د نوموړي په فکر یې له کوم دلیل له ده سره د مرستې کولو او مالوماتو د آماده کولو څخه انکار وشي، نو عمومي پلټونکی باید پرته له کوم خنډه د بهرنیو چارو او دفاع وزیرانو همدارنگه د کانگرس ټاکلو کمیټو ته د دې حالت مناسب راپور ورکړي.	راپور نه دی ورکړل شوی	موجود نه دی

جدول الف. ۱ (دوام لري)

د 1229 § P.L. NO. 110-181 لاندې د دې راپور د سیگار د درې میاشتني راپورونو او غوښتنو پرتله کول

د عامه قانون برخه	د سیگار توائمنونکي ژبه	د سیگار عمل	برخه
راپورونه			
برخه ۱۲۲۹ (ایي)(۱)	د درې میاشتني راپورونه. د هر مالي کال د دريو میاشتو د پای نه تر ۳۰ ورځو زیات نه، عمومي پلټونکی باید د کانګرس مناسبو کمیټو ته یو راپور وړاندې کړي چې د دغې دورې، او تر کومه حده چې امکان لري د دغې درې میاشتني راپور د پای د وخت څخه د راپور د داخلولو د وخت پورې په دې مهال کې د عمومي پلټونکي او د هغه د فعالیتونو د هغو پروګرامونو او عملیاتو لاندې چې بودیجه او پیسې د افغانستان د بیا رغونې لپاره ورکړل شوي وي یوه خلاصه وړاندې کړي. په هر راپور کې، د هغې دورې چې په دې راپور کې یې یادونه شوي وي، د هغو مسوولیتونو، لګښتونو، او عایداتو یو تفصیلي بیان چې په افغانستان کې د بیا رغونې او بیا جوړونې د فعالیتونو سره ملګري وي، باید په ګډون د لاندې شامل وي:	راپور - ۳۰ ورځې وروسته د هر کال د درې میاشتني د عمومي پلټونکي فعالیتونه خلاصه کول د ټولو مسوولیتونو، لګښتونو، او عایداتو تفصیلي بیان	ټولې برخې ضمیمه ب
برخه ۱۲۲۹ (ایي)(۱)(ای)	د اختصاص شويو/خیرات کې ورکړ شويو بودیجو مسوولیتونه او لګښتونه	د اختصاص شويو/خیرات کې ورکړ شويو بودیجو مسوولیتونه او لګښتونه	ضمیمه ب
برخه ۱۲۲۹ (ایي)(۱)(بی)	د هغو لګښتونو یو پروژې په پروژې او پروګرام په پروګرام حساب چې تر دې نېټې د افغانستان په بیا رغونه کې لګول شوي، د دفاع د محکمې، د بهرنیو چارو د محکمې، او د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو د ادارې، تر کومه چې تطبیقېدونکي وي، د هرې پروژې او پروګرام د بشپړولو د لګښتونو د یو اټکل سره ملګري.	د لګښتونو پروژې په پروژې او پروګرام په پروګرام حساب د هرې پروژې یا پروګرام د نالګول شويو بودیجو لیست جوړول	بودیجې ۱ یادونه
برخه ۱۲۲۹ (ایي)(۱)(سی)	د منسوبیدلو وړ عواید د مالی منابعو په ګډون د هر هغه پروژې یا پروګرام لپاره چې د متحده ایالاتو د ادارو او نماینده ګیو لخوا تمویلېږي، د بهرنو ملتونو یا اداره لخوا یې مالی منابع تیارېږي او د عوایدو ټول مصارف رانغاړي.	د مرستندویه ادارو د بودیجو عایدات، مسوولیتونه، او لګښتونه	بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ایي)(۱)(دی)	د هغو بودیجو سره تړلي یا شامل عایدات چې هغو پروګرامونو او پروژو ته د بهرنیو نیول شويو یا کنګل شويو شتمنیو څخه ورکړل شوي وي د کومو بودیجې چې د متحده ایالاتو د کوم ریاست یا ادارې لخوا ورکړل شوي وي، او د داسې عایداتو هر ټول مسوولیتونه او یا لګښتونه	د نیول شويو یا کنګل شويو شتمنیو د بودیجو عایدات، مسوولیتونه او لګښتونه	بودیجې
برخه ۱۲۲۹ (ایي)(۱)(ای)	د هغو ادارو یا سازمانونو فعالیتي لګښتونه چې اختصاص شوي پیسې ترلاسه کوي او یا په بله توګه د افغانستان د بیا رغونې لپاره ورکړل شوي وي	د هغو ادارو یا کورم سازمان فعالیتي لګښتونه چې اختصاص شوي بودیجې ترلاسه کوي	بودیجې ضمیمه ب

د عامه قانون پرته کول P.L. NO. 110-181, § 1229 لاندې د دې راپور د سیگار د درې میاشتني راپورونو او غوښتنو پرته کول

د عامه قانون برخه	د سیگار توانموني ژبه	د سیگار عمل	برخه
برخه ۱۲۲۹ (اېي)(۱) (ایف)	د هر هغه قرارداد، بودیجې، تړون یا د بودیجې د بل کوم میکانزم په صورت کې چې په پراگراف (۲)* کې یې یادونه شوی --- (۱) د قرارداد یا د بودیجې د بل کوم میکانزم رقم؛ (۲) د قرارداد یا د بودیجې د بل کوم میکانزم د ساحې لنډ بحث؛ (۳) په دې اړه یو بحث چې څرنګه د متحده ایالاتو د حکومت هغه ریاست یا ادارې چې په دې قرارداد، بودیجې، تړون، یا د بودیجې په بل میکانزم کې کار کوي د مهمو کاندیدانو وړاندیزونه وپېژندل یا وغوښتل چې دغه قرارداد، بودیجې، تړون، یا د بودیجې بل کوم میکانزم ترسره کړي، د نورو مهمو ادارو یا اشخاصو د یو لیست سره چې د دې وړاندیز ورته شوی یا غوښتل شوی و؛ او (۴) د حق او منظوری هغه اسناد په کومو چې د دې پروسو د پرېکړې بنسټ و له هغو پروسو پرته چې بشپړه او پرانستې مقابلې وړاندې کوي	د قرارداد جزئیات تشریح کړئ	یادونه ۱
برخه ۱۲۲۹ (اېي)(۳)	عامه ترلاسه کېدل. --- عمومي پلټونکي باید په یوه عامه ترلاسه کېدونکي انټرنېټي ویبپاڼه د دې ضمني برخې د پراگراف (۱) لاندې هر راپور په انګلیسي او نورو هغو ژبو کې خپور کړي چې عمومي پلټونکي پوهېږي چې په افغانستان کې په پراخه پیمانه ویل کېږي او خلک پرې پوهېږي.	د راپور خپرول څرنګه چې یې لارښودنه شوي	www.sigar.mil دري او پښتو ترجمه په جریان کې ده.
برخه ۱۲۲۹ (اېي)(۴)	بڼه. --- د دې فرعي برخې لاندې غوښتل شوي هر راپور باید په ښکاره بڼه وړاندې شي، خو کیدای شي محرمې ضمیمې ولري، که چیرې عمومي پلټونکي هغه ضروري وګڼي	د راپور خپرول څرنګه چې یې لارښودنه شوي	ټولې برخې

د نیمايي کال د راپور ورکولو د شرایطو سره چه د IG د ۱۹۷۸ قانون د ۵ برخې سره چه تعديل شوي پرتله کول ("IG ACT") (3 U.S.C. APP. 3)

د IG د قانون څانګه	د IG د قانون ژبه	د سيگار عمل	برخه
برخه ۵(اي)(1)	د عمده ستونزو، سپکايي او نيمګړتياو توضيح	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار د پلټنو، څيړنو، او معاینو له راپورونو څخه د ستونزو، ناوړه استعمال، او نيمګړتياوو لست	د نورو ادارو د څار استعلامونه په دې www.sigar.mil پته
برخه ۵(اي)(2)	د اصلاحي اقداماتو په اړه د وړانديزونو توضيح د عمده ستونزو، سپکايي او نيمګړتياو په اړه	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار د پلټنو له راپورونو څخه د سپارښتنو لست	د نورو ادارو د څار استعلامونه په دې www.sigar.mil پته
برخه ۵(اي)(3)	د کال په نيمايي کې په راپور کې د هغه عمده ذکر شوو وړانديزونو توضيح چه په اړه يې هيڅ اصلاحي عمل نه دی ترسره شوی	له مخکينييو خلاصه شويو راپورونو څخه د ټولو نابشپړ شويو اصلاحي کړنو لست برابر کړئ	تر کار لاندي
برخه ۵(اي)(4)	د څارنوالي، محاکمو پورې د اړوندو موضوعاتو لنډيز او دا چه د نوموړو پېښو په اړه کومې پرېکړې نيول شوي دي.	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار د هغو څيړنو لست چې ليرل شوي دي	د نورو ادارو نظارت
برخه ۵(اي)(5)	د 6(2)(b) تر څپرکي لاندي د [د دفاع وزير] ته د ورکړل شوو راپورونو لنډيز (چه چيري غوښتل شوي معلومات رد او يا هم نه وو ورکړل شوي)	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د هغو بيلګو لست چې د سيگار پلټونکو، څيړونکو، يا معاینه کوونکو ته د معلوماتو له ورکولو انکار شوی وه	د نورو ادارو نظارت
برخه ۵(اي)(6)	د پلټنو د راپورونو، د تفتيش د راپورونو، او د ارزونو لېست جوړونه او تصنيف چه په هغه کې د ډالرو په اساس د لګښتونو او مصارفو په اړه پوښتنې شوي او غوښتنه شوي ده چه بايد نوموړي پيسې په سمه او مناسبه توګه وکارول شي.	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار د راپورونو لست	د نورو ادارو نظارت
برخه ۵(اي)(7)	د هر عمده راپور ځانګړی لنډيز	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار د پام وړ راپورونو لنډيز برابرول	د نورو ادارو نظارت د مهمو راپورونو بشپړ لست په www.sigar.mil کې موندلای شي
برخه ۵(اي)(8)	"احصاييوي جدولونه چې د پلټني د راپورونو ټول شمير او د تر پوښتنې لاندي مصارفو ټول ارزښت په ډالرو باندې وښيي	د SWA/JPG د غړو د راپور څخه مهم او عمده معلومات راټول او د سيگار د راپورونو څخه د پوښتنې وړ ډالرو په اړه د ارقامو يو جدول جوړ کړه.	د SWA/JPG د غړو په جريان کې راپورونه وګورئ
برخه ۵(اي)(9)	احصاييوي جدولونه چې د پلټني راپورونو، د معاینې د راپورونو، او ارزونې راپورونو ټول شمير ښکاري او د ادارې له خوا د بوديجو د لا غوره استعمال او کار اخيستلو لپاره د سپارښتنو ډالري ارزښت څرګند کړي	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار له راپورونو څخه احصاييوي جدولونه جوړ کړئ چې د ادارې لخوا د غوره استعمال لپاره کارول شويو بوديجو ډالري ارزښت څرګندوي	د SWA/JPG د غړو په جريان کې راپورونه وګورئ
برخه ۵(اي)(10)	د پلټني، معاینې او ارزونې د هر راپور لنډيز چې د راپور ورکولو له دورې نه مخکې خپاره شوي دي او د کومو په اړه چې تر اوسه پورې ادارې پرېکړه د راپور ورکولو د دورې تر پايه پورې نه وي شوي، د هغو دلایلو يوه تشریح چې ادارې پرېکړې ولي نه دي شوي، او يو بيان چې د ادارې پرېکړې د ترلاسه کولو لپاره د خوښې وړ مهال ویش وړاندي کړي	د SWA/JPG د غړو د راپور څخه مهم معلومات راټول او د سيگار د هغه راپورونو په اړه چه تر اوسه وړانديزونه پکې پرانيستي دي يو لنډيز چمتو کړي. نشته	د SWA/JPG د غړيو راپورونه وګورئ
برخه ۵(اي)(11)	د يوې مهم او عمده مديریتي پرېکړه د بېرته اخيستلو د لاملونو په اړه تفصيل او توضيح ورکړي	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول د سيگار د پلټني هغه راپورونه تشریح کړئ چې په هغوی نشته کې په ادارې پرېکړو د پام وړ او مهمې سمونې شوي دي	د SWA/JPG د غړيو راپورونه وګورئ

د نیمايي کال د راپور ورکولو د شرایطو سره چه د IG د ۱۹۷۸ قانون د ۵ برخې سره چه تعديل شوي پرتله کول ("IG ACT") (3 U.S.C. APP. 5)

د IG د قانون څانګه	د IG د قانون ژبه	د سیګار عمل	برخه
برخه ۵(اي)(12)	د یوې مهمې او عمدي مدیریتی پریکړې چه ځانګړې عمومي پلټونکي د هغه سره موافق نه وي په اړه معلومات	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول	د SWA/JPG د غړو راپور وګوري د راپور ورکولو د مودې په ترڅ کې هیڅ د جر او بحث وړ پریکړه نه وه.
برخه ۵(اي)(۱۳)	معلومات چه د 804 [sic] برخې د فدارل د مالي مدیریت د پرمختیا د ۱۹۹۶ قانون په اساس وړاندي شوي (هغه پېښې او لاملونه چه یو ادارې د اصلاحي پلان سره سم اهدافو ته په ټاکلي موده کې نه دي رسیدلي)	د SWA/JPG له غړي راپورونو څخه د مربوطه معلوماتو استخراجول	د SWA/JPG د غړو راپورونه وګورئ
5(A)(14)(a) برخه	یوه ضمیمه چه د راپور ورکولو په موده کې د یوې بل ځانګړي عمومي پلټونکي لخوا د ترسره شوي بیاکتنې په اړه ځانګړي معلومات شامل وي	سیګار د خپلو هغه بیاکتنو او پلټونو په اړه چه په د نږدې وقت کې بی ترسره کړي (د ۲۰۱۰ کال د جولای تر میاشتې بشپړ شوي، د اوسني راپور د ورکولو وړاندي) ټول معلومات په خپل ویب سایډ باندې خپاره کړي دي.	په بشپړ ډول په www.sigar.mil دي پته خپاره شوي دي.
5(B)(14)(a) برخه	که چېرې د راپور ورکولو پدې موده کې کومه پلټنې ته ورته کومه بیاکتنه نه وي ترسره شوي، نو بیا د بل عمومي پلټونکي د دفتر لخوا د یوې پلټنې ته ورته بیاکتنې نېټه	د ۲۰۱۰ کال د جولای ۱۵	په بشپړ ډول په www.sigar.mil دي پته خپاره شوي دي.
برخه ۵(اي)(15)	د بل عمومي پلټونکي د دفتر لخوا د یوې پلټنې ته ورته بیاکتنې د داسې وړاندیزونو یو لیست چه هغه په بشپړ ډول نه وي تطبیق شوي، د تطبیق د کچې او په بشپړ نه تطبیق د دلایلو په اړه معلومات او توضیح	هیڅ نشته – پلټنو د ورته د ټولو بیاکتنو د وړاندیزونو په اړه اړین ګامونه اوچت کرل شوي دي، او اصلاحي تدابیر تطبیق شوي دي، د ۲۰۱۰ کال د سپټمبر ۳۰ سره سم	وړاندیزونه او د اړوند مسایل په بشپړ ډول په www.sigar.mil ویب سایډ باندې خپاره شوي دي
برخه ۵(اي)(16)	د راپور ورکولو د مودې په ترڅ کې د بل عمومي پلټونکي په اړه د سیګار لخوا پلټنې ته ورته بیاکتنه ترسره شوي، د هغه ترسره شوو وړاندیزونو په ګډون چه د پخوانی پلټنې ته ورته بیاکتنې په ترڅ کې ترسره شوي دي. . . کوم چه پرځای پاتې دي او یا هم په بشپړ ډول نه دي تطبیق شوي.	د اطلاق وړ نه دي(سیګار د راپور ورکولو د مودې په ترڅ کې د بل عمومي پلټونکي دفتر په اړه پلټنې ته ورته بیاکتنې ترسره او یا هم د نوموړو بیاکتنو په ترسره کولو کې ګډون کړی دي)	د سیګار نظارت

یادونه ۱ که څه هم په عادي ډول دغه معلومات د سیګار په ویب پته(www.sigar.mil) باندې موجود دي، هغه معلومات چه سیګار په خام ډول ترلاسه کړي دي، د بیاکتنې، تحلیل او د سیګار د راتلونکو ګډې لپاره تر تنظیم لاندې دي.

* تر پوښښ لاندې "د قراردانونو، مرستو، تړونونو، او د بودیجو میکانیزمونه" د پي ایل نمبر ۱۸۱-۱۱۰-۱۲۲۹ (ایي) برخې په (۲) پراګراف کې تعریف شوي دي، لکه چی –
 " هر ډول لوی قرارداد، مرسته، هوکړه او د مرستو کولو میکانیزم چه د امریکا د حکومت د ادارې یا ډیپارټمنټ لخوا داخل کرل شوي وي او د لاندې موخو او اهدافو لخوا د افغانستان د بیارغونې د چارو لپاره ځانګړې شوي یا تخصیص ورکړل شوي بیسي او یا هم په بله بڼه په اختیار کې ورکړل شوي وي:
 په افغانستان کې د فزیکي انفراسټرکچر جوړول یا بیا جوړول.
 د افغانستان د سیاسي یا ټولنیزې ادارې تاسیس یا دوپاره تاسیس.
 د افغانستان خلکو ته د تولیداتو یا خدمتونو برابرول."

ضمیمه ب

د متحده ایالاتو د دولت اختصاص شوي بودیجې (په میلیونو ډالرو)

ب. ۱ جدول د ۲۰۱۱ کال د مارچ تر ۳۱ مې پورې د افغانستان د بیارغونې لپاره د کال، او پروگرام په حساب ځانګړي شوي فنډونه د لیست په ډول ښکاره کوي. د ۲۰۱۱ مالي کال فنډونه د روانو پریکړو په اساس د فنډونو د شمیر ښکارندوی کوي.

ب ۱ جدول

د متحده ایالاتو د بودیجو سرچینې	اداره	ټول
امنیت		
د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه (ASFF)	DoD	33,294.19
روزنه او تجهیزات (د دفاع وزارت)	DoD	440.00
بهرني پوځي مالي مرستې (FMF)	DoS	1,059.14
نړیوال نظامي زده کړي او روزنه (IMET)	DoS	8.30
NDA ۱۲۰۷ برخه انتقال	نوري	9.90
بشپړ امنیت		34,811.53
دولتداري او پرمختیا		
د قوماندان د بیړني ځواب پروګرام (CERP)	DoD	2,639.00
د افغانستان د زیربنا فنډ (AIF)	DoD	0.00
د اقتصادي ملاتړ بودیجه (ESF)	USAID	11,143.15
پرمختیايي ملاتړ (DA)	USAID	885.19
د افغانستان د ازادۍ د ملاتړ قانون (AFSA)	DoD	550.00
د ماشوم بقا او روغتیا (CSH + GHAI)	USAID	486.42
د تولیداتو د اعتبار اردو (CCC)	USAID	33.91
د ازادۍ د ملاتړ قانون (FSA)	USAID	5.00
د متحده ایالاتو د نړیوالي مرستې اداره (نوري)	USAID	34.27
د هېڅ ډول کټي اخیستلو پرته، ترویزم ضد، ماینونه لیري کول، او اړوند (NADR)	DoS	371.60
د ولایتي بیا رغونې د ټیم مشاوران	USDA	5.70
د خزاني تخنیکي مرسته	خزانه	3.52
ټولټال- حکومتداري او د مخدره موادو ضد اداري پرمختیا		16,157.76
د مخدره موادو پر ضد مبارزه		
د مخدره مواد نړیوال کنټرول او د قانون تنفیذ (INCLE)	DoS	2,862.22
د مخدره موادو بندیز او د مخدره موادو پر ضد فعالیتونه (DoD CN)	DoD	1,546.78
د مخدره توکو د تطبیق اداره (DEA)	د عدلیې وزارت	127.37
ټول - د مخدره توکو پر وړاندې مبارزه		4,536.37
بشري		
P.L. 480 عنوان I	USDA	5.00
پي ایل ۴۸۰ عنوان II	USAID	701.21
په مصیبت کې مرسته (IDA)	USAID	405.30
د انتقال ابتکارات (TI)	USAID	35.27
د کډوالو او مهاجرینو مرسته (MRA)	DoS	592.99
داوطلب سوله ساتل (PKO)	DoS	69.33
د مهاجر او مهاجرت بیړني مرسته (ERMA)	DoS	25.20
خواړه د پرمختګ لپاره	USDA	109.49
۴۱۶ (ب) د خورو کومک	USDA	95.18
خواړه د تعلیم لپاره	USDA	50.49
ایمرسن بودیجه	USDA	22.40
بشردوستی		2,111.86
د نړیوالو چارو عملیات		
نظارت		86.00
نوري		4,079.80
ټول- د نړیوالو چارو عملیات		4,165.80
ټولي بودیجې		61,783.32

یادونې: شمیرې په ګردې کولو اغیزمنې شوي. د ۲۰۱۱ مالي کال فنډونه د هغه شمیر مرستو ښکارندوی کوي چې د روانو پریکړو په ترڅ کې په اختیار کې وه.

سرچینې: د سیکار د 10/14/2009, 4/14/2011, 4/15/2011, 10/1/2009; P.L. 111-212, 10/29/2010; P.L. 111-118, 12/19/2009 نیتو پوښتنو ته د امریکا د دفاع وزارت ځواب، د ۲۰۱۰ مالي کال د دفاع توضیحي اعلامیه؛ د سیکار د 4/12/2011, 4/14/2011, 4/15/2011 او 4/11/2011 نیتو پوښتنو ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب؛ د سیکار د 4/08/2011 نیتو پوښتنې ته د خزاني ځواب؛ د سیکار د 3/1/2011 او 4/19/2010 نیتو پوښتنو ته د OMB ځواب؛ د سیکار د 10/15/2010, 10/15/2010, 4/14/2011, 10/9/2009 او 10/9/2009 نیتو پوښتنو ته د USAID ځواب؛ د سیکار د 7/7/2009 نیتو پوښتنې ته د DoJ ځواب؛ د سیکار د 4/2009 نیتو پوښتنې ته USDA ځواب.

ضمیمہ

د ۲۰۱۲ مالی سال د بودجی خوبننتہ	مالی سال 2011	مالی سال 2010	مالی سال 2009	مالی سال 2008	مالی سال 2007	مالی سال 2006	مالی سال 2005	مالی سال 2004	مالی سال 2003	مالی سال 2002
11,619.30	5,460.95	9,166.77	5,606.94	2,750.00	7,406.40	1,908.13	995.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	290.00	150.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	396.80	414.08	191.00	57.26
1.50	0.00	1.50	1.40	1.60	1.10	0.80	0.80	0.60	0.30	0.20
0.00	0.00	0.00	0.00	9.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11,620.80	5,460.95	9,168.27	5,608.34	2,761.50	7,407.50	1,908.93	1,682.60	564.68	191.30	57.46
1,100.00	0.00	1,000.00	550.67	488.33	209.00	215.00	136.00	40.00	0.00	0.00
400.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3,316.30	0.00	3,346.00	2,182.30	1,399.51	1,210.71	473.39	1,280.57	893.87	239.29	117.51
0.00	0.00	0.00	0.40	149.43	166.81	184.99	169.58	153.14	42.54	18.30
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	250.00	135.00	165.00	0.00
71.10	0.00	94.30	58.23	63.07	100.77	41.45	38.00	33.40	49.68	7.52
0.00	3.64	4.22	4.22	13.02	0.00	0.00	0.00	0.00	1.33	7.48
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00
0.00	0.00	2.90	3.55	22.32	0.00	0.00	0.00	5.00	0.50	0.00
69.30	0.00	57.80	48.60	26.60	36.60	18.20	38.20	66.90	34.70	44.00
0.00	0.00	0.00	5.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.44	0.75	0.13	0.19	0.95	0.06	1.00	0.00
4,956.70	3.64	4,505.22	2,854.11	2,163.03	1,724.02	933.22	1,913.30	1,332.37	534.04	194.81
450.00	7.98	589.00	484.00	307.57	251.74	232.65	709.28	220.00	0.00	60.00
354.60	24.65	402.07	235.06	189.64	290.97	108.05	224.54	71.80	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	18.80	40.59	20.38	23.66	16.77	3.72	2.87	0.58
804.60	32.63	991.07	737.86	537.80	563.09	364.36	950.59	295.52	2.87	60.58
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00
15.50	0.00	27.40	65.41	177.00	60.00	60.00	56.60	49.20	46.10	159.50
0.00	32.77	29.93	27.28	17.01	0.03	0.04	4.22	11.16	85.77	197.09
0.00	0.84	0.99	0.86	0.00	0.00	0.00	1.60	11.22	11.69	8.07
65.00	2.00	72.78	76.79	44.25	53.80	36.00	47.10	63.30	61.50	135.47
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15.50	20.00	9.90	23.93
0.00	0.00	0.00	0.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00
0.00	0.00	0.00	12.09	20.55	9.47	23.24	30.10	9.08	4.96	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	34.58	14.14	46.46
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.08	10.02	6.12	9.27	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	22.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
80.50	35.61	131.10	182.63	281.21	123.30	144.36	165.14	204.66	248.33	595.52
44.70	9.60	34.40	25.20	14.30	2.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1,264.60	16.60	1,693.80	1,060.70	434.40	207.80	131.90	136.10	207.60	35.30	155.60
1,309.30	26.20	1,728.20	1,085.90	448.70	210.30	131.90	136.10	207.60	35.30	155.60
18,771.90	5,559.03	16,523.86	10,468.84	6,192.24	10,028.21	3,482.77	4,847.73	2,604.83	1,011.84	1,063.97

ضمیمه ج د سیگار پلټنې

بشپړې شوي پلټنې

لکه څرنګه چې په ج. ۱ جدول کې لیست کړل شوي دي، د راپور ورکولو په دې مودې کې سیگار درې پلټنې بشپړې کړي دي.

ج. ۱ جدول

د سیگار پلټنې د ۲۰۱۱ کال د اپریل تر ۳۰ مې بشپړې شوي		
د خپریدلو نېټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
4/2011	د افغان کورنیو چارو د وزارت د پرسونل د سیستم په اړه د پرمختګونو سره بیا هم د افغان ملي پولیسو د معاشاتو د ورکړې او د کاري وړتیاوو په اړه لا ډیرو ګامونو ته اړتیا لیدل کېږي	سیگار-پلټنه 10-11
4/2011	د افغان ملي پولیسو امکانات او اسانتیاوې په هرات او مزار شریف کې په عمومي ډول د رغونې د شرایطو سره برابرې دي، اما د قرارداديانو د کړنو څخه څارنه باید لا تقویه شي	سیگار-پلټنه 9-11
4/2011	د افغانستان د ملي یوالي پروګرام زرګونو افغانی ټولنو ته رسیدلي دي، خو پدې برسیره بیا هم د نګونو سره مخامخ دي چې کولای شي د نوموړي پروګرام پایلې محدودې کړي	سیگار-پلټنه 8-11

نوي پلټنې

لکه څرنګه چې په C.2 شمېره جدول کې لیست کړل شوي دي، د راپور ورکولو په دې مودې کې سیگار څلور پلټنې پیل کړي دي

ج. ۲ جدول

د ۲۰۱۱ د اپریل تر ۳۰ مې د سیگار نوي څیړنې		
د پیل نېټه	د پروژې عنوان	د پلټنې شمېره
4/2011	لويس برجر ته د هارټ امنيتي لميتو لخوا وړاندي شوي خصوصي امنيتي خدمتونه	SIGAR-045A
3/30/2011	د USAID مالي پلټنې د افغانستان د بيارغونې لپاره قراردادنه، د همکارۍ هوکړه لیکونه او مرستې تر پوښښ لاندې راوستي	SIGAR-044A
2/24/2011	د قرارداد کولو په اړه د افغان لوموړني ابتکار تطبیق	SIGAR-043A
2/4/2011	د NDAA د قرارداديانو او په افغانستان کې د خصوصي امنيتي کمپنیانو په اړه د بیاکنټي(څار) اجازه ورکړې	SIGAR-042A

رواني پلټني

د سيگار 12 پلټني په جريان كې دي چې په ج. ۳ جدول كې ليكل شوي.

ج. ۳ جدول

د ۲۰۱۱ كال د اپريل تر ۳۰ مې د سيگار په جريان كې پلټني		
د پيل نيټه	د پروژې عنوان	د پلټني شميره
1/13/2011	د خاى حكومتدارى او د ټولنو د پرمختيايي پروژو په اړه د USAID قراردادونه	سيگار - 041A
1/3/2011	د افغانستان په ملي امنيتي پوهنتون كې د رغونې چارې	سيگار - 040A
11/30/2010	د كابل نظامي روزنيز مركز كې بنسټيزې پروژې	سيگار - 039A
11/13/2010	د افغانستان د بيا رغونې د باور د بوديجې لپاره د متحده ايالاتو بسپنه وركړل شوى بوديجې حساب وركونه	سيگار - 037A
11/10/2010	د افغانستان د ملي امنيت قواوو د وسايطو حساب وركونه	سيگار - 031A
10/18/2010	د افغانستان د بانكي سكتور او پولې كنترول د سيستم په برخه كې د امريكا د متحده ايالاتو او نړيوالې ټولني مرستې او همكاري	سيگار - 036A
10/15/2010	د افغانستان د كرهني سكتور د پراختيا په برخه كې د امريكا د متحده ايالاتو مرستې	سيگار - 035A
10/14/2010	په افغانستان كې د امريكايي ملكي وگړو د ژوند د سطحې د لوړولو په برخه باندې لگښتونه او پايښت	سيگار - 034A
8/26/2010	په افغانستان كې د قرارداديانو لپاره د دفاع د بنسټيز تضمين د قانون تطبيق	سيگار - 033A
8/24/2010	دغو جرمونو په خلاف د عملياتو د اجرا خاطر دافغانانو قابليت تقويي لپاره متحده ايالاتو هڅې	سيگار - 032A
7/15/2010	د USAID لخوا د پاملرنې د نړيوالې موسسې او په كابل كښې د كليو د پراختيا د پروگرام په اړه د پريكړه ليكو او مرستو ارزونه او څيړنه	سيگار - 029A
6/14/2010	د كلويل ستراتيژيز گروپ لخوا د بيارغونې برخې د وړاندې كړل شوو امنيتي خدمتونو په اړه بياكتنه	سيگار - 017A

عدلي څيړني

سيگار ۳ عدلي پلټني په جريان كې دي چې په ج. ۴ جدول كې ليكل شوي.

ج. ۴ جدول

د ۲۰۱۱ كال د اپريل تر ۳۰ مې عدلي برخه كې د سيگار - د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړې عمومي پلټونكي پلټني		
د پيل نيټه	د پروژې عنوان	د پلټني شميره
6/24/2010	د DoS هغه انتقالې معلومات چې د افغانستان د بيا رغونې په اړه دي، د افغانستان د بيا رغونې لپاره د ځانگړې عمومي پلټونكي هوډ لري تر څو د DoS لخوا د هغو مرستو	سيگار - 027A
6/24/2010	په افغانستان پورې اړوندو د انتقالې معلوماتو عدلي څيړنه او بيا كتنه	سيگار - 026A
2/25/2010	د افغانستان دبيارغونې په اړه د امريكا د دفاع وزارت د معلوماتو د انتقال په اړه عدلي بياكتنه	سيگار - 022A

ضمیمه د

د سیگار - د افغانستان د بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی څیړنی

د سیگار تحقیقات

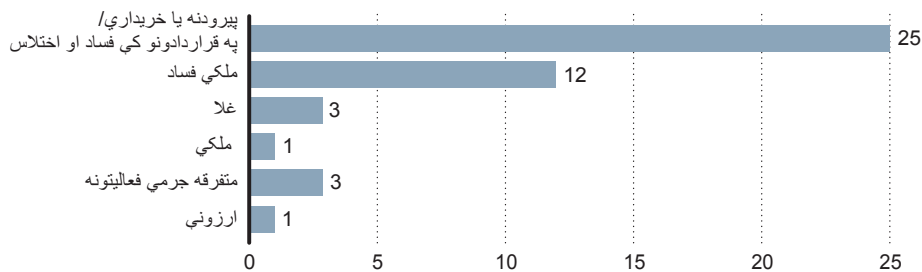
د ۱ انځور

پدې درو میاشتو کې سیگار ۱۶ نوي تحقیقات پیل او ۴۵ تحقیقات وتړل، چې پدې سره د پرانیستو تحقیقاتو شمیره ۷۶ ته ورسیده. لکه څرنګه چې په د. ۱ شمیره انځور کې بیان شوي نوي تحقیقات تر ډیره حده د فساد او اختلاس په اړه دي. لکه څرنګه چې په د. ۲ شمیره انځور کې ښودل شوي دي د ۴۵ د تړل شوو تحقیقاتو له ډلې څخه ۳۷ د فساد او اختلاس په اړه وې.

د ۲ انځور

د سیگار یا د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړي عمومي پلټونکي تحقیقات: تړلي تحقیقات، د ۲۰۱۱ کال د جنوري ۱ - مارچ ۳۱

تول: ۴۵

سرچینه: د سیگار د تحقیقاتو مدیریت، ۴/۱۸/۲۰۱۱

د سیگار د مرستې شمیره

د سیگار د شکایتونو ځانګړې په دې درو میاشتو کې ۱۰۶ شکایتونه ترلاسه کړي دي، چې پدې سره د نوموړي ځانګړي د کار د پیل څخه تر اوسه پورې د شکایتونو شمیره ۵۷۰ ته رسېږي. پدې ربع کې ډېری شکایتونه د برېښنالیک له لارې ترلاسه شوي دي، دا هر څه په د. ۳ شمیره انځور کې ښودل شوي دي. د دې شکایتونو له ډلې ډېری تړل شوي، نورو ادارو ته لېږدول شوي او یا هم سپارل شوي دي، دا هر څه په د. ۴ انځور کې ښودل شوي دي.

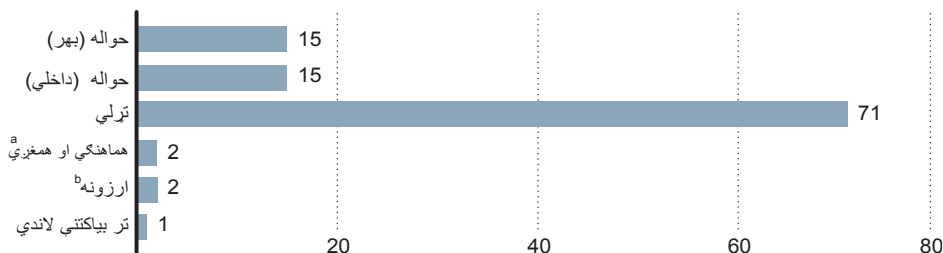
د ۳ انځور

د سیگار د شکایتونو منبع د ۲۰۱۱ کال د جنوري د ۱ څخه د مارچ تر ۳۱

د ۴ انځور

د سیگار د شکایتونو حالت: د ۲۰۱۱ جنوري د ۱ څخه د مارچ تر ۳۱

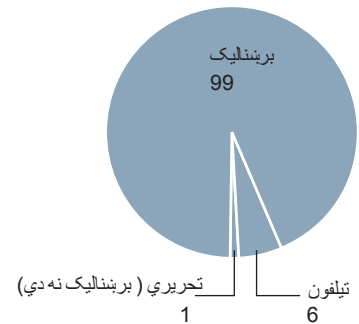
تول: ۱۰۶

a. قضیه بیا کتنل شوي ده، او سیگار اضافي معلومات ترلاسه کوي.
b. د کره معلوماتو او اداري تعقیب کولو په موخه د ابتدایی تحقیقاتو ترسره کول.

سرچینه: د سیگار تحقیقاتي مدیریت، ۴/۱۵/۲۰۱۱

تول: ۱۰۶

سرچینه: د سیگار تحقیقاتي مدیریت، ۴/۱۱/۲۰۱۱

ضمیمه هـ مخففات او لنډیزونه

مخففات او لنډیزونه	تعریف
ABP	افغان سرحدی پولیس
ACSS	د افغانستان د ملکی خدمتونو ملاتړ
ACU	د فساد پر ضد مبارزې څانګه
ADB	اسیایي پرمختیایي بانک
ADP/SW	متبادل پرمختیایي پروګرام جنوب-لوېدیځ
	د چاپیریال او انجنیري لپاره د هوایی د انجنیرۍ او چاپیریال لپاره د هوایی قوې مرکز (متحدہ ایالات) زواک مرکزونه
AGO	د لوی څارنوال دفتر
AIF	د افغانستان د زیربنا تمویل
ALP	افغان سیمه ایز پولیس
AMDEP	د افغانستان د مطبوعاتي پراختیا او توانمندی پروژه
AMEC	AMEC ځمکه او چاپیریال , Inc
ANA	افغان ملي اردو
ANCOP	د افغانستان د ملکی نظم ملي پولیس
ANP	افغان ملي پولیس
ANSF	افغان ملي امنیتي ځواکونه
APPF	د افغانستان د عامه تحفظ ځواک
APRP	افغان سولې او بیا پخلاینې پلان
ARP	د افغانستان د بیا پخلاینې پروګرام
ARTF	د افغانستان د بیا رغونې د باور بودیجه
ASFF	د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه
ASIU	د افغان شفافیت د څیړنې یونټ
AUAF	د افغانستان امریکایي پوهنتون
AUP	افغان بی یونیفورم پولیس
AVIPA	افغانستان د زیاتیدونکي تولیدي زراعت شاهد دی
AWATT	د افغانستان د اوبو، زراعت او ټکنالوژي بدلېدل
AWOL	د رخصت پرته غیرحاضری
CAO	د کنترول او پلټنې دفتر (افغان)
CDC	د ټولني پراختیایي شورا
CENTCOM	مرکزي قوماند (متحدہ ایالات)
CERP	د قوماندان د بېرني خواب پروګرام
CH2M	CH2M هیل کانستراکټورز , Inc
CJIATF-435	د ګډ همکاري عملیاتي قوه - ۴۳۵
CJITF	د اجنسیانو تر منځ ګډ عملیاتي قوه
C-JTSCC	سینټکام ګډ ملاتړی قرارداد قوماند
CNPA	د مخدره موادو سره د مبارزې پولیس - افغانستان
COIN	د یاغیانو په وړاندې مبارزه
CPC	د جنایي کرنلارو قانون
CSC	د ملکی خدمتونو کمیسیون (Afghan)
CSSP	د اصلاحاتو د رامنځته کولو د سیستم د ملاتړ پروګرام
CSTC-A	د ګډ امنیت انتقالي قوماند - افغانستان
CUAT	د قوماندې د برخې برارود
DAB	د افغانستان بانک
DBA	د اساسي دفاع قانون

مخففات او لنډيزونه	تعريف
DEA	د مخدره موادو په اړه د تنفيذ اداره (متحده ايالات)
DFAS	د دفاع مالي او حسابدهی خدمت (متحده ايالات)
DoD	د دفاع وزارت (متحده ايالات)
DoD CN	د مخدراتو د فعاليتونو، او د مخدراتو د كمولو لپاره د دفاع وزارت بوديجه (متحده ايالات)
DoD OIG	د امريكا د دفاع وزارت د عمومي پلټونكي دفتر (متحده ايالات)
د عدليي وزارت	د عدليي وزارت (متحده ايالات)
DoS	د بهرنيو چارو وزارت (متحده ايالات)
د بهرنيو چارو وزارت د عمومي پلټونكي دفتر	د بهرنيو چارو وزارت د عمومي پلټونكي دفتر (متحده ايالات)
DoS OIG/INS	DoS OIG تفتيش (د امريكا متحده ايالات)
DoS OIG/INV	د بهرنيو چارو وزارت د عمومي پلټونكي د دفتر تحقيقات (متحده ايالات)
DST	د ولسواليو د ملاتړ ټيم
ECC	د ټاکنيزو شكايونو كميسيون
ECF	د اعتبار د پراختيا اسانتيا
EGGI	د اقتصادي پرمختگ او حكومتداري نوښت
ESF	د اقتصادي ملاتړ بوديجه
FinTRACA	د افغانستان د راپور ارزوني او مالي انتقالو مركز
FMS	بهرني نظامي چاري
GAO	د دولت د احتساب دفتر (متحده ايالات)
GIRoA	د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
كلوبل	د كلوبل ستراتيژيو ګروپ
HMMWV	د لور خوځښت، ګن هدفيزو ټايرونو موټر
HOOAC	د اداري فساد سره د مبارزي لپاره د نظارت لوی دفتر (افغان)
IARCSC	د اداري اصلاحاتو او ملكي خدمت خپلواك كميسيون
IBP	د بودجي نړيوال ګډون
IDEA-NEW	د شمال، ختيځ، او لويديځ لپاره د بديل معيشت پيدا كولو مراعات
IEC	د ټاكنو خپلواك كميسيون (افغان)
IJC	د ايساف ګډه قومندانۍ
IMF	د پيسو نړيوال صندوق
INCLE	د مخدره موادو نړيوال كنترول او د قانون نفاذ (متحده ايالات)
INL	په نړيواله كچه د مخدره موادو او د قانون د تطبيق اداره (متحده ايالات)
IOM	د مهاجرينو نړيوال سازمان
ISAF	د امنيت نړيوال مرستندويه ځواك (ايساف)
JANIB	د افغان ناتو د انتقال ګډ هيئت
JSSP	د انصاف د سكتور د ملاتړ پروګرام
LOTFA	د افغانستان لپاره د قانون د حاكميت د باور بوديجه
m ²	متر مربع
MAIL	د كرهني، اوبه لګولو، او مالداري وزارت (افغانستان)
MCN	د مخدره موادو ضد د مبارزي وزارت (افغانستان)
MCTF	د غټو جرمونو په خلاف د عملياتو ځوه (افغان)
MoD	د دفاع وزارت (افغانستان)
MoDA	د دفاعي مشاورينو وزارت (پروګرام)
MoE	د معارف وزارت (افغانستان)
MoF	د ماليي وزارت (افغانستان)
MoFA	د بهرنيو چارو وزارت (افغانستان)
MoI	د كورنيو چارو وزارت (افغانستان)
MoJ	د عدليي وزارت (افغانستان)
MoTCA	د ترانسپورت او ملكي هوانوردۍ وزارت (افغانستان)
MoWA	د بنځو چارو وزارت (افغانستان)

مخففات او لنډیزونه	تعریف
MRRD	د کلبو پراختیا او بیاجورولو وزارت (افغان)
NATO	د شمالي اتلانتیک د ترون سازمان
NDAA	د ملي دفاع د اختصاصونو قانون
NGO	نادولتي اداره
NSP	د ملي پيوستون پروگرام
NTM-A	د ناټو د روزني مشن - افغانستان
OCO	د سمندر پوري غاړه راتلونکي عمليات
OIG	د عمومي پلټونکي دفتر
OTA	د تخنیکي مرستو دفتر (U.S.)
پي. ایل	عامه قانون
PM/WRA	د سياسي- نظامي چارو اداره - د سلاو د ليري کولو او منع دفتر (د امریکا متحده ایالات)
PPR	د لومړیتوب د پروگرام بیاجورښت
PRM	د نفوس پناه وړونکو او مهاجرت اداره
PRT	د ولایتي بیا رغوني ټیم
PSC	د خصوصي امنیت قراردادي
RC	سمیزه قومندانۍ (ISAF)
ROLFF-A	د قانون د حاکمیت سمیز ځواک- افغانستان
RPG	راکت سر شاته بی
سیګر	د افغانستان د بیا رغوني لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی
SY	لمریز کال
TFBSO	د تجارت او ثبات د عملیاتو لپاره ځانګړی کاري قوه
خزانه	د خزاني وزارت (متحده ایالات)
UN	ملګري ملتونه
UNAMA	په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې مشن
UNDP	د ملګرو ملتونو پرمختیایی اداره
UNFPA	د ملګرو ملتونو د نفوس فنډ
UNHCR	د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو لوړ کمیشنر
UNODC	د مخدره موادو او جرمنو سره د مبارزې د ملګرو ملتونو دفتر
USAAA	د متحده ایالاتو د پوځ د پلټني اداره
USACE	د متحده ایالاتو د پوځي انجینیرانو فرقه
USAID	د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره (USAID)
USAID OIG	د USAID د عمومي پلټونکي دفتر
USDA	د متحده ایالاتو د کرنې وزارت
USFOR-A	د متحده ایالاتو ځواکونه - افغانستان
VSO	د کلبو د ثبات په موخه فعالیتونه

1. ۲۰۱۱ د مالی کال د ملی دفاع د صلاحیتو قانون (P.L. 111-383) برخه 1217.
2. دفاع وزارت او د ټول کال د روانو تخصیصاتو قانون، ۲۰۱۱، ۱۵۷ پاڼه.
3. "انتقال" په پښتو او د دري کې د انتقال معنی ورکوي.
4. په افغانستان کې د ناټو/ ایساف او امریکایی ځواکونو د قومندان د یوید پیټریوس د سنا د نظامي خدمتونو د کمیټې لپاره د لیکلي اعلاميې څخه، 3/15/2011.
5. په افغانستان کې د ناټو/ ایساف او امریکایی ځواکونو د قومندان د یوید پیټریوس د سنا د نظامي خدمتونو د کمیټې لپاره د لیکلي اعلاميې څخه، 3/15/2011.
6. د سنا د نظامي خدمتونو پر وړاندې د امریکا د دفاع وزیر رابرت کیټس اعلامیه، 2/17/2011.
7. د امریکا د سنا د نظامي خدمتونو د کمیټې د یوې پوښتنې ته په افغانستان کې د ناټو/ ایساف او امریکایی ځواکونو د قومندان ځواب P.L. 111-32 "اختصاصي بشپړونکي قانون ۲۰۰۹" ۲۰۰۹/۲۴۱۶.
8. P.L. 111-32 "اختصاصي بشپړونکي قانون ۲۰۰۹" ۲۰۰۹/۲۴۱۶.
9. د سیکار څیړنو د 7/20/2009 نېټې پوښتنې ته د DoD ځواب.
10. د دی راپور د ب ضمیمه وگورئ.
11. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
12. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
13. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 1/15/2011.
14. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
15. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
16. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
17. د امریکا دفاع وزارت، د مال چارو د ادارې مقررات، د قومندانې د عاجل عکس العمل پروگرام: ۱۲ ټوک، ۲۷ فصل، "۲۰۰۹، مخ ۲۷-۳.
18. د سیکار څیړنو د 4/21/2010 نېټې پوښتنې ته د DoD ځواب.
19. د دی راپور د ب ضمیمه وگورئ.
20. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
21. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
22. دفاع وزارت، "د مخدره توکو مندل او د هغه په ضد فعالیتونه، د ۲۰۰۹ مالی کال د دفاع لخوا د مخدره توکو د منلو او د هغه په وړاندې د مبارزې غوښتنه،" ۴/۱۳/۲۰۱۰ انلین یا د انټرنټ د ویب سایډ د لارې ورته لاس رسی شوی دی.
23. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، ۲۰۱۱/۱۱/۴۴.
24. دفاع وزارت، د سیکار د ارزونې پوښتنې ته ځواب، ۲۰۰۹/۱۱/۶۷.
25. P.L. 112-10, 4/15/2011.
26. د دی راپور د ب ضمیمه وگورئ.
27. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/14/2011.
28. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/14/2011.
29. د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، ۲۰۰۹/۱۱/۳۱۰.
30. P.L. 112-10, 4/15/2011.
31. د دی راپور د ب ضمیمه وگورئ.
32. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت ځواب، 4/12/2011.
33. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت ځواب، 4/12/2011.
34. سیکار، "د امریکا کانگرسی ته درې میاشتني راپور،" 7/30/2010، ۱۵ پاڼه.
35. نړیوال بانک، "د افغانستان د بیا رغونې د باور بودیجه (ARTF): د ۲۰۱۱ کال د مارچ د ۲۰ سره سم د مالي چارو په اړه د ادارې چارو د مسول راپور،" ۴ پاڼه؛ نړیوال بانک، په درې میاشتني ډول د هیواد تازه حالات: افغانستان، " 2011/4، مخ 16.
36. نړیوال بانک، "د هیواد په کچه د درو میاشتو تازه معلومات: افغانستان،" 4/2011، pp. 2, 16.
37. نړیوال بانک، "د هیواد په کچه د درو میاشتو تازه معلومات: افغانستان،" 4/2011، pp. 16-17.
38. EC، "افغانستان: د چارو (لویې) حالت، د ۲۰۱۱ کال جنوري میاشت،" 3/31/2011، ۷ پاڼه.
39. EC، "افغانستان: د چارو (لویې) حالت، د ۲۰۱۱ کال جنوري میاشت،" 3/31/2011، ۷ پاڼه.
40. EC، "افغانستان: د چارو (لویې) حالت، د ۲۰۱۱ کال جنوري میاشت،" 3/31/2011، ۷ پاڼه.
41. د ب ضمیمې ته ستانه شئ.
42. د امریکا پوځ، د کډ ځواک مرکز، "لاسي کتاب 09-27: د افغانستان د امنیتي پوځ سره مرستې،" 4/2009، ۱۴ فصل، "د ۲۰۱۱ کال د جنوري په اوومه په مستقیم یا انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.
43. د سیکار د 4/15/2011 نېټې معلوماتي پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب.
44. د ب ضمیمې ته ستانه شئ.
45. د سنا د نظامي خدمتونو پر وړاندې د امریکا د دفاع وزیر رابرت کیټس اعلامیه، 2/17/2011، ۸ پاڼه؛ د دفاع وزارت، د ۲۰۱۲ مالی کال لپاره د دفاع وزارت د بودجې غوښتنه، 2/4/2011.
46. دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر یا DoD OIG، د افغان ملي پولیسو د توسع په برخه کې د نوموړو پولیسو د روزنې، تجهیز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، ۵۳ پاڼه.
47. د سیکار د 4/18/2011 نېټې معلوماتي پوښتنې ته د OSD ځواب.
48. NTM-A، "د ناټو پارلماني غونډې لپاره چمتو شوي ملاحظات، ویلیم ب. کالدویل، IV عمومي قومندان، " 2/21/2011، "NTM-A،" چې په 4/11/2011 په انلین ډول لاس رسی ورته شوی دی.

49. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 4/3/2011 ته د OSD ځواب.
50. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 4/3/2011 ته د OSD ځواب.
51. د سیګار د 4/18/2011 نښتې معلوماتي پوښتنې ته د OSD ځواب.
52. "د لیزبون د غونډې اعلامیه"، 11/20/2010.
53. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 4/3/2011 ته د OSD ځواب.
54. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 4/3/2011 ته د OSD ځواب؛ د سیګار د 4/16/2011 پلټنې ته د ایساف او د IJC ځواب.
55. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د 4/16/2011 ته د CENTCOM ځواب او د نوموړې ادارې د 3/20/2011 غوښتنې ته د ISAF-IJC او PERSTAT ځواب.
56. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 2.
57. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 2.
58. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 2.
59. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 2.
60. دفاع وزارت، "پنټاګن، کرزی د امنیتي کمپنیو په بندولو باندې کار کوي"، 8/17/2010.
61. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 3.
62. افغان دولت، "د ولسمشر د ۶۲ نمبر فرمان د تطبیق هڅې"، 3/15/2011.
63. CENTCOM، "د CENTCOM د مسولیت په محدوده کې د امریکا د عملیاتو لپاره د قراردادي ملاتړ، عراق، او افغانستان"، 1/19/2011، چې د 4/15/2011 په انلاین ډول لاس رسې ورته شوي؛ CENTCOM، "د CENTCOM د مسولیت په محدوده کې د امریکا د عملیاتو لپاره د قراردادي ملاتړ، عراق، او افغانستان"، 2/20/2010، چې په 4/15/2011 نېټه باندې انلاین ډول لاس رسې ورته شوي دي.
64. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 1.
65. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې"، 2011/9/3، مخ 2.
66. په کابل کې د امریکا سفارت، "د امریکا سفارت په ننگرهار کې ترسره شوي حمله غندي"، 2/20/2011.
67. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان حالات او په نړیوال امنیت او صلح باندې د هغه اغیزې"، 3/9/2011، ۲ پاڼه.
68. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "ملګري ملتونه په خپلو کارکوونکو حمله په سختو ټکو کې غندي"، 4/1/2011، چې په 4/9/2011 انلاین ډول لاس رسې ورته شوي دي.
69. د بهرنیو چارو وزارت، "د امریکا سفارت د کندهار د امنیتي قومندانۍ د مشر وژنه غندي"، 4/15/2011، چې په 4/18/2011 په انلاین ډول لاس رسې ورته شوي دي.
70. د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
71. GAO، "د افغانستان امنیت: د افغان ځواک شمیر زیاتیري، خو اضافي روزنکو ته اړتیا شته؛ اوږد مهالي لګښتونه نه دي مشخص شوي"، 1/2011، pp. 6-7، GAO-11-66.
72. GAO، "د افغانستان امنیت: د افغان ځواک شمیر زیاتیري، خو اضافي روزنکو ته اړتیا شته؛ اوږد مهالي لګښتونه نه دي مشخص شوي"، 1/2011، pp. 6-7، GAO-11-66.
73. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
74. سیګار، پلټنه ۶-۱۱، "د افغان ملي امنیتي پوځ د اسانتیاو لپاره د مناسب پلان نشتون د ۱۲،۳ ملیارد ډالرو مرستې د خطر سره مخامخ کوي دي"، ۱/۲۰۱۱، ۲ پاڼه؛ د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان حالات او په نړیوال امنیت او صلح باندې د هغه اغیزې"، 3/9/2011، ۲ پاڼه، د سیګار د 4/16/2011 پلټنو ته د CENTCOM ځواب.
75. GAO، "د افغانستان امنیت: د افغان ځواک شمیر زیاتیري، خو اضافي روزنکو ته اړتیا شته؛ اوږد مهالي لګښتونه نه دي مشخص شوي"، 1/2011، ۴۳، GAO-11-66، پاڼه.
76. ISAF-IJC، ANA PERSTAT، 3/20/2011.
77. ISAF-IJC، ANA PERSTAT، 3/20/2011؛ ISAF-IJC، ANA PERSTAT، 12/30/2010.
78. د سیګار د 4/1/2011 معلوماتي پوښتنې ته د ایساف ځواب.
79. ISAF-IJC، ANA PERSTAT، 3/20/2011؛ ISAF-IJC، ANA PERSTAT، 12/30/2010.
80. د سیګار د 4/1/2011 معلوماتي پوښتنې ته د ایساف ځواب.
81. د سیګار د 4/1/2011 معلوماتي پوښتنې ته د ایساف ځواب.
82. د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
83. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
84. د سیګار د 4/1/2011 معلوماتي پوښتنې ته د ایساف - IJC ځواب.
85. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
86. د سیګار د 4/1/2011 معلوماتي پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
87. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
88. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
89. د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
90. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
91. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
92. د سیګار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
93. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
94. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
95. GAO، "د افغانستان امنیت: د افغان ځواک شمیر زیاتیري، خو اضافي روزنکو ته اړتیا شته؛ اوږد مهالي لګښتونه نه دي مشخص شوي"، 1/2011، 7، GAO-11-66، پاڼه.
96. NTM-A، "افغان ملي امنیتي پوځ د NTM-A لخوا روزنه او وسایل تر لاسه کوي. د ۲۰۱۱ کال د جنورۍ په ۱۱ په مستقیم یا انلاین ډول لاس رسې ورته شوي دي.
97. GAO، "د افغانستان امنیت: د افغان ځواک شمیر زیاتیري، خو اضافي روزنکو ته اړتیا شته؛ اوږد مهالي لګښتونه نه دي مشخص شوي"، 9، 1/2011، GAO-11-66، پاڼه.
98. "د ریچارډ سی. نیکرسن وینا، د MPRI پروګرام مدیر، د په افغانستان او عراق کې د جنګ په وخت کې د قرارداد کولو د کمیسیون پر وړاندې د نوموړي وینا، د افغانستان د ملي امنیتي ځواک د روزنې د قراردادو په اړه استماعیه، "12/18/2009، چې په 4/3/2011 په انلاین ډول لاس رسې ورته شوي دي.
99. د سیګار د 4/1/2011 نښتې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.

100. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، 27 پاڼه.
101. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، 27 پاڼه؛ دفاع وزارت، " د دفاع وزارت د سلامشورو پروگرام، " په 4/3/2011 په انلاين ډول لاس رسې ورته شوي دي.
102. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، 27 پاڼه؛ د سيگار د 4/16/2011 پلټنو ته د CENTCOM ځواب.
103. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، 27 پاڼه.
104. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، pp 27-28.
105. د سيگار د 4/16/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
106. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
107. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
108. دفاع وزارت، د 2012 مالي کال لپاره د دفاع وزارت د بودجې غوښتنه، 2/4/2011.
109. سيگار، 11-10 پلټنه، " د افغان ملي پوليسو د پي رول لگښتونه او کاري وړتياوي وروسته تر هغه هم نشي تصديق کيدلای چه د افغان ملي پوليسو د پي رول او حساب ورکولو په برخه کې ډيرې هڅې ترسره شوي وي، " 4/2011.
110. ISAF-IJC, ANP PERSTAT, 3/2011.
111. سيگار، پلټنه 6-11، "د افغان ملي امنيتي پوځ د اسانتياو لپاره د مناسب پلان نشتون د 12.3 بيليار ډالرو مرستې د خطر سره مخامخ کړي دي، " 1/2011، 2 پاڼه؛ د ملگرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان حالات او په نړيوال امنيت او صلح باندې د هغه اغيزې، " 3/9/2011، 2 پاڼه.
112. د افغانستان د بيارغوني لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکي د 4/3/2011 ته د OSD ځواب.
113. د افغانستان د بيارغوني لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکي د 4/3/2011 ته د OSD ځواب.
114. د ملگرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړيواله سوله او امنيت د هغې اغيزې، " 2011/9/3، مخ 3.
115. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
116. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب د سيگار د 4/16/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
117. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
118. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
119. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
120. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
121. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب د سيگار د 4/16/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
122. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
123. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
124. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
125. NTM-A/CSTC-A، د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 2011/11/4.
126. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع وزارت ځواب، 4/15/2011.
127. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
128. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، 30 پاڼه؛ ISAF-IJC, ANP PERSTAT, 3/2011.
129. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
130. د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر يا DoD OIG، د افغان ملي پوليسو د توسع په برخه کې د نوموړو پوليسو د روزني، تجهيز او څار په اړه ارزونه، " 3/3/2011، SPO-2011-003، 30 پاڼه.
131. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
132. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
133. د سيگار د 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د CENTCOM ځواب.
134. د سيگار د 1/4/2011 او 4/1/2011 نېټې پوښتنو ته د USFOR-A.
135. د متحده ايالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سياسي - نظامي چارو ديوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بيارغوني ځانگړې عمومي پلټونکي مالي پلټنه ديتا کال ته ځواب، 2011/2/8/3.
136. د متحده ايالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سياسي - نظامي چارو ديوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بيارغوني ځانگړې عمومي پلټونکي مالي پلټنه ديتا کال ته ځواب، 2011/2/8/3.
137. د متحده ايالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د بهرنیو چارو وزارت د سياسي - نظامي چارو ديوان د اسلحو د منځه وړلو او کمولو اداره (PM/WRA)، د افغانستان د بيارغوني ځانگړې عمومي پلټونکي مالي پلټنه ديتا کال ته ځواب، 2011/2/8/3.
138. د ب ضميمې ته ستانه شي.
139. د افغانستان د بيارغوني لپاره د ځانگړې عمومي پلټونکي د 2011/11/4 ته د OSD ځواب.
140. UNODC، " د ترياکو د ژمی د چټکې ارزونې سروی (ORAS) په اړه د مطبوعاتي اعلاميه، " 1/1/2011 چه په 4/13/2011 نيټه په انلاين ډول لاس رسې ورته شوي دي.
141. INL، د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
142. INL، د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.

143. د سیگار د 3/31/2011 نېټې پوښتنې ته د USAID-OAG ځواب، د سیگار پلټنو ته د USAID-OAG ځواب.
144. د سیگار د 3/31/2011 نېټې پوښتنې ته د USAID-OAG ځواب.
145. INL، د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
146. INL، د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
147. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
148. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
149. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
150. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
151. INL، د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
152. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، 4 پاڼه؛ د سیگار د 4/8/2011 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت ځواب.
153. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 4/8/2011.
154. ملګري ملتونه، "د نني افغان سرټیکي،" 3/2/2011؛ د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، 4 پاڼه.
155. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، مخ 4.
156. د سیگار د معلوماتو 4/8/2011 پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
157. د سیگار د معلوماتو 4/8/2011 پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
158. د سیگار د معلوماتو 4/8/2011 پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
159. ملګري ملتونه، "ملګرو ملتونو د ټاکنیزو شاکاټونو د کمیسیون سره د خپل ماموریت د ترسره کولو سره ملاتړ کړي،" 1/31/2011.
160. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، مخ 5.
161. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 4/8/2011.
162. ملګرو ملتونه، "د امنیت شورا په افغانستان کې د یونما فعالیت د 2012 کال د مارچ تر 23 پورې اورد کړ،" 3/22/2011.
163. MoFA، "په ملګرو ملتونو کې د افغانستان د دايمي استازي ظاهر ظنين وينا،" 3/19/2011.
164. MoFA، "په ملګرو ملتونو کې د افغانستان د دايمي استازي ظاهر ظنين وينا،" 3/19/2011.
165. د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، "د امنیت شورا په افغانستان کې د ماموریت د 2012 کال د مارچ تر 23 اورد کړ، په ګډه بې د 1974 پریکړه خپله کړه (2011)،" 3/22/2011.
166. د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، "د امنیت شورا په افغانستان کې د ماموریت د 2012 کال د مارچ تر 23 اورد کړ، په ګډه بې د 1974 پریکړه خپله کړه (2011)،" 3/22/2011.
167. ملګري ملتونه، "ملګري ملتونو پر خپلو کارکوونکو باندې حمله په سختو ټکو باندې محکومه کړي،" 4/1/2011 چې د 4/9/2011 په انلاین ډول لاس رسې ورته شوي، یونما؛ "د خانګري استازي سټیفن ډیمیسټورا سره د مطبوعاتي اعلامیې نږدې ټیکي په ټیکي ترانسکریپټ،" 4/2/2011.
168. د سیگار د 4/6/2011 نېټې پوښتنې ته د INL ځواب؛ د سیگار د 4/14/2011 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
169. د سیگار د 4/6/2011 نېټې پوښتنې ته د INL ځواب؛ د سیگار د 4/14/2011 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
170. د سیگار د 4/6/2011 نېټې پوښتنې ته د INL ځواب؛ د سیگار د 4/14/2011 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
171. د سیگار د 4/6/2011 نېټې پوښتنې ته د INL ځواب؛ د سیگار د 4/14/2011 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.
172. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
173. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
174. د سیگار 4/6/2011 نېټې معلوماتو پوښتنې ته INL ځواب.
175. د سیگار 4/6/2011 نېټې معلوماتو پوښتنې ته INL ځواب.
176. د سیگار د 4/6/2011، 1/6/2011 نېټې پوښتنو ته د INL ځواب.
177. د سیگار 4/6/2011 نېټې معلوماتو پوښتنې ته INL ځواب.
178. د سیگار 4/6/2011 نېټې معلوماتو پوښتنې ته INL ځواب.
179. د سیگار 4/6/2011 نېټې معلوماتو پوښتنې ته INL ځواب.
180. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
181. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 4/15/2011.
182. د سیگار څیړنو د 4/18/2011 نېټې پوښتنې ته د DoD ځواب.
183. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، مخ 5.
184. د سیگار څیړنو د 4/18/2011 نېټې پوښتنې ته د DoD ځواب.
185. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، مخ 6.
186. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
187. د امریکا حکومت، "د پخوانیو طالبانو د ملګري ژوند ته راستنول په افغانستان کې یو مهم پرمختګ،" 7/13/2010 د سیگار 4/1/2011 نېټې پوښتنې ته د USAID ځواب.
188. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
189. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
190. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
191. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
192. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، مخ 2.
193. د سیگار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب، 4/15/2011.
194. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.
195. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" 2011/11/24، مخ 2.
196. د افغانستان د بیارغونې لپاره د خانګری عمومي پلټونکی د 2011/11/24 ته د OSD ځواب.

197. د ملگرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړيواله سوله او امنيت د هغې اغيزي،" ۲۰۱۱/۹/۳، مخ 2.
198. د افغانستان د بيارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکي د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD خواب.
199. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنيو چارو وزارت خواب، 4/8/2011.
200. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنيو چارو وزارت خواب، 4/8/2011.
201. دفاع وزارت، "د افغانستان څخه د مايکل او نيل ويا د دفاع وزارت د خبري توضيحات،" 1/25/2011.
202. دفاع وزارت، "د افغانستان څخه د ډگر جنرال ميليس ويا د دفاع وزارت خبري توضيحات،" 3/3/2011؛ د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته د بهرنيو چارو د وزارت خواب.
203. دفاع وزارت، "د افغانستان څخه د ډگر جنرال ميليس ويا د دفاع وزارت خبري توضيحات،" 3/3/2011.
204. د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته د دفاع د محكمې خواب.
205. د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته د دفاع د محكمې خواب؛ د دفاع وزارت، "د افغانستان څخه د ډگر جنرال ميليس ويا د دفاع وزارت خبري توضيحات،" 3/3/2011.
206. د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته بهرنيو چارو وزارت خواب.
207. د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته بهرنيو چارو وزارت خواب.
208. د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته بهرنيو چارو وزارت خواب.
209. د سيگار د 4/8/2011 نيټي پوښتنې ته بهرنيو چارو وزارت خواب.
210. د افغانستان د بيارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکي د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD خواب.
211. د افغانستان د بيارغونې لپاره د خانگري عمومي پلټونکي د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD خواب.
212. د بهرنيو چارو وزارت، "د ۲۰۱۱ کال د فبروري په 10 مه د COM په افغانستان کې د ملکي کمارني زيلانځه."
213. د سيگار د 4/1/2011 نيټي پوښتنې ته د USAID خواب؛ د سيگار د 4/1/2011 نيټي پلټني ته د USAID خواب.
214. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
215. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنيو چارو وزارت خواب، 4/13/2011.
216. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محكمې خواب، 4/13/2011.
217. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011. د سيگار د ارزوني پوښتنې ته د USAID خواب، 4/16/2011.
218. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
219. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.
220. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
221. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
222. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
223. د ولسي جرگې مطبوعاتي اعلاميه، "د 1390 هجري کال لپاره بودجه په رسمي ډول ولسي جرگې ته وړاندې شوي ده." 3/12/2011، چه په 3/16/2011 انلاين ډول لاس رسې ورته شوي دي.
224. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محكمې خواب، 4/8/2011.
225. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 7/10/2009.
226. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، ۲۰۱۰/۵/۱۱.
227. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، ۲۰۰۹/۲۴/۹.
228. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.
229. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 9/24/2009، 4/5/2011.
230. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.
231. د ولسي جرگې مطبوعاتي اعلاميه، "د 1390 هجري کال لپاره بودجه په رسمي ډول ولسي جرگې ته وړاندې شوي ده." 3/16/2011؛ د مالي وزارت مطبوعاتي اعلاميه، "د مالي وزارت مرستيال د ۱۳۹۰ کال بودجي مطبوعاتو ته اعلان کړه،" 2/22/2011.
232. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.
233. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.
234. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.
235. IBP، "د پرانيستي بودجي سروې، ۲۰۱۰"، 10/19/2010، pp 25, 42.
236. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
237. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
238. USAID، "د افغان عامه خدمتونو ملاتړ،" www.usaidacss.org، په 3/4/2011 انلاين ډول لاس رسې ورته شوي، د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
239. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
240. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
241. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
242. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
243. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
244. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
245. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
246. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
247. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
248. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID خواب، 4/1/2011.
249. INL، د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته خواب، 4/6/2011.
250. د سيگار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني خواب، 4/5/2011.

251. JSSP، INL: ښه راغلاست، "په ۲۰۱۰/۷/۷ انلین لیدل او یا تر لاسه شوی دی.
252. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
253. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
254. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
255. د بهرنیو چارو وزارت، "د امریکا حکومت قضا او عدالت ته د لاس رسې د زیاتولو او تقویه په موخه مرستې او پور ورکوي،" 2/23/2011.
256. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 3/27/2011.
257. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 3/27/2011.
258. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 3/27/2011.
259. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 3/27/2011.
260. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 3/27/2011.
261. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD ځواب.
262. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD ځواب.
263. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD ځواب.
264. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD ځواب.
265. CENTCOM، "د افغانستان دفاع وزارت او CJIAF-435 د ملګري ژوند ته د مخالفینو د راستنولو په اړه یو تفاهمنامه لاس لیک کړه،" 4/5/2011.
266. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
267. د افغانستان د بیارغونې لپاره د ځانګړې عمومي پلټونکې د ۲۰۱۱/۱۱/۴ ته د OSD ځواب.
268. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
269. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
270. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
271. INL، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/6/2011.
272. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
273. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
274. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" ۲۰۱۱/۹/۳، مخ 9.
275. UNHCR، "د پناه غوښتنې کچې او دود په صنعتي هیوادونو کې ۲۰۱۰،" 3/28/2011.
276. یونما، "افغان پناه غوښتونکي د مهاجرت په اړه د سختو مقرراتو په وسیله خپل شوي دي،" 3/31/2011.
277. یونما، "افغان پناه غوښتونکي د مهاجرت په اړه د سختو مقرراتو په وسیله خپل شوي دي،" 3/31/2011.
278. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د PRM-WA ځواب، 4/1/2011.
279. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 4/1/2011.
280. د سیکار د ارزونې پوښتنې ته د INL ځواب، ۲۰۱۱/۹/۴.
281. د سیکار د ارزونې پوښتنې ته د INL ځواب، ۲۰۱۱/۹/۴.
282. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" ۲۰۱۱/۹/۳، مخ 8.
283. یونما، "حکومت او ملګري ملتونه هوکړه وکړه چه د امنیتي پوځ په لیکو کې به د قانوني سن څخه د کم عمر لرونکي کسان په دندو نه ګماري،" 1/30/2011.
284. یونما، "حکومت او ملګري ملتونه هوکړه وکړه چه د امنیتي پوځ په لیکو کې به د قانوني سن څخه د کم عمر لرونکي کسان په دندو نه ګماري،" 1/30/2011؛ د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" ۲۰۱۱/۹/۳، ۸ پاڼه.
285. یونما، "حکومت او ملګري ملتونه هوکړه وکړه چه د امنیتي پوځ په لیکو کې به د قانوني سن څخه د کم عمر لرونکي کسان په دندو نه ګماري،" 1/30/2011.
286. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" ۲۰۱۱/۹/۳، مخ 9.
287. ADB، "اسیایي پرمختګ ته کتنه ۲۰۱۱،" 4/6/2011، pp. 143-46.
288. IMF و "افغانستان ته د IMF د یوکارکونکي سفر،" 2/15/2011.
289. ADB، "اسیایي پرمختګ ته کتنه ۲۰۱۱،" 4/6/2011، pp. 143-46.
290. د ازادې اروپا رادیو/یا د ازاردی رادیو، "افغانان د ایران لخوا د تیلو پر بندیز د سختو ستونزو سره مخامخ دي،" 12/30/2010.
291. د ازادې اروپا رادیو/یا د ازاردی رادیو، "افغانان د ایران لخوا د تیلو پر بندیز د سختو ستونزو سره مخامخ دي،" 12/30/2010.
292. ناټو/CIMIC، "ایران افغانستان ته پر لیرودنکي تیلو پر واردولو باندې بندیز ولګاوه،" 2/2/2011، pp. 1-2.
293. ناټو/CIMIC، "ایران افغانستان ته پر لیرودنکي تیلو پر واردولو باندې بندیز ولګاوه،" 2/2/2011، pp. ۲.
294. ناټو/CIMIC، "ایران افغانستان ته پر لیرودنکي تیلو پر واردولو باندې بندیز ولګاوه،" 2/2/2011، pp. ۲؛ د سیکار د 4/8/2011 نیتي پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت ځواب.
295. IMF، "د افغانستان دولت - د پروګرام یادښت،" 10/1/2010.
296. د ملګرو ملتونو سرمنشي، "د افغانستان وضعیت او په نړیواله سوله او امنیت د هغې اغیزې،" ۲۰۱۱/۹/۳، مخ 11.
297. IMF او "افغانستان ته د IMF د یوکارکونکي سفر،" 2/15/2011.
298. IMF او "افغانستان ته د IMF د یوکارکونکي سفر،" 2/15/2011، pp. 1-2.
299. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني ځواب، 4/5/2011.
300. IMF، "د کرویلین اټکینسون لخوا د مطبوعاتي توضیحاتو ترانسکرپټ،" 3/17/2011.
301. ADB، "اسیایي پرمختګ ته کتنه ۲۰۱۱،" 4/6/2011، pp. 143-46.
302. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزاني ځواب، 4/5/2011.
303. USAID OIG، "د بانکي کرکیچ او د بانکي فعالیتونو په اړه د څار په برخه کې په افغانستان کې د USAID بیا کتنه" د راپور شمیره ۱، 3/16/2011، F-306-11-003-306.
304. د سیکار د 4/14/2011 نیتي پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت او په کابل کې د امریکا د سفارت ځواب.

305. USAID OIG، "د بانکي کرکچ او د بانکي فعالیتونو په اړه د څار په برخه کې په افغانستان کې د USAID بیا کتنه" د راپور شمیره ۱، 3/16/2011، F-306-11-003-S پانه.
306. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
307. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
308. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
309. CIMIC، "د افغانستان په اړه اونیزه بیاکتنه"، 2/24/2011، ۱ پانه.
310. خزانې اداره، مطبوعاتي اعلامیه، د خزانې چارواکي د نوي انصاري د حوالي خدمتونه معرفي کړل، "2/18/2011".
311. ADB، "اسیایي پرمختګ ته کتنه ۲۰۱۱"، 4/6/2011، pp. 143–46.
312. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
313. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
314. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
315. د سیکار د 4/8/2011 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت ځواب، افغان دولت/ په واشنګټن کې د افغانستان سفارت، "ملت د جلالتماب حامد کرزي وینا، 3/22/2011".
316. ایساف او په کابل کې د امریکا سفارت، "د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت سره تفاهمنامه، 3/15/2011".
317. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 3/11/2011.
318. ایساف او په کابل کې د امریکا سفارت، "د افغانستان د کورنیو چارو د وزارت سره تفاهمنامه، 3/15/2011".
319. افغان دولت، "د ولسمشر د ۶۲ نمبر فرمان د تطبیق هڅې، 3/15/2011".
320. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 3/11/2011.
321. ADB، مطبوعاتي اعلامیه، "ADB د افغانستان د حلقو سرک د بشپړولو لپاره ۳۴۰ میلیون ډالره ورکوي، 1/17/2011".
322. CSIS، "افغانستان د ملت د جوړولو څخه لیرې دي: اقتصادي ستراتیژي ته یو فرصت ورکول، "د فریډریک سټار، ۱۱/۲۰۱۱، ۱۹ پانه.
323. ADB، مطبوعاتي اعلامیه، "ADB د افغانستان د حلقو سرک د بشپړولو لپاره ۳۴۰ میلیون ډالره ورکوي، 1/17/2011".
324. CIMIC، "د افغانستان په اړه اونیزه بیاکتنه"، 3/23/2011، ۳ پانه CIMIC، "د افغانستان په اړه اونیزه بیاکتنه"، 3/23/2011، ۳ پانه.
325. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
326. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
327. د هوایی چلند د خونديتوب شبکه، په 4/9/2011 په انلاین ډول لاس رسې ورته شوی دي؛ ایساف، د افغانستان او ایساف د هوایی قطعې مطبوعاتي اعلامیه، 5/20/2011.
328. ملي "خندول شوي هوایی چلند د کابل بانک ۹۰ میلیون ډالره پوروي ده، 3/18/2011".
329. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د خزانې ځواب، 4/5/2011.
330. USAID، "خبر پانه: د افغانستان امریکایی پوهنتون، 6/2010".
331. USAID، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/16/2011، د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 3/31/2011.
332. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت ځواب، 3/31/2011.
333. د سیکار د 4/16/2011 نېټې پوښتنې ته د USAID ځواب؛ USAID، "خبر پانه: د افغانستان امریکایی پوهنتون، 6/2010".
334. AUAF، "لنډه تاریخچه، "په 4/6/2011 انلاین ډول لاس رسې ورته شوی دي.
335. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 3/21/2011.
336. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د دفاع د محکمې ځواب، 3/21/2011.
337. FAO، د نړیوال معلوماتو او پرمختګ د خطر ورکولو سیستم، "د افغانستان هیواد لنډیز، 2/11/2011".
338. د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته د USAID ځواب، 3/31/2011.
339. USAID، "د AWATT خبر پانه، 12/2010؛ د سیکار د 3/31/2011 نېټې پوښتنې ته د USAID ځواب.
340. MoM او TFBSO ګډ مطبوعاتي اعلامیه، "افغانستان د SRK کارپوهان د سلامشورو لپاره په دندو ګماري، میاير براون او هینن بلايکي به د معدنونو په برخه کې د شفافي داوطلبی لپاره د غوره پروسې په رامنځ ته کولو کار وکړي، 3/6/2011".
341. MoM او TFBSO ګډ مطبوعاتي اعلامیه، "افغانستان د SRK کارپوهان د سلامشورو لپاره په دندو ګماري، میاير براون او هینن بلايکي به د معدنونو په برخه کې د شفافي داوطلبی لپاره د غوره پروسې په رامنځ ته کولو کار وکړي، 3/6/2011".
342. ADB، "اسیایي پرمختګ ته کتنه ۲۰۱۱"، 4/6/2011، pp. 143–46.
343. د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د معلوماتو پوښتنې ته ځواب، 4/18/2011.
344. د سیکار د 1/19/2010 نېټې پوښتنې ته د بهرنیو چارو د وزارت او په کابل کې امریکا د سفارت ځواب.
345. په افغانستان کې د USAID، "د فبروري د ۱-۱۵ د پروګرام غورچاڼه، ۲۰۱۱ کال.
346. ACCI، "APPTA د افغانستان او پاکستان اقتصاد ته د ضرر رسېدل ځنډولای دي، 2/15/2011".
347. CIMIC، "د افغانستان بیاکتنه"، 1/26/2011، pp. 1–2.